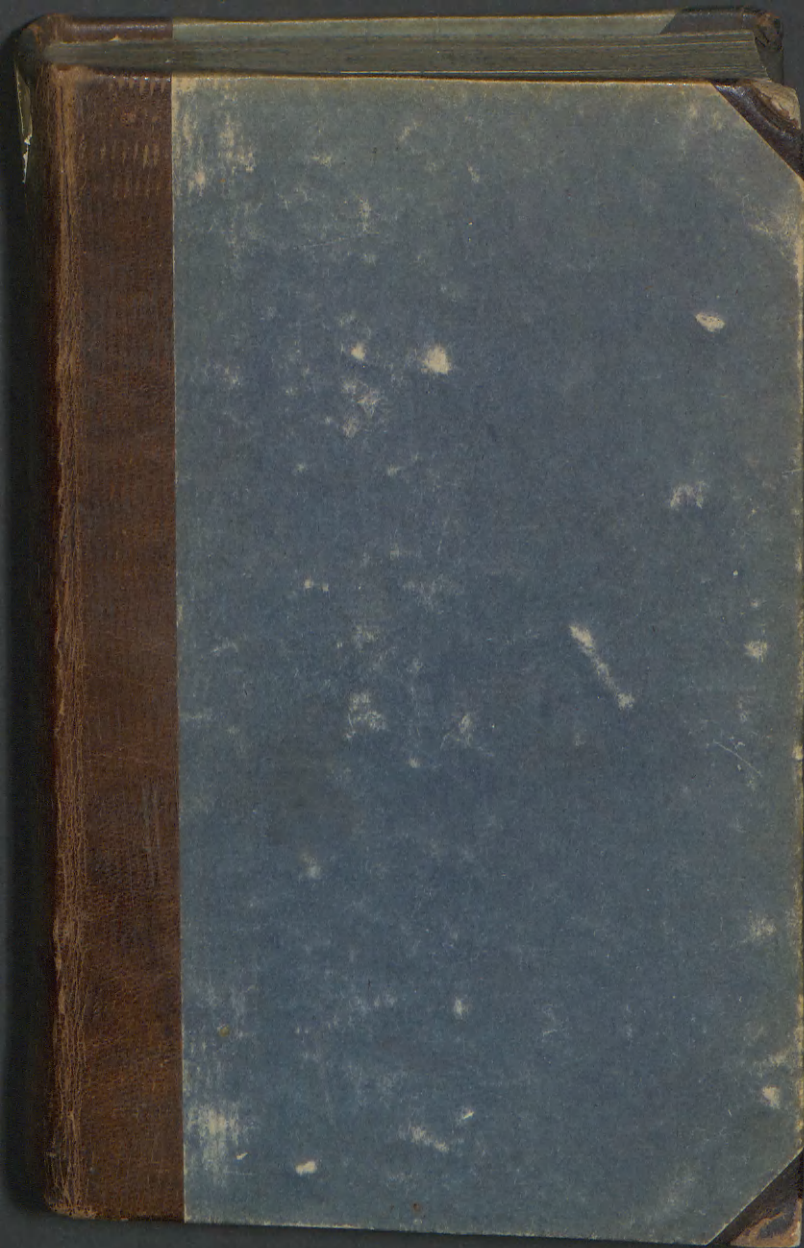

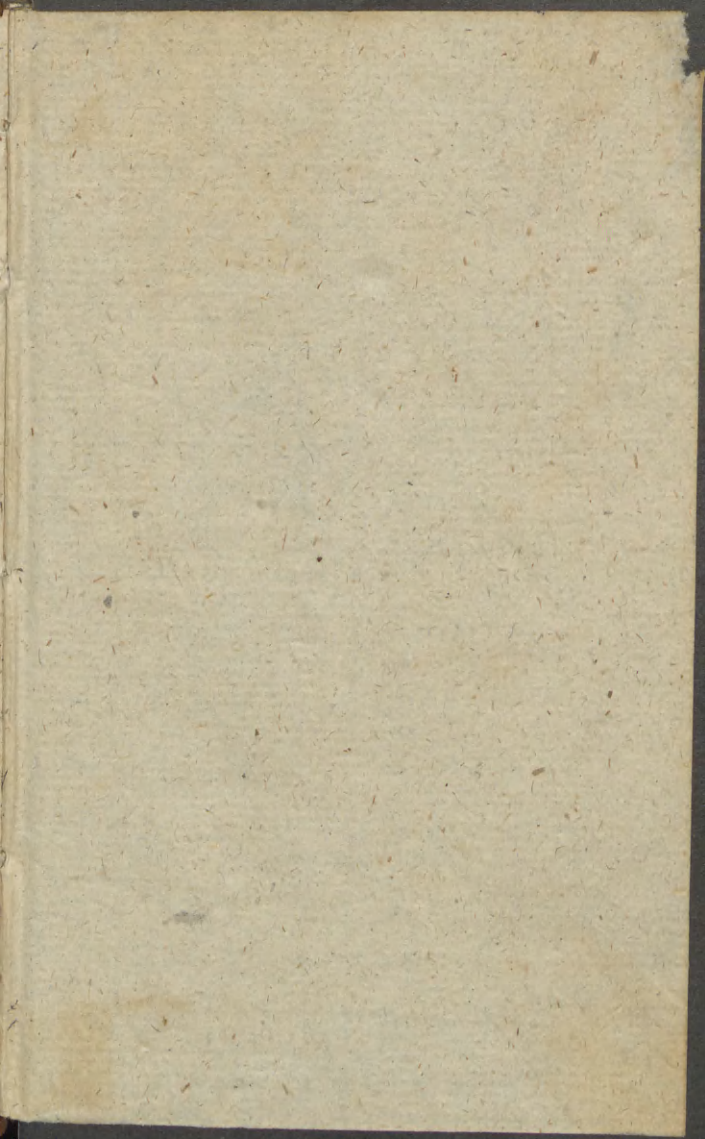

25070.

J. 1. ~~22435~~

J. 2. ~~2244~~

B. 48.

2510

JACOBI GRETSERI
SOCIETATIS IESV.
INSTITVTIONVM
LINGVÆ GRÆCÆ

Liber Tertius.

DE SYLLABARVM DI-
MENSIONE.

PRO SCHOLA RHETORICES.

Secundum editionis septimæ recognitum Exemplar.

ACCESSIT DISSERTATIO, DE
Pronunciatione linguæ Græcæ.

Ego Michael.

Impm. by.

Stu. d. y.

Licet d. y.

CVM PRIVILEGIO S. CÆS. MAIEST.

Et cum Superiorum ipsiusq. Auctoris Consensu.

MOGVNTIÆ,

Ex Typographeo BALTHASARIS LIPPII.

Anno Domini M. DCVI.

AD GRÆCÆ POESEOS STUDIOSVM.

Si cupis Argolici Parnassiscandere culmen
Nec tamen es gnarus quæ gradiare dia,
Ecce iter, ecce duces, comitesq̃, iter ipse libellus
Hic erit, ast Canonas noueris esse duces.
Hanc insiste diam, hosq̃ duces tibi delige, tectis
Te fistent Graui, ne vereare dolum.
Consita deprete site dia fortè molestes,
Oraculum Aferas commeminisse velis.

Τῆς τέχνης ἰδρῶτα θεοὶ προπάροιθεν ἔθηκαν,
Ἀθάνατοι μακρὸς δὲ τ' ὄρδι' ὀμι' ἐπ' αὐτῶ.
Καὶ τρηχὺς τὸ πρῶτον, ἐπὶ δ' εἰς ἄκρον ἵκηται,
ῥηϊδίῃ δ' ἤπειτα πῖλοι χαλεπήτερ' ἔσται.

0-17-0-244-
III

80-4198

AD LECTOREM.

SUNT, amice Lector, & veterum
 & recentiorum nonnulli, qui pu-
 tent vocales arripites in eadem di-
 ctione produci vel corripi posse, ar-
 bitratu poeta, prout carminis ratio, & necessi-
 tas exigit. Verum quantoperè isti aberrent, sa-
 tis superq̃, declarant, celebriorum Græciæ vatum,
 quæ supersunt monumenta; Qui licet sibi quid-
 libet audendi iure Poetico potestatem datam
 scirent, hanc tamen effrenis cuiusdam licen-
 tiæ plenam neque agnouerunt, neque usurpa-
 runt unquam, nisi in paucis voculis, longo u-
 su & inueterata consuetudine modò contrahi,
 modò extendi solitis, quod & Latini, quorum
 omnes vocales dubie sunt & communes, aliquan-
 do faciunt, quamvis parcius & pudentiùs, nam
 Musa latina semper fuit verecundior, & ad-
 strictior quàm Græca. At Græcis nihil est ne-
 gatum.

AD LECTOREM.

gatum, ait non ignobilis ex Helicone alumnus. Sed quàm verè, viderit ipse. Non enim propterea liberi omnino & exleges erunt, quia illis licet *âpes*, *âpes* sonare, & eandem literam in hoc nomine diuersa quantitate metiri. Quod si nularum præceptionum observatione tenentur, quorsum tot Grammaticorum volumina, quibus ratio Græcæ quantitatis cognoscendæ præscribitur, potissimum in illis syllabis, quæ constant literis ambiguï? superfluum certè id laboris esset, nisi Græcæ pœseos studiosis, tres istæ vocales iter ad Musas difficile impeditumq; redderent. Frustra etiam operam locarent qui pœtis legendis & peruolutandis nonnihil temporis & otij impendunt, animo horum auspiciis, ad aliquam cognitionem quantitatis syllabicæ perueniendi. Vt igitur rem in pauca conseram, regulis opus est, ne erremus in quantitate cùm aliarum, tum præcipuè ancipitum vocalium. Sed illas neque nimis multas, neque incertas esse oportet. Quod si cui istæ, quas præscribimus, præceptiones cum mediocri saltem pœtarum lectione, non sufficiunt ad dimensionis syllabarum scientiam; huic quid satis futurum sit nescio. Ceterum sicut in aliis duobus libellis, ea quæ Græci

AD LECTOREM.

*cum Latinis communia habent, vel penitus omi-
si, vel obiter tantum attigi, ita & hîc feci. Cum
enim studiosæ iuventuti, quæ Græcam Prosodiam
discere cupit, Latinam oporteat iam esse cog-
itam, multa hîc vel omnino taceri, vel uno ver-
bo insinuari possunt, quæ alioquin longiori ex-
plicatione egissent. Vale, beneuole Lector, &
poësi tam Latina, quàm Græca, ad laudem &
gloriam Dei, reliquorumq; Celitum, & ad
virtutis, omnisq; honestatis com-
mendationem utere.*

INDEX CAPITVM HVIVS LIBRI.

CAPVT I.

De vocalibus breuibus, longis, ancipitibus & diphthongis.

Caput II.

De positione.

Caput III.

De muta & liquida.

Caput IV.

De modo quo vocales longæ & diphthongi fiunt breues.

Caput V.

Quot modis quantitas vocalium ancipitum cognoscantur.

Caput VI.

De Accentu.

Caput VII.

De contractione & dialecto.

Caput VIII.

De derivatione & compositione.

Caput IX.

De alpha incremento nominum præcipuè quintæ declinationis.

Caput X.

De iota incremento quintæ declinationis.

Caput XI.

De ypsilon incremento quintæ declinationis.

Caput XII.

De quantitate verborum in præsentis & in imperfecto.

Caput

INDEX CAPITVM.

Caput XIII.

De quantitate verborum in futuris & Aoristis.

Caput XIV.

De quantitate verborum in præteritis.

Caput XV.

De quantitate verborum in Mi.

Caput XVI.

Regulæ cognoscendi quantitatem ancipitum in primis
& mediis syllabis nominum.

Caput XVII.

De ancipitum quantitate in antepenultimis syllabis: Et
primum de alpha ante vocales & diphthongos.

Caput XVIII.

De alpha ante consonantes.

Caput XIX.

De iota in antepenultimis: & primum ante vocales &
diphthongos.

Caput XX.

De iota ante consonantes.

Caput XXI.

De ypsilo in antepenultimis: ante vocales & diphthon-
gos & consonantes.

Caput XXII.

De quantitate ancipitum in penultimis syllabis: Et pri-
mum de alpha.

Caput XXIII.

De alpha in penultimis ante consonantes.

Caput XXIV.

De iota in penultimis syllabis.

Caput XXV.

De ypsilo in penultimis syllabis.

Caput XXVI.

De quantitate ancipitum in vltimis syllabis.

Caput XXVII.

Quomodo quantitas Græca cognosci possit nonnunquam præsidio linguæ & prosodiæ Latinæ.

Caput XXVIII.

De exemplo & auctoritate.

Caput XXIX.

De syllaba communi & licentijs poëticis.

Caput XXX.

De pedibus & versu.

Caput XXXI.

De speciebus metaplasmī.

Caput XXXII.

De patronymicis.

Caput XXXIII.

De notis Arithmeticis Græcorum.

Caput XXXIV.

De mensibus Græcorum.

Caput XXXV.

De pronuntiatione Græcorum vocabulorum, quibus Latini vtuntur.

Caput XXXVI.

Quomodo vocales Græcæ transcant ad Latinos.

Caput XXXVII.

Quomodo diphthongi Græcæ ad Latinos veniant.

Caput XXXVIII.

Qua mutatione consonantes Græcæ in Latinam linguam transferantur.

DISSERTATIO.

De pronuntiatione linguæ Græcæ.

Caput

7
Caput I.

DE VOCALIBVS
BREVIBVS, LONGIS,
ANCIPITIBVS, ET
DIPHTHONGIS.

GRÆCI habent vocales septem, *a, e, i, η, o, u, ω*. Ex his *e* & *o* perpetuò breues sunt: *η* & *ω* semper longæ, *a, i, u*, ancipites, quod modò producantur, modò corripiantur, interdum in eadem, sæpius in diuersis dictionibus, vt lib. I. cap. I. declarauimus.

Ex vocalium coniunctione nascuntur diphthongi duodecim, quarum sex priores appellantur propriæ, sex posteriores impropriæ; *ai, au, ei, eu, oi, ou. a, η, ω. ηυ, υ, ωυ*, quæ omnes suapte natura producantur.

Quia verò fieri potest, vt breues vocales,

A s les,

Ales, quantumvis natura sua breues, longæ fiant, & longæ vocales vnà cum diphthōgis breues, docendum est, quibus modis id cōtingat; postea de ancipitū quantitate regulas præscribemus; in hac enim cognoscenda potissima difficultas versatur.

B Præterimus tanquam notum ex Emmanuele, quid sit tempus, & quæ, quotūc temporum syllaba quæuis habeat.

Caput II.

DE POSITIONE.

I. **V**OCA^LIS breuis ante duas consonantes, vel vnā duplicem eiusdem dictionis, longa est positione, τόξον, arcus.

C στέμμα, corona.

Τόξ' ὠμοῖσιν ἔχων. Iliad. i.

Arcum in humeris habens.

Στέμματ' ἔχων ἐν χερσίν. Ibid.

Manibus coronam habens.

ὀλέκεντο δὲ λαοί. Ibid.

Peribant autem populi.

ἦτοι ὅγ' ὡς εἰπὼν κατ' ἄρ' ἔζετο. Ibid.

Sic fatus confedit.

II. SI ALTERA consonans fuerit in A fine præcedentis, & altera initio sequentis dictionis, vocalis nihilominus longa erit. Iliad. i.

Τὸν δ' ἀπαμειβόμενός τε προσέφη κρείων Ἀγαμέμνων.

Hunc autem respondens allocutus est rex Agamemnon.

III. LITERA σ aliquando eliditur, nulla positione facta. Aratus. B

ὥρῃ ἑσπερίῃ κρώζει πολύφωνός τε κορώνη.

Hora vespertina crocitat clamosa cornix.

A N N O T A T.

HÆC præcepta Græcis cum Latinis communia sunt, etiam tertium. Nam & ipsi literam S, elidebant; cuius rei aliquot apud Emmanuelem exempla inuenies, præter cetera etiam hoc. Cic. in Arat. C

Delphinus iacet haud nimio lustratus nitore.

Quidam tamen legunt apud Arat. πολίφωνα κορώνη.

IV. SI VTRAQUE consonans, aut duplex, sit in principio sequentis dictionis, producetur vocalis præcedens. Iliad. α.

ἔλκετο δ' ἐκ κολεοῖο μέγα ξίφος.

Traxit autem ex vagina magnum enssem.

Ibid.

A Ibid. πολλὰς δ' ἰφθίμους ψυχὰς αἶδ' ὠρέσθαι
ψεν.

Multas verò fortes animas demisit Orco.

Ποτὶ δὲ σκῆπτρον βάλε γούνη. *ibid.*

Deiecit sceptrum humi.

τῷ καὶ ἀπὸ γλώσσης μέλιτ' ὅ γλυκίων ῥέειν
αὐδῇ, *ibid.*

Cuius ex ore melle dulcior fluebat oratio.

B

ANNOTAT.

IN HIS exemplis α, ι, breues, item ο & ε, produ-
cuntur ob duas consonantes in altera dictione: Occur-
runt autem huius productionis in omnibus ferè Poëta-
rum paginis exempla. idem quoque Latini nonnun-
quam, Græcorum imitatione, faciunt; non tantum in
monosyllabis, quæ sæpe non alio nomine, quàm quod
monosyllaba sunt extenduntur, sed etiam in polysylla-
bis. Hinc illud Iuuenalis, Satyra 8.

Occulta spolia & plures de pace triumphos,
Et illud Silij lib. 9.

Immane stridens agitur, &c.

Et illud Virgilij 1. Georg.

Lappæque tribulique interque nitentia culta.
& alia huius generis, quæ adfert Emmanuel, licet ali-
qui hæc & similia excusent cæsura, vel syllaba commu-
ni. Sed verius est esse hellenismos.

V. INTERDUM corripitur præcedens
syllaba

DE MUTA ET LIQUIDA. II

syllaba brevis, etiam si duæ consonantes. A
vel vna duplex sit in principio sequentis.
Iliad. 2.

Οἵ τε Ζάκυνθος ἔχον,

Quique Zacynthum habitant.

ἀλλὰ σκάμανδρῳ

οἷός δινῆϊς, Iliad. 21.

Sed Scamander vorticosus abripiet te.

ANNOTAT.

B

MULTA huius generis exempla passim tibi Ho-
merus suppeditabit, qui sapissimè vocalem breuem an-
te hoc nomen σκάμανδρῳ corripit: ut ferè liberum vi-
deatur vocalem breuem, vel producere vel corripere,
prout carminis ratio exigit. Quod alij itidem Poëta
passim faciunt.

Caput III.

C

DE MUTA ET LIQUIDA.

I. VOCALIS brevis ante mutam & li-
quidam, siue eiusdem, siue diuersæ di-
ctionis, communis est. Theoc. Idyl. II.

Ωῦ κύκλωψ κύκλωψ πᾶ παῖς φρένας ἔκπε-
πτασται.

O Cy-

A O Cyclops Cyclops, quò mens tua auolauit?

Ibidem, ἔτω γὰρ ραῖστα Διὶ γ' ὁ Κύκλωψ
παρ' ἡμῖν.

Sic igitur facillimè vivebat Cyclops noster.

Iliad. 9. Πάτροκλ' μὲν οἶτον ἔλων ἐπένειμε
τραπέζῃ.

*Patroclus quidem panem accipiens distribuit
in mensa.*

B

ANNOTAT.

DICTVM est in regula, Vocalis brevis. Nam longa nunquam sit communis, licet sit ante mutam & liquidam: quod diligenter est obseruandum; ne quis putet a, i, u, hoc ipso quod antecedunt mutam & liquidam, esse communes. Non est ita, sed oportet vt saltem in illa dictione, naturâ sint breues; quod aliquando, maximè apud Latinos, ex Rectis deprehendere licet. Propterea enim isti obliqui, patris, patri, patrem, patres, a commune habent, quia a, in nominatiuo, pater, breue est; sed matris, fratris, & similes, perpetuò habent a longum, quia in his nominandi casibus mater, frater, a longum est, & idem iudicium esto de aliis tam Latinis quam Græcis, siue in eadem, siue in diuersis dictionibus.

II. Non modò λ & ρ, sed etiam μ & ν cum mutis apud Græcos liquefcunt, breuemque vocalem faciunt communem,
quod

quod apud Latinos non fit, nisi in Græcis A
 dictionibus, quibus ipsi utuntur, ut *Cycnus*,
Tecmessa, *Therapna*, *Ichneumon*. Theocrit.
 Idyll. 22.

Λαίῃ δ' ἐ σίμα πύψε, πικνοὶ δ' ἀργέθησαν ὀ-
 δόντες.

Sinistra verò os percussit, crepitârunt autem
 crebri dentes,

Idem Idyl. 1. B

Καὶ λέγε τὸν βώταν νικῶ δάφνιν, ἀλλὰ μά-
 χε μοι.

*Et dic bubulcum vinco Daphnin. Sed con-
 gredere mecum.*

Idem Idyl. 15. ἐπὶ δὲ δραχμῶν κυνάδας, χερσὶν
 δ' ἀποβίματα πηρῶν.

*Septem drachmis pilos caninos ex vetulis &
 mutilatis ouibus conuulsos.* C

Et Idyl. 6. ὧς κομῶντας

Πριαμίδας ἢ θήλειον διτὸ χέρσας κύκνον ἔγνω;
*Quis comatos Priamidæ aut muliebrem à co-
 lore nouit cygnum?*

ANNOTAT.

UT HOC præceptum planius intelligas, lege quæ
 hac de re eruditè scribit noster Emmanuel, ubi de præce-
 ptionibus positionis agit.

A III. VOCALIS brevis fit etiam apud
Græcos communis ante literas, *μν, κλ, πλ*.
Hesiod. in Erg.

ἦ τε καὶ ἀπάλαμνόν περ ὁμῶς ἔπ' ἐργὸν ἐγείρει,
Quæ etiam ignauum ad opus excitat.

Homer. βατραχ.

ἀλλ' ἔπ' ἐπὶ λέκτρον ἰὼν ἄκρον δάκτυλον κατὰ-
δάκνω.

B *Conscenso lecto summum mordeo digitum.*
Theoc. Idyl. 17.

Ἰωρηχθεὶς ἔπ' ἐπὶ βροτὶν ἀνάρσι. Αἰγυπλίῃσι,
Armatus in armenta hostili animo Ægyptia.

Hom. Odyss. 4.

Κύπρον, Φοινίκην τε καὶ Αἰγυπλίης ἐπαληθεύς.
Cyprum, Phœniciam & Ægyptum pererrans.

C

A N N O T A T.

HINC fit ut plerq; verba ab his literis incœptare-
petant in præterito primam thematis, ut diximus in
Grammatica, cum de augmento præteriti ageremus. Vi-
detur autem Martialis simile quid ausus lib. 5.

Sardonychas, Smaragdos, Adamantas, Iaspi-
das vno.

Portat in articulo Stella, Severe, meus.

Et Propertius hellenismo vsus est hoc versu.

Te

Te scelus accepto Thracis Polymnestoris A
auro.

Nutrit in hospitio non Polydore pio.

Et O. id. 13. Metamorph.

Vadit ad artificem diræ Polymnestora cædis.

Alij tamen legunt Polymnestora.

IV. VOCALEM breuem etiam tunc
sæpè pro communi habent Græci, cum
solam liquidam antecedit Iliad. i.

αὐτὰρ δ' ἐλάωϊα τεῖχε κύνεσσιν.

Fecit ipsos escas canibus.

B

Hom. hymno in Merc.

ἡμερόεν κενάβησε, Θεὸς δ' ἑπὶ μέλῳ ᾄσει.

Suauiter sonuit, Deus autem melos cecinit.

Theoc. Idyll. 11. πολλάκις ὦ πολύφαμε τὰ

κὴ καλὰ, καλὰ πέφανται.

Sæpè ô Polypheme quæ non sunt pulchra, vi-

dentur pulchra.

ἄνερές ἐστε φίλοι, viri este amici.

C

ἄρες ἄρες βροτολοιγέ, μαιφονε.

Mars, Mars homicida.

Quæ duo aliquoties apud Homerum

occurrunt.

ANNOTAT.

ALII primum illud testimonium ita legunt, αὐ-

τὰρ δ' ἐλάωϊα τεῖχε κύνεσσιν, vel αὐτὰρ δ' ἐλάωϊα.

b

V. IDEM

A VI. IDEM quandoque contingit, licet liquida sit in principio dictionis sequentis. Hom. Iliad. 22.

Πολλὰ λισσομένη, ὅδ' ἔκτορ. Ἰουμὸν ἔπειθεν,
Multa precantes, neq; Hectori animum fle-
tebant.

Et Iliad. 4. ὥς ὅτ' ἀπὸ σκοπιῆς εἶδε νέφεα
 ἀπὸ λ' ἀνὴρ.

B *Sicut cum nubem ex specula videt capra-*
rius.

ANNOTAT.

HÆC Græcorum propria sunt: Quamuis Persius quoque in prologo simile quiddam sibi permiserit.

Cantare credas Pegaseium melos.

Longâ primâ in nomine, melos; Est enim scazon.

LIQUIDÆ non solum postpositæ, sed etiam mutis antepositæ liquefcunt interdum, tam in eadem, quàm in diuersis dictionibus, vt quidam volunt.

In eadem, v ante δ. Dionys. de situ orbis.

Καὶ τρίπολιν λιπαρὴν, ὅρῳσι δά τε μέγανδόν τε.

Tripolim feracem, Orthosida & Marathum.

μ ante φ. Odyss. 11.

Καὶ ῥα ἔχεν δύο παῖδας Ἀμφιονά τε Ζητόν τε.

Duos habebat filios Amphionem & Zetum.

ς ante π. Orpheus init. Argonaut.

δείξαι τε θαλάσσης.

Παρθενίης ἀταρπὺς, ἐπιήβολον ἡρώεσσι.

A

Ostende vias maris virginiei, quod gratum erit
Heroibus.

γ loco ν ante χ, Hesiod. in Erg.

Εἰ γάρ τοι καὶ χεῖμα ἐγχείων ἄλλο χύηται.

Quod si negotium aliud quale solet inter vi-
cinos, existat.

ν ante κ, in diuersis vocibus. Iliad. 24.

Ἀλλ' ἐγὼ εἴεν σε ρέξω κακὸν, καὶ δέκεν ἄλλον

ὣς ἀπαλεξήσομαι,

Nihil mali tibi faciam, quin potius alium B
quoque à te arcebo, ne noceat.

ν ante τ. Iliad. 22.

Τῶν μνηστῶν φίλον τέκνον ἄμυνε δὲ δῆϊον ἄνδρα.

Horum memento chara proles, & fuga ini-
micum virum.

μ ante π in illo versu Homeri, hymno in Cybelen.

ἢ κροτάλων τυμπάνωντ' ἰαχὴ σύν τε τρέμει αὐλῶν.

Cui crepitaculorum tympanorumq; sonitus
& clangor tibiærum (placet.) C

Idem fit apud Catullum, Carm. de Bercynthia & Atti.

Niueis (citata) cœpit manibus leue tympanū.

ν ante vocalem. Dionys. de situ orbis.

Τῷ δ' ὅπῃ βοιωτῶν τε πέδον καὶ λοκρῶν ἄρουρα.

Et Phocyl. μηδ' ἐς ἔσχατα γυναικῶν ἀπας ρεύσης ἀ-
κράδεον.

Neque amore mulierum torus diffluas per-
dito.

- A** Nonnunquam corripiunt vocalem non obstantibus tribus consonantibus. Hom. Iliad. π.

ὄν πότμον γόωσα λιτῶσ' ἀνδρότητα καὶ ἥβην.

Suam sortem lugens & relinquens virilem ætatem & iuventutem.

Ceterum omnes istæ observationes videntur ex depravatis codicibus natae. Nam ut à primo versu ordiar, correcti codices ita habent apud Dionysium.

- B** καὶ τείπολιν λιπαρῶν. ὁρῶσι δάτε μάχα δόντε
Apud Homerum verò ita:

καὶ ῥ' ἔχεν δύο παῖδ' Ἀμφιονάτε ζηδόντε

Tertius versus sic legitur apud Orpheum:

παρθενίης ἀτραπὸς.

In quarto eliditur α per apostrophum.

εἰ γάρ τοι καὶ χερσὶ ἐγνώριον.

Quintus sic scribitur apud Homerum:

ἀλλ' ἐγὼ εἰδέν σε ῥέξω κακὸν, ἀλλὰ κεν ἄλλον

σεῦ ἀπαλεξήσωμι.

- C** Sextus versus est iste:

τῷ μνηστὴρι φίλε τέκνον.

In septimo qui est Homeri, rectè legunt alij: τυπάων. & apud Catull. typanum. est enim typanum idem quod tympanum.

Octavius, qui est Dionysij, hoc modo scribi debet:

τῷ δ' ὅπ' βοιωτῶν τε πέδον καὶ λοχρὶς ἄρεα.

Quam scripturam agnoscit Eustathius, licet alij legant λοχρῶν, eamq; confirment hoc Tryphiodori versu.

ἐνθα καὶ ἐνθα φέρησι λόχον κλυτοπόλων Ἀχαιῶν.

Verum

Verum alij apud ipsum Tryphiodorum legunt etiam A
 κλυτόπωλον, & apud Phocylidem; γυναικός.

In nono deniq; versu legunt alij:

ὃν πότμον γόωσι λιπὸς ἀδροτῆτα καὶ ἥλω.

Vnus tamen occurrit versus Solonis, vbi brevis ante
 liquidam & mutam corripitur, & vnus Hesiodi, in
 quo brevis ante duas mutas, & vnam liquidam nihilo-
 minus brevis est.

Prior est iste pentameter.

Ἀτλῖκός ἐστι ἀνὴρ τῆς Σαλαμῖν' ἀφέντων.

B

Atticus hic vir vnus est ex illis, qui Salami-
 nem deseruerunt.

Posterior est iste in clypeo Hercules.

Ἀλκμήνη, θυγάτηρ λαοσώου ἡλεκτρεύων.

Alcmene, filia populorum seruatoris Ele-
 ctyonis.

Nisi quis hic fingere velit συλίζου.

Quo minus mirandum est, Christianos Poëtas corri-
 puisse interdum primam syllabam vocis Ecclesia posi-
 tione longam. Paulinus lib. 2. de vita S. Martini.

C

Obtexit veris mox mater Ecclesia templis.

Idem Natali 4. S. Felicis.

Cum pia sacrilego quateretur Ecclesia bello.
 Tertullianus.

Esse caput Christum, sunt cuius Ecclesia
 membra.

Nisi quis in his locis simplici c, contentus esse velit.

A

Caput I V.

DE MODO QVO VO-
CALES LONGÆ ET DIPH-
THONGI FIVNT BREVES.

I. QVÆLIBET vocalis & diphthon-
B gus communis est in fine versus, sicut
apud Latinos.

II. V O C A L E S longæ & diphthongi
breues esse possunt subsequēte in altero
vocabulo vocali aut diphthongo, neque
enim eliduntur vocales concurrentes, vt
in latino carmine fieri solet. Hom. Iliad. i.

ἔσθ' ἀπίθησε

C μύθῳ Ἀθηναίης.

Neg, inobediens fuit dicto Minerva.

ὁ Ζεὺς ἄλλοκα μὲν πέλει αἶθερος, ἄλλοκα δ' ὕει.

Theocr. Idyll. 4. *Et Iuppiter quidem nunc
serenus est, nunc pluit.*

ἄλλεπα ὀφθαλμὸς μὲν ὁ δεξιὸς. Idem Idyl. 3.

Salit mihi dexter oculus.

Iliad. i. ἄξω ἐλὼν ὁδὲ κεν κεχολώσεται ὃν κεν

ἰκωμεν,

Ause-

*Auferam; ille autem indignabitur ad quem A
venero.*

A N N O T A T.

AD imitationem Græcorum scripta sunt illa à La-
tinis.

Virg. Æneid 3.

Insulæ Ionio in magno, quas dira Celæno.

*Æneid. 5. Victor apud rapidum Simoenta sub
Illo alto.*

*Et alia quæ adfert Emmanuel, in quibus vocales lon- B
ge & diphthongi corripuntur ob sequentem in altera
dictione vocalem aut diphthongum, nulla elisione facta.*

III. IDEM fit interdum, quamvis se-
quatur consonans in altera dictione.

*Pythag. τέσσε κατὰ χθονίης σέβας δαίμονας
ἐννομα πέζων, quidam legunt σέβει.*

Deos inferos cole iustis solutis.

*Odyss. 2. εἰδὲ κεν οἶκάδ' ἱκάρου φίλῳ ἐς C
πατρίδα γαῖαν.*

Quod si domum venero in charam patriam.

IV. SÆPIUS producitur longa vocalis &
diphthongus, si in eadem dictione voca-
lem vel diphthongū antecedit, quamvis
aliquādo corripitur, ut in his exemplis.

*Iliad. 6. εἰδὲ γὰρ εἰδὲ δρύαντ' ὧς κρατερὸς
λυκώεργ'.*

A Neg. enim Dryantis filius fortis Lyncurgus.
 Tyrtæus. μη κατὰλείποντες φέρετε τὰς γεραιάς.

Ne fugiatis relictis senibus.

Theoc. Idyll. II. καθεζομένη δ' ἐπὶ πέτρᾳς ὑψηλᾷς εἰς πόντον ὁρῶν αἰεὶδε τιῶντα.

Sedens in petra respiciensq; in pontum talia canebat.

B Sappho. τῷ χειρὶ πελάγωνι πατὴρ ἀνέθηκε μένισκον.

κύρτον ἢ κώπαν μνᾶμα κακοζωίας.

Meniscus parens posuit piscatori Pelagoni nasam & remum monumentum vite miserae.

V. VOCALIS longa vel anceps ante aliam vocalem breuem vel longam non corripitur necessariò.

C Homer. Iliad. 12. Φοινήμεντα δράκοντα φέρων ὀνύχεσσιν,

Ferens cruentatum unguibus draconem.

ζῶον ἔτ' αἰσπαίροντα. Ibid.

Vinum adhuc palpitantem.

Idem Homer. Iliad. II.

Διὰ δ' ἑμπερὲς ἰὸς

ἐν γαίῃ κατέπηκτο.

Penitus autem sagitta in terra defixa est.

VI. VOCALIS breuis ante aliam vocalē longam, vel diphthongum, corripitur, nisi producat̃ur quadam licentia:

πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε,

Diuum hominumq; pater.

Idem Iliad. 8. εἰσπρόων τεύων τε πόλιν καὶ νῆας
Ἀχαιῶν.

Intuens Troianorum urbem & naues Græcorum.

B

Caput V.

QVOT MODIS QVANTITAS VOCALIVM

ANCIPITVM COGNOSCATUR.

C

HACTENVS de diphthongis vocalibusq; natura breuibus & longis dictum est, quomodo illis vtantur, & interdum etiam abutantur Poëtæ. Sequitur iam vt regulas tradamus cognoscendi quantitatem ancipitum vocalium, in quibus, vt suprâ me dicere memini, omnis prope modum difficultas Græcæ Profodiæ versatur.

b s

A satur. Videntur autem si nō plures, quā
 Latinis: certē non pauciores Græcis sup-
 petere rationes inuestigandi quantita-
 tem harum vocalium. Nam ancipitum
 quantitatem cognoscere licet, 1. Ac-
 centu. 2. Contractione. 3. Dialecto.
 4. Deriuatione. 5. Compositione. 6. In-
 cremento nominum. 7. Incremento
 B verborum. 8. Regulis quibusdam spe-
 cialibus tam de vltimis, quā de non vl-
 timis syllabis. 9. Vsu & præceptis latinæ
 linguæ & Profodiæ. 10. exemplo & au-
 ctoritate, seu usu & lectione Poëtarum.

Caput V I.

DE ACCENTV.

C

I. ANTEPENVTIMA acuta, semper
 breuis est vltima, exceptis Atticis, ὁ μὲν-
 λεως, τῆς πόλεως, ciuitatis. τῶν πόλεων, de qui-
 bus lib. 1. cap. 22. exceptisq; diphthongis
 αι & οι, quæ in ratione accentuum habentur
 breues, non autem in quantitate, ἡ πό-
 τνια, veneranda, ἡ τεράπεζα, mensa. ἡ ἀσέλγεια,
 impuritas. ἡ εὐσέβεια, pietas. ἡ ἀλήθεια, veritas.
 ἡ σεργί-

ἡ ἱεράπανα, *ancilla*. τέτυφα, ἔτυψα, ἔτυψας, *ver-* **A**
beravi. τὸ σίνηπι, *sinapi*. τῷ μέλιτι, *melli*. τὸ οἶνόμε-
 λι, *vinum mulsum*. ὁ καὶ ἡ φιλόπατρις, *amans pa-*
tria. ὁ καὶ ἡ εὐχαεῖς, *gratus*. ὁ καὶ ἡ ἀχαεῖς, *ingra-*
tus. ὁ πέλεκυς, *securis*. ὁ καὶ ἡ νέηλος, *aduenā*.

A N N O T A T.

HAC regula certissima & nusquam non obuia cer-
 tō & expedite cognoscēs quantitatem plurimorum vo- **B**
 cabulorum, quæ in vltima syllaba ambiguis vocalibus
 constant.

II. VLTIMA brevis est, quando pen-
 ultima circumflectitur, nisi obftet posi-
 tio. μοδοῖ, μοδοῖαν, *Musa*. ἡ μοῖρα, *parca*, *fa-*
tum, μοῖραν. βαρεῖα, *gravis*. ὀξεῖα, *acuta*. ἡδεῖα,
suavis. Σῶμα, *corpus*. Βῆμα, *sedes*, *suggestum*.
 χεῖμα, *usus*, *pecunia*. τυφθεῖσα, *verberata*. ἱ-
 θεῖσα, θεῖσα, *ponens*. διδῶσα, *dans*. στήθε, *sta*. γινῶ- **C**
 μι, *cognosco*. ὑδμι, *subeo*. κλῶμι, *voco*. τὸ πῶν,
grex ouium. ὁ πῆχυς, *cubitus*. at Φοῖνιξ, *Phæ-*
nix. αὐλαξ, *sulcus*, & similia, impediuntur
 positione, quo minus vltimam habeant
 breuem.

III. CVM penultima natura longa, ac-
 centum acutum habet, signum est, anci-
 pitem, quæ est in vltima syllaba, esse lon-
 gam,

A gam, ἡ λήδα, *Læda*. ἡ ὥρα, *hora*. ἡ Φαίδρα, *Phædra*. ἡ δούλεια, *seruitus*. ἡ λατρεία, *cultus*. ἡ βασιλεία, *regnum*. ὁ Αἰνείας, τὸ Αἰνεία, ὦ Αἰνεία, *Aeneas*. ὁ Αἶας, *Aias*. ἡ δική, *iusta*. τὰ μῦσαι in Duali.

A N N O T A T.

RATIO huius regule est, quia longa ante ultimam breuem, si accentum habet, circumflexum habeat oportet, vt ex doctrina accentuum constat. Hinc necessario intelligimus, ultimas in predictis, alijsq; similibus vocabulis esse longas.

IV. QVANDO masculinum est proparoxytonum in ρ⊙ vel os purum, fœmininum verò eius paroxytonum, pro certo habeas, ultimam fœminini esse longam, ὁ ἅγι⊙, *sanctus*, ἡ ἁγία, τὸ ἅγιον. ἡμέτερ⊙, *noster*, ἡμετέρα, ὑμέτερ⊙, *vester*, ὑμετέρα, *vestra*, ὁ σοφώτερ⊙, *sapientior*, ἡ σοφώτερα.

V. A N C E P S nominis paroxytoni brevis est, si ultima quoque brevis sit. τὸ ξύλον, ξύλα, *lignum*. ὁ φίλ⊙, *amicus*. τὰ φίλα, *amica*. μάλα, *valde*. ἅμα, *simul*. πολλάκις, *sæpè*. τετράκις, *quater*. πέντεκις, *quinq;ies*. ἡ φύσις, *natura*. ἡ λύσις, *solutio*. ὁ βί⊙, *vita*. τὸ χά⊙, *chaos*.

ANNO-

RATIO huius præcepti est, quia si α, ι, υ, in penultimis predictarum vocum longæ essent, circumflecterentur, iuxta regulam accentuum, quæ docet longam ante finalem breuem, si habeat accentum, habere circumflexum. Ne quis autem decipiatur, diligenter attendendum est, vtrum vltima corripiatur. Nam si longa sit vltima, nihil inde intelliges de quantitate penultimæ, vt ξύλῃ, φίλῃ, φίλω, &c. nisi ex alio casu, cuius vltima brevis sit, quantitatem iam indagaueris, tunc enim idem iudicium erit de casibus, quorum vltima longa est. Nam vt ξύλον in recto primam habet breuem, ita & in obliquis.

B

VI. OMNIS syllaba circumflexa longa est. ὁ μῦς, mus. ὁ vel ἡ ὕς, οὗς, sus. τὸ πῦρ, ignis. ὑμεῖς, vos. ἡμεῖς, nos. ὑμῖν, vobis. ἡμῖν, nobis. ὁ μῦθος, sermo, fabula. ὁ πῖλός, pileus. ἡ αἰθρῶα, Minerva. ἡ μινᾶ, mina.

C

Caput VII.

DE CONTRACTIONE ET DIALECTO.

I. OMNIS syllaba ex contractionenata siue circumflexo notetur, siue non.
longa

A longa est, κρέατα, κρέαα, κρέα, *carnes*. ἐβόαε, ἐβόα, *clamabat*. βόαε, βόα, *clama*. τῇ πόλῳ, *ciuitati*, τῇ πόλῳ, πόλιες, πόλις, οἱ βότρυες, βότρυας, βότρυς, *botri*. ὁ ἀέκων, *pro* ἀέκων, *inuitus*.

A N N O T A T.

VIDENTVR interdum Poëta hoc præceptum non obseruare. *Apoll. lib. 1.*

Ἀρχόμεν' ἑοφοῖβε παλαιήτων κλέα φώτων μνή-
σμαι.

B Incipiens à te ô Phœbe, priscorum facta viro-
rum canam.

Et in illo Epigrammate.

Οἱ κόεις ἄρχει κόρυ κορέσαντό μιν. ἄλλ' ἐκορέθην,
Ἄρχει κόρυ καὐτὸς τὰς κόεις ἐκκοείσας.

Cimices ad satietatem vsque faciatī sunt ex
me, sed ego vicissim satiatius sum vsque ad satie-
tatem, excorians cimices.

C Epigramma est petitum ex annominatione ἑ κόρυ,
κόει', & verbi ἐκκοείζω.

Priori quidem versu Apollonij corripī videtur a con-
tractum, in hoc verò epigrammate iota contractum.
Sed dicendum est tales syllabas non per contractionem,
sed exemptione alterius litera factas, κλέα ablato ε
per syncopen, κλέα, vltima breui, & κόεις exempto α
manet iota breue. Aliud est enim contractio & synæ-
resis, aliud syncope, tam apud Græcos, quàm apud La-
tinos.

II. Α'λφα Doricum natum scilicet ex Α η, longum est. Theoc. Idyll. i.

αἰδύπτι τ' ψιδύρισμα, καὶ αἰπίτος αἰπόλε τλώα,
pro ἡδύ, ἡ, τλώη, vel ἐκείνη.

*Dulcis est susurrus & pinus o caprarie
illa.*

Ibid. ἀσκητὰ πέπλωτε καὶ ἄμπυκι.

Ornata peplo reticulosis.

LONGVM est etiam illud quod non venit ex η, sed ex ε, ut αἶκα, pro εἶκε. Theoc. B crit. Idyll. i.

Αἶκα τῶ & ἔλη κεραὸν τεάρον,

Si ipse acceperit cornigerum hircum.

ANNOTAT.

ALIQUANDO contra fit. Nam πόκα pro πότε, & ὄκα pro ὄτε, & ἄλλοκα pro ἄλλοτε, corripiuntur interdum apud eundem Idyll. i. 4. & alibi.

III. Αλφα Æolicum breue est apud Poëtas, quamuis ex η factum. Iliad. 3.

Δευρ' ἴθι νύμφα φίλη, pro νύμφη.

Et Theoc. Idyll. 27. θάρσ' κῶρα φίλα,

Bono animo sis, pro κῶρα, seu κόρη, puella.

A

ANNOTAT.

IDEM quod Æoles faciunt Latini. Vltimam enim in his, fama, plaga, machina, alijsq; corripunt, licet descendant à Græcis φήμη, πληγή, μηχανή.

IV. ÆOLES quoque α, alioquin longum corripunt in accusatiuis pluralibus primæ & secundæ simplicium, atque in participiis in ας. Theoc. Idyl. 21.

ἡ πενία, διόφρατε, μόνα τὰς τέχνας ἐγείρει.

B

Paupertas, ô Diophante, sola excitat artes.

Idem Idyl. 1. πάντα δ' ἐναλλα γήρουντο, ἢ αἰπίτως ὄχνας ἐνείκη.

Omnia commutentur, & pinus pira ferat.

Idem Idyl. 3. τίτυρ' ἐμὴν τ' καλὸν πεφιλαμένη βόσκει τὰς αἰγας.

Tityre mihi valde chare pascere capellas.

Idem Idyl. 5. πᾶσις ἐγὼ λασῶ Συβαρίτι-

C

δ' ἐνδοθι κρένας.

Omnes ego lauabo in fonte Sybaritico.

Et Idyl. 4. βόσκειν δέ μοι αὐτὰς ἔδωκεν.

Illas mihi pascendas dedit.

Hesiod. δῆσις ἀλυκτοπέδῃσι προμηθεῖα.

Ligans Prometheus vinculis inenitabilibus.

Idem Theog. παῖδας ἡμέτα πάντα ἐς μεταιέτας εἶναι.

Filios cunctis diebus suos esse incolas.

ANNO-

PRO *ῥήους* vltima longa. Nam si quantitas vltima syllabæ mutetur, omnino etiam mutatur accentus. Hinc alpha longo in hac voce, κῶεγ, acutus est in penultima, alpha verò breui, circumflexus, κῶεγ. Occurrunt autem passim aliæ apud Theocritum huius Æolicæ corruptionis exempla; licet enim ipse Doricam Dialectum confectaretur, non reiciebat tamen Æolicam, quando carmini seruiebat.

V. Αλφα quoque Ionicum breue est in penultimis præteritorum Ionicorum, γέγαα, μέμαα, ἔσαα, βέβαα, γεγαῶς, μεμαῶς, ἔσαῶς, βεβαῶς, licet ex η oriatur, ablato κ γέγηκα, μέμηκα, βέβηκα, ἔσηκα. Sic πέφυκα, πέφυα, υ, breui.

ANNOTAT.

DIXIMVS de his præteritis in Grammatica, cap. 15. & passim inuenies apud Homerum, & alios exempla. C

Notetur tamen hîc hoc participium μεμαῶς, habere aliquando penultimam longam, aliquando breuem, longam cûm in obliquis habet ο. Iliad. 2.

Λαοὶ δουρήσοντο μεμῶτες ἐλχέησι.

Populi armabantur, hastis prompti.

Breuem cûm in obliquis habet ω. Iliad. 3.

ἐν θυμῷ μεμαῶτες ἀλαξέμεν,

In animo cupientes opitulari.

VI. Αλφα Ionicè insertum tertiis personis

Μαχα

A sonis pluralibus passivis & mediis præsentis, præteriti plusquamperfecti, & futuri, breue est, πτύφα), verberati sunt, βεβλήατο, vel βεβλήατο, τυπώατο, τυψώατο, &c. ἔαπα pro ἕαπα, sedent. κέα), pro κείνπα, iacent.

A N N O T A T.

DE his personis multa dicta sunt libro primo, cum de verbo passivo ageremus. Exempla passim sunt obuia
B in Homero.

VII. ΑΛΦα Ionicè interpositum verbis circumflexis in αω, producitur si syllaba proximè antecedens sit longa, μαίμαε, μαίμα, μαιμάα à μαιμάω, impetu feror, incitor, vehementer desidero. μενοινάω, incitatus cupio, μενοινᾶ, μενοινάα. Hom. Iliad. 19.

Εἵπερ γὰρ θυμῷ γε μενοινάα πολεμίζειν.

C Etiam si animo promptus sit ad pugnandum.

A N N O T A T.

DE hac litera α interiectione plura habes lib. 1. in secunda coniugatione circumflexorum.

VIII. SI SYLLABA antecedens proximè literam α sit brevis, ipsum etiam αλφα breue erit. Iliad. 13.

πολέμοιο μενοινᾶ

Ἀντιάων.

Cupit

Cupit bellum capeſſere.

A

Sic βοάα, μηχανάαται, ἐγυάαδζ, & ſimilia prius breue habent, vt & εῶασε, pro ἔωασε, ſeruaui.

IX. PERSONÆ Ionicæ verborum in μι, ἡφέασι, διδόασι, ζῶγυάσι, & ἔασι, pro εἰσι, ſunt, & ἱάσι, pro εἰσι, eunt, α longum habent. Iliad. 16.

καὶ τ' ἀγεληδὸν ἱάσιν ἀπὸ κρῶης μελανύδρῃ. B

Gregatim veniunt à fonte nigra aqua.

Hom. Odyſſ. 19. τοῖς τοι πτωχοὶ καὶ ἀλήμονες αἰδρεῖς ἔασι.

Tales ſunt viri pauperes & erroneſ.

ANNOTAT.

Fit hoc ob generalem regulam, quæ docet omnem personam verbi deſinentem in σι, penultimam producere τύπῃσι, τετύφῃσι, πιδέῃσι, &c. C

X. BREVE est α ex η per diæreſin natum, ἦγλυ, ἐάγλυ. ἦρα, ἔαρα, κατήαρα, fractus ſum, ἦλων, ἐάλων, captus ſum. De quibus libro I. cap. 23.

XI. QVANDO ex diphthongis vocalis abiicitur, anceps quæ remanet brevis est, φάγω, fugio. φυγή, fuga. πείθω, perſuadeo. πιθανός, probabilis. & ζεύγος, iugum, ὁ ζυγός.

A XII. QVANDO diphthongus propria vel impropria per dialysin dissoluitur in duas syllabas, tunc vocales ancipites corripuntur: vt παῖς pro παῖς, εὔ pro εὔ, αἶδης pro αἶδης. Hesiod. in Erg.

κρύψε δὲ πῦρ, τὸ μὲν αὖτις εὔς παῖς ἱαπελοῖο,
Abscondit verò ignem, quem rursus bonus
Iapeti filius.

B Tryphiod. καὶ σκύρον μὲν ἔβαινε λιπὼν εὐ-
παρθένον ἄστυ.

Scyrum abiit, relinquens urbem pulchras vir-
gines habentem.

Iliad. 15. ζεὺς ἔ' ἐγὼ, τίταται δ' αἶδης
ἐνέροισιν ἀνάσσειν.

Iuppiter & ego, & tertius Inferis imperans.

A N N O T A T.

C ALIQUANDO tamen producuntur huiusmodi
vocales. Theoc. Idyll. 11.

ἔτω γῶν ῥάϊσα διᾶγ' ὁ Κύκλωψ ὁ παρ' ἡμῖν.

Sic igitur facillimè viuebat noster Cyclops.
ῥάϊσα pro ῥᾶσα.

ὁ θρᾶξ, Thrax, dialysi Ionica, θρήϊξ in obliquis ali-
quando corripitur, vt Iliad. 4.

θρήϊκες ἀκρόκομοι, δόλιχ' ἔλχεια χερσὶν ἔχοντες,

Thracæ comati longas hastas manibus te-
nentes. aliquando producitur.

Dionys.

Dionys. αὐτοὶ δὲ θρήϊκες ἀπέχοντα γαῖαν ἔχοντες. A
 Ipsique Thraces immensam terram habentes.

Caput VIII.

DE DERIVATIONE
ET COMPOSITIONE. B

I. DERIVATA sequuntur naturam eorum, à quibus deriuantur: ὁ δίκαιος, iustus. ἡ δίκη, iustitia. δικάω, iustum facio. ἡ δικαιοσύνη, iustitia. τὸ δικάωμα, omnia prima breui. τιμάω, honoro. ὁ τιμῶν, honorandus, prima longa. νικάω, vinco. νίκη, victoria. ὁ νικητής, victor, prima longa. κένω, iudico, ἔκενον, prima longa in omnibus. ὁ κενῆς, ὁ κελύξ, prima breui. Sic ἀνὰ, ἄνω, supra, κατὰ, κάτω, infra, itidem prima breui. C

A N N C T A T.

HÆC regula de deriuatis magnum subsidium adfert ad cognoscendam quantitatem verborum, vt planum fiet ex illis, quæ infra dicemus de verborum incremento, Verbum νικάω corripitur in illo versu:

- A Ἀργυρέαις λόγχησι μάχεσθαι πάντα νικήσεις.
 Argenteis hastis pugna, & omnia vinctes.
Alij tamen legunt, καὶ πάντα κρατήσεις.

II. MULTA quæ suæ originis naturam non sequuntur, usu assiduaq; Poëtarum lectione discenda sunt, ut ἡ μανία, furor, prima breui, ὁ μανικὸς & μανιακὸς, prima longa. Orph. in Bacch.

- B Κικλήσκω σε μάκαρ πολυώνυμε, μανικὲ Βακ-
 χεδ.

Voco te beate, multorum nominum & furiosè Bacche.

Sic ab αἰεῖ, *semper*, prima breui, fit, ὁ καὶ ἡ αἰεὶς, eternus, & ὁ καὶ ἡ αἰενα, perennis, prima longa.

- III. COMPOSITA ferè sequuntur breuitatem vel longitudinem suorum simplicium; ἡ γυνή, mulier, prima breui, ὁ ἀνδρόγυνος, Androgynus. ἡ τιμή, honor. ὁ καὶ ἡ αἰτιμή, inhonorus. penultima longa. ὁ θυμός, animus. ὁ καὶ ἡ μεγάλθυμος, magnanimus. ὁ longo. ὁ κελεύς, ὁ ὑποκελεύς, hypocrita. ὁ λαός, populus. ὁ Μενέλαος. ἡ εἰσὶς, status. ἡ κατάφασις, phrasis, locutio. ἡ μετάφρασις, ἡ ὁδὸς φρασις. πᾶσα, omnis, ἀπᾶσα, σύμ-
 πᾶσα.

πεισι. Quædam tamen extra compositio- A
nem longa, breuia fiunt in ipsa compo-
sitione, vt πᾶν, πανάρισι, παναχαιοί, & simi-
lia. Iliad. 2.

Κίκλησκεν δὲ γέροντας ἀριστῆας παναχαιῶν.

Vocauit autem senes, optimates omnium Græ-
corum.

IV. PRÆPOSITIONES quæ in an-
cipitem desinunt, breuem habent anci- B
pitem, & extra & intra compositionem,
nisi positio obstet. ὦρ, ἀμφι, ὠει, ἀνὰ, καί,
ἐπὶ, ἀντὶ. ἀντιλέγω, contradico. ὠριτέχω, cir-
cumteo. τὸ ἀμφιθέατρον, Amphitheatrum. κα-
ταβάλλω, decicio.

ANNOTAT.

POETÆ ex κατὰ, ἀνὰ, ὦρ, sæpe abiicere solent C
a in compositione & extra, quamuis sequente conso-
nante, de qua re diximus lib. 1. cap. 13. κατὰ θεο, pro κα-
τά θεο, ἀντὶς, pro ἀνὰς.

INTERDV additur iota ad alpha. Iliad. λ.

ἀγαθὴ δὲ παραίφασίς ὅσιν ἐταίροι.

Bona est admonitio sodalis.

Interdum producuntur solita Græcorum licentia, vt
infra suo loco allatis exemplis planum fiet.

V. PRÆPOSITIONES quæ in prima
c 4 syll-

A syllaba ancipitem habent, eandem corripunt, siue in compositione, siue extra, κατὰ, ἀνὰ, nisi licentia quadam secus eueniat.

VI. A, priuatiua particula breuis est, ὁ ἀδάμας, adamus. ὁ καὶ ἡ ἄτομος, atomus. ὁ καὶ ἡ ἄκεσμος, inornatus, immundus. ὁ καὶ ἡ ἄπτιμος, inhonorus. ὁ καὶ ἡ ἀκλεής, inglorius.

B Hom. Iliad. I. αἶψ' ὄφελος ὦδ' ἀ νηυσὶν ἀδάκρυτος καὶ ἀπῆμων, ἥδη.

Vtinam sederes ad naues sine lachrymis & damno.

VII. CORRIPIVNTVR ancipites harum vocularum inseparabilium ζα, ἀει, ἐει, δις, βει, ὁ ζάειος, diuinus. ὁ καὶ ἡ ἀειδής, conspicuus. ὁ εἰ ἡ εριβώλαξ, ferax. ὁ καὶ ἡ ερύσεως, perditè amans. ὁ καὶ ἡ ερυσώδης, olidus. ὁ βειαρὸς, robustus, validus.

Hesiod. αἶψ' ἐλικῶν ἔχουσιν ὄρεα μέγατε ζαγεόντε.

Quæ Heliconis montem habent magnum & diuinum.

Hom. Odys. II. καὶ Ἰτυον εἶδον γαίης ἐρικυδέος υἱόν.

Vidi etiam Tityum terra clarae filium.

Hesiod.

Hesiod. ῥεῖα δὲ ἀείζηλον μινύθῃ καὶ ἄδῃ-
A
λον ἀέξει.

*Facile deprimit illustrem, & obscurum ex-
tollit.*

VIII. SI PRIOR pars compositionis
in α, ι, vel υ, desinat, plerunque corripi-
tur, ὁ κῆ ἡ μεγάρυμ@, magnanimus. ὁ Ἑ ἡ λυ-
σιμελής, soluens curas, vel membra. ὁ Ἑ ἡ καλλι-
πάρη@, pulchras genas habens. ὁ Ἑ ἡ ἡδυεπής, B
suavis in dicendo. ὁ πολύδωρ@, Polydorus. ὁ
πολυδάμας, Polydamas. Hom. Iliad. i.

Πῶς γάρ τοι δώσῃσι γέρας μεγάρυμοι Ἀχαιοί;
*Quomodo enim tibi munus dabunt magna-
nimi Achæi?*

Caput I X.

C

DE ALPHA INCRE- MENTO NOMINVM PRÆCIPVE QVINTÆ Declinationis.

QVID sit incrementum nominum & verborum,
notum est ex Prosodia Latina. Hoc igitur omisso, non-
nullas hîc præscribemus præceptiones de incrementis de-

c s declina-

Aclinationum, quibus quanta sint hæ vocales, α, ι, υ, cognosci queat.

I. A incrementum Doricum genitiui singularis simplicium, & genitiui pluralis eiusdem, & secundæ simplicium, longum est. Αἰνεῖαιο, αἰνεῖάων, μεσοῖων.

Hesiod. in Erg. πλεῖαδων αἰτλαχμέων Ἰππιδόμοδων,

ἀρχεῶ δ' ἀμυγᾶ, δρότοιο δὲ δρυσομυδῶων.

Pleiadibus orientibus incipe metere,

Arare verò occumbentibus.

ANNOTAT.

ALIUD incrementum non est in primis quatuor declinationibus simplicibus. Nam λόγος, λόγιο, λόγοισι, & similia, primo statim aspectu suam quantitatem demonstrant.

C II. Αλφα incrementum quintæ declinationis à nominibus neutris in α, ας, ας, breue est. τὸ σῶμα, σώματ, corpus. τὸ σῆμα, σήματ, signum. κέρας, κέρατ, cornu. κρέας, κρέατ, caro. ἡπαρ, ἡπατ, hepar. νέκταρ, νέκταρ, nectar. φρέαρ, φρέατ, puteus.

VIDENTVR tamen neutra in αs aliquando incrementum habere longum, vt ex hoc Anacreontis versiculo liquet.

Φύσις κέρατα ταύροις
ὀπλὰς δ' ἔδωκεν ἵπποις.

Natura dedit cornua tauris & calces equis.

Corripiuntur autem etiam illa κέρατ@, κέρ@.

Homer. Odysf. τ

Οἱ δὲ διὰ ξυσῶν κεράων ἔλθωσι δύραξε.

B

Quæ verò per polita cornua eunt foras.

Interdum interponitur α longum ante alterum α,
κέρ@τ@, κερά@τ@. Calaber. lib. 1.

γάμπη βιν κρατεροῖο κερά@τ@. οἱ δὲ οἱ ἄμφο.

Inflexa est vis fortis cornu.

III. ΑΛΦα incrementum quintæ declinationis à nominibus fœmininis & masculinis in αs, breue est, ἡ παλλὰς, παλλάδ@, Pallas. ἡ λαμπὰς, λαμπάδ@, lampas. ἡ μονὰς, μονάδ@, unitas. ὁ μέλας, μέλ@ν@, niger. ὁ τέλας, τέλ@ν@, miser.

C

Hom. Iliad. 6. καλλῷ, χρυσεῖῳ, μέλανες
ἃί οἱ βότερες ἦσαν.

Pulchram, auream, cui nigri botri erant.

ANNOTAT.

EXCIPE ἡ κραὶ τῆς κρατὸς, caput. Iliad. 1.

κρατὸς ἀπ' ἀθανάτοιο μέγαν ἐλέλιξεν Ὀλυμπον.

Immor-

- A** Immortali capite magnum Olympum concussit.

Dubitat de hoc vocabulo Eustathius Odyss. 12. num sit masculini aut fœminini generis. Sed tamen Calaber lib. 11. cum muliebri appposito coniunxit.

Διήσας ὦρ' ἀπὶ βοῇ καλὰ νεῦρα βόεια.

ὁ λαῶς, & λαῶς, crafī λαῶς, etiam breue habet a incrementum.

Orpheus in Argonaut. λαῶσι δ' ἐντύκλοις δωμήσατο

- B** οἶκον ἀνέσκη.

Lapidibus politis ædificauit Reginae domum.

IV. ΑΛΦα incrementum masculinorum & fœmininorum in αρ & λς breue est, ὁ μάκαρ, beatus. ἡ δάμαρ, δάμαρ, uxor. ἡ ὅαρ, coniunx vel colloquium. ἡ ἄλς, mare. ὁ ἄλς, sal.

- C** Homer. Iliad. 1. εἰς ἄλα θίαν, in sacrum mare.

Theoc. Idyll. 27. Φῆς μοι πάντα δόμειν τάχα δ' ὕστερον ἔσθ' ἄλα θείης.

Ais te mihi omnia daturum, fortè postea ne salem dederis.

ANNOTAT.

HINC excipiendum videtur ψὰς, ψαῖς, sturnus, producitur enim apud Homer. Iliad. 17.

Τῶν δ' ὥς ἐφάραν νέφος ἔρχεται ἢ ἐκ κολοιῶν. A

Vt sturnorum nubes seu turba vel graculorum aduenit.

Item; ὁ κάρ, καρός, ex Caria, Hom. Iliad. 2.

Νάστis αὖ καρῶν ἠγήσατο βαρβαροφώνων.

Nastes Carum barbaræ linguæ dux fuit.

Theocritus tamen Idyll. 17. corripuit hoc incrementum.

Σημαίνει λυκίοισι φιλοπολέμοις τε κάρεσι.

Lyciis imperat & bellicolis Caribus. B

V. GENITIVVS αῶ à recto αῶ longus est, quod plerumque ex accentu liquet, ὁ ἱτᾶν, ἱτᾶν αῶ, Titan, ὁ ἀλκμᾶν, ἀλκμᾶν αῶ, Alcman, ὁ παγᾶν, παγᾶν αῶ, Pæan, ὁ πᾶν, πᾶν αῶ, Pan, pecoris custos.

A N N O T A T.

EXCIPIVNTVR duo neutra, μέλαν, μέλαν αῶ, nigrum. τάλαν, τάλαν αῶ, miserum. C

VI. GENITIVVS in αῶ à nominibus ναῦς, ναῦς αῶ, navis. γράῦς, γράῦς αῶ, anus; vetula, brevis est, sicut & illud incrementum, nominum syncopen patientium, ὁ πατήρ, πατρός αῶ, ἀνδράσι, μητρός αῶ, θυγατρὶ αῶ. Dativus πᾶσι longum incrementum habet, vt patet ex accentu, sic ἅπασιν, σὺμπασιν, longa sunt.

Alcæus, τὸ μὲν γὰρ ἐνθεν κῶμα κυλίνδεται,

τὸ δὲ

- A πὸ δ' ἔνθεν, ἄρμυες δ' αὖ τ' μέσον ναΐ
Φορήμεθα ζῶν μελαίνα.

Alius enim fluctus hinc voluitur, alius inde, nos autem in medio cum naue agitamur atra.

A N N O T A T.

A P V D Theocritum Idyll. 17. legitur ναὺς prima longa.

- B ἢ πῆς αἰγιαλόνδε δοᾷς ἐξάλατο ναὺς.

Neque quisquam in litus veloci exiliit naui.

Caterum hic genitiuus Doricus est pro νηὺς, à Recto ἢ νηὺς. Utuntur autem Poëtae plerumque his obliquis, νηὺς, νηὶ, νῆες, vel νεὺς, sic γεῶς, γεῶς.

VII. A incrementum à nominibus in ψ corripitur. ὁ ἄραψ, ἄραψ, Arabs. ἡ λαίλαψ, λαίλαπ, turbo. Hom. Iliad. II.

- C αὐτὰρ ἐγὼν ἐνόρξοι κελαυνῇ λαίλαπι ἴσ. Ego irrui nigro turbini similis.

A N N O T A T.

Φαῖψ φαῖς, avis quoddam genus, nonnulli palumbem interpretantur, videtur incremento longo constare.

VIII. A incrementum à nominibus in ξ, aliquando breue est, aliquando longum, ὁ κέραξ, coruus. κέραξ, ὁ κέλαξ, adulator. κέ-

τορ. κόλακⓄ. ὁ κὴ ἡ φύλαξ, *custos*, φύλακⓄ. A
 ὁ πίναξ, *tabula*. ὁ ἄβαξ, *abax*, *abacius*. ἡ πλάξ,
 πλακὺς, *tabula*. ὁ αὐθραξ, *carbo*. ὁ ἄρπαξ, *har-*
pago, *raptor*. ὁ σῦραξ, *styrax*. ἡ κλίμαξ, *clymax*.
 ὁ μύσαξ, *mystax*, ἡ μάσαξ, *mandibula*. ὁ, ἡ πί- B
 दाξ, *fons*, *scaturigo*. ἡ αὐλαξ, *sulcus*. ἡ λάρναξ,
urna, *omnia hæc a breue habent.*

A τ ὁ φαίαξ, *Phaax*. ὁ θώραξ, *thorax*. ὁ
 ἱέραξ, *hierax*. ἡ ῥάξ, ῥαγὸς, *acinus*, & similia α B
habent longum.

Lib. 1. Epigr. ῥῶ κὴ λάμβδα μόνον κέρακας
 κολακάσσει διῆσαι.

Solum R & L. secernit coraces, id est, coruos
& colaces, id est, adulateores.

Theocr. Idyll. 10. ὅς νιν δ' ἐχόρδουⓄ τᾶς
 αὐλακⓄ οὐκ ἀποτεώγῃς.

Qui nunc incipiens sulcum non demetis. C

Homer. Iliad. 6. γράψας ἐν πίνακι πικτῶ
 θυμοφθόρα πολλά.

Scribens in conuoluta tabella multa tristia.

ΠίδακⓄ ἐξ ἱερῆς. Callimach. Et passim
 apud Homer. πολυπίδακⓄ ἰδῆς. *Ida multo-*
rum fontium.

Homer. Odyss. 4. αἶλλ' ὀδυσεὺς ἔπι μάσα-
 κα, χερσὶ πίεζε.

Sed

A Sed Vlysses os seu mentum manibus compressit.
Thryphiod. μύσακα δ' ἀρρήκτοισιν ἀλυκτο-
πέδησι μεμαρπώς.

ἔχεν ὀπιωρατίως.

*Labrum seu mentum firmis vinculis com-
prehensum tenebat fortiter.*

Odyss. ψ. ἀλλά με κείνῳ ἐλὼν ὀπί μύσα-
κα χερσίν.

B ὅς κ' ἔα εἰπέμεναι.

*Sed ille me mento apprehensum non sinit lo-
qui.*

ANNOTAT.

VVLGO producitur mystax mystacis, cum ta-
men Poëta Græci corripiant, vt ex allatis exemplis
constat.

C QVÆ nomina in αξ, incrementum habeant breue,
qua longum, varia præcepta traduntur. Primum enim
sunt qui dicant, omnia nomina plurium quàm dua-
rum syllabarum habere α, longum: maximè si penul-
tima sit brevis. ὁ ἰέεραξ, ἰέερακ, accipiter. ὁ οἰκοφύ-
λαξ, οἰκοφύλακ, custos domus. Ita præter ceteros
Lascaris in sua Grammatica.

CÆTERVM nisi præceptum hoc intelligatur de
simplicibus vocabulis, non erit verum. Nam ὁ νυκτοκό-
ραξ, ὁ ἀετοφύλαξ, & ipsum Lascaris exemplum, ὁ οἰ-
κοφύλαξ, α breue habent, & multò magis ὁ καὶ ἡ εἰς βά-
λαξ, ferox, ὁ καὶ ἡ πολυπίδαξ, fontibus abundans;

Et τα-

Et tamen omnia ista pluribus, quàm duabus syllabis **A**
constant: sequuntur autem hæc & similia composita
naturam & quantitatem simplicium. Nec refert quod
apud Manilium lib. i. legimus.

Permeat Arctophylaca petens per terga dra-
conis.

Nam metri necessitate produxit breuem.

SECUNDO dicunt in dissyllabis tunc a incre-
mentum esse longum, cum prior vocalis natura longa
est, ὁ φαίαξ, φαίακ, phæax. ὁ δῶραξ, δῶρακ, the- **B**
rax. ὁ πλάταξ, valde diues, ὁ οἶαξ, temo, nauis gu-
bernaculum. Hæc eodem loco idem Lascaris. Sed ta-
men præceptum hoc certum non est. Nam & ἡ αῶ-
λαξ, sulcus, primam natura longam habet, & simi-
liter ὁ vel ἡ πίδαξ, fons, & ἡ βόλαξ, gleba, & ὁ
δρόπαξ, dropax, medicamenti species, & ta-
men in obliquis corripuntur. Priorum attulimus iam
exempla. βόλαξ corripitur apud Theocritum. Idyll. 17.

Νεῖλ ἀναβλύζων διερχὼν ὅτε βόλακα δρύπῃ. **C**

Nilus cum exundans humidam glebam com-
minuit.

Alterius incrementum breue est apud Ausonium epi-
gram. 123. Hinc ruit etiam illa generalis præceptio cum
dicunt, si penultima positione duntaxat longa sit, tunc
a incrementum esse breue, ὁ ἄρπαξ, rapax. ὁ κέκεραξ,
vociferator. Excipiunt ὁ κόρδαξ, cordax, genus sal-
tationis comicæ.

Sed ut hoc maximè verum sit, non tamen omnem

d

mibi

A mihi scrupulum eximet hæc regula. Nam si occurrat ὁ μῦσαξ, vel ἡ μῦσαξ, verbi gratia, vel ἡ λάρναξ, ver-
na, nunquam me docebit vtrum prima syllaba sola po-
sitione, an verò positione simul & natura sit longa.
Nam qui hoc negant fieri posse, illi velim dicant, quan-
tum sit α in his vocabulis. ὁ δῶεξ, & ἰέεξ, & μάλ-
λον, magis. Annón est longum natura & positione?

TERTIO sunt qui dicunt, si α nominatiui breue
sit, tunc etiam breue futurum in incremento. Sed ne-
B que hoc præceptum reddit me certum de quantitate.
Nam licet interdum ex accentu circumflexo cognosce-
re possimus α ultimæ syllabæ esse breue, vt ἡ αὔλαξ, ἡ
ἔεξ, sæpe tamen hoc præsidio destituemur, tum quia
non omnes accentum circumflexum notant in syllaba
longa antecedente alteram sola positione longam, tum
quia saltem in aliis vocabulis, vbi prima syllaba posi-
tione duntaxat longa est, nesciemus quantum sit po-
sterius alpha, ἡ λάρναξ, ὁ ἀγπαξ, tum quia fieri po-
C test, vt anceps in recto sit longa naturâ, in obliquis
verò brevis, οὔς, οὐδς, ἰus. μῦς, μυδς, mus. πῶρ, πν-
εῖς, ignis.

ITAQVE nihil certò & constanter hîc præscri-
bi potest, quamuis partim ex Latina Prosodia, præ-
sertim Emmanuelis, partim obseruatione & notatio-
ne, partim etiam his qualibuscunque præceptis satis
multa de harum vocum in αξ quantitate cognoscere
liceat.

Illud etiam obseruetur tanquam signum certum,
tunc

tunc α harum & similiarum dictionum esse longum, cum A
 à poëtis vertitur in η. Nullum enim α breue a nomini-
 bus in αξ mutant ipsi in η. Theoc. Idyll. 9.

ἰγκες δ' ἰγκῆ, pro ἰέγκες ἰέγκῆ.

Accipitres accipitribus chari sunt.

Et sæpe apud Homerum occurrit δώγκες, pro δώ-
 γκες.

Caput X.

DE IOTA INCREMENTO QVINTÆ DECLI-
 NATIONIS.

I. IOTA incrementum nominum neu-
 tri generis, breue est, τ' μέλι, μέλιτ, mel.
 τ' σίνηπι, σινήπι.

II. FOEMININORVM quoque & ma-
 sculinorum barytonorum in ιος & ιδ &
 ι; ἡ πόλις, πόλι, civitas. ἡ ἔρις, lis, ἔ-
 ριδ. ἡ χάρις, gratia, χάριτ. ἡ ἴμις, ius,
 fas, ἴμιτ, vel ἴμιδ; itemque πῖς, πῖ-
 ν, tam interrogatium quàm infini-
 tum cum suis compositis ὄσις, ἥπις, ὅ, π. ὁ
 ὄφις, serpens, ὄφι. ὁ πάρις, Paris. ὁ κ' ἡ νῆσις,
 νήσιδ, ieiunus.

A III. FOEMININORVM etiam oxytonorum in ιδ@, ἡ πατρίς, πατρίδ@, patria. Φίλλω εἰς πατρίδα γαῖαν, passim apud Homerum, ἡ ἀμαρυλλίς, ἀμαρυλλίδ@, Amaryllis, ἡ ἐλλωίς, ἐλλωίδ@, mulier Græca, ἡ αἰαπίς, clypeus, αἰαπίδ@.

EXCEPTIONES.

B EXCIPIVNTVR tamen primò fœminina & masculina dicatalecta, id est, quæ duas habent in Recto terminationes, ὁ δελφίς, δελφῖν@, delphinus. ἡ ακτίς, radius, ἀκτῖν@. ἡ Σαλαμίς, Σαλαμῖν@, Salamis, & similia, quæ etiam in ιν desinunt, δελφῖν, ἀκτίν.

SECVNDO excipiuntur monosyllaba **C** siue sint duarum terminationum, siue vnius tantum, præter δίς, διός, Iuppiter, quod breue est. ὁ vel ἡ δῖν, δινός, littus. ἡ ρῖν, nasus. ἡ ἰν vel ἰς, fibra, seu vis, ἰνός, ἰνί, ἰνα. λῖς, λιπός, pannus lineus, subtilis. ὁ λῖς, seu λῖν, λιός, leo. ὁ κῖς, κινός, vermiculus qui in ligno vel frumento nascitur. Theocr. Idyll. 22.

ἐκθαίντες δ' ὅππῃ θῖνα βαθὺν καὶ ὑπερώμεον
ἀκτιώ.

Exscen-

Exscendentes in littus & in oram ventis sub- **A**
iectam.

Idem Idyll. I. αἰδέοι ὠδήσαντι κατ' αὐχένα
πάντοθεν ἴνες.

Vndique tument illi in cervice fibrae seu
venae.

Homer. Iliad. 8. ἄρματα δ' ἀμβωμοῖσι πήδη
κ' ἕλitta πέλ' ὄσας.

Carrus verò super altaria posuit, linea tegu- **B**
menta obtendens.

Theod. λῖος ὄρεσκόσιο ἀγλωρίῳ ποτὲ
Σαμψών.

Montani leonis vim olim domans Sam-
pson.

Theocrit. Idyll. I. καὶ οἱ αἰεὶ δριμύτια χολὰ
ποτὶ ῥινὴν κἀθηται.

Semper ei in naso acris bilis insidet.

C

A N N O T A T.

PLERAQUE ex prædictis accentu cognoscuntur,
si enim nomen accentum circumflexum in accusativis,
& nominativis pluralibus habeat, signum est voca-
lem illam ubique esse longam, vt Δῖν, Δινὸς, Δίνα; aliàs
haud circumflexo, sed acuto notaretur. Illud λῖτα, quo
vtitur Homerus, deducunt aliqui à singulari λῖτον, in-
terim tamen, vt monet etiam Eustathius Iliad. 8. in-

A uenitur datium λιπὲ. Homer. οἷον ἐαντὼ λιπὲ κάλυψεν,
quem Grammatici à recto τὸ λῖς. deducunt, & est ge-
neris neutri.

Si enim secundum Eustathium datium hic est gene-
ris neutri, necesse est, etiam Rectum illius esse generis
neutri, qualiscunque tandem sit. Alij aiunt esse generis
masculini, ὁ λῖς. Celebrant porro poëta à nomine λῖς
seu λῖς, λεο, præcipuè accusatiuum λῖν.

B Ait Lascaris primam in λῖος etiam breuem reperiri,
sed non adfert exemplum.

T E R T I O excipitur ὁ ἔ ἡ ὄρνις, ὄρνις ⑤,
avis, ales, penultima longa, ἡ μέρμις, μέρμι-
ς ⑤, funiculus, & ἐυκνήμιδες, passim apud
Homerum. ἐυκνήμιδες Ἀχαιοὶ, benè ocreati
Achivi.

Hom. Odyss. 5. ἐνθα δέ τ' ὄρνιθες ταυνοσίπτε-
ροι εὐνάζοντο.

C Vbi volucres alatae stabulant, seu cubile po-
nunt.

Theoc. Idyll. 7. καὶ Μοισαῖν ὄρνιθες ὅσοι ποτὶ
ἥιον αἰοιδὸν Ἀντία κακκύζοντες.

Et Musarum volucres, quæ concitant contra
Chium cantorem. Nam Dores ὄρνις ⑤ di-
cunt ab ὄρνιξ.

Phocyl. tamen corripuit.

ὄρνις μὲν πολλὴν ταχυτήτ', ἀλλὰ δὲ λέσσι.

Volu-

Volucrisbus quidem multam celeritatem, fortitudinem vero leonibus. A

Hom. Iliad. i. Ατρεΐδαι τε καὶ ἄλλοι εὐκνήμιδες Ἀχαιοί.

Atreidae & alij bene ocreati Achaei.

Odyss. i. ο. κατέδει μέρμιδι Φαεινῇ,

Alligabat funiculo pulchro.

QVARTO excipiuntur nonnulla, quæ iota genitiui circumflectunt, ἡ κρηπίς, κρηπίδ⊙, crepido. κνημῖς, κνημῖδ⊙, tibia. ἡ ῥοαγῖς, ῥοαγῖδ⊙, sigillum. ἡ κληῖς, κληῖδ⊙, clavis. ἡ αἴψις, αἴψιδ⊙, fornix, arcus. B

A N N O T A T.

QVÆ ab huiusmodi vocabulis iota longum habentibus componuntur, retinent ipsum quoq; iota longum, etiamsi mutetur accentus, ὁ χρυσάκτις, aureos radios habens. ὁ εὐκνήμις, bene ocreatus. C

IV. Iota incrementum nominum in ἱξ & ψ breue est, ἡ θειξ, τευχὸς, capillus. ὁ καὶ ἡ καλὴ θειψ, καλὴ τευχ⊙, pulchricornus. hinc passim apud Homerum, καλὴ τευχες ἵπποι, pulchricorni equi. ὁ καὶ ἡ ὕσπιξ, hystrix, species erinacij. ἡ σίξ, σιχὸς, ordo, series. ἡ κύλιξ, κύλικ⊙, calix. ὁ κίλιξ, κίλικ⊙, Cilix. ἡ ἑλίξ, ἑλιξ⊙, d 4 κ⊙;

A κ⊙, *inuolucrum*, ὁ καὶ ἡ ἥλιξ, ἡλικ⊙, *equalis* *etate*. ὁ καὶ ἡ ὀμήλιξ, ὀμήλικ⊙, *coetaneus*, ἡ χοϊνίξ, *chœnix*, *semodius*. ὁ χέρνιψ, χέρνις⊙, *pollubrum*, seu aqua qua lauantur manus. ἡ κατήλιψ, *scala*, κατήλιφ⊙, ὁ καὶ ἡ αἰγίλιψ, αἰγίλιπ⊙, *petra* quæ à capris relinquitur ob altitudinem.

Homer. Iliad. 4. ἀμφὶ δέ μιν κροτερὰί τι-

B χης ἀσπισίων.

Circa illum erant robusti ordines clypeatorum.

Hom. Odysf. 1. χέρνιβα δ' ἀμφίπολ⊙
περχόω ἐπέχθε φέρου.

Aquam verò ancilla ex gutto seu pollubro fundebat ferens.

ANNOTAT.

C

ADDE his composita à τεῖψ, ὁ παιδότειψ, idem quod παιδοτείης, παδοτρίβα. ὁ οἰκότειψ, verna, seruus vernaculus, dicitur etiam οἰκοτείης. ἀλότειψ, pistillus quo sal contunditur. ἀλοτείβαν⊙. Interpres Aristoph. καὶ τῦτον διέλεγον ἀλοτείβα, & hunc bicipitem pistillum salis. Est autem penultima in voce παιδοτείης, παδοτρίβα, brevis tam apud Græcos, quàm apud Latinos, sicut & vox ἡ τεῖς⊙, quæ à terendo, viam significat. Hinc παιδοτειβικῶς, Arist.

ἀλλ' εὖ λέγεις καὶ παιδοτρικῶς τῷ τᾷ γε.

Benedicis hac & paedotribice.

A

Excipe ἡ τέτιξ, τέτιγ, cicada. ὁ καὶ ἡ πέρ-
διξ, πέρδικ, perdix. ἡ μάστιξ, μάστιγ, flagel-
lum. ἡ ῥαώδιξ, vibex. ὁ Φοίνιξ, Φοίνικ, phae-
nix, item, palma. ὁ σκανδιξ, scandix. & αἰίξ,
αἰικ, impetus. ὁ καὶ ἡ πολυαίξ, πολυαἰικ,
impetuosus, & monosyllaba. ὁ ῥίψ, ῥίπος, ra-
mus salignus, vimen textile. ἡ ἰψ, ἰπος, vermis
species qui cornua corrodit, ut ait Eustathius
Iliad. i.

B

Theocrit. Idyll. 9. τέτιξ μὲν τέτιγι φίλ
μύρμακι δὲ μύρμαξ.

Cicada amica est cicada, & formica formica.

Oppian. κυνηγ. 2. πέρδικες θῆροι δὲ πυρώ-
δες, αἰολόδειροι.

Perdices celeres, flammantes, & varij colli.

Hom. Iliad. 10. τόξω δ' ἑπιπλήσων ἐπεὶ &
μάστιγα φαεινῶ.

C

Telo percutiens, quia scuticam seu flagellum
non (habebat.)

Hom. Odyss. 15. ἔνθα δὲ Φοίνικες ναυσί-
κλυτοι ἤλυθον αἰῶδες.

Vbi verò Phœnices nauibus inclyti viri ve-
nerunt.

d s

Dion.

A Dionys. Ακρόκομοι Φοίνικες ἐπηρεφέες πε-
φύασι.

Vbi palma alticoma, opaca, orta sunt.

Homer. Odyss. 21. μὴ κέρως ἵπες ἔδοιεν
ἀποικομένην βασιλῆϊ.

*Ne abeunte Rege vermes cornu corrode-
rent.*

B Iliad. 11. ἀλλὰ τὸ μὲν πλεῖον πλυαίῃς πο-
λέμοιο.

*Sed plurima pars belli violenti mihi incum-
bit.*

ANNOTAT.

Σμώδιξ etiam σμώδιγς habet à recto σμώδιγξ,
Hom. Iliad. 4.

Πυκναὶ δὲ σμώδιγγες ἀνὰ πλάγας καὶ ὤμους.

C *Frequentes erant vibices per latera & hu-
meros.*

D. Gregorius Nazianzenus corripit incrementum
nominis μᾶσιξ.

Μάστιγας Αἰγύπτου κακόφρονι αἰὲν αἰείδμεν.

Semper numera malè sanæ plagas Ægypti.

Caput XI.

DE Y INCREMENTO
QVINTÆ DECLINA-
TIONIS.

I. r incrementum à nominibus mono-
syllabis in υς, & à neutris in υ, & à paroxy- **B**
tonis, & oxytonis, & perispomenis in υς
& υρ, breue est, ὁ κῆρ ἢ σῦς, ὕς, *sus*, εὐός, ὁ μῦς,
mus, μῦός. ἢ δρυς, *quercus*, δρυός. τὸ γόνυ, γό-
νυⓈ, *genu*. τὸ δόρυ, δόρυⓈ, *hasta*. τὸ δάκρυ,
δάκρυⓈ, *lachryma*. ὁ βότρυς, *botrus*, βότρυⓈ,
ὁ νέκυς, νέκυⓈ, *mortuus*. ὁ σῆχυς, *spica*, σῆ-
χυⓈ. ἢ χλαμὺς, χλαμύδⓈ, *chlamys*. ὁ ἰχθύς,
vel ἰχθύς, ἰχθύⓈ, *piscis*. ἢ ὀφρύς, ὀφρύⓈ, *su-* **C**
percilium. ἢ ὀσφύς, ὀσφύⓈ, *lumbus*. ὁ μάρτυρ,
μάρτυρⓈ, *testis*. ὁ ψῖθυρ, ψῖθυρⓈ, *susurro*,
quibus adde, τὸ πῦρ, πῦρⓈ, *ignis*. ὁ ἕ ἢ κύων,
canis, κυῶς.

Odyss. 10. ἔδμεναι οἷα σῦες χαμαιδανάδες
αἰὲν ἔδδοσι.

Edere sicut sues humi cubantes semper e-
dunt.

Triphyod.

A Triphyod. Δάκρυσι λαθριδίοισιν ὀπικλαύ-
σαντες Αχαιοί.

Lachrymis occultis allacrymabantur Græci.

Hom. Iliad. 24. ἔρχεσθ' ὦ μῆν' ἡσιν ἐπ' ἰχθύ-
σι κῆρα φέρουσι.

Venit mortem ferens piscibus.

Odyss. 4. αὐτὰρ ὁ πικρὸν ὑπὸ' ὀφρύσι δά-
κρυον εἶσε.

B *Caterum ille amaras fundebat sub supercilio
lachrymas.*

EXCEPTIO.

Producitur à Theocrito Idyll. 4. ἡ κώ-
μῃς κώμῃς, fasciculus, manipulus. Ἐ μαλακῷ
χόρτοιο καλαὴν κώλυτα, δίδωμι, Ἐ mollis gra-
minis bonum do manipulum. Inuenies alia

C quoque nonnunquam à Poëtis produ-
cta, ut ἡ ἰλὺς, ἰλύς, limus. Iliad. 21.

κέισετ' ὑπὸ' ἰλύϊ κεκαλυμμένα.

Iacebunt (armatius) limo tecta.

II. NOMINA in υν, quæ etiam in υς de-
finunt, incremento longo constant, ὁ Φόρ-
κιω, Ἐ Φόρκυς, Φόκιω, Phorcys. ἡ γόρτιω, γόρ-
τιω, Gortyn, ciuitas Cretæ. ὁ μύσιω, μύσιω,
turris vel domus lignea vel sedes.

Homer.

Homer. Odyss. 1. Φρόκυς & θυγάτηρ, filia A
Phorcyni.

Idem Odyss. 3. ἐχατὴ γόρτυς & ἐν ἡεροει-
δεῖ πόντῳ.

Ad fines Gortynis in obscuro ponto.

Apoll. Αὐτὰρ ἐν ὑψίστῳ βασιλεύς μέσσωι
μαίῳσας.

Ceterum rex in altissima sede sedens.

Dion. καὶ οἱ μέσσωας ἔχουσι δὲ ξυτέρας. B

Et qui ligneas habent ades.

III. NOMINA in ξ & ψ ferè habent
breue incrementum, ὁ ὄνυξ, ὄνυχ & unguis.
ἡ ἄντυξ, ἄντυγος, ambitus orbis, seu curvatura ro-
tae. ἡ πτέρυξ, πτέρυγ & , ala. ὁ vel ἡ ἄμπυξ, ἄμ-
πυκος, reticulum, redimiculum muliebre. ἡ σὺξ,
συγός, Styx. ἡ πλὺξ, πλυχός, plica, inuolucrum. ἡ
κάλυξ, κάλυκ & , folliculus. ὁ χάλυψ, χάλυ- C
β & , Chalybs. κίνυψ, κίνυφ & , Cinyps, nomen
fluvij, ὁ ἔρυξ, ἔρυκ & , Eryx, nomen montis.

Lib. 3. Epigram. ἔκ ἐπὶ δὲ πλερύμασι λιγυ-
φθόγγοισιν αἰείσας.

Non amplius canes alis canoris.

Hom. Iliad. 18. πάντοσε δαιδάλλων πρὶ δὲ
ἄντυγα βάλλε Φαεινῷ.

τρέπλακα, μαρμαρέω.

Vndi-

A *Vndiq; variegans, circumq; circulum iecit lucidum, triplicem, splendentem.*

Theoc. Idyll. 1. ἀσκητὰ πέπλωτε καὶ ἄμπυκι παρ' οἷοι ἀνδρες.

Ornata peplo & redimiculo, iuxta illam autem viri sunt.

E X C I P E ὁ κέκκυξ, cuculus, ὁ βόμβυξ, bombyx, ὁ κήϋξ, Ceyx; Vide Emmanuelem.

B ὁ κήρυξ, praco, communiter producitur.

Iliad. 1. χαίρετε κήρυκες διὸς ἄγγελοι, saluete pracones, Iouis nuncij. legitur tamen corruptum apud Homer. Iliad. 17.

κήρυκι ἡ πυτίδη.

ὁ βέβρυξ, βέβρυκ, Bebryx, anceps est.

Theocr. Idyll. 22. κέχλω φουσαῖεντ' αἰὲν βέβρυκες κρομόωντες.

C *Inflata concha (conuenerunt) Bebryces semper comati.*

Hom. Iliad. 2. βεβρύκων βασιλῆ.

ὁ γρυψ, γρυπς, Gryps, & ὁ γυψ, γοπς, vultur, longum habent.

Iliad. 22. τάχα κέν ἐκνώες καὶ γυπες ἔδονται.

Comedent illum vultures & canes.

Et hæc de incrementis nominum.

Caput XII.

DE QVANTITATE
VERBORVM IN PRÆ-
SENTI ET IMPER-
FECTO.

I. QVANTA est syllaba immutabilis in præfenti, tanta est in imperfecto, tam actiuo quàm passiuo omnium modorū, B etiam in participiis, κείνω, indico, ἔκεινον, κείνομαι, ὀκείνομαι, κεινόμεναι, prima ubique longa. γράφω, scribo, γράφεται, ἔγραφον, ἔγραφόμεναι, γράφομαι, prima breui.

II. VERBA in υνω producant penultimam in præfenti & in imperfecto, μολύνω, contamino. πρᾶυνω, mitigo. βραδύνω, tar- C do. ἰσύνω, dirigo. ἀμύνω, ulciscor, seu auxilior, propulso. δύνω, subeo, ingredior, & alia huius generis.

Odyss. 8. ἄσπερ καὶ πικέεσσιν ἀμύνων νηλεὲς ἦμαρ.

Ab urbe & liberis crudelem diem propul-
sans.

III. VERBA in ανω, ut μάθάνω, disco. βλά-
στάνω,

- A** ζάνω, germino. ἀνδάνω, placeo. λαμβάνω, accipio. λαγχάνω, sortior, & similia, penultimam habent breuem. Iliad. i.

Ἀλλ' οὐκ Ἀτρεΐδῃ Ἀγαμέμνονι ἰούδανε θυμῷ.

Sed non placebat animo Atreidae.

Soph. Elect. αἴχιστα πάντων ἔργα δρῶσαι τυγχάνεις.

Turpissima omnium facinora facis.

- B** Idem ibidem. ὥς τῆς θυγάτρε Θ' ἀντίποινα λαμβάνεις.

Quod ob filiam reposcas pœnam.

EXCIPE ἱκάνω, venio. κυχάνω, inuenio, assequor. φθάνω, præuenio, præoccupo.

Iliad. 2. καρπαλίμως δ' ἵκανε θοὰς Ἰπὶ νῆας Ἀχαιῶν.

Statim autem peruenit ad celeres Græcorum

- C** naues.

Corripitur tamen in βάτρεαχ.

καὶ πτέρνης λαβόμενῳ, καὶ ἐπὶ πόνθ' ἵκανε ἀνδρά.

Calcaneum apprehendo, neque dolor occupat virum.

Iliad. 9. πολλὸν ὕπεκπροΐει, φθάνει δὲ τε πᾶσαν ἐπ' αἶαν.

Longè præcurrit, anteuertit autem omnem terram.

Iliad.

Iliad. 22. νῦν δ' αὖτ' ἐμὲ μοῖρα κίχάνει. A

nunc mors me assequitur.

Iliad. 9. Φείων ἐκίχανεν ἐταίρους.

Currens affecutus est socios.

A N N O T A T.

QVIDAM, inter quos Renatus Guillonius in sua Grammatica, tradunt nonnulla in αω formari à futuro, & illa penultimam habere longam, αὔξανω, cresco, ab αὔξῃσθω, οἰδάνω, οἰδάνομαι, ab οἰδέω, οἰδήσθω, tumefacio, turgeo, tumescio. οἰδάνω tamen corripitur ab Homero Iliad 1.

ὅσ' ἐκ' ἄλλων

οἰδάνει ἐν σήδεσσι νόον πύχα περ φεγεόντων.

Quæ (ira) & aliorum inflat in pectoribus mentem prudenter quamvis sapientium.

Ibid. Ἀλλὰ μοι οἰδάνεται κραδίη χόλῳ ὅπποτ' ἐκείνων μνήσομαι.

Cor mihi ira turgescit quoties illorum recordor. C

IV. VERBA in ω & ιω siue duarum siue plurium syllabarum, sæpe producunt penultimam, & sæpe etiam corripiunt, πῖω, σπυο. πιπνύω, ministro. ιδρύω, statuo, sedere facio. ἐρητύω, cohibeo, reprimo. μηρύω seu μηρύομαι, reuoluo, glomero. ὠρύω seu ὠρύομαι, vltulo. θύω, sacrifico. λύω, soluo, ῥύομαι, libero. δακρύω, lachry-

ε

mor.

A *mor.* κωκύω, eiulo. θύω, subeo. φύω, nascor. ἐρύω, traho. κυλίω, voluo. μιλύω, indico, significo. ἀνύω, perficio.

Theocr. Idyll. 24. Ἐπὶ χθονὶ γαιέρας ἄμφω αἰμοδόρως ἐκύλιον ἀπ' ὀφθαλμῶν δὲ κακὸν πῦρ.

ἐρχομένοις λάμπεσκε, βαρυὲ δ' ἐξέπλυνον ἰόν.

Humi ventres ambo (serpentes)

B *Sanguinem vorantes, voluebant, ab oculis verò mala flamma.*

Venientibus lucebat noxiumq; exsuebant venenum.

Iliad. I. ὡς ἶδον ἤφαισον Διὰ δώματα πομπύοντα.

Vt viderunt Vulcanum per domum ministrantem.

C *Odyss.* 3. ὡς ἔφατ' οἷδ' ἄρα πάντες ἐποίπνου, ἦλθε μὲν δ' ἔβῃς.

Sic dixit, illi verò omnes administrabant, venit verò bos.

Odyss. 13. τιμήεις ἔσθμεν ὅτε με βροτοὶ ἔτι λίσσι.

Ero honoratus cum mortales me minimè colant.

Odyss. II. Περὶ μὲν γάρ σε ζῶον ἐτίομεν ἴσα θεοῖσι.

*Antea enim te vinum honorabamus ut A
Deum.*

Odyss. 7. καί μιν ἐπὶ ὥς ἔτις Ἰπὶ χθονὶ
ἦετα.

*Honoravit illum, ut nullus alius in terra ho-
noratur.*

Caput XIII.

DE QVANTITATE
VERBORVM IN FV-
TVRIS ET AORISTIS.

B

I. FVTVRVM primum quintæ coni-
gationis perpetuò corripit penultimam.
ψάλλω, ψαλῶ, psallo. αἶρω, ἄρῶ, tollo. μολυῶ,
μολυῶ, contamino. κλίνω, κλινῶ, reclino.

A N N O T A T.

C

EX HAC regula sequitur omnia futura prima
quintæ coniugationis vocis actiue & mediæ omnium
modorum breuia esse in illa syllaba, quæ penultima fuit
in futuro primo vocis actiue, κρινῶ, κρινῶμι, κρινεῖν,
κρινῶν, κρινῶμαι, κρινοίμην, κρινεῖσθαι, κρινόμεν. μο-
λυῶ, μολυῶμαι.

II. ANCEPS aoristi secundi est brevis:
κρίνω, iudico. ἔκρινον. λείπω, relinquo, ἔλιπον.

A φάγω, *fugio*; ἔφυγον. τρώγω, *comedo*, ἔτρωγον. λήδω, seu λαμβάνω, *accipio*, ἔλαβον. φράζω, *loquor*, ἔφραδον. ὀρύπῃω, *foodio*, ὀρύξω, ὠρυγον. ψάλλω. ἔψαλλον. fieri tamen potest, vt obftet huic præcepto positio, quam semper exceptam volumus. Et est cùm etiam sine positione penultima producitur.

Homer. in βατρε. ἔδ' ἐ ποτ' ἐκ πολέμοιο κακὴν ἀπέφυγον αὐτῶν,

B Nunquam ex bello malum effugi clamorem.

Ibid. Νήδυμ' ὅκ' ἀπέφυγεν ὕπν', δάκνοντ' ἐμοῖο.

Suavis non aufugit somnus, me mordente.

ANNOTAT.

C EX HAC regula cognosces breuem esse syllabam respondentem penultima huius Aoristi in omnibus Aoristis secundis, quorumcunque modorum, etiam vocis passivæ, & in futuris secundis actiuis & mediis, quæ semper primam syllabam similem habent penultima Aoristi actiui, τύπῃω, ἔτυπον, ἐτύπῃω, τυπήσομαι, τυπησόμενῃ, τυπῶ, τυπήσεσθαι, τυπησόμενῃ, τυπῶ, τυποῖμι, τυπεῖν, τυπῶν, τυπέσθαι, τυποῖμην, τύπωμαι, τυπέμενῃ, prima ubique brevis, quia in Aoristo secundo actiuo brevis est.

III. AORISTVS primus actiuus tam in quin-

in quinta, quàm in aliis coniugationibus A penultimam habet longam, *ὤω, honoro, ὤσω, ἔπει.* λύω, *soluo, λύσω, ἔλυσε.* Homerus Iliad. I.

Χωόμεν, ὅτ' ἄριστον Ἀχαιῶν ἔδεν ἔπει.

Iratus quod fortissimum Achiuorum non honoraueris.

Ibid. ἔδ' ἀπέλυσε θυγάτηρ καὶ οὐκ ἀπέδε-
ξατ' ἀπινά.

Neg. liberauit filiam, & non accepit pretium liberationis.

ANNOTAT.

Hoc præcepto facile colligere est eandem syllabam itidem manere longam in aliorum modorum Aoristis primis actiua & media vocis *ᾄσων, ᾄσωμι, ᾄσω, ᾄσαι, ᾄσαις, ἐπισάμω, ᾄσαι, πᾄσάμω, & sic de cæteris.*

Hom. Iliad. I. τίσιαν δαναοὶ ἐμὰ δάκρυα σῶσι βέ-
λεσσι.

Soluant Danaï meas lachrymas tuis telis.

EXCEPTIONES.

EXCIPIUNTUR I. circumflexa nō-
nulla in *εω*, quæ in futuro, & quod hinc
sequitur in Aoristo quoque primo *ε* reti-
nent, *τελέω, perficio, τελέσω, ἐτέλεσε.*

II. VERBA quartæ coniugationis, quo-
rum

A rum futurum in $\zeta\omega$ exit, $\Phi\epsilon\acute{\alpha}\zeta\omega$, $\Phi\epsilon\acute{\alpha}\sigma\omega$, $\acute{\epsilon}\Phi\epsilon\alpha\sigma\alpha\iota$; loquor. $\gamma\epsilon\nu\acute{\alpha}\zeta\omega$ seu $\gamma\epsilon\nu\acute{\alpha}\zeta\omicron\mu\alpha\iota$, flexis genibus oro, $\acute{\epsilon}\gamma\epsilon\nu\alpha\sigma\alpha\iota$. $\acute{\epsilon}\tau\iota\mu\acute{\alpha}\zeta\omega$, paro, $\eta\tau\omicron\iota\mu\alpha\sigma\alpha\iota$. $\acute{\epsilon}\rho\acute{\iota}\zeta\omega$, contendo, $\eta\epsilon\lambda\alpha\sigma\alpha\iota$. $\nu\omicron\mu\acute{\iota}\zeta\omega$, puto, $\acute{\epsilon}\nu\omicron\mu\iota\sigma\alpha\iota$. $\chi\alpha\lambda\acute{\alpha}\zeta\omega$, $\acute{\epsilon}\chi\alpha\lambda\alpha\sigma\alpha\iota$, laxo, remitto, $\kappa\lambda\acute{\upsilon}\zeta\omega$, mergo, $\kappa\lambda\upsilon\sigma\omega$, $\acute{\epsilon}\kappa\lambda\upsilon\sigma\alpha\iota$, quia horum & similium α , vel ι , vel υ , in futuro breue est, & quod hinc sequitur etiam in Aoristo primo,

B cū nulla mutatio interueniat. Theoc.

$\acute{\upsilon}\varsigma\ \pi\omicron\tau'\ \text{Αθηναίη}\ \acute{\epsilon}\epsilon\iota\nu\ \eta\epsilon\lambda\alpha\sigma\epsilon.$

Sus cum Minerva contendit.

III. IDEM fit etiam in verbis circumflexis in $\alpha\omega$. Nam quæcunque ex his ante α vocalem, consonantem habent præter ρ , corripunt alpha in futuro, & in Aoristo primo; producunt verò si habent ρ , vel vocalem ante α , $\gamma\epsilon\lambda\acute{\alpha}\omega$, $\gamma\epsilon\lambda\acute{\alpha}\sigma\omega$, *rideo*, $\acute{\epsilon}\gamma\epsilon\lambda\alpha\sigma\alpha\iota$. $\theta\lambda\acute{\alpha}\omega$, $\theta\lambda\acute{\alpha}\sigma\omega$, $\acute{\epsilon}\theta\lambda\alpha\sigma\alpha\iota$, *frango*. $\pi\omega\acute{\alpha}\omega$, *vibro*, *flecto*. $\pi\omega\acute{\alpha}\sigma\omega$, $\acute{\epsilon}\pi\omega\alpha\sigma\alpha\iota$. $\acute{\epsilon}\lambda\acute{\alpha}\omega$ vel $\acute{\epsilon}\lambda\alpha\acute{\omega}\nu\omega$, $\acute{\epsilon}\lambda\acute{\alpha}\sigma\omega$, $\eta\lambda\alpha\sigma\alpha\iota$, *agito*, *impello*, ubique α breue est. at in $\acute{\epsilon}\acute{\alpha}\omega$, *sino*. $\delta\rho\acute{\alpha}\omega$, *facio*. $\acute{\alpha}\kappa\rho\acute{\alpha}\omega$, *audio*, $\theta\epsilon\acute{\alpha}\omega$, *specto*. $\pi\epsilon\rho\acute{\alpha}\omega$, *transseo*. $\pi\epsilon\iota\rho\acute{\alpha}\omega$, *conor*, $\Phi\upsilon\rho\acute{\alpha}\omega$, *misceo*. longum est alpha futuri & Aoristi. Homer. Iliad. i.

$\acute{\epsilon}\ \gamma\alpha\rho\ \pi\acute{\omega}\pi\omicron\tau'\ \acute{\epsilon}\mu\alpha\varsigma\ \beta\acute{\epsilon}\varsigma\ \eta\lambda\alpha\sigma\alpha\iota\upsilon.$

Non enim unquam meas boues abegerunt. A

Odyss. 18. ὅς ἐα δ' εἶσω

ἔθλασεν, αὐτίκα δ' ἦλθεν ἀνὰ σῶμα Φοῖνιον αἶμα.

Illisit ossa intro & statim fluxit ex ore sanguis.

Iliad. 19. ἔκτ' ἄρα σὺ εὐγυγὸς πατρῶϊον ἐπαύ-
σαι ἔγχε.

Ex vagina paternum eduxit gladium. B

IV. P O E T Æ in huiusmodi Aoristis σ
interdum geminare solent, vt penultima
producatur, ἐτέλεσσα, ἐγέλασσα, Φερασάμε-
ν & pro Φερασάμεν &. Iliad. 1.

ἀνὰ δ' ἰστία λούκα πέτασαν.

Alba vela extenderunt.

V. I N T E R D V M producant sine vlla
geminatone. Odyss. 10. C

σπασάμενος τανάηκες ἄορ παχέος τῷ δ' ἀμυγ.

Vibrans acutum gladium à crasso femore.

VI. S Æ P E etiam corripitur Aoristus ab
aliis verbis deductus, ἐρύω, trahō. Iliad. 1.

αἶδ' ἐρύσαν μὲν πρῶτα & ἔσφαζαν & ἔδειραν.

Retro traxerunt primò & mactârunt & ex-
coriârunt.

Iliad. 13. ὁ δέ μιν πίσεν ἴου τέκεσι.

A *Honorauit illum perinde ac filios.*

Odyss. 5. ὁψὲ δὲ δὴ ῥ' ἀνέδου, σῶματ' ὅ δ' ἐξέπυσεν ἄλμυλιν.

Serò verò emerſit, & ore vomuit ſalsuginem.

Theoc. Idyll. 6. ὥς μὴ βασκανθῶ δὲ τρεῖς οἷς ἐμὸν ἐπύσσα κόλπον.

Ne ſubirem inuidiam, ter in meum ſinum expui.

ANNOTAT.

SVPERVACANEVM exiſtimamus monere tum quoque in Aoriſtis aliis actiuis & mediis α, vel ι, vel υ, longum eſſe, cū in Aoriſto indicatiui longum eſt. Iam enim aliquoties diximus eandem eſſe rationem reliquorum temporum: quæ ab hoc, vt ſic dicam, capite deſcendant.

C

Caput XIV.

DE QVANTITATE VERBORVM IN PRÆ- TERITIS.

I. SI anceps ſit brevis in futuro vel Aoriſto primo, brevis quoq; eſt in præterito per-

to perfecto actiuo & passiuo, & in Aori- A
sto & futuro primo passiuo omnium mo-
dorum, γελάω, γελάσω, γεγάλακα. ἐρίζω, ἐρί-
σω, ἤρηναι. θλάω, θλάσω, τέθλακα. τείνω, τενῶ,
πέτακα, (nam & hoc α ex e natum breue
est) κείνω, κεινῶ, κέκερμαι, κέκερμαι, κέκερται,
κέκερται, hinc verbalia breuia κέρμα, κέρ-
σις, κερτῆς, ἐκέρδιω, κερδήσομαι. Φεάσω, πέ-
Φρακα, πέΦρασμαι, πέΦρασαι, hinc Φεάσις. B
κλίνω, κλινῶ, κέκλικα, κέκλιμαι, κέκλισται. hinc
κλίμα, κλιτὺς, ἐπερόκλιτΘ. Theoc. Idyll. 6.

ὥς παρ' ἐμὴν κέκερται.

Vt mihi videtur.

ANNOTAT.

ALIQVI κέρμα circumflectunt, sed verè acuitur
penultima, tum ratione deriuationis, tum quia Non-
nus primam corripit.

Εἰς κέρμα διοτὸν ἔβλεω.

In iudicium duplex veni.

Quamuis necesse non sit, vt deriuatum eiusdem sit
quantitatis cum suo primogenio, multa enim esse quæ
sua originis quantitatem non sequantur, iam suprà di-
ctum est, sic ἡ κλίμαξ, & τὸ κλιτΘ, & ἡ κλιτὺς, pro-
ducuntur, licet à præterito κέκλιμαι deduci possint.

Odyss. 21. Κλίμακα δ' ὑψηλὴν προσεβήσατο οἷο δό-
μοιο.

A Scalam altam suæ domus ascendit.

Apoll. κλίτεα παλλιώαα κηατραίλω ὑπὲρ ἄκρον
ἡνυσάν.

Hom. Odyss. 2. ἐς κλιτὸν ἀναβὰς καὶ δάσκιον ὕλλω.

In montis decliuitatem & densam syluam
ascendens.

II. QVANTA fuit anceps verbi in singulari, tanta manet in duali & plurali, τέ-

B τυφα, τέτυπα, τετύφατον, τετύφαμεν, τετύπαμεν,
ἐτυψάμεθα, τυψάτω, τύψατον, τυψάμεν Θ, α
vbique breui.

EXCEPTIO.

EXCIPE tertiam personam pluralem præteriti in ασι, hæc enim longa est,
τετύφασι, τετύπασι. Iliad. 4.

C πῶ δ' ἐθέλω ὅθι τοι φίλοι ἀνέρες ἐκγεγάασι.
Illam volo, ubi tibi dilecti viri nati sunt.

Mimnermus. σὸν ἀγαθὸν, κῆρες δ' ἐπαρε-
σήκασι μέλαινα.

Non bonum. Parca autem nigra nobis a-
stant.

ANNOTAT.

Theoc. Idyll. 22. corripuit penultimam præteriti.

ὑψηλαὶ δὲ πεφύκασιν αἰχρόδι πεῦκσι.

Sublimes autem propè natæ erant pinus.

Homer.

Homer. Odysf. II. τεθναῖσιν, πμλὼ δὲ λελόγχασιγ ἴσα Λ
θεοῖσι.

Moriuntur, honorem verò Diis æqualem na-
cti sunt.

Quidam tamen legunt πεφύκεσαν. Illud etiam Ho-
meri Iliad. I. peculiare est.

παῖδα δέ μοι λύσατε φίλῳ.

Liberate mihi charam filiam.

III. PARTICIPIVM fœmininum Ao-
risti primi in ασαι longum est, τύψασα, γρά- B
ψασα, αἵξασα, passim apud Homerum. Et
Odysf. α.

ἡ μὲν τὸν πύξασα, καὶ ἀσκήσασα χιτῶνα,
πασάλα ἀγκρεμιάσασα τῷ δὲ τρητοῖσι λέ-
χεσι.

Illa quidem plicato & aptato indusio, & ex
trabe suspenso iuxta vermiculatos lectos, &c.

IV. QUOTIES ex præterito vel κ, vel C
vocalis abiicitur, anceps quæ remanet
corripietur, πέφυκα, πέφυα, δέδοικα, δέδοιαι.
Nam licet πέφυκα penultima longa con-
stet, πέφυα tamen penultimam corripit.

V. In aliis quoque temporibus anceps
relicta ex abiectione alterius vocalis pro
breui habēda est, ἔφυγον à φύγω, fugio. ἔλι-
πον à λείπω, relinquo. ἦλθην ab ἔλθω, venio.
ἔπυθον

A ἔπυσεν ἀπ᾽ ἑω, *audio*, πύσμεν. De quare iam suprà dictum est, cap. 7.

VI. BREVES sunt ancipites in Atticis verborum repetitionibus, tam in primis quàm in penultimis syllabis, ἀκήκεα, ab ἀκέω, *audini*. ἀλήλιφα, ab ἀλείφω, *ungo*. ἐλήλυθα, ab ἐλᾶθω, *venio*. ἐρήρεκα, ab ἐρίζω, *contendo*.

B VII. In aliis itidem verbis reduplicaciones ancipitum breues sunt, ἄχημι, *doleo*, ἀκάχημι, ἀλύκτημι, ἀλαλύκτημι, *in angustias redigo*. ἄλημι, ἀλάλημι, *erro*.

VIII. ANCEPS ante π natura brevis est, βάπτω, *tingo*. θάπτω, *sepelio*. σκάπτω, *fodio*. τύπτω, *percutio*. κύνω, *inclino*. κρύπτω, καλύπτω, *abscundo*. νίπτω, *lauo*. πρᾶτερ πίπτω, *cado*. & ῥίπτω, *iacio*. Hinc βέβαφα, τέθαφα, ἔσκαφα, νένιφα, penultimam habent breuem, at τέτυφα, κέκρυφα, κέκυφα, penultimam habent longam, licet in præsenti sit breue natura, & tantùm positione longum. Ita docent plerique.

Nonnus καὶ νῶτα κεκυφότα τεύρετο σίμων.
Simon dorso incuruus diuexabatur.

VIDETVR tamen regula non vsque adeò certa. Nam prateritum medium τέτυπα à τύπω, videtur penultimam corripere, tum quia inde formantur prima breui, τυπή, ictus, plaga, & τύπε, vestigium aut nota pulsando impressa, tum quia in infinitiuo passiuo praterito penultima non circumflectitur sed acuitur, τετύφθαι; cum iuxta leges accentuum longa ex sua natura ante finalem breuem, cuiusmodi est α, circumflexo notanda sit, si aliquem habeat accentum. B

Caput XV.

DE QUANTITATE
VERBORVM IN MI.

I. PROPRIA reduplicatio verborum in *mi* brevis est in omnibus temporibus, nisi obstet positio. τίθημι, δίδωμι, ἐτίθλω, ἐδίδων, τιθεῖλω, δίδοίλω, δίδουμι, τίθεμεν. C

ANNOTAT.

DIXI, reduplicatio propria, Nam impropria etiam extra positionem non corripitur ferè, ἰνμι, ἰέμεν, ἰεῖς.

II. ALIORVM verborum reduplica-
tiones

A tiones itidem corripuntur. ἔδω, pono. δίδω, do. ἔτεώσκω, vulnero. διδράσκω, fugio. ἔπαινω, collimo. sic ὄνημι, ὀνίημι, ἰυυο, profum.

Excipitur γίνομαι, seu γίγνομαι, si tamen reduplicatione constat, & γινώσκω.

Hom. Iliad. 24. ἔδεοι αἰδῶς
γίνεται, ἢ τ' ἀνδρας μέγα σίνετα, ἢ δ' ὀνίησι.

Neque ei pudor

Est, qui viros valde ledit, aut iuuat.

B Odyss. 3. Φεδρον ἐπεὶ γίνωσκον ὃ δὲ κακὰ
μήδετο δαίμων.

Fugi, cum viderem quod Deus mala nobis
moliretur.

III. ΑΛΦα secundæ coniugationis ubique corripitur in duali & plurali actiivæ vocis, & in singulari imperatiui, & in passivo tam in singulari quàm in plurali, exceptis tamen personis in ασι.

ἴστατον, ἴσάτῳ, ἴστασιν, ἔστασιν,
ἴσταμαι, ἔσταμαι, ἔσάσθω, σαθεῖς.

ANNOTAT.

LONGVM tamen est α, præteriti actiivi. Nam ἔσταα pro ἔσῃα, dicitur Doricè. Est autem α Doricum longum, hîc tamen corripendum videtur, cum breue sit in passivo. Illud Theocrit. Idyll. 1. τὴν αὖ γὰρ δὲ τόσον
ἔργασται,

ἔρχου, ab ἔρχου, amo. geminato σ σ scribendum est. **A**
 Est porro α, etiam in infinitiuo poetico breue, ἰσάναι,
 ἰσάναι, ἰσάμεναι, ἰσάμεν.

IV. τ quartæ coniugationis in singulari
 actiue vocis producitur: ζῶνυμι, ἐζῶνυι,
 ἐζῶνυς, quod in dissyllabis magis aduer-
 titur, δίδυμι, κλῶμι, φῶμι, sunt enim properi-
 spomena. In duali verò & plurali, & in to-
 to passiuo & medio corripitur υ. Nam vbi **B**
 cæteræ coniugationes habent η vel ω, in
 singulari, ibi quarta habet υ productum;
 vbi verò cæteris in duali & plurali est ε, vel
 ο, vel α breue; ibi quarta suū quoq; υ cor-
 ripit. Hinc υ, Aoristi secundæ actiue vocis
 indicatiui modi dualis & pluralis numeri
 longum est; ἔδυντε, quia alia quoq; verba in
 μι, præter hæc duo ἔιδυμι & δίδωμι, longam **C**
 vocalem in plurali huius aoristi habent.

V. IN IMPERATIVO singulari cor-
 ripitur υ in polysyllabis. κέκλυθι, κέκλυτε,
 ζῶνυθι: at dissyllaba producuntur. Iliad. ι.

κλῶθι μὲ δὲ γυρότοξε.

Audi me Apollo.

Homer. Iliad. ι9. ἀλλ' ὄρωα, πόλεμον δ' ἐὼ
 ἄλλας ὄρνυθι λαάς.

Sed

A Sed excitare, & in bellum alios impelle populos.

Amuly. Caput XVI.

REGVLÆ COGNOSCENDI QVANTITATEM

B TEM ANCIPITVM IN PRIMIS & mediis syllabis nominum.

I. ANCEPS vocalis ante aliam siue breuem, siue longam, non corripitur necessariò, vt apud Latinos fieri solet. *iòs*, *venenum*, *sagitta*. *ἀήρ*, *aër*. *ἰητήρ*, seu *ἰατρός*, *medicus*, *primalonga*.

C Hom. Iliad. 4. *τλαίης μὲν Μενελάω ἔπι-πεσέμεν ἱαχὴν ἰόν;*

Ausis ne Menelao celerem sagittam immittere?

ANNOTAT.

APVD Latinos pauca sunt latina, quæ vocalem ante vocalem non corripiant. Quando verò apud Græcos vocalis ante vocalem corripitur, discas vsu & observatione, partim præceptis, partim etiam subsidio Prosodie,

sodia, & lingua Latina; quis enim nescit hoc vocabu- **A**
lum ἀῆς primam producere. item illa μαχάων, Ma-
chaon. διδυμάων, ποσειδάων, & similia penultimam
habere longam? ἀῆρ corripitur à Phocylide hoc versu:

σῶμα γ' ἐκ γαῖης ἔχομεν καὶ πάντες ἐς αὐτὴν
λύομενοι κόρῃς ἐσμέν, ἀῆρ δ' ἀνὰ πνεῦμα δέδεκται.

Corpus enim habemus ex terra, & omnes in
eam resoluti, pulvis sumus, aër verò seu cælum
recipit spiritum.

II. **A** in superlativo semper corripitur. **B**
σοφώτατος Θ, sapientissimus. πραότατος Θ, mitis-
simus.

III. **NOMINA** in *ia* paroxytona, quæ
ultimam habent longam, penultimam
corripiunt. σοφία, φιλοσοφία, μαρία, συμ-
φωνία, ὀρθογραφία, & alia huius generis.

A N N O T A T.

EXCIPi solent hæc, ἀνία seu ἀνίνη, tristitia. κονίη, **C**
seu κονία, pulvis. αἰκίνη, iniuria, plaga, καλὴν, seu κα-
λὴν, nidus. ὀρμὴν, tenuis funiculus, linea piscato-
ria ex fetis equinis.

Est tamen cùm corripiuntur.

Theognis. μή πὸτ' ἀνήμερον, κώρην λάτῃς ἀνίην.

Ne vnquam tristitiam immedicabilem assu-
mas.

Iliad. 2. περιωέες ἐν κονίῃσιν ὁδὰς λαζοῖατο γαῖαν.

f

Proni

A Proni in pulvere mordicus terram apprehendant.

Sophoc. Elect. ἀνὴν κατεπέφθεν αἰχρῆσας ἐν αἰκίαις.

Quæ ipsum occidit iniuria turpissima.

Phocyl. μηδέ τις ὄρνιδας καλῆς ἅμα πάντας ἐλέδω.

Neque accipiat quis simul omnes volucres ex nido.

Solent interdum Poëtæ solita sua licentia alias quoque quantumvis natura breues dictiones in iā producere.

B re, vt Theocritus, seu quis alius auctor, in *Syringe*.

σείγῃς ἔνομι' ἔχεις ἄδει δέ σε μέτρα σοφίης.

Syrinx nomen habes, canunt verò te metra sapientiae.

Odyss. 22. ὥς καχοεργίης ἐυεργεσίῃ μὲν' ἀμείνων.

Beneficium maleficio longè melius est.

Fit hoc quia brevis est inter duas longas, vt & in his *χορμύων, ἀ χορμύων, cæpa. vnd'ων, ab ἡ vnd'ος, venter, & in aliis*. Hinc non aded condemnandi sunt, qui

C nonnunquam in latino carmine idem sibi permittunt, dum syllabam breuem inter duas longas sitam producunt, vt fit in nomine *Andreas, Matthias, & in similibus maxime propriis*. Illi verò ferendi non sunt, qui hæc & alia huiusmodi arbitrato suo producunt, *Maria, Sophia, Symphonia, Harmonia*, quasi penultima essent longæ, vel certè communes. Nec refert quod multis in locis vsitatè accentu acuto illa vocabula pronunciantur. Notum enim est accentum & quantitatem apud Græcos distingui. Vnde in carmine non attendendum quis sit accentus, sed quæ quantitas, quamvis danda,

danda, vltroque etiam aliquando sumenda sit licentia, A
vocabula Græca non quantitate, sed accentu metiendi,
cū id non fiat sine exemplo Ausonij & aliorum, vt
constabit cap 35.

IV. BREVE est iota in diminutiuis in
ιον, τὸ γραμματίον, literula. τὸ δογματίον, dogma.
τὸ κορασίον, puella. Et in comparatiuis neu-
tris, βέλτιον, melius. ἡδιον, suauius. γλυκίον, dul-
cius; & in multis adiectiuis in ιος, ὁ ἀξιότιμος, ὁ
ἀνάξιότιμος, dignus, indignus, ὁ ὀλιγώτατος, felix; & in B
multis substantiuis, ὁ βίος, ὁ βίος, &c.

Mimnermus, αὐτίκα τε θνῆσθαι βέλτιον ἢ
βίον.

Statim mori melius est quàm viuere.

CORRIPITVR quoque iota in no-
minibus possessiuis in ινος, ὁ ἀνθρώπινος, hu-
manus, & significantibus materiam, ὁ λίθινος, C
lapideus. ὁ κέδρινος, cedrinus. ὁ ξύλινος,
ligneus. Tempus item & horam signifi-
cantibus, ὁ εἰαρινός, vernus. ὁ θερινός, æstiuus.
ὁ νυκτερινός, nocturnus. ὁ ὀπωρινός, autumnalis,
licet penultima quoque longa legatur,
Iliad. 21. & alibi.

ὡς ὅτ' ὀπωρινός βορέης, &c.

Sicut cū autumnalis Boreas.

COMPARATIVA masculina in *ων*, & neutra quoque producuntur nonnunquam. Philemon.

ἥδιον ὡδὲν μουσικώτερον

ἢ δὲ ἢ δυνάσται λοιδορούμενον φέρειν.

Suavius nihil est, neq; magis musicum, quàm posse conuitia ferre.

τ in pronomibus producitur, ὑμεῖς,

ὑμεῶν, ὑμῖν, ὑμεῖς, ὑμέτερον. At in nominibus

B poly syllabis foemininis in *ωνη* & *υτης*, corripitur, γηθοσυών, *letitia*. Βραδύτης, *tarditas*. γλυκύτης, *dulcedo*. ταχύτης, *celeritas*, & in aliis.

Caput XVII.

centum

100

DE ANCIPITVM QVANTITATE IN ANTEPEN-

C VLTIMIS SYLLABIS, ET PRIMUM de alpha ante vocales & diphthongos.

ADMONITIO.

O V E M capita quæ sequuntur, quoniam priuato potius studio pro re nata videntur esse recolenda, quàm publice à Magistris enucleanda, diuersis

etiam

145
Dyph

etiam characteribus exprimuntur. Et si ex Re- **A**
 gulis, quas hactenus tradidimus, quantitas pen-
 ultimarum & antepenultimarum syllabarum
 utcumque cognosci potest; præsertim si vel exi-
 gua accedat lectio poetarum; fortassè tamen è
 rei iuventutis fuerit, sigillatim accuratius decla-
 rare, quandonam tres ancipites vocales *a, i, u*,
 corripiantur vel producantur. Nomine autem
 antepenultimæ non tantum intelligenda est ter-
 tia syllaba à fine, sed etiam quævis ante tertiam, **B**
 si dictio illa pluribus, quam tribus syllabis con-
 stet. Regulæ sunt hæ

I. *a* ante *a* corripitur. Excipe ἀάαρ, innoxius, in-
 violabilis. Iliad. ξ. ἀαργάρ, imperfectus, irri-
 tus. Iliad. β.

II. *a* ante *i* corripitur. Excipe αἶενα, æternus, per-
 ennis, Hesiod. lib. 2. αἶετα, æteus. Λαέρτης, Laër-
 tes, pater Ulyssis. Λαερτιάδης, Laërtiades, patrony-
 micum Ulyssis, passim obuium apud Græcos & Latinos **C**
 poetas.

III. *a* ante *i* breue est. Excipe αἶδι, sempiter-
 nus. αἶδαλῆς, semper virens, αἶκος à singul. αἶξ, im-
 petus, motus alicuius, qui irruit. πολυαῖνον πο-
 λέμοιο. Iliad. α. belli multum irruentis. αἶκῃ, im-
 petus. Odys. ο. αἶσω, irruo, cum impetu feror.
 Odys. α. ἀχαῖκος, Achaicus. βυγαῖ, iactator, qui
 de se magnificè loquitur. Iliad. ν. ἐλαῖν, vel ἐλαί-
 νει, oleaginus, ex olea arbore. Iliad. ν. Odys. ι. κῆ-
 ρ, f 3 πῆγδω,

A ταιΐδω, adverb. impetuosè. ἀεχαιΐδω, antror-
sum cum impetu. Apoll. lib. 2. Arg. λαΐν, lapideus.
λαΐν, lapidea tunica. Iliad. γ.

IV. α ante ο, ε, ω corripitur. Excipe ἄορες, po-
puli ex Aonia ab Aone. βιάομαι, cogo, cogor; ἰάο-
μαι, medeor. Λαοδάμεια, Laodamia, cū aliis com-
positis à λαός, populus. λαομέδων, λαομεδοντιάδης.
τετράορος, contractim τέτλωρος, quadriiugus. Odyss.
ν. Ταῦγετον, nomen montis. Odyss. 2.

B V. α ante ει, οι corripitur. ἀείμνηστος, immortalis
memoriæ, ἀοιδός, cantor, poëta. ἀοίδιμος, decan-
tatus, celebris. Anceps est ἀείδω, cano.

Caput XVIII.

DE ALPHA ANTE CONSONANTES.

C

I. α ante β, γ, δ, breue est. Excipe ἰδαξοῖς, legitimè
natus. Odyss. ξ ναυαγέω, naufragium facio, ναυά-
γιον, naufragium. Choerilus apud Athen. lib. II. Ionice
ναυηγέω, εἰ ναυήμιον. σφραγίζω, signo, configno. Τι-
μαγήςτης, Timagetes. Theoc. I iyll. 2. ἀνδρακάς, πρὸ ἀνδρ-
κάς, tædio affectus, qui fastidiit, ἀνδρέω, vel ἀν-
δρέω, sine contractione. Iliad. κ.

II. α ante θ, κ, λ, corripitur. Excipe γαδυλλίς, Ionice
γυδυλλίς, cæpæ genus, ῥαδύμος, piger, primam lon-
gam ha-

gam habet diphthongo, vt & alia, quæ vel ab hoc de- A
 scendunt, vel a quibus ipsum fit, vt ῥαδυμέω, ῥαδυμία,
 ῥαδυμός. ἀκέσις, inuitus, pro ἀκέσις, δίακονς,
 minister. quod producitur, non tam, quia α longum
 habeat, quam licentia poetica, componitur ex δια &
 κονέω. δια autem in compositione α breue habet. etsi
 poetæ interdum producant, vt in hac ipsa dictione vete-
 res illi apud Athen. lib. 7. Ζάκυνθος producitur apud
 Theocr. Idyll. 4. Sed Homerus corripit Iliad. β. Μακεδά-
 νος, Doricè pro μακεδανός, longus, vox poetica à μήκος,
 longitudo, pro quo Doros, μάκος, σακίτης, Doricè, pro B
 σακίτης à σικὸς, stabulum caprarum. Theocrit. Idyll.
 1. vocat. σακίτιω ἀγνῶ, agnum ob teneriorem æta-
 tem stabulo inclusum. συεγκόσις, Syracusius.
 Theocr. Idyll. 15. & numeralia in οσις, vt διακόσις,
 τετρακόσις. λακέω, Doricè pro ληκέω, lono. λακέω ta-
 men formatum ab ἔλακον fut. 2. verbi ληκέω, primam
 corripit. Theocr. Idyll. 2. ἀλοσύνη, apud Nicand. demen-
 tia, vel voluptas. φαλαίνη, balnea, vel cicindela,
 apud Nicand. ἀλοφίς, non cristatus, producitur Iliad.
 2. sed per licentiam. Anceps est prima in μαλακός,
 mollis.

III. α ante μ, ν, π, ς, corripitur. Excipe ἀμνητς, messis
 seu, ea, quæ metuntur. ἀμνητός, tempus metendi.
 Hesiod. lib. 2. Erg. ἀμνητης, messor. Iliad. λ. ἀμάω, me-
 to, colligo, prima communi. Hesiod. in Erg. Iliad. ω.
 Odyss. ι. ἀπάμεια, nomen ciuitatis. Dionys. de situ orbis.
 δαμοίπας, Damœta, nomen pastoris apud Theoc. Virg.
 ἀνεψίος, cōsobrinus, corripitur Iliad. ι. δάνυβις, Da-
 nubius.

Anubius. κρανίον, cranium, caluaria. κρανώνι, Cranonius, à Cranone vrbe. Theocr. Idyll. 16. μαριακός, furiosus. Orph. Hym. in Bacch. νεανίας, iuuenis. Ionice, νεωύης. Hinc longum illud α. Aristoph. Vesp. Eiusdem quantitatis sunt, νεανικός, iuuenilis, & similia. παανικός, qui ex tribu Pæanienfi. ἀπέννιν, nomen montis. Virg. Dionys. corripit primam & penultimam, ἀπέννιν, licet alij legant, ἀπέννι, ἀπεις. Doricè, προῆπεις, continens. ἀπιδανός, pro Peloponneso accepit Mimnermus apud Athen. lib. 13. δραπέτις, fugitiuus, apud Moschum. νάπεια, idem quod νάπυ, seu σίνηπι, sinapi. Nicand. Alexipharm. ἀπόλλων primam habet communem, ἀεγόμαι, precor, imprecor. Iliad. 2. Odys. β. ἀρήτι, vxor Alcinoi; ἀρητ, Aretus, filius Nestoris. ἀρητήρ, Sacerdos, precator. Iliad. α. ἀρήτειρα, hæc Sacerdos. Musæus. ἀρητός, precibus expetitus. πολυἀρητ, multis precibus expetitus. Odys. 2. Αρεών, Arene, nomen vrbis in Peloponneso. Iliad. β. ἀμαρακός, amaracus, herba nomen. Virg. 1. Æneid. Hinc eadem quantitate, ἀμαρακώσα. apud Nicand. in Theriacis. χαείων, nomen fluuij, apud Athen. lib. 9. videtur esse nomen proprium viri. χαεα, cancerigenus. Athen. lib. 3. Λάεισα, Larissa, patria Achillis. μαρύομαι pro μηρύομαι, glomero vel glomeror. Theocrit. Idyll. 1. φλυαῶ, nugar, ἀεισον, prandium, per contractionem, quasi ἀδεισον, corripitur tamen Iliad. ω. ἀνάεισος vel ἀναείσητ, impransus. Aristoph. δὲ τῆς ἀρεῆς τρέχω ἀναείσητ ἄν, per forum curro impransus.

IV. *a* ante σ, τ, ϕ, χ , corripitur. Excipe ἄσι Θ , nomen A
 campi. Iliad. 6. Virg. 1. Georg. ἀσιάνης, Asiadēs, ἀσω-
 πὲς, Asopus, nomen fluuij. ἐπαράσιμ Θ , execrabilis.
 Phocylid. ἐνκρασία, temperies. ἀκρασία, intemperies.
 ἀκράσις. At ἀκρασία ἀκρατέω antepenultimam habet
 breuem. Ιάσι Θ , Iasius, filius Abantis Argiuorum Regis.
 corripitur. Iasides patronymicum ς . Aeneid. κοράσιον,
 puellula, πασιφάν, Pasiphaë 6. Aeneid. πασιφάης,
 omnibus apparens, epithetum Solis. ἄτις Θ pro ἔτι-
 ς Θ , alter. βατήει Θ , scanforius, produci dicitur sed
 corripitur à Phocyl. διδυματοχος, gemellipara. Theoc. B
 Idyll. 1. δάτιεν, pro τὸ ἔτιεν, alterum. λάτυπ Θ , la-
 picida, & alia à nomine λαῶς, vel λαῶς composita. τεγ-
 χεες, nomen piscis, à τεγχεῖς, asper, Ionice τενχές.

Caput XIX.

DE IOTA IN ANTE-C PENVLTIMIS, ET PRI- MVM ANTE VOCALES & diphthongos.

I. *I* ante *a* & *e* corripitur. Excipe ἰάομαι, medeor.
 Odyss. τ. ἰαπετὸς, Iapetus, nomen proprium. Ouid. 1.
 Metam. Nonnus Dionysiac. ἰάσιμ Θ , sanabilis, vt &
 alia ab ἰάομαι descendētia ἰάσι Θ , Iasius. ἰασίων, la-
 son filius Iouis & Electra. Ouid. 9. Met. Theocr. Idyll. 3.
 f s ἰαοὺς,

A *ιαός*, Iafus, Insula Carie. Communia sunt, *ἀνιάω*, *ἀνιάζω*, tristor, *ἀνιάεός*, tristificus, tristis. Odyss. τ. χ. δ. ε. *διάλοα* & primam longam habet licentia poetica, *ιατέος* seu *ιντῆς* medicus, dicitur primam habere communem, sed producitur ab Homero. *πῖεος* &, mons Thesaliae, *πῖεος* &, Pierius, Pierides. Anceps est *ἱεός*, sacer, sanctus. Iliad. ε. Odyss. ι. vt & *ἱεμαι*, eo. Iliad. β. *ἱεμαι*, cupio. Iliad. ε.

II. I ante n & o corripitur. Excipe *ιντῆς* medicus.

B Iliad. λ. Anceps est *ἱνμι* mitto, cum compositis. Iliad. γ. & *ἰόνιος* &, Ionius. Virg. 3. Æneid. Lucan. lib. 3. *Ionius* primam corripit apud Hor. ode 6. vt & *Ionis*, Ion. *ἰός*, sagitta, venenum, cum compositis, *ἰοέλος* &, venenum seu sagittas iaculans. *ἰοέλης* &, veneni uolens. Oppia. lib. 3. *ἰοχέαιρα*, gaudens sagittis, epithetum Diana. Iliad. ε. *ὀϊόμεαι*, puto. Iliad. τ. Odyss. ξ. *ὀφιογίδης*, Ophionides. *πανδιονίδης*, Pandionides, *χαρόεις*, niuens. Nicand. Alexipharm. videtur produci licentia, ob concursum tot breuium, sicut & *χόνος*.

C III. I ante u, ω, α, αω, corripitur. Excipe *ἰὺν*, *ἰὺς*, vox sibilo similis. Iliad. 6. Nicand. Theriac. *ἰὺς*, clamo, sibilo. Iliad. p. *ἰὺς*, persecutio, insectatio. *μνιός* &, algosus, Nicand. Alexipharm. *παλίωξις*, *ωγιώξις*, quasi dicas, postinsecutio, præinsecutio.

Hesio. in Aspid. *φιδιώτης*, Phthiota, ex Phthio,

πιαίνω, pinguefacio, commune,

ιαίνω, lætifico.

Caput XX.

DE IOTA ANTE
CONSONANTES.

I. I ante β, γ, δ, breue est. Excipe ἀλιβαπρον apud Nicand. teste Vergara. ἡβειρ seu ἡβειρ, Tibur, ciuitas Italiae. Horat. lib. 2. Ode 6. alij scribunt per υ. Τιβέει, Tiberius. ριχιον, magis horrendum. ριχεδανη, ριχι- λος, horrendus. ριχώ, horreo ριχώ, frigeo. Iliad. α. & γ. Odysf. ξ. Hesiod. in Clyp. σιγάω, taceo. σιγάζω, tacere facio. Odysf. 7. & alia, quæ ab his verbis nascuntur. οείρανον, origanum. Oppian. 3. Cýneget. alij scribunt οπειρανον. ἀκιδάλι, Acidalius, epithetum Veneris. 1. Æneid. ἰδάλι, à monte Idalo. ἰδέλιον, oppidum Cypri. ἰδομενεύς, nomen proprium passim in Iliad. πιδύω, quod & πιηδύω, aquæ ex me saluunt, profluo. Nicand. Theriac. ab hoc fit πιδύτης, nomen proprium. Σιδώνι, Sidonius. Dionys. Sidonia Dido, apud Virg. prima & antepenultima longa Æneid. 1. χελιδόνιον, nomen herbae, χελιδόνει, hirundininus, producuntur, quia χελιδών iota longo constat. Hesiod. lib. 2.

II. I ante θ, κ, λ, breue est. Excipe Βιδυνία, Bithynia, & quæ ab isto. Dionys. ἰδύνω, dirigo. Iliad. 4. corripitur ab Hesiod. in Erg. ἰδύντωρ, ἰδυντῆς, ἰδυντῆς, & similia, gubernator, rector, Εειδακίς, nomen proprium apud Theoc. σιδωνία, pars Thracia. Virg. Eclog. 10.

Τιδωνός;

- A** Τιθωνός, Tithonus, ἀεικλιν, Aricina, ab Aricia oppi-
do Latij. Virg. 7. Æneid. Ouid. 3. Fast. ἱκέσιη, supplica-
tio, ἱκέσι, supplex, videtur fieri ob concursum tot
breuium; cum ἱκέτης, ἱκετεύω, & similia primam cor-
ripiant, ἱκαρ, ἱκάει, passim obuia sunt, νικάω, vin-
co, νικίας, Nicias, νικάω, & alia à νικάω, vel νικη
formata. σικανίη, Sicania. corripit primam in Sica-
nus, Virg. 5. Æneid. σικελίη, Sicilia. hinc Sicelides
Μυλᾶ. σικελῆ corripitur à Dionysio. ποινίκε, puni-
ceus. Theoc. Idyll. 2. φεικάλει, horrificus, lib. 3. An-
thol. φεικώδης, horrificus, sunt à nomine φεῖξ, φει-
κός, πῶ φεῖγ, motus maris incipiens, prima flu-
gium agitatio. anceps est ἱκελ, similis. corrip.
Iliad. λ. & ab Hesiod. in Erg. ἱλαδόν, turmatim, Iliad.
β ἱλασμός, placatio, propitiatio. At ἱλα, propi-
tius, ἱλάω, propitius sum, primam habent comina-
nem. ἱλεός, pro εἰλεός, laribulum, fouea. ἱλι, seu
ἱλιον. Ilium. Troia nomen, ἱλιωός, amnis Atticæ, corri-
pit primam Statius 4. Thebaid. ἱλινόεις, limosus. Apoll.
lib. 2. χλεύω seu χλόω, pascō, sagino. Nicand. The-
riac. & ea, quæ hinc sunt, ut χλώσις, χλία, mille, χ-
λιας, chalias χλίοι, mille. μίλητ, Miletus, nomen
urbis Apoll. lib. 1. μελίλωτον seu μελίλωτ, Melilo-
tum, sicut & meliphylum apud Virg. 4. Georg. ὁμιλα-
δόν, turmatim. Iliad. μ. ὁμιλέω, versor cum aliquo.
Iliad. α. ὁμιλία, homilia, consuetudo, σιλωός, Sile-
nus, modò breuem, modò longam habet apud Orph. in
hym. φιλητεύω, idem quod φιλῶ, φιλέμαι reperitur pro-
ductum, ut & φίλ, quod videtur fieri ob liquidam.

III. I ante μ, ν, π , corripitur. Excipe βειμάω seu βει- **A**
 μάομαι, fremo, ira excandesco, βειμνδν, cum fre-
 mitu. Nonnus. σφιμύλῳ, subacris, acriusculus.
 Moschus Idyll. 1. ἱμέρω, seu ἱμείρω, desidero. Odyss. κ.
 ἱμερῶ, cupiditas. ἱμερόεις, ἱμερτὸς, amabilis, deside-
 rabilis. μιμῶμαι, imitor, μιμηρᾶ, μιμηνοῖς, imitatio.
 μιμηλὸς, imitando expressus, & alia hinc facta. σι-
 μῶδης, nomen capræ apud Theoc. ἡμίῳ, honorabilis,
 preciosus, cum omnibus à voce πρᾶν deductis, σιμῶδης,
 cami, vel fiscellæ formam habens. Nican. ἀχροδί-
 ρια, primitiæ. Eurip. Phœniss. γίνομαι, fio, γνώσκω, **B**
 gnosco, vide caput 15. δελφίνῳ à δελφίν, δελφίνῳ.
 δίνω, in vorticē seu gyrum circumactio δινέης,
 vorticosus. Iliad. ε. Odyss. 2. δινέω, instar vorticis circum-
 ago, & alia ab hoc composita vel derivata. ἐεινέδς, ca-
 prificus. Odyss. μ. ἱναχὸς, nomen fluvij, ἰνίον, posterior
 colli. neruus, occiput. Iliad. ε. κινέω, κίνημι, mo-
 ueo. Iliad. β. δ. Quantitatem eandem servant, quæ ab
 his sunt. κινύφῳ, Virg. 3. Georg. λακύνῳ, λακυνιάς,
 nomen loci, Theoc. in Idyll. Dionys. Virg. 3. Æneid. Mi- **C**
 νώῳ, Minois, Virg. 6. Æneid. πινύσκω, moneo, sa-
 pere facio. corripitur, Iliad. ξ. σίνωμαι, lædo, lædor.
 Hesiod. Erg. Odyss. μ. τεινακεία, Trinacria 3. Æneid.
 Dionys. ἀγινέω, ago, adduco, producitur Odyss. ξ. &
 χ. & Iliad. ω. διπτεῖνς, à Ioue delapsus, primam ha-
 bet longam, ob concursum tot breuium. Εὐεπίδης, Eu-
 ripides, corripitur interdum. ἠνίπαπε, increpuit.
 Odyss. α. λιπαρῶ, oro, πνεύσῳ, ignem iaculans.
 ῥιπίζω,

A ῥίπιζω, ventilo, ἄριπῆ, Odyss. δ. ῥίπαιον, Ripaum seu Riphæum, Montes Riphæi. Dionys.

IV. I ante s producit, vt σεμίεγμις, Semiramis.

V. I ante σ, τ, φ, χ corripitur. Excipe βισάλτης, Bisaltæ populus Scythicus, vel Thracicus. Virg. 3. Georg. βισαλτία, Bisaltia, regio Thracie. βεισὼς, Briseis, nomen puella. Iliad. α. ἰσανδρῶ, filius Bellerophontis. Iliad. 2. ἰσοφαιέζω, æquiparo, adæquo. Iliad. ζ. Hesiod. in Erg. ἰσῶ, nomen proprium Rhetoris, & appellativum, similis, par. Nicand. Theriac. ἰσάζω, æquo, adæquo, licet ἴσος primam communem habeat. κονίσαλ, seu κονίσαλ, pulvis. Iliad. γ. μισέω odi. Iliad. ρ. νίσεος, nomen Insula. Iliad. β. πισιδικός, Pisidicus, a Pisidia. σσύμβειον, serpillum sylvestre. Nicand. in Theriac. vocat σίσυμβεγ, prima longa. σίσυφῶ, Sisyphus nomen proprium. corripitur à Theognide. σισυφίδης, Sisyphides, πισφώνη, Tisiphone. 6. Aneid. φθισώω, homines perdens. Iliad. 2. ἰτέα seu ἰτέν, salix. Odyss. κ. τίτυγες, Tityrus. Virg. 1. Eclog. Theocrit. Idyll. 3. τειτοφώνης, τειτοφύεια, τειτωνίς, Epitheta Palladis. διφάω, quero. Iliad. π. διφῆτω, quæsitior, indagator. ἰφίτ, nomen proprium. ἰφί, fortis, robustus. ἰφιφύεια, nomen proprium. ἰφίνο, forti mente, & alia ab ἰφι deducta. τειφυλλίς, trifolium: Anceps est πιφάσκω seu πιφάσκω, dico, commemoro. Iliad. κ. Odyss. ο. κιχάνω, assequor, conuenio. excipitur à Grammaticis, sed corripitur ab Hom. Iliad. τ. λ. & alibi. κιχέει, Cicorea. Nicand. Alexiph. κιχώρη, vel κιχώρειον, producit & Horat. primam & penult. lib. 1. Od. 31.

Caput XXI.

DE Y IN ANTEPEN-
ULTIMIS ANTE VOCA-
LES, DIPHTHONGOS, ET
Consonantes.

I. *υ* ante vocales & diphthongos corripitur. Excipe ἐνάλιⓄ, nomen Martis. Iliad. β. Dionys. κυανοχαίτης, B
cæruleam comam habens. Hesiod. in Aspid. κυάνιⓄ,
cæruleus. Iliad. λ. Hesiod. Aspid. & tamen κίαιⓄ pri-
ma breui constat. Odys. η. & alibi. πλατυάζω, ore di-
ducto loquor. Theocr. Idyll. 15. μυελός, medulla.
Iliad. χ. μυελόεις, medullosus. Odys. ι. πύελⓄ, la-
brum balneatorium. πνεπία seu πνεπίνη, coagulum.
ἕρως, pluvia. Hesiod. in Erg. αἰσθήτης, Aescyetes, nomen
propriū. Iliad. ν. μυοδόχⓄ, mures recipiens. vide-
tur id fieri ob concursum tot breuium syllabarum. μύς- C
ες, quod & μείνρⓄ, qua ratione fortassis producitur.

II. *υ* ante β, γ, δ, corripitur. Excipe γυγαῖⓄ, Gygæus
lacus, Gygæa palus, Iliad. β. θυγάτης, filia, excipitur à
quibusdam, sed corripitur Odys. δ. & alibi passim. Quod
si in plurali θυγατῆρες, vel similis casus reperiatur pri-
ma producta; id fit per licentiam, ut in voce ἀδανάτⓄ,
πειριπίδης, & id genus aliis, μυγαλέν, mus araneus,
pro μυογαλέν κυδαίνω, seu κυδαίω, gloriosum reddo,
illustro. κυδάλιμⓄ, κώδιμⓄ, illustris, celebris.

κώδισος

A κώδιστος, illustrissimus, & alia à κῶδῳ facta, & κω-
δῶ, seu κωδιάω, μυδαλέῳ, humidus. Hesiod. in Erg.

III. υ ante δ, κ, λ, μ, corripitur. Excipe ἐρυθείᾶω, erui-
besco, corripitur ἐρυθραίνω, rubefacio. Iliad. φ. πυθα-
γόρας, Pythagoras. πυθιδῶν, putredo. Nicand. Theri.
πύδιῳ, nomen Apollinis. μυθῶμαι, fabulor, cum aliis
à μῦθος, vide c. 6. preceptum 6. ἐρυκατέω, inhibeo,
detineo. Iliad. ζ. Odyss. λ. ἐρυκατέω, idem, μυκάομαι,
vel μυκάω, mugio, μυκηθμός, mugitus, μύκημα,

B idem. Theocr. Idyll. 19. Odyss. μ. φυκίδεις, φυκίδης, al-
gofus, alga abundans. Theoc. Idyll. 11. φυκίον seu φύ-
κων, alga, à φύκῳ, συλακίς, genus quoddam papave-
ris. Nicand. Theriac. δύλακῳ, saccus, Aristoph. Pluto.
συλακίς, instar sacci. κογχύλιον, conchylium. Pro-
ducunt & Latini. Horat. lib. 2. ser. 2. παμφυλία, nomen
regionis. Dion. συλαάω, συλάω, συλεύω, spolio, à συλ-
λον, spoliium, & σῦλον spoliium. Φρονύλειον, vertebra,

compages membrorum, Φρόνυλῳ tamen & Φρον-
C δύλιῳ, corripunt illud apud Nicand. in Theriac. hoc
Iliad. υ, ὑλακόμωρῳ, latrare consuetus. Odyss. π.
ὑλάω tamen, ὑλακτέω, ὑλακῇ, & similia corripunt υ.
producitur ὑλακόω, latro. Oppian. lib. 3. sicut & ὑλα-
κίς, & ὑλακίδης, Hylacides, nomen canis, φυλείδης.
Iliad. β. nomen proprium. φύλοπις, pugna, praelium.
Iliad. λ. & passim alibi. ἀμυμώνη, nomen proprium
filie Danai. ἐνθυμέμαι, cogito, ratiocinor. ἐνθύμη-
μα, enthymema. θυμέμαι, excandesco, θυμώδης,
iracundus. θυμαίω, irascor, à θυμός, animus, ira,

prima

prima longa passim apud Homer. Sic θυμής, qui ani- **A**
 mo placet. κυμαίνω, Cumæus seu Cumanus. κυ-
 μαίνω, fluctuo, æstuo. Iliad. ξ. κρυμώδης, frigidus,
 algidus. Dionys. de situ orbis. λυμαίνω, purgo, purifi-
 co, noceo. ἀπολυμαίνεμαι, purgor. Iliad. α. ἰμέες,
 vos. & similes casus, ὑμέτερες, vester.

IV. Ὑ ante ν, π, ρ, corripitur. Excipe Βιθυνία, Bithy-
 nia. Dionys. γρύνει, Gryneus, nomen Apollinis. λυ-
 πίομαι, mœreo. λυπέω. Theoc. Idyll. 2. τρυπάω, tere-
 bro, perforo. τρύπανον, τρυπάνη, terebrum. apud **B**
 Suid. τρύπημα, foramen. Lucill. lib. 2. Epigr. γέω, B
 curuo, in gyrum torqueo. Oppian. lib. 3. Cyneg. κυ-
 γών, Cyrene, κύνει, Dominus, à κύς, auctori-
 tas. μυεία, μυεί. Iliad. α. decem millia. μυεῖα, My-
 rias, μύρανα. Muræna. Horat. lib. 2. serm. 8. πλημμυ-
 ρέω, æstu inundo, restagno. πλημμυεία. Dionys. πυ-
 εῖτης, pyrites. σείσδα, apud Theocrit. Idyll. 1. & alibi,
 Φύραινα, nomen piscis, τυγείς, caseosus, panis caseo
 permistus. corripitur τυγέεντα apud Theocr. Idyll. 1. sed
 dicunt esse συνίχσιν, duarum literarum. simplex τυγές **C**
 producitur Iliad. λ. corripitur in βατεγχομ. τυγέω,
 coagulo, in caseum cogo. φυγέω, commisceo, seu
 φύρω. Hesiod. in Erg. His adde formata à πύρ, quorum
 quedam longa sunt: vt πύραμ, pyramus, nomen
 adolescentis, de quo Ovidius in Metamorph. πυραμῖς,
 pyramis. πυραΐχμης, pyræchmes. Iliad. β. Quedam
 breuia sunt, vt πυγέ, rogus. Iliad. δ. πυγέκμων, Py-
 racmon, nomen Cyclopi 8. Aeneid. πυγέγρα, forceps.

A Odyss. γ. πειφλεγέδων. Od κ. πειφλεγέδα, nomen plantae, Nicand. Theriac. Quaedam communia sunt, ut πηγλήν, Pyrene, filia regis Bebrycum, πειφελγής, splendens instar ignis.

V. Ὑ ante σ producitur. χεύσει, aureus. Iliad. α. corripuntur ἡλύσει, Elysius. δύσαι, fimbria, seu nodus, quales à crumenis dependent. Iliad. β. aliquando versus gratia duplicatur sigma. ἡλύσει, Ialysius, ab oppido Rhodi Ialysso. ἡύσει, inanis. Odyss. ο. & composita à λύω seu λύσις, producitur λυσιζών, soluens zonam, Orph. hym. ι. λυσιμέειμον, soluens curas. λυσιπόν, soluens labores. corripitur λυσιπήμων, soluens nocumenta. Orph. hym. ι.

B

VI. Ὑ ante τ, φ, χ, corripitur. Excipe ἀτρυτώνη, Minervæ Epithetum, Iliad. β. αὔτέω, clamo. Iliad. μ. φυτάλμι, sator. Orph. in hymn. φυταλιὰ, terra ferens plantas, seu locus arboribus confitus. Iliad. ζ. & μ. ἐλινφάζω, torqueo, verso. Iliad. υ. ἐλινφάω, breue

C est. Iliad. λ. & apud Hesiodum & Theog. κωλύφων, pannis quo Athletæ vefcebantur. Vsurpat Iuuenalis. τυφόμεαι, fumo infestor. Apoll. lib. 2. τυφόμεαι, effector, insolesco. βρυχάμω, eiulo.

βρυχάομαι, rugio.

Caput XXII.

DE QUANTITATE AN-
CIPITVM IN PENULTI-
MIS SYLLABIS, ET PRI-
mum de α, ante vocales.

Penultima syllabæ quantitas sæpe cognoscitur accen-
tu & contractione, vt alias rationes generales eandem B
indagandi, hîc taceamus. Quis enim non videt in voci-
bus βεῖδος. μῦδος produci: corripig, in his, φίλω. λῖδος,
ξύλον, & id genus aliis? quarum primæ circumflectendæ
essent, si iota longo constarent, vt suprâ cap. 7. docuimus.
Quod si alicui offeratur obliquus, vt τῷ βεῖδει. τῷ μύ-
δῳ, τῷ φίλῳ, τῷ ξύλῳ, ex cuius accentu nihil de quan-
titate statuere queat, redeundum erit ad casum rectum,
qui mox quantitatem vocis illius patefaciet. Scio inter-
dum produci hæc: φίλος, ξύλον, & similia: sed id propter C
liquidam, quæ natura quoq, breues vocales extendit,
non quod ancipites illæ, in illis dictionibus sint longæ. Sic
ἄκων pro ἄέκων, ipsa contractione quantitatem suam
predit. Sed nunc ad id quod instituimus, accedamus.

I. α ante α, η, ι, ο, corripitur. Excipe κέρας, caput. Iliad.
τ. Apoll. lib. 1. λᾶας, lapis. Iliad. Δ. παμφανς, vndi-
que lucens. Oiph. hym. in solem, παᾶς, παᾶς, diph-
thongo quantitatem docent. ἀῆρ, æēr. Corripitur inter-
dum δαῆς, leuir. dicitur commune. Longum est. Iliad. γ.

A δαῖς, λαῖς, ναῖς, πολεμαῖς, nomina propria. αἶξ, impetus. ἀμφιάρα, Amphiaraus. ἄος, corripitur. Iliad. ξ. φ. producit ab Hesiod. in Asp. & tum in recto circumflectitur ἄος. χαός, antiquus, nobilis. Theocr. Idyll. 7.

II. α ante υ, & ω, corripitur. Excipe ἄων, ἀμιδάων, ἀλκμάων, διδυμάων, λυγῶν, μαχῶν, χάων, & similia nomina propria, quæ in obliquo per ο inflectuntur. ὀπάων, comes, affecula. Iliad. ι. μυσάων, πασάων, pro

B μυσῶν, πασῶν, & similes genitiui Dorici. Vide cap. 9. ποσειδάων, α producit apud Homer. licet in obliquo ω retineat.

III. Nomina dissyllaba in αος oxytona, & substantiua producuntur, ut ναός, templum, λαός, populus, cum compositis: παός, affinis. Nicand. Theriac. dicitur & πηός. Iliad. γ. Odys. ι. At adiectiua in αος oxytona corripuntur, ut κτεγός, cornutus.

IV. Neutra dissyllaba corripunt penultimam, etiam si precedat consonans, ut φά, lumen, χά, chaos. Excipe φᾶεος, palla, pallium. Odys. α. quod suam quantitatem accentu satis ostendit. Producuntur etiam formata ab ἄω, spiro. ut ζαῆς, vehementer spirans. Iliad. μ. ἀκραῆς, flans per summa. Odys. β. δουσαῆς, grauiter spirans. Iliad. ε. εὐαῆς, bene spirans. ἑλιαῆς, per mare flans.

Odys. α. de verbis in ἄω,
vide cap. 13.

Caput XXIII.

DE α IN PENULTIMIS
ANTE CONSONANTES.

I. α ante β, γ, δ, ζ, corripitur. Excipe ἀαγής, qui frangi non potest. Odyss. λ. δαγής, crySTALLUS vel GLACIES. Theocrit. Idyll. 2. δῶπα γαγός. δῶπα γαγός, infelix. εὐ-
ωπαγής, felix. formatur enim à ωπαγός, negotium. B
Copaγής, sigillum. Orph. in hym. ταγός, dux, corripitur ab Homer. Iliad. ♪. λάδας, nomen proprium, λάδων, nomen fluuij. οἶλάδης, Ajax, filius Oilei. ὀπαδός, famulus, comes. σπάδιξ, termes seu palmes.

II. α ante κ, λ, μ, ν, corripitur. Excipe ἄκων, inuitus pro ἄέκων, κνάκων, habens colorem album mistum flauente. Theocrit. Idyll. 7. ἀμάλη, fasciculus manipulorum, manipulus. δαλός, fax. Iliad. ν. ὀμφάλη, nomen proprium Reginae Lydiae. σύμφαλός, oppidum C
Arcadiae. Stymphalides, corripitur. ταικέφαλός, tri-
ceps, per licentiam. anceps est χαλός, pulcher. Theocr. Idyll. 6. δάμων. φεασίδαμός, nomen proprium. Et nomina neutra in α purum, quae à verbis descendunt, vt θυμίαμα, thymiama. ἀκρόαμα, acroama. θέαμα, theama. ἀγάνωρ, pro ἀγλώρ, fortis, strenuus. ἐρα-
νός, collatitia coena. Odyss. α. λ. βιάνωρ, Bianor. Virg. Ecl. 8. ἰγάνω, venio, κιχάνω, assequor, φδάνω, ante-
uerto. vide cap. 12. νιγάνωρ, nomen proprium. Et Gen-
tilia

Atilia in ανος, vt καρμανός, Carmanus. His adde nomina in ανος, dissyllaba oxytona, vt δανός, aridus. εανός, indutu pulcher. corripitur. Iliad. ε, δ, φ. ἄνω pro ἀνύω. perficio, absoluo. corripitur Iliad. 6. producitur lib. 2. Argonaut. Apollon.

III. α ante π, ς, σ, corripitur. Excipe εναπ, nomen fluij ιάπυξ, Iapyx. αείαπ, αέγαις, Seiapis. ασαπ, nomen fluij. Theocr. Idyll. 4. ἄεγ, interrogandi nota circumflectitur. ac proinde producitur. ἄεγ, corripitur. εὐμαεὺς, facilis. corripitur Idyll. 15. θυμαεὺς, animo placens, gratus. dicitur & θυμήεως. Odyss. κ. καεὶς, squilla. apud Athen. lib. 3. κατέεγ, imprecatio. execratio. νάπων, fluius Dalmatia. πάεεως, non benè compositum corpus, vel animum habens. πάεγ, tiara. His adde dissyllaba oxytona masculina in αεως, λαεός, latus. Et polysyllaba in ε, vt μυαεὺς, detestandus. Tria haec communia sunt, ἄπυς, Mars. ἀγὴν seu ἰάεγ, imprecatio. precatio. φάρ, vestis. ασις, Asis Afidos. Asia, corripitur. ἰασ, Iasus, insula Caria. ἰάσων, Iason, & participia faeminina in ασα, vt τύλασα. vide cap. 14.

IV. α ante τ, φ, χ, corripitur. Excipe ἄτη ex ἀτή, noxa, calamitas. Iliad. β. ἀχάτης, Achates ααγπάτης, & similia lapidum & gentium nomina, ἄατ, non nocens, vel, valde nocens, item insatiabilis. ἀδέατ, non visus, non videndus. ἄφατ, Ionice ἄφρητ, merus, meracus. Theocr. Idyll. 2. ἄεατ, Aratus. ἀνίατ, insanabilis. ἀόεατ, inaspectabilis, δ.

lis, *δυσπρόσβητος*, transiū difficilis. *ἐπείσθης*, excrabilis. *εὐφρότης*, Euphrates. *θεατός*, spectabilis. *θέατρον*, theatrum. *ίατρος*, medicus. *κρίεσθαι*, nomen fluuij. *κρατής*, crater. *φρόνηρ*, *φρότωρ*, curialis, tribulis. *τεγχὺς*, asper, Ionicè *τεγχὺς*, *καταχὺς*, Doricè *pro καταχὺς*, ὁ χὺ ἢ *καταχὺς*, sonorus, streperus. *Anceps* est *ἰαχὴ*, clamor, fremitus.

Caput XXIV.

DE IOTA IN PENULTIMIS SYLLABIS.

I. Iota ante a, n, o, in penultimis syllabis corripitur. Communia sunt αἰκία, κομία, καλία, ὀσμία. de quibus cap. 16. his adde λίαν, valde. Longum est *πῖν* vel *πῖεις*, Pier. & dissyllaba oxytona vt *κρίος*, aries. lib. 1. Epigr. *ἰός*, venenum, sagitta. Iliad. A. *ἰός*, æqualis. corripitur. *ἴσιος*, & similia quantitatem accentu demonstrant, C hinc *ἔνδιος*, serenus. quod tamen commune, vt & *ἰόμεν*. Comparatiua in *ιος* produciuntur aliquando, Vide cap. 16.

II. Iota ante u & ω corripitur. Excipe *ἰούξ*, nomen auis, motacilla. Theocrit. Idyll. 2. *κίωρ*, columna. Odyss. 3. *πίωρ*, pinguis. *πέωρ*, serra, & aliquando comparatiua in *ιω*, quæ per o inflectuntur, vt *ἀμφίωρ*, *ἀμφίωρος*, corripitur *ἀμφιπίωρ*, produciuntur *φθίω*, corumpo. *χθίω*, vngo. *πείω*, seco. Theocrit. Idyll. 10. corripitur à

A Nicandro. *communia sunt* οἶω, puto. τίω, honoro. ὠείων, Orion. χρονίων, nomen Iouis, ἦτα, ἴει, ἰεῖς, ἰῆ.

III. i ante β, γ, δ, θ, corripitur. Excipe & produc, ἀ-
κριεὺς, accuratus. ἐρυσίβη, rubigo in plantis & sege-
tibus. θλίβω, premo, comprimō. ἰβίς, Ibis, nomen
avis. σίβη, pruina, concretio matutina. τείβω pro-
ducitur apud Hesiodum, in Erg. & apud Homerum. σι-
γή, silentium, ἀσιγάω. εἰλιδὼν, conuolutim. ἰδὼν, pro
ἰδα, Ida, nomen montis. κνιδὼν, vrtica Theocrit. Idyll. 7.
πίκξ, fons, ibid. σίδων, malus punica. Nicand. The-
Briac. χελιδὼν, hirundo. Hesiod. βείδω, onustus sum.
Theocrit. Idyll. 7. βειδὺς, ponderosus, grauis. Iliad. ε.
ἕειδο, lanificus, vel agricola, messor, vel famula.
Iliad. 6. Hesiod. in Erg. ἑειδὺς idem. ἰδὺς, rectus. Odysf.
ο. Iliad. β. κριδὴ, hordeum, σιδὼν, mons Thracia.

IV. i ante κ, λ, μ, ν, π, corripitur. Excipe ἀκίως, im-
becillis. ἡ κίως, τῆς κίω, robur, vis. Odysf. λ. Orph.
de lapid. κέικος, nomen fluij. Virg. 4. Georg. νίκη, vi-
Cctoria, φοινίκη, phœnice. φείκη horror, motus ma-
ris incipiens. αἴγιλ, nomen herbe grata capris. cor-
ripitur Theocrit. Idyll. 5. ἀργιλ, argilla. δεκάχλιοι,
decies mille. ἑννεαχάλιοι, nouies mille. ἰλὺς, limus.
κονίλη, cumila. nomen herbe. Nicand. Theriac. & Ale-
xipharm. νεογλὺς vel νεογλὺς, recens natus. Odysf.
μ. π. ὄμιλ, turba. Odysf. α. οἶλεὺς, pater Aiakis. πέ-
δλα, vincula pedum. passim apud Hom. σμίλαξ, ta-
xus. σμίλη, scalprium. Suidas, σμίλ, taxus. Nicand.
Alexiphar. χλὺς, pabulum. ψιλὺς, tenuis. commune
est φίλ,

est φίλος, ob liquidam, βείρη, robur, potentia, βει- **A**
 μὼ, nomen Proserpine, σριμὸς, acris. Theocrit. Idyll. 1.
 χάμιρος, nomen urbis, κλίμαξ, scala. λιμὸς, fames. σ-
 μὸς, simus. τιμή, honor. φιμὸς, camus, fiscella, &
 nomina composita in ιμος, ut ἰφθιμὸς, fortis, validus.
 Anceps est ἱμάς, lorum. αἰχίνος, Æschines. corripitur
 tamen à Theocrit. Idyll. 13. ἀπαείνη, nomen herbe. εἰ-
 νὰς, τῆς εἰνὰδος, caprificus. Nicand. Theriac. Δείναξ
 vel τέναξ, instrumentum, tridenti simile, corripitur
 apud Suidam. Δειδακινὺς, lactucula, à Δείδαξ, lactu- **B**
 ca, Δειδακίνη, idem, videtur tamen etiam corripì, ab
 antiquo poëta, apud Athen. lib. 2. δαμινὸς, creber, fre-
 quens. δαμινὰ, crebro. ἰνώ, Ino, nomen proprium.
 κλίνη, lectus. μίνως, nomen proprium. ῥινὸς, pellis,
 corium. Odyss. ξ. φινεὺς, nomen proprium. χαλινὸς,
 frenum. Thryphiod. σέλινον, selinum. Theocrit. Idyll.
 3. corripuntur καρκίνος, cancer. Oppian. lib. 1. Halient.
 κόπινος, oleaster. Theocrit. Idyll. 32. κόφινος, cophi-
 nus. κρίνον, lilium. Iliad. κ. λίνον, rete. Iliad. ε. λίνος, **C**
 poëta, νίνος, Ninus. πίνος, sordes, squalor. lib. 2.
 Epigram. & illa quæ materiam significant, ut ξύλινος,
 ligneus. κέδρινος, cedrinus. Vide cap. 16. polysyllaba
 & dissyllaba in ινη produciunt penultimam ἀσπασίνη,
 Adrastine. δωπίνη, donum. Odyss. 1. ῥίνη, lima δίνη,
 vortex. His adde verba in ινω & ινομαι, ut κρίνω, iudi-
 co. σίνομαι, lædor. Excipe εἰλαπίνην, conuiuium.
 breue est apud Homer. Anceps est σίνος, damnum. ἢ σί-
 νη, damnum, corripitur à Nicandro initio Theri. γει-
 πὼς, Gripeus, piscator apud Theocr. Idyll. 1. ἐνιπὺς,

A Enipeus. nomen fluij. ἐνείπεος, Euripus. ἐνίπη, increpatione. Iliad. ε. ἐνίπεος, parcus, tenuiter victitans. παρδενοπίπης, Virginiū obseruator. Iliad. λ. ἐνίπη, ictus, motus, momentum. Odysf. δ. σκίπων seu σκίπων, scipio, baculus.

V. i ante ρ, corripitur, vt ἱρ, Irus. ἱεὺς, sanctus. νιρεὺς, Nireus.

VI. i ante σ, τ, φ, χ, corripitur. Excipe ἀγχιόνος, Anchises, βειρεὺς, nomen proprium. Anceps est ἴσος, x-qualis, cum compositis. ἀκόνιτον, aconitum. ἴτων, nomen oppidi. ἴφιτ, nomen proprium. Iliad. β. corripit Virgil. 3. Æneid. κλιτὺς, decliuitas. seu deuexitas montis. Odysf. β. λιτὺς, simplex, tenuis, vilis. πταῦ, Titan. τείτων, nomen proprium. τίφους, nomen proprium. Virgil. 4. Eclog. & nomina in ιτη, ιτης, ιτης, vt ἀφροδίτη, Venus. ὀπλίτης, armatus. ὀνίτης, species quadam herbae. Excipe κρατὴς, iudex, & similia, quae formantur à verbis penultimam praeteriti corripientibus, ἱφι, fortiter, cum deriuatis, & compositis, ἱφι, robustus. σίειφ, nomen insulae. σίφ, turma militum. σίφων, Siphon, tubus, canalis. indifferens est νίφω, ningo. ἱεὺς, humor, producitur.

Caput XXV.

DE Y IN PENULTIMIS SYLLABIS.

I. u ante

I. u ante α, υ, ω, corripitur. Excipe *Βυαῖ*, Baccha, *Απολ.* A lib. 1. *Ἐνύω*, Bellona. *Iliad.* 2. *μύω*, occludo, claudio. *μυών*, pars corporis, quæ maximè est musculosa. *μύωτα*, tabanus vel luscus, corripitur à *Colutho*, & *Tryphiodoro*. *ῥω*, pluo. De verbis in *ύω*, vide cap. 12.

II. u ante β, γ, δ, θ, corripitur. Excipe *Ἰδὸς* pro *κωδὸς*, incuruus, gibbosus. *Theoc. Idyll.* 5. *ἀμαρυγή*, splendor. *Apoll. lib.* 2. & 3. quamvis *μαρμαρυγή*, corripitur *Odyss.* 3. *ἰὺγή*, sibilus, clamor. *Nicand. Theriac.* *λαίσρυγών*, *Lastrygones*, nomen populi. *Odyss.* κ. *ὄλολυγή*. B *vlulatus*. *Hom. in Hymn.* & lib. 6. *Anth.* *ὄλολυγών*, v. *vlulatus*, *vlula*. *πυγή*, clunes, *τρυγών*, turtur. *Idyll.* 15. *ἄλυδθ*, *Abydus*, *Museus Orph. in hymn.* *βοτρυδών*, instar racemi, *ἑικυδής*, illustris, valde splendidus, quia fit à *κῶδθ*, gloria. *λυδός*, *Lydus* ex *Lydia*. *τυδεός*, *Tydeus*. *φερεκύνδης*, *Pherecydes*. communis est *ῥδωρ*, aqua. *βυδός*, profundum. corripitur ab *Orph. in hym.* *πύδω*, putrefacio. *πυδῶ*, putredo. *πύδομαι*, audio, rescio, sæpe primam corripit.

III. u ante κ, λ, μ, ν, corripitur. Excipe *βρυχός*, præco. *βρύκω*, dentibus collisis strideo. *συκῆ*, ficus arbor. *Odyss.* ω. *σῦκον*, ficus fructus. *φυκίς*, nomen piscis à *φῦκθ*. *ANCEPS* est *ἐρύκω*, inhi-beo, contineo. *ἄσολον*, asylum. *ἑιφύλη*, nomen proprium. *κένδυλα*, instrumentum quoddam conficiendi naues. *τύλα* seu *τύλα*, callus, calcita. lib. 2. *Anthol.* *ῥλη*, sylua, materia. *φυλή*, tribus *χλός*, succus. *ἀμέμων*, inculpatus. passim apud *Hom.* *λέμν*, lues, noxa. *λῶμα*, purga- C
mentum,

A mentum, sordes. Et dissyllaba in υμ, cum compositis, vt χυμός, succus. θυμός, animus. ἀνέθυμ, alacer. & pronomina ὑμεῖς ὑμῶν, ὑμέτερος. Anceps est ἀνώυμ, non nominatus. ἀνέθυμ, crimine vacans. βιθυνός, Bithynus. γορτυνίς, Gortynis. δῶω, subeo. δύνω, ruo, impetu feror. & polysyllaba in υν, vt μολύνω, contamino, δίακτυνα, nomen Diana. κίνδυν, periculum. ἀγών, effœminatus. πάχυν, Pachynus. corripitur tamen à Dionysio. τύνν pro τὸ Doricè, tu. πλυνός, locus vbi lauatur, breue est. vt

B & γυνή, mulier, cum compositis, μύνη, prætextus, excusatio, producitur Odyss. φ. ξυνός, cōmunis. Iliad. π.

IV. υ ante π, ρ, corripitur. Excipe γρυπός, gryphus, naso vel rostro aduncus, incuruus. λύπη, tristitia, τανύπους, pedibus in rectum tendens, ἄγκυρα, anchora, vel Amyra nomen vrbis. ἄλιμνος, in mare cum sonitu quodam fluens. γέφυρα, pons. γυρός, curuus, rotundus. Odyss. τ. κινύρη, genus quoddam instrumenti. κορκύρα, Corcyra. λάφυρα, spolia. νίσυρος, nomen Insulae. Iliad. β. ὄλυρα, species quædam leguminis. Iliad. δ. πάπυρος, papyrus. πίτυρον, furfur. πλημμυεῖς, æstus maris. πυρὶς, triticum, frumentum. σκυρὶς, scyrus. σείριξ, fistula. σούρα, malleus. τυρὶς, caleus. & nomina oxytona in υρος, vt διζυρὶς, miserabilis, ἰχυρὶς, fortis. (ἄλυμνος, falsus corripitur) & verba in ὑρῶ vel υεσμαι, vt φίρω, misceo. σύρω, traho. κύεσμαι, à κύρω, incido.

V. υ ante σ producitur. Excipe λύσις, solutio. φύσις, na-

σις, natura. χσις, fusio, & id genus alia verbalia A
in υσις.

VI. υ ante τ, φ, χ, corripitur. Excipe ἀδάκρυτος, in-
fletus, ἀλίτρευτος, in mari vexatus, αὐτὴ, clamor.
βελυτὸς, tempus vespertinum, in quo boues à la-
boribus soluuntur. γωρυτὸς, pharetra, theca sa-
gittarum. Odyss. φ. κωκυτὸς, Cocytus. ῥύτωρ, libe-
rator. ῥύτη, ruta. ῥυτὸς, tractus. λύτωρ, solutor. μη-
ρύτωρ, index, nunciator. πρεσβύτης, senex. λέλυφος,
cortex, putamen. κυφὸς, curuus. κύφων, quod est
incuruatum, gibbus. σύφω, adstringo. τύφω, fu- B
mum excito. βρυχή, rugitus. ψυχή, anima. ἐειβρύ-
χης, valde rugiens. ψύχω, refrigero. τρύχω, attero,
βρύχω, frendeo, sirideo.

Caput XXVI.

DE QVANTITATE AN- C CIPITVM IN VLTIMIS SYLLABIS.

A.

I. OMNIA nomina paroxytona secun-
dæ simplicium in ια, εια, εα, δα, ϑα, & ρα,
producunt vltimam ἡ σοφία, sapientia. ἡ πε-
νία, paupertas. ἡ δουλεία, seruitus. ἡ προφητεία,
Prophetia. ἡ θεα, spectaculum. ἡ Λήδα, Leda. ἡ
Μάρθα,

A Μάρθα, *Martha*. ἡ πέτρα, *petra*. ἡ ἐσχάρα, *focus*.
ἡμέρα, *dies*.

EXCIPE ἰὰ & μία, *una*.

Theognis. αὐθρώπων ἐς ναῦς μὴ μία πάν-
τας ἄγοι.

Homines quos nautis non una omnes agit.

II. PAROXYTONA quæ ante α, ge-
minum habent sigma, aut vnam dupli-
cem, corripiunt vltimam, ὄσα, *fama*, vox.

B λύσα, *rabies*. δόξα, *gloria*. φύζα, *fuga*. δίψα,
sitis. quibus adde τόλμα, *audacia*.

Odyss. i. ὡς ἴς τοι εἶπησι βροτῶν ἢ ὅσαν ἀ-
κρότης.

*Si quis tibi dicat mortalium, aut famam au-
diueris.* [σέδυκεν.

Iliad. 9. Αἰνέας δ' ὅτε θεός, κρατερὴ δέ ἐλύσα

C *Magna ipsum rabies incessit.*

Theognis. Δίψα δέ λυσιμελής καὶ μέθυσις
χαλεπή.

Sitis membra soluens, & ebrietas gravis est.

Homer. Iliad. 9. θεοεισὶν ἔχε φύζα φόβος
κρούοντ' ἐταίρη.

(Achinos) diuinitus immissa tenebat fuga fri-
gidi timoris socia.

III. OMNIA oxytona secundæ sim-
plicium

plicium habent α longū, ἡ χαρὰ, gaudium. A
ἡ πονηρὰ, mala. ἡ αἰθήρ, florida. ἡ θεὰ, Dea.

Corripitur, ut nonnullis placet, παιδία,
ludus, iocus.

A N N O T A T.

SÆPE cognosci potest quantitas huius declinatio-
nis accentu, qua de re cum cap. 6. dictum sit, non est cur
hic repetamus, nam hæc, πότνια, veneranda. τεσίπε-
ζα, mensa. & similia, nemo non videt, habere α breue. B
ut & ista α longum. πῆρ, φαίδρα, λαύρα, σσίρα, ἄρα,
quia si α breue esset, tunc prima circumflecteretur.

IV. PRÆTER verba quorum α accentu
cognoscitur, breue est α in omnibus neu-
tris pluralis numeri. ζύλα, ἡδέα, ὀξέα, & in
neutris singularibus quintæ, θυρίαμα. Thy-
miama. στρατόμα, exercitus. & in adiectiuo
neutro μέγα, magnum. & in accusatiuo sin- C
gulari quintæ simplicium, ut & contra-
ctorum, cum in α , non contractum exit.
τὸν πᾶνα, αἶαντα, δημοθένεα, βασιλέα.

V. A longum est in vocatiuo primæ sim-
plicis nominum in α s, & in duali, item ῥ;
in duali secundæ. Longi etiam sunt voca-
tivi poëtici quintæ simplicium, ᾧ πολυδά-
μα, κάλχα, ἄτλα.

Homer.

DE VLTIMIS

Homer. 13. Iliad.

Πολυδάμα, σὺ μὲν αὐτὸς ἐρύκακε πᾶν τὰς ἀρίστους.

Polydama tu quidē hīc contine omnes proceres.

A N N O T A T.

PRODVCVNTVR etiam apud Latinos huiusmodi vocatiui.

Quid. Tempus Atla veniet tua quo spoliabitur auro.

B Virgil. Non hæc ô Palla dederas promissa parenti.

VI. VOCATIVI primæ in α nominum compositorum à verbis μετρώ, πωλώ, τρέβω, item illa in τ, πα, vel θα, & alij, qui contra communem regulam in α exeunt, breues sunt; vt ὠ γεωμέτρα, βιβλιοπώλα, παιδοτρέβα, προφῆται, ποτότα, κυνώπα, σκύθα, μεναίχμα, λάγνα. [τρεα κείνης.]

C In Epigr. ἐννεπε τὰς ἀριθμὸς ἐμπόρε γεωμέ-
Dic illos numeros docte geometra.

A N N O T A T.

ALIQVI regulam istam tantum de appellatiuis intelligendam tradunt, non autem de propriis, sed tamen Theocritus Idyll. 7. id non observat.

ὦ μακροεῖς κομᾶτα, τὸ δὴ τὰδε τερπνὰ πεπόνδεις.

O beate Comata, tibi hæc iucunda diu acciderunt.

Et

JACOBI GRETSERI
SOCIETATIS IESV.

INSTITVTIONVM
LINGVÆ GRÆCÆ

Liber Secundus.

DE RECTA PARTIVM ORATIO-
NIS CONSTRUCTIONE.

PRO SCHOLA HVMANITATIS.

Secundum editionis septimæ recognitum Exemplar.

CVM PRIVILEGIO S. CÆS. MAIEST.

Et cum Superiorum ipsiusq; Auctoris Consensu.

MOGVNTIÆ,

Ex Typographeo BALTHASARIS LIPPII.

Anno Domini M. DCVI.

EPIGRAMMA
AD STUDIOSOS GRÆ-
CÆ LINGVÆ.

Quod linguam Latiam super athera laudibus effert,
Hic nullo Argolicam spernere iure potest.
Altera enim alterius proprium defendit honorem
Gloria, & alterius nititur altera ope.
Aut igitur linguam, quidquid crepet ore, latinam
Non amat, aut pariter Græciam amat & Latiam.

In honorificab ditudine

0-17-0-243

80-4197

AD LECTOREM.

SECUNDVS hic liber, amice Lector, sicut & primus, dedita opera, paulo copiosior est & verbis & rebus; illud quidem, ut vitetur obscuritas, quæ non rarò libros irrepit, magno iuventutis detrimento, cum sermonis parcus auctor sententiam suam potius innuit, quàm exprimit; hoc verò, ut nihil vel certè perparum eorum desideretur, quæ iure exigas à Syntaxi, cuius est communes quasdam & generales præceptiones partium orationis rectè inter se connectendarum præscribere, non interiores linguæ delicias & diuitias persequi, quas, frustra est, quisquis existimat unius libelli angustis finibus circumscribi posse.

Adiunximus autem passim annotationes in gratiam prouectorum, tanquam complementum & auctarium regularum, ex quibus eruditus magister auditoribus suis ea proponet

& explanabit, quæ maximè videbuntur utilia. Aliquando ostendimus etiam conuenientiam & symphoniam Græcæ constructionis cum Latina, quamuis rarius. Sæpe indicauimus Hellenismos, quos Latini Græcos æmulati monumentis suis intexuerunt. Exempla ex probatis auctoribus plerumque deprompsimus, interdum breuitatis & claritatis causa attulimus propria, quod ante nos non in pauculis, sed ferè in omnibus præceptis fecerunt quidam magni nominis Grammatici. Omnia denique, quantum ratio & institutum ferebant, ad normam & methodum Emmanuelis nostri conformauimus, ut hæc noua Syntaxis minus noua & insolens in manus studiosæ iuuentutis veniret, quæ Græcè loquendi & scribendi regulas tantò libentius, & citius discet, quantò minus verbis, ordine, & dispositione à Latinis iam cognitis discrepabunt. Vale, beneuole Lector, & hæc leuiora iuxta & grauiora studia ad Dei gloriam salutemq; tuam conser.

INDEX CAPITVM HVIVS LIBRI.

CAPVT I.

De constructione intransitiua verborum.

Caput II.

De propria constructione intransitiua verborum substantiuorum.

Caput III.

De constructione intransitiua adiectiui & substantiui.

Caput IV.

De constructione articuli præpositiui.

Caput V.

De constructione articuli postpositiui.

Caput VI.

De pronomine.

Caput VII.

De constructione transitiua nominum substantiuorum.

Caput VIII.

De constructione transitiua nominum adiectiuorum.

Caput IX.

De constructione graduum comparationis.

Caput X.

De transitiua constructione verborum, quæ vnâ casum post se habent.

Caput XI.

De constructione transitiva verborum, quæ duos casus post se habent.

Caput XII.

De constructione verborum impersonalium.

Caput XIII.

De constructione verbi passivi.

Caput XIV.

De constructione communi omnium verborum.

Caput XV.

De constructione modorum præsertim infinitivi.

Caput XVI.

De constructione participiorum.

Caput XVII.

De constructione adverbiorum.

Caput XVIII.

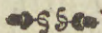
De constructione præpositionum.

Caput XIX.

De constructione coniunctionum.

Caput XX.

De constructione figurata.

Caput

Caput primum.

DE CONSTRV- CTIONE INTRANSI- TIVA VERBORVM.

B

I. ERBVM personale finiti
modi antecedit nomina-
tius apertè vel occultè
eiusdem numeri & perso-
næ. Apertè; ὁ πλάτων διδάσκει. *Plato docet*,
Occultè; τρέχει, *currit*, παίζει, *ludit*, subau-
ditur αἰθρῶπι, *homo*, ἵπῳ, *equus*, ἔλα-
φ, *ceruus* vel aliud simile.

ANNOTAT.

SUBTICETVR nominatiuus potissimùm in his,
λέγεις, dicunt: φασί, aiunt: μυθελογεῖς, *fabulantur*:
εἰώδεις, solent: φιλεῖς, assolent; & in nonnullis im-
personalibus, ἐβλέπτοσε, tonuit: ἤστραψε, *fulgurauit*.
subintelligitur enim θεὸς ἢ φύσις, *Deus* vel *natura*.
neque enim *natura impersonal um* omnino repugnat,
habere

A habere ante se tacite vel expresse rectum; ut docet in sua Syntaxi Emmanuel; quamvis in regula solius verbi personalis mentio fiat.

EXCEPTIONES.

I. VERBUM personale finiti modi sæpe non exprimitur. Menand. *πλεονεξία μέγιστον αὐθρόποις κακόν*, *avaritia maximum est mortalibus malum.*

Eurip. *πᾶν ζωότροφον γλυκὺ*, *dulce est omne id, cui innutriti sumus.* subauditur in utroque exemplo ἐστὶ, vel ὑπαίρχεται.

II. VERBUM infinitum aut oratio infinita cum articulo generis neutri, agit interdum partes nominatiivi. Menand. *πολλῶν δὲ μέγαν ἐστὶ τὸ ζῶν φρονιδων*, *molestiis refert a vita est plurimis.* τὸ ζῶν pro ἡ ζωῇ, *vita.*

C Philo. *τὸ μὲν μηδὲν ζωόλως ἀμαρτάνειν*, *id est, nihil omnino peccare, proprium est Dei.*

Articulus omittitur aliquando, ut in illo Eccles. i. *δέχῃ σοφίας, φοβεῖσθαι τὸν κύριον*, *initium sapientia est timere Dominum.*

ANNOTAT.

GRÆCI utantur verbo infiniti modi pro omni casu, articulo neutri generis precedente. τὸ ζῶν, *vita.*

τὸ ζῆν,

Ἐξω ἀφειδὸς ἔξω, prodigus vitæ, τῷ ζῶν, τὸ ζῶν. A
Hinc illa apud Latinos.

Sed pulchrum est digito monstrari, & dici hic est.

Et,

Velle suum cuiq; est, nec voto vivitur vno.

Et,

Scire tuum nihil est.

Horat.

Virtus est vitium fugere. ἀρετὴ ἐστὶ τὸ φεύγειν τὰς
ἀμαρτίας.

III. Loco nominatiui præponitur non- B
nunquam verbo genitiuus, εἴθε μοι τέτῃς ἔ
ἀγαθὸν ἔσθῃ, pro τέτῃ τὸ ἀγαθόν, *utinam*
mibi bonum hoc obtingat.

IV. NONNUNQUAM vocatiuus, ut
apud Homerum passim, ἰπώότα νέστωρ, pro
ἰπώότης, *militaris Nestor*. νεφεληγερέτα Ζῷς,
pro νεφεληγερέτης, *Iupiter nubes congregans*.
Aliquando vicissim ponitur nominati- C
uus pro vocatiuo, Luc. 8. ἡ παῖς ἐγείρε, *puel-*
la surge.

Hom. Iliad. 3. ἥελις ἔσθ' ὅς πάντ' ἐφορᾷς,
ἔσθ' ὅς πάντ' ἐπακχέης, *Sol qui omnia vides & audis.*

INTERDUM ponitur Rectus loco ad-
uerbij, siue postponatur, siue antepona-
tur verbo. S. Greg. Nazianz. εἰσελάσσειται
δρομαῖ, ταχὺς, *curriculo ingreditur.*

SIMILES mutationes casuum ante verbum personale inueniuntur apud Latinos. Hinc tritum illud Ciceronis, cū illius temporis mihi in mentem venit, pro, illud tempus & in Verrem, Fac tibi paternæ legis Aciliæ veniat in mentem, pro, paternæ lex Acilia.

B Sunt tamen, qui in supra allato de genitiuo exemplo subintelligi velint verbum ἀπολαύω, hoc sensu, εἴδε γὰρ νοιτό μοι τὸ ἀπολαύειν, τέτυκ τὴ ἀγάθῃ, vtinam mihi copia fiat fruendi illo bono.

Accusatiuus pro Recto in illa Pomponij ponitur, Quot lætitiæ insperatas mihi irreflere in sinum, pro, lætitiæ insperatæ.

C Vocatiuus pro eodem in illo Persij, Censoremtuum, vel quod trabeate salutas, pro, trabeatus, & apud Ausonium, memorande, prætextate, incorrupte, pro, memorandus, prætextatus, incorruptus.

Rectus sæpe, apud Latinos in locum Vocatiui subit. Virg. Corniger Hesperidum fluius regnator aquarum, pro, fluuie.

Solent itidem Latini his modis loquendi vtī; Matutinus vel vespertinus hoc faciam, id est, mane vel vespere; pro his enim aduerbiis vsurpantur prædicti nominatiui in hac oratione.

QVAMVIS autem hæc & similes mutationes casuum ad Enallagen spectent, hic tamen suppresso Enallages no-

lages nomine earum explicatio instituenda fuit, ut vno **A**
 in loco, quæ cuiusque regula vis sit & proprietas, perfe-
 ctè intelligatur. Quia verò non modò circa verbum
 eiusque casum, sed etiam circa verbi & casus numerum
 varietas accidere solet, ideo sequentes addenda sunt ex-
 ceptiones.

VI. NEUTRA pluralis numeri iungunt
 Attici cum verbis singularibus, παιδία παί-
 ζει, τρέχει, pueri ludunt, currunt.

Diodorus, τῷ δὲ γούρῳ ὑποτάσσεται πάν- **B**
 τα, pecunia obediunt omnia.

Isocrat. ταῦτα γὰρ στοιχεῖα πρῶτα καὶ μέγ-
 ιστα τῆς πολιτείας ἐστὶ, hæc enim sunt elementa
 prima & maxima Reipublicæ.

ANNOTAT.

HÆC constructio Attica ferè etiam in communem **C**
 linguam recepta est, quamvis non rarò apud auctores
 nomina neutra pluralia, cum verbo plurali iuncta re-
 perias. Isocrat. ὀλίγα δὲ κατὰ πάντων εἰπεῖν, ἃ τοῖς
 αἰχέουσιν ὀρθῶς ἀξίαν ἐμπαιίσσαι τῶν πεπραγμένων,
 νεώτερον μὲν ὦν, ἴσως ἐξέωθον. pauca verò de omni-
 bus dicere, quæ auditores ira inflammarent,
 potuissèm fortè si iunior essem. Thucid. ἐπιδυ-
 μία μὲν ἐλάχιστα, πονοία δὲ πλείστα χαλροῦνται, cu-
 piditate paucissima, plurima verò prudentia be-
 nè geruntur.

- A VII.** QVOD Attici in neutris, idem sibi permittunt nonnunquam alij in masculinis & foemininis, maximè Poëtæ. Pind. *μελιγάρυες ὕμνοι ὑσέρων ἀρχαὶ λόγων τέλεται*, pro *τέλλονται*, *hymni dulcisoni sunt laudis posterioris principia*. Hesiod. *τῆς δ' ἰὼ τεῖς κεφαλαί*, pro *ἦσαν*, *huius erant tria capita*. Euripid. *ἐν ἰὼ δ' ὑφανταὶ χράμμασιν ποικίλοι* ὕφαι, *inerant autem (ei vesti vel tapeti) intextæ picturis tales textura*. Aristot. *λέγω δὲ ἀρχὰς ἐν ἐκάστῳ γίνεσθαι πάντας*, *αὐτὸς ὅτι ἐστὶ μὴ ἐνδέχεται διεῖξαι*, *dico autem principia in unoquoque genere illa, quæ quod sint, demonstrare non licet*.

VIII. VIDENTVR etiam huc spectare illæ loquendi formæ, ἔστιν οἵτινες τρέχουσιν.

- C** οὐκ ἔστιν οἵτινες τρέχουσιν, *sunt qui currant. Non sunt qui currant*. Plato in Minoë, *πολλῶν γὰρ ὄτων ἀνθρώπων καὶ ἐλλώων καὶ βαρβάρων, οὐκ ἔστιν οἵτινες ἀπέχονται συμπόσιων ἢ κρήτες*. *cum enim multi sint homines & Græci & Barbari, non sunt qui à symposiis abstineant præter Cretes*.

ANNOTAT.

IN his & similibus locutionibus iungitur verbum singu-

singulare ὅτι cum plurali nomine. Neq₃ latinè reddi possunt nisi numero multitudinis. Non enim rectè dixeris, Non est, qui absterneant à symposiis & epulis, sed, Non sunt qui absterneant.

CÆTERVM Pindari Græcus interpres in Hym. 11. Olymp. ita scribit. Συμείωσαι ἐν ταῦτα τὸ τέλλεται, ὅδεῖς γὰρ ἔτε τῷ ποταμῷ ἔρω, ἔτε τῷ ἐπειὰ ἐν τοῖς ἀρσενικοῖς ἢ θηλυκοῖς ὀνόμασι τῶ ἐνικῷ ἀντὶ πληθυντικῆς ἐχρήσατο, ὡς περ ἔτε. Nota hic verbum τέλλει. Nullus enim neq₃ antiquorum, neq₃ recentiorum vsus est, sicut iste, numero singulari pro plurali in nominibus masculinis & foemininis. Hinc, vt nouitatem hanc effugiat, refert ipse verbum τέλλεται à τέλλομαι, orior, ad sequentem nominationum πρὸν ὄρκειον, hoc ordine: οἱ μελιγάρυες ὕμνοι ἀρχαὶ καὶ πορφάσεις τῷ ὕστερον ὑπὲρ αὐτῶ λόγων καὶ πρὸν ὄρκειον τέλλεται ταῖς μεγάλας αὐτῶ ἀρεταῖς. Hinc etiam ad testimonia ex Hesiodo & Euripide allata, diceret ipse, ὡς ἐν ἡν, non esse singularis, sed pluralis numeri per syncopen, qualis syncope est in illo versu Hesiodi.

Τοῖς ὡς, χάλκεα μὲν τεύχεα χάλκεοι δὲ τε οἴκοι. Vbi interpres Hesiod. τὸ ὡς, αὐτ, ἀντὶ τὸ ἦσαν, ὡς αὐτὰ σοφοκλεῖ ὡς δὲ ἀμφὶ πελεκαιοκλίμακες, καὶ ἀπὸ τούτου γίνεται καὶ συσκοπῶν, σα, συλλαβῆς. Sed tamen allatum ex Aristotele exemplum clarum est, vt & illud eiusdem. ὅτι ἀνὶ ἐξοφύλο τῆς μὲν αἰ τεύχεα, τοῖς δὲ τὰ πτερά. Non enascerentur his quidem pili, illis verò pennæ. Planè autem discrepant Græci à Latinis in hac nominum neutrorum cum singulari verbo Syntaxi.

NOMI-

- A** NOMINA collectiua quæ à Græcis *ᾠκλήματα* dicuntur, & quæ voce quidem *ἑνική* & singularia, sensu autem *πληθυντική* sunt, & præterea nonnulla partitiua, consultò hîc præterimus, licet enim cum suo verbo in numero non conueniant, id tamen Græcis cum Latinis commune est. Virg. Pars in frustra secant. Hom. ὡς φάσαν ἡ πλεθὺς, sic locuta est multitudo. Pausan. τὸ ἴδν & τὸ αἰτωλικὸν ἀπέστειλαν. Gens Ætolica miserunt. Lucian. μὴδὲν ἄτερ & δαίερω λέγοντες ἀκόλουν, ἀλλὰ μαχόμενα πάντα, ὁμῶς πείθεσθαι με ἠξίουν καὶ πρὸς αὐτῷ λόγον ἔχους ὑπάγειν ἐπειρῶντο, cum nihil aliter alteri consentaneum diceret, sed omnino pugnantia, nihilominus persuadere mihi volebant, & ad suam quisque rationem me ducere conabantur. Vide Emmanuelem in scholijs regula communis de nominatiuo & verbo, adiectiuo & substantiuo.
- B**
- C**

IX. NOMINA Dualia postulant verbum eiusdem numeri, ἄμφω τρέχεται, ambo currunt. δύο παύζονται, duo ludunt. Aristoph. τί φεύγεται; ἔμενείτον; quid fugitis? non manebitis?

Sæpe tamen cum verbo plurali constructuuntur, ἄμφω τρέχουσι, ambo currunt.

Eurip. ἄμφω δ' ἄμ' ἐξέπνυσαν αἴθλιον βίον, ambo simul efflauērunt miseram animam.

Aristoph. ἀλλ' αὐδρε δύο γυναῖκα φεύγομεν μίαν; an duo viri fugimus unam mulierem?

E ADEM omninò ratio est cùm de duobus sine duali nomine loquimur: coniungi enim possunt cum verbo duali vel plurali: Σωκράτης καὶ Πλάτων ἔρχεσθον sem ἔρχοντι. Socrates & Plato veniunt. Est autem necessario nomen duale cum plurali coniungendum, cùm dualis prima persona caret. Nam, nos duo homines verberamus, verbi gratia, aliter efferre non possum, nisi dicendo: τὸ ἀνδρεῖο τὴν ποίμεν. ξένω γὰρ ἐσμέν. Aristoph. Sumus enim hospites. Pind. 2. Olymp. plurale iunxit cum verbo duali: μαθόντες δὲ λαβερὶ παγγλωσσίᾳ κόρακες ὥς; ἄκραντα γαρύετον, pro μαδόντες γαρύουσιν, qui didicerunt garrunt & nugantur tanquam corui, stultè & insipienter multiloquentiæ auidi. Neq; verò curanda est censura Græci interpretis, cùm addit: τὸ δὲ γαρύετον κακῶς. Cur verò malè? An Pindaro lyricorum principi non liceat, nisi quod Grammaticis libet, præsertim cum ita locutus sit non absque exemplo Homeri. Iliad. 4.

ὥς ὅτε χεῖμαρροι ποταμοὶ κατ' ὄρεσφι ῥέοντες

εἰς μισγάγκειαν συμβάλλετον ὄμβειμον ὕδαρ.

Sicut quando torrentes fluuij de montibus fluentes in conuallem conferunt impetuosam aquam.

Vbi χεῖμαρροι plurale construitur cum duali συμβάλλετον. Et Iliad. 11. εἰ υἱές ἐσιν, si filij estis. Vbi vides plurale nomen cum verbo duali iunctum.

A VTRINQUE NOMI-
nandi casus.

I. OMNE verbum personale finiti mo-
di vtrunque nominatiuum habere potest,
cùm vtrumque nomen ad eandem rem
pertinet, cuiusmodi maximè est verbum
substantiuum, vocatiuum, & alia, sicut
apud Latinos: τὸ γῆρας ἐστὶν αὐτὸ νόσημα; *sene-*
B *ctus ipsa est morbus.* Δημοσθένης καλεῖται ῥήτωρ.
Demosthenes vocatur Rhetor.

II. VERBUM, quod inter duos nomi-
natiuos ponitur, conuenit apud Latinos
cum illo Recto, qui verbi basis & funda-
mentum est, quomodocunque mutetur
oratio: apud Græcos fit aliquando con-
trarium. Πaus. τῇ πόλει ἐστὶν ὁμοῦ καὶ κολωνί-
C *des, ἐπὶ προείσι.* Colonides est locus vicinus vr-
bi. ἔστι ὁ χωρὶς μέγιστοι λειμῶνες καλεῖται.
Halicarnass. locus hic vocantur agri Mucij.
Latinè dicendum esset, *Colonides sunt; lo-*
cus hic vocatur.

A N N O T A T.

Hoc orationis genus vsurpant interdum Latini vt
docet Emmanuel. Cicer. in Pison. Exposui breuiter
consulatum meum: aude nunc furia de tuo dia-

tere: cuius fuit initium ludi compitalitij, pro, A
cuius fuerunt. Plinius. Angustia vnde procedit
Isthmos appellatur, pro, appellantur. Terent. A-
mantium iræ amoris integratio est.

III. POSTERIOR nominatiuus sæpè
mutatur eleganter in genitiuum, Αριστο-
φάνης ἐστὶ τῶν κωμικῶν, Aristophanes est comi-
cus. Δημοσθένης ἦν τῶν σοφῶν, Demosthenes erat
sapiens. sic Horat. Fies nobilium tu quoque fon- B
tium, pro, Fies tu quoque fons nobilis.

A N N O T A T.

GRÆCIS similiter vt Latinis, mos est, primam
& secundam personam non exprimere. nisi cum discre-
tio aut emphasis significatur. Discretio. Isocrat. σὺ μὲν
παιδείας ἐπιθυμῇς, ἐγὼ δὲ παιδεύειν ἄλλους ἐπιχειρῶ.
tu quidem eruditionem desideras; ego verò alios
erudire ingredior. Emphasis. Δημοσθ. τὸν πατέρα C
ὡς ἀπέκλεινον ἐγὼ τὸν ἐμαυτοῦ; Egone patrem meum
interfecerim?

Voces item copulata plurale vel singulare verbum
habent. Arist. σπέρμα δὲ καὶ καρπὸς διαφέρουσι τῷ ὕστερον
καὶ πρότερον, semen & fructus differunt priori &
posteriori.

Aristoph. καὶ σὺ καὶ σὺ χαίρετε. Et tu & tu sal-
uete.

Arist. ἢ δὲ διαφέρει ἡ ἀρετὴ καὶ ἡ δικαιοσύνη αὐτῇ δὴ-
B
λογεῖται

A λον ἐκ τῶν εἰρημένων, quid differat virtus & hæc iustitia, planum est ex dictis.

Isocrat. τελαμῶν μὲν αἶας καὶ τεῦκρ ἐξυνήθη
Telamone Ajax & Teucer natus est.

Pari modo verbum plurale nobiliorem personam sequitur. ἐγὼ καὶ σὺ τὰ δίκαια πρὸς ἀλλήλους ποιήσομεν.
Xenoph. Ego & tu iusta mutuò faciamus. *Lucian.*
ἐγὼ καὶ ὁ πορθευὲς ἄλλους μετελευσόμεθα, ego & portitor ad alios aecedemus.

B

Caput II.

DE PROPRIA CON- STRUCTIONE INTRAN- SITIVA VERBORVM SUB- stantiuorum.

C I. GRÆCI frequentissimè circumloquuntur verba tam actiua quàm passiva, in quocunque tempore, per verbum substantiuum & participiū; *ῥωπεύει τυχόντες ἀναγνώσκων*, id est, ἀναγνώσκει. *Socrates legit.*

Soph. ἔσιωπήσεις ἔση; pro ἔσιωπήσῃς, *non tacebis?*

Lucian. σὺ δὲ δὴ τί πρῶτων τυχαίεις; pro τί πρῶταις, *tu verò quid facis?*

ὡς ἐπὶ

ὡς ἐκβάλλων, id est, ἐξέβαλλε, eiiciebat, Φλυ-
αρῶν τυγχάνω, Isocr. nugor.

A N N O T A T.

VERBA substantiua sunt ἐμὶ, τυγχάνω, ὑπάρ-
χω, sum. Item γίνομαι seu γίνομαι. fio vel sum;
apud poetas verò, κυρεῖ, πέλω, πέλομαι, πελέδω.

Est autem constructio hac vsitatissima apud Græcos,
& passim obuia, ἐτύγχανον πειπατῶν, eram am-
bulans, id est, ambulabam. ἀνηρημέν & ὑπάρχει. Ari-
stot. id est, ἀνήρηται, sublatus est. ἤκηθήτω τὰ ὦτά σε
προσεύχοντα. Psal. 129. fiant aures tuæ intendentes,
id est, intendant seu attendant. προσεχέτω.

Soph. μέν' ὥς κυρεῖς ἔχων; mane ut habes?

Latinis non est hac Syntaxis valdè familiaris. Plin.
Coluber est in aquis viuens, id est, viuit in aquis.
Cic. de orat. Est ut scis, quasi in extrema pagina
Phædri, his ipsis verbis loquens Socrates. Plaut. C
Quos semper videas esse bibentes in ænopolio,
pro, bibere. Ouid. Omnia sunt hominum tenui
pendentia filo, pro, pendent. In sacris tamen li-
teris sapissimè occurrunt huiusmodi verborum peri-
phrases.

II. SIMILIBVS verborum circumlo-
cutionibus seruiunt alia itidem verba, ut
μέλλω, ἔχω, μέλλω γράφειν, id est, γράψω, scri-
bam: ἔχω λαβών, id est, ἔλαβον, accepi.

HINC illa formula acceptilationis instituit. Iuris lib. 3. tit. 30. ἔχεις λαβὼν δυνάμειά τῶσα; ἔχω λαβών. Accepisti tantum pecuniæ? accepi.

Addunt aliqui prædictis verbum φάμεν sed non videtur addendū. Nam ἐφ' ὧν ποιήσας, ἐφ' ὧν κλυ πυνδόμενος, non significat absolute; Feci vel audieram, sed anteuerti seu anticipavi faciendo vel audiendo, seu quod idem est, prius feci, prius audieram. Multo minus dicendum est, verbum hoc aliāue, quibus in periphrasi verborum utimur παρέλκειν & superuacanea esse. Nā quæ superflua sunt, omitti queunt eodem manente sensu, Lucian. παίζεις ἔχων, ludis. Aristoph. ληρεῖς ἔχων, nugaris, deliras. Plato. ποῖα ὑποδήματα φλυαρεῖς ἔχων; quos calceos deblateras? Idem, ὁπὸν ἄρα θανάτω ὅτι τὸν ἀνδρωποῦν, τὸ μὲν θνητὸν, ὡς εἰσικεν, αὐτῷ ἀποθνήσκει, τόδ' ἀδύνατον σὼν καὶ ἀδιάφθορον οἵχεται ἀπὶ τὸν ὑπεκχωρήσας τῷ θανάτῳ, ingruente in hominem morte, moritur quidem, ut videtur, id quod in illo mortale est, at immortale, saluum & incorruptum abit cedens morti. Ex his sententijs, si participia ἔχων & ἀπὶ τὸν demas, eandem retinebis sententiam, & propterea redundant. At si ex locutionibus prioris generis aliquid tollas, haud idem constabit sensus. Neq; enim ἔχεις idem significat, quod ἔλαβες, quam significatio nem habet illud ἔχεις λαβών. Sed de vocabulis παρέλκειν, & in oratione superfluis, legendus est Budæus in Comment. linguae Græcæ.

III. EADEM verba substantiua con-
struuntur cum participio verbi εἶμι, ad-
iuncto alio in superlativo nominativo. Lucian.
αἰεὶ Φαιδρὸς ὢν τυγχάνεις, *semper es hilaris*,
barbare ad verbum, *semper es hilaris exi-*
stens.

Demosth. ὁ γὰρ ἐχθρὸς ὡς ἦρχεν ὢν. *non*
enim erat inimicus.

IV. EODEM modo construitur aliquan-
do verbum πέφυκα à φύω. Herod. ὁδοῖς ὅ-
τως ἀνδρῶν ὡς εὐδαίμων πέφυκε, *nullus*
homo tam beatus est.

Jan. H. 17

Caput III.

DE INTRANSITIVA C ADIECTIVI ET SUB- STANTIVI CON- structione.

NOMINA adiectiua, articuli, prono-
mina, & participia coherent cum suis
substantiuis vel adiectiuis genere, nume-
ro & casu, ἀγαθὸς ἀνὴρ, *vir bonus*. πεπονημέ-

A νῦν νεανίσκοι, *eruditus iuuenis*, ἡμέτερος οἶκος, *domus nostra*. πῶδε δύο ἀγαθὸν καὶ ἀσπιδάϊω, *duo boni pueri & diligentes*.

EXCEPTIONES.

I. INTERDUM non respondet adiectiuum substantiuo genere. Hinc apud Homerum, κλυτὸς ἵπποδάμεια, pro, κλυτὴ, *inclyta Hippodamia*. αἶθρ βαθεῖα, pro, βαθύς, *profundus aer*, αἶθρ ὁρῶ, pro, ὁρῶ, *Dius aether*, & apud Hesiod. λευκῶσιν φάρεσσιν καλυψαμένω χροῶ καλόν, αἰδώς καὶ νέμεσις, *candidis vestibibus indut & verecundia & Nemesis*.

ANNOTAT.

ACCIDIT hoc potissimum in derivatis & compositis tertia simplicium. Illa enim Atticis sub yna terminatione communia sunt, ut κοινωνός, particeps: χυθρῶπι, vultuosus, toruus: χρήσιμος, utilis: φρόνιμος, prudens: ἐλαδδέει, liber: κόσμιος, modestus: ἐνδοξός, gloriosus: θαυμάσιος, admirabilis, inopinus: ἔμπειρος, peritus: ἀπειρος, imperitus: φιλόσοφος, ἀφιλόσοφος, experts Philolophiæ: πάμοφιλος, omnium amicus: πολύφιλος, multorum amicus: ἀφιλος, sine amicis, & alia huius classis, quæ etiam communi lingua. cum masculinis & fæmininis sub eadem terminatione coniunguntur. At Poëta & Attici

Artici longius progrediuntur, & illa etiam θυράϊ, A
foris veniens: βιάϊ, violentus. σιγηλ, tacitur-
nus: μεμπής, culpabilis: φορητός, tolerabilis: φαῦ-
λ, nauci, piger: λαμπεός, splendidus: & pluri-
ma alia communis generis faciunt. Hinc apud Sopho-
clem. κρίσις λαμπεός, pro λαμπεά, iudicium splen-
didum, magnificum. Idem θυγὴς ἀφειδήσαντε, non
parcentes vitæ, contempta vitæ; ab ἀφειδέω, non
parco, contemno, pro, ἀφειδήσασα. Est enim ser-
mo de duabus sororibus. τῷ τῶ ἡμέρα. apud Xeno- B
phontem, isti duo dies: τῷ τῶ τέχνα, apud Plato-
nem, istæ duæ artes, pro τῶ τῶ τὰ ἡμέρα, τέχνα, apud
Sophoclem, Ἀρχὴ θυρητὸς ἐκ αἰτῆς, imperium do-
natum non petitum.

II. FIT nonnunquam generis mutatio
respiciendo non ad verba, sed ad signifi-
cationem, κέρυον καλλίστη, *nympha pulcherri-
ma*: εὐφυὴς παῖδιον, *ingeniosus puerulus*: τέκνον C
Φίλε, *chare fili*, apud Homerum. Et apud
Synesium, μερῶν ἐντυχῆς, pro, μερῶν
σκοι, *iuvenes felices*. Et apud Anacreontem,
βρέφει φέροντα πόζον, *infantem gestantem ar-
cum*.

A N N O T A T.

IDEM faciunt Latini. Ludi Magalesia, ludi flora-
lia, Centauro inuehitur magna, apud Virgil. & apud
B 4 Teren-

A Terentium, Eunuchum suam. De quibus Budaus non procul à fine sui commentarij.

III. ADIECTIVVM neutrum venustè iungitur substantiuo masculino aut fœminino. Demosth. ἀπίστον τῆς πολιτείας, ἡ πρεσβυς, *insidum Rebuspub. est tyrannis.*

B Idem, πονηρὸν ὁ Συκοφάντης, καὶ πανταχόθεν βάσκανον καὶ Φιλαίτιον, *improbum quid est sycophanta, & undique inuidum atque infestum.*

A N N O T A T.

LATINE. Infida res est Rebuspub. tyrannis, Et, Improbata res est sycophanta & undique inuida atque infesta.

C Latini idem genus loquendi vsurpant. Virgilius. Triste lupus stabulis. Dulce satis humor, maturis frugibus imber. Silius. Mite & cognatum est homini Deus. Virgil. varium & mutabile semper fœmina. Volunt nonnulli semper in Græcis subintelligi vocem χεῖμα, quam addidit Epictetus, ἀθάνατον χεῖμα ἢ ἀλήθεια καὶ αἰδίων, veritas res est immortalis & sempiterna.

IV. NEUTRVM singulare construitur interdum cum substantiuo plurali, χεῖσιμον εἰς τὸτο καὶ αἱ ψαδενέδραι. Xenoph. *Vtile quid ad hoc sunt etiam simulata insidia.*

Vel plu-

Vel plurale cum singulari, idq; Atticè, A
 ἔσθ' ὅσα τῷτο πράττειν, pro ἔσθ' ὅσων, non est
a quum hoc facere.

V. NE QVE conueniunt perpetuò ad-
 iectiuum & substantiuum in numero. A-
 rist. ἐξ ἀμφοῖν ψευδῶν. Ex utrisque falsis. Ho-
 crat. δύο πρὶς καὶ ἑξ ἑλέαν, duo loquendi
 tempora constitue. δύο νύκτες, δύοτ' ἡμέραι. B
 Hom. due noctes, & duo dies. Idem, δύο κή-
 ρυκες, duo præcones.

Hom. πάντα σε δὲ θυμὸς ἐκείσε νίκης ἱμέ-
 ρων. uniuscuiusque cor exultabat victoriam desi-
 derantis, ad verbum, desiderantium. Fit hoc
 maximè in nominibus collectiuis. Paus. τὸ
 πλῆθος ὥρμησεν ἀποκτείνοντας τὸν μνηστῆρα, mul-
 tudo ruebat, ut procum occideret. καὶ περιεῖναι C
 τὸ στρατιωτικὸν ἔδει τιμηθῆσομένους. Nazianz pro
 στρατιώταις, adesse oportebat milites ut honora-
 rentur. Vbi non tantum numerus, sed &
 genus mutatur. Xenoph. εἰσιόντας δὲ αὐτὰς
 ὅχλος περιεχέτο πλὺς, φοβέμενοι μὴ ἀπεκλί-
 ῃεν, ingredientes vero magna circumda-
 bat multitudo, timentes ne
 frustra venirent.

πρὸς τὸν

ἡγεμόνα

B S

ANNO.

EODEM modo loquuntur Latini, vt allatis exemplis docent Budæus & Emmanuel.

VI. SICVT verbum inter duos rectos non semper apud Græcos conuenit cum illo, qui verbi basis & fundamentum est: ita neque adiectiuum semper conuenit cum substantiuo basi & fundamento adiectiui, Aristot. *Ἀλλὰ τί οἱ ῥυθμοὶ καὶ τὰ μέλη φωνῇ ὅσα ἤθεσιν ὅικεν*, cur numeri musici & modi cum voces sint, moribus similes sese exhibent?

ANNOTAT.

FVNDAMENTVM & basis verbi, imò totius orationis illud censetur, cui aliquid tribuimus, vel à quo aliquid remouemus, Dialectici vocant subiectum. Vt in hac oratione, verbi gratia, Adolescentes probi sunt ornamentum Reipublicæ. Antonius à Cicerone Reipublicæ pestis appellatus est: basis & fundamentum est, Adolescentes probi, hos enim Reipublicæ ornamentum esse affirmo. Quare etiam verbum numero cum illo fundamento conuenit, quomodoque tandem mutetur oratio. In altera verò sententia basis est, Antonius. Hinc adiectiuum seu participium, Appellatus, cum illo, non cum nomine, pestis, conuenit. At

nit. At apud Græcos id non observatur semper. Nam **A**
 in illo Pausania dicto, supra capite primo allato, τῇ το-
 λει ὅτι ὁμοῦ & κολωνίδες, basis & subiectum est vox κο-
 λωνίδες, quo fit ut εἶον dicendum fuerit. Similiter in il-
 lo Thucyd. καὶ ὅτι μυκλῶαι μικρὸν λῶ, & quia Mycenæ
 paruum quiderat, dicendum fuit ἦσαν, quia vox My-
 cene basis est, cū de illa alterum illud appositum μικρὸν
 enuncietur: Pari modo in exemplo antea ex Aristotele
 adducto, requirebat ratio communis Syntaxeos ὄντα vel
 ὄντες, Quia verba illa πρῶτοι καὶ τὰ μέλη sunt subie- **B**
 ctum de quibus queritur, quare moribus sint similia. At
 Aristoteles appositum illud ad proximam vocem φωνῇ
 retulit, quem loquendi modum imitati sunt Latini. Te-
 rent. Paupertas mihi onus visum est & miserum
 & graue. Cic. O delirationem incredibilem. Non
 enim omnis error stultitia dicenda est. Latine
 dicere oportebat, Paupertas mihi onus visa est.
 Non enim omnis error stultitia dicendus est.
 Quia basis seu subiectum orationis est, Paupertas & **C**
 error.

VII. QVORVNDAM adiectiuorum sub-
 stantiua elegantius supprimuntur quàm
 exprimuntur.

$\left. \begin{array}{l} \text{πρῶτος ὁρῶν} \\ \text{καὶ ὁρῶν} \end{array} \right\}$	subauditur	$\left\{ \begin{array}{l} \text{γραμμῶν vel γω-} \\ \text{νίαν ad lineam} \\ \text{vel angulum} \\ \text{rectum.} \end{array} \right.$
--	-------------------	--

τὴν ἰστίαν

A	τὴν ὁδὸν πρὸς τὸ θάνατον ἰέναι	subau- ditur	ὁδὸν, <i>ire viam</i> <i>qua ducit ad</i> <i>mortem.</i>
	εἰς ἡμέραν ἀποτίνειν		ἡμέραν, <i>di-</i> <i>gnam pœ-</i> <i>nam soluere.</i>
	ἐπὶ ἑτέρῃ τρεῖς περὶ		ὁδὸν, <i>alia via</i> <i>ire.</i>

B

A N N O T A T.

SIC Latine dicimus, Bibere calidam, frigidam, sub-
intellecta voce, Aquam, & Græcè θερμῶ λύνειν, laua-
ri calida: ψυχρὸν πίνειν, id est, ὑδωρ.

VIII. SUBSTANTIVUM adiectivo
qualecunque illud sit, additum, sæpe mu-
tatur in genitium, Isocrat. οἱ Φαῦλοι τῶν
ἀνδρῶπων, *homines nauci.* ἀσπιδαῖοι τῶν ἀνδρῶ-
πων *homines frugi.* Polyb. τὰ βαρέα τῶν ὀπλῶν,

C *gravis armatura.*

A N N O T A T.

IDEM Latini nonnunquam faciunt, Nigra lana-
rum, pro nigra lana: quorum oblonga. pro oblonga ova,
apud Plinium. Vide Emmanuelem in Regula de parti-
tuis.

IX. ADIECTIVUM mutatur aliquan-
do in

do in genitium nominis abstracti οἰκονό- A
 μος τῆς ἀδικίας, id est, ἀδικησας, iniustus oeco-
 nomus: σεφανίσκοι ὑακίνθων, Anacreon, id
 est, ὑακίνθωνι, coronæ hyacinthinæ. Βαριὸς λί-
 θος, id est, λίθινος, ara lapidea, ἐν παροιῖς κα-
 λάμυς, id est, καλαμίνους. Thucyd. in fiscellis
 arundineis.

A N N O T A T.

B

PRIORA illa potius Hebraïsmum quàm Helle-
 nismum redolent, ut & ista 2. Thess. 2. ὁ ἀνδρῶν τῆς
 αἵμας, ὁ υἱὸς τοῦ ἀπωλείας, homo peccati, filius per-
 ditionis. In alijs desideratur participium πεποιημέ-
 νος, vel prepositio ἐν, vel utrumq̃. Βωμὸς λίθινος, hoc est,
 βωμὸς ἐν λίθινῳ, vel πεποιημένος ἐν λίθινῳ.

Hæc tamen eclipsis non reperitur in omnibus huius-
 modi locutionibus, nā si quis Græcè dicat, μέταλλον χρυ-
 σόν, pro μέταλλον χρύσειον, quo pacto Virgil. lib. 8. Æneid. C
 dixit, Auri metallum, pro, aureum metallum, non
 habebit locum prædicta eclipsis.

X. CUM duo adiectiua concurrunt al-
 terum fit substantivum, γυναικεῖον στρατιω-
 τὸν. Lucian. muliebris exercitus.

XI. I P S A substantiua ponuntur inter-
 dum adiectivè, τὴν ἑλλάδα Φωνὴν ἐξέμαθον,
 pro τὴν ἑλληνικὴν, didici Græcam linguam.

XII. P R Æ.

A XII. PRÆPOSITIO cum suo casu
fungitur vice adiectiui, ἡδονὴ μετὰ δόξης,
id est, ἡδονὴ ἐνδοξή, *voluptas honesta*: ὁ μετ'
εὐκλείας θάνατος, id est, εὐκλεῆς, *mors glo-*
riosa.

Caput IV.

B DE CONSTRUCTIONE
ARTICVLI PRÆPO.
SITIVI.

I. ARTICVLVS conuenit cum nomi-
ne, pronomine, & participio, genere, nu-
mero & casu, sicut adiectiua & substan-
tiua, de quibus capite præcedente dixi-
C mus, ὁ λόγος, *sermo*. ἡ τιμὴ, *honor*. τὸ ξύλον,
lignum.

ANNOTAT.

DE OFFICIIS huius articuli dictum est nonni-
hil in Grammatica capite secundo. Illis in presentia
omissis; Attica sunt ista, τὸ πόλεος, τὸ φύσει, τὸ χεῖρι,
τὸ ἡμέρᾳ, τὸ τέχνᾳ. de quibus iam capite superiori, &
libro primo satis dictum. Illud etiam Sophoclis in tyranno,
peculiare est, καὶ τῷ με χεῖρας ὥς δὲ λιπαρεῖς τυχεῖν;
& quam

& quam rem necessariam adeò cupis à me consequi? *pro τῆς χρείας.* In illis item ἡ γυναικείον, ἡ γλυκείον, potius ad sententiam, quàm ad structuram respicitur, cùm fœminina censeantur, quaecunque mulieribus nomina tribuuntur.

II. SICUT in adiectiuis eleganter aliquando subintelligitur substantivum: ita etiam in articulis, τῇ μὲν ὕδωρ Φορεῖ, τῇ δ' ἐτέρα τὸ πῦρ, subauditur, *χειρὰ*, altera fert aquam, altera verò ignem, scilicet *manu*, τῷ ἱμῶϊ Συνῆκας, intellexisti meam, id est, *γνώμην*, mentem & sententiam.

III. CUM Græci filium aut filiam cuius significare volunt, faciunt id per articulum masculinum vel fœmininum, genitivo patris matrisuè præpositum, ὁ ἐπ' αὐτῷ, ὁ Φιλίππῳ, subauditur, *ἕως*, filius, *Epa-* phi filius, filius Philippi, ἡ διὸς, subauditur, *θυγά-* τηρ, filia Iouis.

ARTICVLVS cum genitivo nominis substantiui possessionem effectumq; significat; τὰ τῶν Φίλων, τὰ τῆς τύχης; *res amicorum: res fortunæ: τὰ ὁμήρου, scripta Homeri: τὰ Ἀριστοτέλους, scripta Aristotelis.*

DE ARTICULO ANNOTAT.

A

INTERDUM idem significat articulus cum nomine, quod nomen, cuius obliquo præponitur, τὰ τῆς πτωείας, id est, πτωεία, supplicium: τὰ τῆς εὐδυνίας, id est, εὐδυνία, lætitia seu status animi tranquillus.

IV. ARTICVLVS neutri generis præponitur quibuscunque vocabulis & orationibus τεχνικῶς, & pro se ipsis acceptis,

B τὸ αἰσῶπαι, id est, hæc dictio, αἰσῶπαι, τὸ γυνῆ, id est, hæc vox, γυνῆ.

ANNOTAT.

CONIUNGUNTUR articuli non tantum cum nominibus & participijs, sed etiam cum pronomini-
bus: ὁ ὅμῃς, vester, ὁ ἐμὸς, meus: cum aduerbijs & præpositionibus, & cum verbis infinitiui modi, vt inferius
C suis locis declarabitur. Non habent tamen omnia nomina articulos, nam neq, apud Latinos omnibus præponi possunt, Hic, Hæc, Hoc, quæ tria articulo præposito aliqua ex parte respondent.

Ceterum de collocatione articuli in ipsa orationis structura non est quod hic dicatur, certius & melius obseruatione & lectione auctorum & admonitione quoq, Magistrorum, quàm regulis Grammaticorum discitur.

Caput V.

DE CONSTRUCTIONE
ARTICULI POST-
POSITIVI, SEV DE
Relatiuis.

DIXIMVS in Grammatica cap. 2. articulum hunc respondere relatiuo qui, quæ, quod, de quo sequentes regulas accipe. B

I. RELATIVUM ὅς, ἥ, ὅ, præponitur interdum antecedenti in eodem genere, numero & casu, sicut apud Latinos.

Demosth. *ἡ δὲ πόλις ἣν οἱ Διοπίθης πειράσονται τὴν πόλιν διασῶσιν καὶ κατασφάζειν, ταύτην βασκαίνειν καὶ διαλύειν πειράσονται.* Ordo verus hîc esset, *ὅς ἡ βασκαίνειν καὶ διαλύειν πειράσονται ταύτην τὴν πόλιν, ἣν οἱ Διοπίθης πειράσονται τὴν πόλιν κατασφάζειν.* Oportet sanè non perstringere inuidiosè, ac conuèllere eas vires, quas Diopithes urbi comparare conatur. C

II. RELATIVUM post antecedens positum, concordat cum illo non tantum in genere & numero, sed & in casu. Aristoph. *παλαιὸν ἔγωγε τῆς ὑβρείως, ἥς ὑβρίζομαι.* misera

A misera ego ob iniuriam qua afficior. Isocrat. τοῖς
 γὰρ ἄλλοις, οἷς ἔχομεν, εἶδέν τῶν ἄλλων ζώων Δι-
 φέρομεν, aliis quæ habemus (ad verbum, quibus
 habemus) nihil differimus à ceteris animal-
 ibus, χερῶν τε βιβλίων, οἷς ἔχω, ὅττω libris quos
 habeo (ad verbum, quibus habeo) ἐκ τῶν
 ἐπιστολῶν, ὧν ἔπεμψε. Ex epistolis, quas misit.

III. INTERDUM subticetur antece-
 dens. Lucian. δεδέσθω μεμνημένον ὧν ἔπρα-
B ξεν, pro ἐκείνων, ὧν ἔπραξεν, ligetur memor eo-
 rum, quæ fecit. χαριζόμενον οἷω σὺ ἀνδρί. Xe-
 nophon. pro, τοῖω, οἷω, gratificantem tali vi-
 ro, qualis tu es.

IV. SÆPE relatiuum & antecedens
 more latinorum construuntur. Halic. χά-
 ριν οἶδα τῆς τιμῆς, ἣ με τιμᾷτε, gratias ago pro
C honore, quo me honoratis. Idem, πρὸς τῶν νό-
 μων, εἰς ἐσπέρδαζον οἱ δήμαρχοι γραφῶναι, de
 legibus, quas rogari volebant tribuni.

ANNOTAT.

GRÆCAM loquendi formam expressisse videtur
 Cornif. ad Heren. Inter insinuationem, inquit, &
 principium hoc interest, quia principium eius-
 modi debet esse, ut statim apertis rationibus,
 quibus

Sandy & Co. Michael.

quibus præscripsimus, (*pro, quas præscripsimus*) aut **A**
beneuolum, aut attentum, aut docilem faciat
auditorem. Et Terent. Restitue in quem me ac-
cepisti locum, *pro, Restitue me in locum, in quo*
me accepisti.

V. SI RELATIVUM ponatur inter
duo substantiua, cum alterutro consenti-
re poterit, etiamsi alterum sit proprium.

Lucian. πόλεις ἐκεῖναί εἰσιν, εἰς Φωλεὺς εἶναι **B**
νομίζεις, *civitates illæ sunt, quos tu specus arbi-*
traris.

Plato, λόγοι μὲν εἰσιν ἐν ἐκάστοις ἡμῶν, αἰς
ἐλπίδας ὀνομάζομεν, *rationes in singulis nostrum*
sunt, quas spes nominamus.

ANNOTAT.

INTERDUM nec cum antecedente, nec cum con- **C**
sequente videtur relatiuum consentire; ἡγεῖα πτωχὴ
ἔλαβε λεπτὰ δύο, ὃ ὅτι κοδράντης, *vidua pauper mi-*
sit duo minuta, quod est quadrans. Marc. 12.

VI. PARTITIVUM singulare refertur
nō raro apud Græcos per relatiuum plu-
rale. Xenoph. καὶ γὰρ τὰς νόμους εἰάν τις Φανε-
ρὸς γένηται ἢ κλέπτων ἢ βαλανιοτομῶν, τῆτοις δὲ
νατός ἐστιν ἢ ζημία, *nam secundum leges si quis fu-*
retur,

A retur, crumenâ sue præcidat, mors illis mûcta est.
 τῆτοις προ τῆτω. Soph. in Antigone.

ὅστις γὰρ αὐτὸς ἢ φρονεῖν μόνῳ ὁλοκῆ,
 ἢ γλῶτταν ἢ σκεῖν ἢ ἢ ψυγῶ ἔχειν,
 ἔτοι Διὰ πυχθέντες ὠφθησαν κενοί.

B Quicunque enim solum vel sapere vel lin-
 guam qualem præter illum nemo alius, animum-
 uè se habere existimat, hi patefacti vacui & ina-
 nes conspecti sunt, ἔτοι pro ἔτῳ.

A N N O T A T.

SIMILE est illud Terentiij.

*Si quisquam est, qui placere se studeat bonis
 Quàm plurimis, & minimè multos lادere:
 In his poëta hic nomen profitetur suum.*

C Licet autem ἔτοι & τῆτοις ab ἔτῳ sint demonstra-
 tiua pronomina, sæpè tamen vsurpantur relatiuè, vt
 etiam hic, hæc, hoc, illud.

VII. ἡλίχῳ, quantus, οἷῳ, qualis, ὅσῳ,
 quantus, & cætera id genus nomina, quan-
 do relatiua fiunt, cum substantiuo se-
 quente frequenter genere non conue-
 niunt. Arist. τὸ δὲ ἔμβρυον γίνεται, ὅσον μόχῳ
 διμῶ ἢ τριμῶ, pro τὸ δὲ ἔμβρυον γίνεται
 τοσῶτον, ὅσῳ μόχῳ, tantus est embryo, quan-
 tus vitulus bimestris vel trimestris.

Idem

Idem τῶν ἐλεφαντῶν ἔμβρυον, ἡλικὸν μόσχος **A**
 ἐστίν, pro ἔμβρυον τηλικούτο, ἡλικὸς ὁ μόσχος,
elephantum tantus est embryo, quantus vitu-
lus. Theoph. πείρασι δὲ καὶ τὸ καλέμενον
 ὄρυζον, τοῦτο δὲ ὅμοιον τῇ ζεῖᾳ καὶ πεπιωθέν,
 οἷον χόνδρῳ, id est, τοσούτον, οἷῳ χόνδρῳ.
serunt etiam id quod vocatur oryzon, est verò
hoc simile zea, purgatumq; tantum, quantum
granum. **B**

ANNOTAT.

PLURA exempla adfert Budeus in comment. cu-
 iusmodi est etiam hoc Theophrasti; πᾶχῳ ἡλικὸν ὁ
 δάκτυλῳ ὁ μέγας χεὶρ, pro πᾶχῳ τηλικούτον, ἡλικὸς
 δάκτυλῳ, crassitudo tanta, quantus magnus est digitus.
 Idem μεγάλῃ μὲν ἡλικῳ ῥόα, τῷ ὀλίγῳ δὲ περὶ μήκης,
 pro μεγάλῃ μὲν τηλικούτῳ (φοῖνιξ) ἡλικῇ ἢ ῥόα, magni-
 tudine tanta est palma, quanta malus punica, figura
 verò prelonga. Caterum quæ, & cur dicantur relatiua
 substantiæ accidentis & diuersitatis, vide apud Emma-
 nuelem. Relatiua accidentis apud Græcos sunt, ἡλικῳ,
 ὅσῳ, quantus; οἷῳ, qualis; πόσοι, quot; πόσος, quo-
 tus; ἀνὰ πόσους, quoteni; ποσὺ πλῆθος, quotuplex;
 ποσὺ πλάσι, quotuplex; ποσὺ εἰς, quotennis;
 ποτὰ πόδες, cuias.

A

Caput V I.

DE PRONOMINE.

I. GRÆCIS vsitatum & liberum est substantiuo adiungere genitium pronominis primitiui, loco pronominis possessiui, πατὴρ ἡμῶν, pro ἡμέτερο, pater noster.
 B οἶκός σου, pro οἴκῳ σου, domus tua: χεὶρ ἐμὴ, pro χεὶρ ἐμῇ, manus mea.

A N N O T A T.

HINC fit vt pronomina cum suo adiuncto non semper casu conueniant. Quia tamen possessiua in genitiuos primitiuorum, & primitiua in possessiua resolui possunt, ideo facile est pronomē eiusque appositum conciliare in casu. ὁ φίλος μου, ὁ φίλος ἐμὸς, amicus meus. Oratores plerumque addunt articulum, ὁ πατήρ ὁ ἐμὸς, pater meus: ἡ μήτηρ ἡ σὴ, mater tua.

Vtebantur autem veteres Romani Græcorum exemplo, genitiuis primitiuorum pro possessiuis, vt docet ex Gellio Emmanuel in regulis pronominis. Si dicere velis, patrem mei, pro patrem meum, inquit ille, quo Græci modo τὸν πατέρα μου, dicunt, inusitatè quidem, sed rectè profectò, eaq; ratione dices, qua Plautus dixit, labori mei: pro, labori meo.

Cicero

Cicero præterea primitivum pro possessivo, Græcorum **A**
more, aliquando accepit; ut docet Budæus non longè ab
initio sui commentarij.

II. PRO possessivis usurpantur quoque
genitivi compositi, ἐμαυτῶ, σεαυτῶ, cùm in
eadem persona manetur. Isocr. ὡς γὰρ
γυμνα καὶ θεῶν τὸν τρόπον τὸν ἐμαυτῶ τοῖς ἄλλοις
βέλομεν, meos mores aliis tanquam exemplum
ad imitandum proponere volo.

III. SICUT apud Latinos genitivi, **B**
mei, tui, sui, aliquando activè, aliquan-
do passivè usurpantur, ita etiam ἐμῶ seu
μῶ, σῶ & ῶ apud Græcos. Activè quidem
in exemplis suprà allatis. Passivè in his,
ὡς βίαν ἐμοῦ Soph. (Ad verbum) ad vio-
lentiam mei, id est, me invito, me coacto. Æ-
schyl. ἔ γάρ νενίκηθα, ἀλλ' ἰσχυρῶς δίκη
ἐξῆλθ' ἀληθῶς, ὅτι ἀτιμία σέθεν. Non enim **C**
victæ estis, sed parium suffragiorum sententia
exiit verè, non ad ignominiam tui.

IV. IPSA possessiva passivam interdum
significationem habent. Plato, καὶ μοι μη-
δεὶν ἀχθεσθῆς, εὐνοία γάρ ἐρῶ τῇ σῇ, ne mihi suc-
censeas; dicam enim tua benevolentia, id est, pro
mea in te benevolentia.

- A** Homer. ἀλλὰ με οὐς τε πόθος πάτε μήδεα.
 Φαίδιμ' ὀδυοσεν, μελινθεα θυμὸν ἀπῆυρα, *sed*
me tui desiderium & tui cura, inclute Vlysses, vita
privarunt. τῷ ἐμῷ πύθω κατέφθιπαι. Soph.
 Mei desiderio extabuit. Ἰπὶ βλαβῇ τῇ ἐμῇ. De-
 mosth. mei ledendi causa.

ANNOTAT.

- B** ETIAM apud Latinos passivè reperies possessiva
 usurpata. Terent. Phorm. Nam neque negligentia
 tua, neque id odio fecit tuo, pro tui. Idem Heaut.
 Facile scires desiderio id fieri tuo, pro tui.

αἰμα

- V.** POSSESSIVIS additur nonnun-
 quam genitiuus possessoris, seu agentis.
 Lucian. ὅλως δὲ τὰ ἐμὰ ἔτοιπα θῶσι, & κακὸν
 δαίμονα. *hi verò omnino res meas infelicis di-*
lapidant. Nazianzen. ἐμὸς ὁ κίνδυνος, ἐμὸν τὸ
 γέρας & τῆς ψυχῆς οἰκονόμος, καὶ τελειῶνται & ἀγ-
 & βαπτίσματα, *meum est periculum, meum*
ipsius premium est, animam tuam gubernantis,
teq; per Baptismum perficientis. Homer.

Δαήρ αὐτ' ἐμὸς ἔσκε κυνώπιος.

Leuir meus impudi-
ca erat.

IDEM apud Latinos fit, vt multis exemplis ostendit
Emmanuel. iam satis fit illud Horatij Serm. 1. Satyr. 4.

Cum mea nemo
Scripta legat vulgò recitare timentis.

VI. RELATIVUM αὐτὸς Dativum ha-
bet. Demosth. ὁ εἰ ἔστιν καὶ δικαίον πολίτην
ταῦτά λυπεῖσθαι ἔστιν καὶ χαίρειν τῷ δήμῳ, oportet
benevolum & iustum civem eadem dolere,
& eadem gaudere populo.

B

EIVSDEM constructionis exempla habent Latini.
Horat. ad Pison.

Inuitum qui servat idem facit occidenti.

Ταὐτὸ πρὸς κλείνοντι.

VII. IDEM ferè usus est reciprocorum
ἐξ ὧν, seu ἐὼς, ὁ ἑτέρωθεν, ἑαυτῶν apud Græcos,
qui sui, suus, suus, suus
enim tran-

aut in po-

in posses-

λαυρεῖω.

cipium in-

οἱ πρὸς νύκτι

hanc noctem.

A Hom. πῶσινδ' ἡγεμόνδ' ἐν εἰς πρὸς δῶμα-
 πει Νέστωρ, *his praibat Nestor ad suas ades.*

Χώραν ταύτην φησὶν ἑαυτῶν καὶ ἔχ' ὑμετέρων εἶ-
 ναι. Demosth. *Regionem illam ait suam, & non*
vestram esse. εὐφραι & ἀπείσφαζεν ἑαυτὸν. De-
 mosth. *Euphræus occidit seipsum.* εἰ τινες ἰδοίεν
 πη τὸς (φετέρους) Πικρογένης, ἀνεδάρρησαν αὐτῶν.

Thucyd. *Si qui videbant alicubi suos vincere,*
B *animum recipiebant.*

VIII. PRONOMINA hæc accipiun-
 tur interdum non αὐτοπαθῶς, id est, non
 ita ut actio reflectatur in seipsam. Na-
 zianz. ἐπεὶ δὲ οἱ Φανυῶν πολὺς πλῆθος, οἱ pro
 αὐτῶν, *Postquam ei magna multitudo apparuit.*
 Paus. καὶ οἱ παῖδα ἤνυσαν φαέδοντα, εἰς πα-
 τὸν εἶναι *esse filium Phaethontem.*

οἱ ἐκπεσε δάκρυ,
 ore se incur-

μετ' αὐ-

iuis, quod
 eius & Em-

Quæ

Quæ nox sibi proxima venit

Insomnis, viduo tum primum frigida lecto.
sibi pro ei.

Cic. Res erat & causa nostra eo loci, ut erigere oculos & viuere videretur, quisquis erat qui aliquam partem sceleris Clodiani attigisset, quocunque venerat, quod iudicium sibi cumque erat damnabatur, sibi pro ipsi.

Plato, ἐπειδὴ δὲ ἦ ἐκβλήσας τὴν ψυχὴν, πορεύεσθαι μετὰ πολλῶν, καὶ ἀφικνεῖσθαι σφᾶς ὅπῃ τόπον πινὰ δαιμόνιον, cum autem anima eius exisset, cum multis iuisse, eosque ad locum quendam admirandum peruenisse. ἔ pro αὐτῷ, σφᾶς pro αὐτῆς posito. Ad verbum ita vertitur: Cum autem anima sua exisset cum multis iuisse, seque ad locum quendam.

Porro cum ἐός vel ὅς, suus non modò τὸν ἴδιον ἐαυτῷ, sed absolutè etiam τὸν ἴδιον significet apud Græcos, sit ut in libris Græcis & Latinis, imitatione Græcorum, nonnunquam reciproca eo loco posita reperias, cui minime conuenire videantur. Plaut. Mercat. Iubet saluere suus vir uxorem suam. Cic. Hic Tito fratre suo censore, qui proximus ante me fuerat, elapsus est. Et pro Rabir. Nec illius animi aciem præstringit splendor sui nominis, quibus omnibus locis suus idem est quod ἴδιος, proprius, sicut & in illo Cic. ad Atticum lib. 9. Vlsciscuntur illum mores sui, & in aliis de quibus Emmanuel.

IX. RELATIVUM αὐτὸς ponitur interdum

A terdum loco reciproci. Nazianz. ὁρῶν ὁ
 τὴν ὁ δὲ ὁ δὲ κίνησιν ἐπ' αὐτὸν, pro ἐφ' ἑαυτὸν,
videns igitur motum populi contra se. καὶ ἔχ-
 σιν ἐπ' αὐτῶν βασιλέα, Apocalyp. 9. pro ἐφ'
 ἑαυτῶν, & habent suum regem, seu, & habent
supra se regem. Alij tamen legunt; ἐφ' ἑαυτῶν.

A N N O T A T.

B HÆC relatiui in locum reciproci substitutio efficit
 aliquando orationem ambiguam, vt notat Budeus. Δὲ
 ὁ αὐτὸν βασιλεύειν ἄρχεις ὅτι αὐτὸν πάντας τὰς ἐχθρὰς
 ὑπὸ τὰς πόδας αὐτοῦ. 1. Corint. 15. Vbi dubites, inquit
 Budeus, suis an eius intelligere debeas. Oportet au-
 tem illum regnare, donec ponat omnes inimicos
 sub pedibus eius.

X. ἀλλήλων, ἀλλήλοις, ἀλλήλῃς, similem ha-
 bent cum pronomiibus constructio-
C nem, & latinè redduntur interdum per
 aduerbium, *inui cem* aut *mutuò*, interdum
 per nomina, *alter alterum*, vel *inter se*, & re-
 guntur à verbo, cui copulantur. Aristot.
 τὰς ἀγαθὰς χεῖρας εὐνοεῖν ἀλλήλοις, *bonos decet in-*
ter se esse beneuolos. Idem, ὡς τὰ πολλὰ αὐτῶν
 ποι. Διὰ τὸ χεῖσιμον φιλεῖσιν ἀλλήλῃς, *ut*
plurimum homines propter utilita-
tem diligunt inter se.

Caput VII.

DE CONSTRUCTIONE
TRANSITIVA NOMINUM
SUBSTANTIVORUM.

I. QUOTIESCUNQUE duo nomina substantiua rerum diuersarum in oratione continuantur, alterum erit genitiui casus, αὐτῆς γῆρας, senectus aquila, αὐτῆς βίη, infelicitas vita, χρημῖον δρετῆς. Isocrat. Signum virtutis.

EXCEPTIONES.

I. LICET substantiua ad eandem rem pertineant, alterum tamen ponitur frequenter in genitiuo: πόλις ἀθλωῶν, pro πόλις ἀθλώει, ciuitas Atheniensis. πόλις Ἰφρον τοῖης, pro πόλις τοῖα, urbs Troia.

II. ALIQUANDO loco genitiui ponitur præpositio cum suo casu, αὐτῆς βίη, id est, αὐτῆς βίη, infelicitas vita.

III. SUBSTANTIVUM cum suo genitiuo

A tiuo sæpè est tantùm rei alicuius periphrasis, valde v̄sitata Poëtis. βίη πριάμοιο, *vis Priami*, id est, *Priamus*, ἰς τηλεμάχοιο, *robur Telemachi*, id est, *Telemachus*. Ζυὸς Ἀχιλλεύου, *vis Achilles*, Hom. *Achilli*. Ζαφείων παῖδες. *Lucian. p̄ctores*.

A N N O T A T.

B H V I V S circumlocutionis occurrunt etiam exempla apud Latinos, Fortis equi vis, id est, equus, apud Lucretium. Odora canum vis, id est, canis, apud Virgilium. Mitis sapientia Læli, id est, Lælius, apud Horatium.

II. IN nominibus propriis gentis & cognationis, omittitur apud Græcos substantivum, Ἰάκωβος Ζεβεδαίου, *Iacobus Zebedæi*, nempe παῖς, *filius*. Ἀλέξανδρος ὁ Φιλίππου, *Alexander Philippi*. παῖς vel υἱός, *filius*. Ἀλέξις τῷ Ἀριστοδίκῃ, subauditur, ἀδελφῷ. *Alexidi fratri Aristodici*, apud Lysiam. Πτολεμαῖος, ὁ Δάγος. *Lucian. Ptolemæus Lagi filius*.

INTERDVM additur substantivum, πολύδωρος ἐκείνης παῖς γεγώς τῆς Ἡοσέως. *Eurip. Polydorus Hecubæ filius*.

ANNO-

ANNOTAT.

A

HINC illa apud Virgilium. Deiphobe Glauci,
nempe filia, Hectoris Andromache, nempe vxor.

III. ADIECTIVA cùm substantiuè
ponuntur, more substantiuorum con-
struuntur, substantiuè autem ponuntur
potissimum adiectiua neutra cum arti-
culo τὸ, idemq; planè valent, quod abstra-
cta, τὸ εὖμενές ἡμῶν σωαγωνίζεται. De- B
mosthen. Dei beneuolentia nos adiuuat, τὸ εὖ-
μενές, pro εὐμένεια, εὐνοια, beneuolentia. τὸ νέον
τῆς πόλεως, pro ἡ νέότης, iuuentus ciuitatis. πᾶσι
παισιν τὸ τραχὺ ἀπώθειται, pro τῶ τραχύ-
τητι. D. Basilius, asperitatem ubique repelle-
re decet.

ANNOTAT.

C

VALDE vsitatum est apud Gracos concreta pro
abstractis ponere, τὸ δίκαιον, τὸ σοφόν, τὸ εὐσεβές, τὸ
ἀσεβές, pro δικαιοσύνη, σοφία, εὐσεβεία, ἀσεβεία, iusti-
tia, sapientia, pietas, impietas, quod non tantum no-
minibus contingit, sed etiam participiis; τὸ θυμώμενον,
id est, θυμός, ira, odium, apud Thucydidem, εἰς τὸ
ξενίζοντι, pro τῷ ξενισμῷ, nouitate, insolentia, apud
Diodorum.

Pertinent etiam huc illa, τὸ Ἰωνικὸν τῆς σοφῆς, Io-
nica

A nica stola, τὸ βαρβαρικὸν τῆς γλώττης, *barbara lingua, pro Iωνικῇ σολῇ, βαρβαρικῇ γλώττει. Sic τὰ ἄσχηλα τῆς τύχης, incerta fortunæ, & alia huius generis substantiæ poni solita, quæ Latini non infelicitè sunt imitati, ut opaca nemorum, incerta viarum, incerta casuum.*

B *Predictis adde hæc, εἰς τῷδ' ἦκεν ἀναΐδειας, μαρίας, ἀνοΐας, eò processit impudentiæ, insanix, stultitiæ, pro εἰς ταύτῃ ἀναΐδειαν, μαρίαν, ἀνοΐαν. Herodian. εἰς τοσούτον παρεχώρησεν ὕβρεως, eò venit iniuriæ, pro εἰς τοσούτῳ ὕβειν. Qui modi loquendi passim apud auctores obuij sunt.*

IV. SUBSTANTIVA cùm ad laudem vel vituperationem referuntur, genitiuo vel datiuo gaudent. ἀνὴρ μεγάλης βουλῆς, *vir magni consilij. αἰθρωπὸς ἀχαλίνε σόματῳ, homo effrenati oris. ἔστι γὰρ ἦκει μὲν ὁ λαλῶν διήπεξ ξένῳ, genere & natione est Leucon peregrinus. Demosth.*

ANNOTAT.

VSITATIVS tamen hæc & similia efferruntur apud Græcos synecdochicè per accusatiuum, ἀνὴρ μέγας βουλῶ, ξένῳ τὸ ἦϋ, *peregrinus genere, de quo pluribus infra.*

Antequam porro hoc caput finiamus, aliquid dicendum videtur de Syntaxi interrogationis & responsionis.

V. IN.

Handwritten signature or note in cursive script.

V. INTERROGATIO & responsio A
casu conueniunt, sicut apud Latinos; π
γλυκὺ ἀνθρώποις; ἐλπίς. Laërt. *Quid dulce*
hominibus? Spes.

Interdum discrepant, quando scilicet
per pronomen possessiuum respondetur,
aut sensus potior ratio habetur, quàm
vocis, quod tunc præcipuè fit, cum idem
verbum plures casus admittit, τίνος ἐστὶν ὁ λόγος; ἐμὸς, cuius est oratio? mea. B

Θανάτῳ δὲ πῶς Φησὶ μενέλεων θανεῖν; οἰ-
κτρότατον. *Qua morte ait Menelaum periisse?*
miserrima. Eurip. in Helena.

Dicimus enim, θνήσκω θανάτῳ, καὶ θά-
νατον.

A N N O T A T.

C

Vt interrogatiua substantiæ & accidentis semper
habeantur in promptu, visum est illa hic subijcere: sub-
stantiæ ergo interrogatiua sunt πότερ, vter? ἕτε-
ρος, alter. ὃ δέ τις, neuter. τίς, quis: ἄλλος, alius.
ὅστις, nemo. Interrogatiua accidentis numerantur se-
quentia.

Πῶς, qualis? ἀπαιδίδωτος, παιδευτός, κακός, ἀγα-
θός, indoctus, doctus, malus, bonus.

D

Πηλίκος,

A Πηλίκῳ, quantus? μέγας, magnus. μικρός, par-
uus, δεκάπηγος, δωδεκάπηγος, decem, duodecim
cubitorum.

Πόσων, quanti? πολλῶν, magni. ὀλίγων, parui.

Ποταπὸς, cuius? Γερμανὸς, Germanus, Ἕλλη,
Ἰταλιώτης, Græcus, Italus.

Πόσων, quot? δύο, τρία, duo, tria.

B Πόσος, quotus? πρῶτος, δεύτερος, primus, se-
cundus.

Ποσὶπλῶς, quotuplex? διπλῶς, τριπλῶς, τετρα-
πλῶς, duplex, triplex, quadruplex.

Ποσὶπλάσιος, quotuplus? διπλάσιος, τριπλά-
σιος, duplus, triplus.

Ποσημόειον, quota pars? τετημόειον, τεταρτη-
μόειον.

Ποσειτής, quotennis? quot annorum? διετής,
τρειτής, biennis, triennis.

C Ποσῶν, quoto die? δευτεραίῳ, τριτῶν.

Caput VIII.

DE CONSTRUCTIONE TRANSITIVA NO- MINVM ADIECTI- uorum.

QVÆ

QVÆDAM adiectiua genitiuum, quadam datiuum, alia vtrumque, alia denique accusatiuum habent, de singulis ordine dicemus.

GENITIVVS POST NOMEN Adiectiuum.

I. ADIECTIVA quæ scientiam, communionem, dignitatem, copiam, curam, desiderium, & his contraria significant, genitiuo iunguntur.

(Scientiam.)

Lucian. ἔμπροσθεν τοῦ χωρίου, peritus loci. ἀπὸ τοῦ τῶν πράξεων ὁ νέος, Aristot. iuuenis est rerum imperitus.

(Communionem.)

Κοινωνὸς τῶν ἀπορρήτων. Herodian. Particeps secretorum. ἰσόμερος πάντων, Xenoph. omnium ex aequo particeps. ἡμῆς ἑμμοροι. Homer. participes honoris.

(Dignitatem.)

ἰητὸς γὰρ ἀνὴρ πολλῶν ἀντάξει ἄλλων. Homer. vir medicus multus viris equialet. ἀνά-

A ξιον τῆς τῶν παρογόνων δόξης. Demosthen. *indignum gloria maiorum*, ἐπαίνε αἷ. & μᾶλλον ἢ μέμψεως, Xenophon. *magis laude dignus quam reprehensione*.

(Copiam.)

Τὸ Φρέαρ ἐλαίᾳ μεσὸν, Aristoph. *puteus plenus olei*. κενὴ οἰσῶν ἡ Φαρέτρα. Lucian. *pharetra inanis sagittarum*, ἀφνειὸς βιότοιο, diues *orum*. πένης δὲ γυεῖς, inops *pecunia*. χῶρε εὐφορ & πάντων, Herodian. *regio omnium ferax*.

(Desiderium.)

Nazianz. Διψαλέ & αἷματ &, *sitiens, cupidus sanguinis*. Φιλομαθῆς τῶν ἐλληνικῶν μαθημάτων, Lucian. *studiosus Græcarum literarum*. ἀνόρεκτ & αἰχεράς ἡδονῆς, Aristot. *Non appetens turpis voluptatis*. Αμελής τῶν μαθῶν, Lucian. *Negligens Musarum*.

A N N O T A T.

CONVENIUNT ferè Latini cum Græcis in hac regula, nisi quod adiectivum dignus & similia ipsi cum ablativo construunt, quamvis etiam cum genitivo reperias. Balbus ad Ciceronem lib. 8. ad Atticum. Obsecro te, mi Cicero, suscipe curam & cogitationem di-

nem dignissimam tuæ virtutis. *Virgil. 12. Æneid.* A
 Descendam magnorum haud vnquam indignus
 auorum. & saepe in sacris literis similis Syntaxis oc-
 currit.

II. GENITIVVM quoque habent ad-
 iectiua pretij, seu emptionis, diuersita-
 tis, accusationis, damnationis, absolu-
 tionis, & quæ constant particula α pri-
 uante, & denominatiua in κός, & his con-
 trarium significantia, itemq; numeralia B
 ordinis.

(Pretij seu emptionis.)

Αἵματος ἐστὶν ἡ δρετὴ ὠνία. *Æschin. virtus*
venalis est sanguine. πολλὰ ἄξια. *Demosth.*
magni pretij. πόσος νῦν ὁ πῦρος ἐστὶν ὠνιῶ; *Lu-*
cian. Quanti nunc venditur frumentum. C

(Diuersitatis.)

Plato 2. de Republica, ἔδεν ἐν Διόφο-
 ρον τῷ ἑτέρῳ ποιῆν, *nihil diuersum ab altero facit.*
 ἔδεν ἀλλότεριον ἐποίησε, τῆς ἑαυτοῦ πατρίδος, ἔδεν
 τῷ τρώπῳ. *Demosthen. nihil alienum fecit à*
sua patria, neque à suis moribus. πᾶς με ἄλ-
 λον ποίῳν σεαυτοῦ. *Lucian. Desine me aliunde à te*
facere.

A

(Accusationis & absolutionis.)

- Ἔνοχον ὁ δέσμιος, reus vinculi, seu, ut vinciatur. ἔνοχον ἱεροσυλίας, Aristot. reus sacrilegij. ἑπόδικον ἀσεβείας, Plato, reus impietatis. ἀγνάς χείρας αἵματι φέρεις, Eurip. manus habes puras à sanguine. καθαρὸς πάντων τῶν ἐγκλημάτων, purus omnium criminum.

B

NOMINA CVM PARTICULA α, priuante.

- Ἀδῶν τῆς φιλίππου δυναστείας. Demosthen. liber à dominatu Philippi. ἀδάπανον χρημάτων εἰς τὸ δέον, Aristot. parcus pecuniarum in necessaria. Ἰππυμίων ἀκερτῆς, cupiditates continere non valens.

C

(Denominatiua in κός.)

Ἀγαθὸς Θεὸς καὶ ἀγαθῶν παρεκκλήσις, D. Basilii. Deus bonus est, & dator bonorum. Aristot. καθάπερ ἐστὶ φυλακτικὸν ζώματι ὑγίεια, ἔτω τῆς ψυχῆς φυλακτικὸν καθέστηκεν παιδεία, ut sanitas corpus, sic doctrina conseruat animum.

(Nume-

(Numeralia ordinis.)

A

Ὅμηρ. πάντα δ' ἄτερ αἰσπὸς ποιεῖται. He-
liod. Homerus omnia ventri posthabenda cen-
set. νόμων ἐμπειρία ἔδενος δ' ἄτερ. Athen.
legum cognitione nulli secundus.

A N N O T A T.

ADIECTIVA diuersitatis nonnunquam geni-
tium apud Latinos quoque regunt. Cic. 1. de finibus, B
Quis alienum putet esse eius dignitatis, quam
mihi quisque tribuit? Quod ipsum etiam de multis
ex priuante particula IN, compositis dicendum est.
Nam vt Grecis α, Latinis IN, priuat. Exemplum inue-
nies apud Emmanuelem in scholiis regula de Genitiuo
post nomen adiectiuum.

Illa nominatiua in τὸς Latinè vix commodè ad ver-
bum exprimi possunt vno verbo, nisi quis barbaro voca-
bulo velit vti. Nequè enim τέτον ποσειδῶν ἔβιν, C
cτὲ interpretaberis, rationem necessariorum suppe-
ditatiuam, sed, vel suppediatricem, vel, suppe-
ditantem, vel periphrasi; quæ necessaria suppedi-
tandi vim habet.

E X C E P T I O.

I. QVÆDAM ex supradictis vocabulis
construuntur etiam cum Datiuo, ἔνοχ. τῶν νόμων, reus legum. Lucian. ἔνοχ. τῇ κει-
σῇ, Cuius-

A σει, *Σωεδρίω*, Matthæi 5. *reus iudicij*, vel *reus iudicio*, *reus consilio*, vt vertit interpret sacer. *ὁ δὲ ἴδιον ἡμῶν*, Chrysof. *obnoxium poena*.

II. DATIVVM itidem habent Denominatiua in κθ, quæ derivantur à verbis habentibus Datium, τοῖς πάρεσιν ἀκολούθῳς ὁ νέθ. Aristot. *Iuuenis sequitur affectus*.

B Nam verbum ἀκολούθειν datium regit. Sunt & alia nonnulla, de quibus infra.

III. QUÆDAM adiectiua habent genitium per eclipsin, deficiente scilicet ἔνεκα, μακάρε τῆς θεας. Lucian. *felix qui hac videris*. ἄθλι τῆς τύχης, *miser ob fortunam*, vtrobique subauditur ἔνεκα.

C IV. GENITIVO iunguntur partitiua, vt apud Latinos, γειτόνων πολλοὶ. Pind. *multi vicinorum*: μόνη τῶν πόλεων, *sola ciuitatum*, ἕκαστον τῶν ζώων, *unumquodque animalium*. Vide Emmanuelem.

DATIVVS POST NOMEN Adiectiuum.

I. ADIECTIVA quibus commodum, voluptas, gratia, fauor, similitudo, æqualitas,

litas, fidelitas, mos, consuetudo, & his A contraria, significantur, Dativum habent non secus, atq; apud Latinos, exempla passim sunt obuia.

II. PRÆDICTIS adde adiectiua quædam passiuæ significationis à verbis deducta, & Latinis in bilis, vt *amabilis*, *respondentia*, ἐπ' ἐκείνης πέμπεμε, οἷς ἴμι, ἐγὼ καὶ ποίημι, Lucian. ad illos mitte me, B quibus ego honorabilis & exoptabilis sum.

III. ADDE etiam composita ex οὐ & ὁμοῦ, simul, & præterea multa verbalia casum sui verbi imitantia, ὁμοτέχνῳ ἐμοί, eiusdem artis atque ego. ὁμόγλωσσῳ ἐκείνῳ, eiusdem atque ille linguæ. οὐτρέφῳ τῇ παιδείᾳ, educatus in literis. ὁμόψυχῳ ἐμοί, eiusdem sententiæ ac mea est. προσεκλινὲς τοῖς μεγάλῳις καὶ τοῖς θαυμαστῶις. Aristotel. Qui magis & miris attendit. quia προσέχω Dativum habet.

IV. SUBSTANTIVA aliquando Dativum habent imitatione adiectiuorum, vt cum Aristoteles ait, νέμεσιν dictam διὰ τῆς ἐκείνου ἀγενεμήσεως, à suum cuique distribuendo. Sic Cicer. Iustitia est obtemperatio

A *scriptis legibus.* Nimirum quia *Διενέμεν*, & obtemperare Datium habent, ideo etiam substantiua verbalia ab illis deducta, cum datiuo iunguntur. Sic apud Plautum; quid tibi hanc aditio est, quid tibi hanc notio est? quia *adeo* & *nosco* accusandi casum petunt.

EXCEPTIO.

B

MULTA ex prædictis Genitium admittunt, sicut & apud Latinos. ὄρνις ὁμοία, τῶν λοιπῶν ὀρνίθων. *Æsop. Gallina similis aliarum gallinarum.* Theodor. ὁ μὲν πόντος κοινὸς δούλων ἐδωποτῶν, *labor communis est seruorum & dominorum.*

C **V.** QVODVIS adiectiuum admittit Datium modi, causæ, instrumenti, similis uè circumstantiæ. Aristot. ἴσται τῷ ἀριθμῷ ὡς, *oua numero paria.* Τεχνοὺς εὐμαρτεῖ, *audax ore.* ἔτοιμος ἔξοφει, *paratus gladio, promptus manu.*

ACCUSATIVVS POST
Adiectiuum.

I. **M**ULTA adiectiua laudem vel vituperationem, patriam, gentem, nomen, vel par-

vel partem significantia, accusatiuum habent præpositione κατὰ per synecdochen subintellecta. Herodotus, κροῖσθ' ὡς λυδοῦς μὲν τὸ γένος, Cræsus erat genere vel natione Lydus. θαυμάσιον τὴν τέχνην. Lucia. Mirandus arte.

A N N O T A T.

NOMINA hæc nonnunquam Dativum habent, τῷ εἶδει καλὸς, specie pulcher, quo pacto ad superiores de Dativo regulas pertinent. Est autem modus hic loquendi Græcorum Latinis, & maximè Poëtis valdè vsitatus, ut apud Emmanuelem cernere licet.

II. QVÆDAM adiectiva habent accusatiuum interpositu præpositionis εἰς, περὶ, ὑπὲρ. Aristoph. εὖ εἰς τὰ πάντα, idoneus & acer ad omnia. εὖ εἰς τὴν νομοθεσίαν, Aristot. aptus ad leges ferendas. χρήσιμον εἰς τὰ πολεμικά, utilis ad res militares. τὴν τῶν ζώων ἰσχυρὴν ἵκανὴν ὑπὲρ τὰς πόλεις ἔχουσι, Plato, Sat virium habent ad labores. ἵκανὸς πρὸς τι, aptus ad aliquid.

A N N O T A T.

IDEM fit in his nominibus, accommodatus, aptus, idoneus, & aliis, de quibus Emmanuel.

III. ADIECTIVA quibus generalis dimen-

A dimensio significatur, non construunt Græci cum accusatiuo, vel datiuo, loco ablatiui ad normam Latinorum, sed circumloquuntur plerumque per substantiua abstracta, in nominatiuo, vel datiuo, vel accusatiuo posita, subintellecta crebro præpositione κατὰ per synecdochen. Xenoph. Ἡ μαιάνδρου τοῦ ἑυρῆ (ἐστὶ) δύο πλέθρα. *Meandri latitudo est duo iugera.* Idem, Ἡ μαρσίης τοῦ ἑυρῆ εἴκοσι, καὶ πέντε ποδῶν, *Marsya fluij latitudo est viginti quinque pedum.* εὐφράτης ἐστὶ τοῦ ἑυρῆ τετάρων σταδίων. *Idem, Euphrates latitudine est quatuor stadiorum.* Herod. ἔόντας τοῦ μέγεθ' εἴκοσι πήχεων, *erant magnitudine viginti cubitorum.* Diodorus, χώμα διπλεῖθρον τῷ πλάτει, *agger duorum iugerum latitudine.*

A N N O T A T.

AD LATINORVM normam ita dicendum esset. ὁ μαιάνδρος ἔστιν ἑυρὺς δύο πλέθρα, δύο πήχεις: vel μέγας δέκα, ἑκατὸν πήχεις vel πήχεις, vel etiam in genitiuo (Nam & hæc constructio inuenitur apud Latinos) πήχεων, πλέθρων, σταδίων, ποδῶν.

PRO latino illo, opus est, vtuntur Græci verbis impersonalibus δει & ποσος δει cum genitiuo. Demost. δει δὲ

δεῖ δὴ χρημάτων, καὶ ἀνὰ τέτων ὅθεν ὅτι χρῆμας τῷ δέον- A
 των, pecunia sanè opus est, nec sine hac præcla-
 rum quicquam agi potest. Idem ὁ λόγος πρὸς δεινὴν ἡ-
 γούμεαι, non arbitror opus esse verbis. *Vtuntur et-*
iam nomine χρεία, χράομαι, ντοῖ: χρεία ὅτι τέτῃ, vsus
 seu opus est hac re, *Arist.* ἔφησεν ἑαυτῷ χρείαν εἶναι καὶ
 τέτων, his quoq; sibi opus esse dixit. πείρας χρεία
 ὅτι, *D. Chrysost.* experientia opus est. *Respondet au-*
tem vocabulo χρεία, ad verbum, illud latinum vsus, quo
 sæpè vsi sunt auctores, pro opus. *Plaut.* Viginti iam B
 vsus est filio argenti minis. *Virgil. lib. 8.*

Arma acri facienda viro, nunc viribus vsus,
 Nunc manibus rapidis, &c.

Caput I X.

DE CONSTRUCTIONE GRADVVM COM- C PARATIONIS.

I. COMPARATIVVS genitivum ha-
 bet. *Hom. de Nestore.*

οὐ καὶ ἀπὸ γλώσσης μέλιτ' ὅ γλυκίων ῥέειν
 αὐδῇ.

Cuius ab ore melle dulcior fluebat oratio.

Μείζων

A Μείζων δὲ τῶν ἡ ἀγάπη. I. ad Cor. 13.
Maior his est charitas.

A N N O T A T.

INTERPRES *sacra Scriptura aliquoties hoc hel-
 lenismo usus est, Maior horum est charitas. Maiora
 horum faciet.*

II. COMPARATIVO addi potest da-
 tius, significans excessum, μείζων ἐμὲ ἐν
 B δακτύλῳ, *maior est me uno digito.*

III. NON TANTVM comparantur
 res diuersi generis, sed etiam eiusdem,
 imò eiusdem ad seipsum comparatio in-
 stituitur, quamuis diuerso respectu. πέν-
 των τῶν λαχάνων μείζων. Mar. 4. *Omnes ole-
 ribus maius. πλεονέστεροι ἑαυτῶν γινόμενοι. Thu-
 cyd. ditiores seipsis facti.*

C IV. COMPARATIVVS cūm partitiō-
 nem significat, genitium habet, ὁ μείζων
 τῶν νέων, *maior iuuenum.*

V. GENITIVVS comparatiui mutari
 potest in casum verbo congruentem, in-
 terpositis particulis ἢ, ἢπερ, ἢέπερ. εἰ δὲν ἐστὶ
 κτῆμα ζεμνότερον ἢ δρετὴ, *nulla possessio honora-
 bilior quàm virtus, δρεῖσον ἢέπερ ὑμῶν αὐδρασύη*
 ὠμίλη

ωμίλησαι, cum melioribus viris versatus sum, A
quàm vos sitis. Nestor apud Homer. Iliad. i.

Αννίβας τῇ γνώμῃ πλέον, ἢ περ τῇ τύχῃ ἐχρήσατο.

Lucian. Hannibal magis prudentia quàm fortuna usus est.

VI. INTERDVM post ἢ eleganter additur κατὰ, εἰς, πρὸς, ὅσον, ὡς. γυνὴ μείζον ἢ κατὰ γυναικὰ φρόνημα ἔχουσα, mulier animosior quàm mulieri conveniat. τὰ πρὸς χρημένα τί δεῖ B
μακρότερον ἢς εἰς ὅσον τῆς νυνὶ συμφέρει αἰτιᾶσαι. Thucyd. Quid opus est præterita verbosius, quàm quatenus præsentis rerum statui expedit, reprehendere.

ANNO T A T.

HOC LOQVENDI genus Latinis quoq; usitatum est. Nam illud Isocratis, ἐλάττω νομίσεις πλὴν ἀρχῶν, ἢ κατὰ πλὴν αὐτῶ φύσιν εἶναι: rectè vertes: Ratus imperium minus esse, quàm pro suo ingenio atque animo. μείζον τὸ ἔργον ἢ κατὰ πλὴν ἐμῶν δυνάμιν, maius opus est quàm pro meis viribus. C

LATIVS porro patet usus comparativi apud Græcos, quàm apud Latinos; multa enim ipsi comparativum efferunt, quæ nos per comparativum eloqui non possumus, ut pluribus exemplis demonstrat Budæus in commentario, vnum aut alterum satis fuerit. Arist. ὥςτε δεῖ πρὸς εἶναι τῶν ἐμπείρων καὶ φρονίμων τῆς ἀγαπῶν δειλοῖς φάσεις

- A** φάσει καὶ δόξαις ἔχ' ἥττον τῆς ἀποδείξεως, itaque attendere oportet ad sententias & opiniones, quæ demonstrari nequeunt, expertorum & prudentium, non minùs quàm ad demonstrationes. Idem: εὐλογον διὰ τοῖς εἰδοσι τῆς ζητήσεων ἡδίστω τὴν ἀγωγὴν εἶναι, consentaneum rationi est scientium vitam suaviorem esse, quàm indagantium. Idem: καλλίον εὖ ποιεῖν φίλῃς ὁδνεῖων, pulchrius est amicis benefacere, quàm alienis. Iam verò illa, ὀργῆς ἥτων ὦν, apud Herodianum; κρείττων χημάτων, κρείττων παιδείας, vix assequi potest latinus sermo pariri & elegantia. Nam si dicas. Minor est ira; maior pecunia, maior institutione, nihil minus exprimes, quàm quod illis Græcis loquendi formulis subest. Illud enim κρείττων χημάτων, significat rem esse præstantiorem, quàm quæ pecunia emi possit. Et illud, ὀργῆς ἥτων, talem qui infirmior sit, quàm ut iram sumeret. Et illud, κρείττων παιδείας, doctiorem, quàm qui doceri possit.

C VII. COMPARATIVA recipiant apud Græcos augmentum seu intensiorem, adiectione harum particularum, μᾶλλον, magis, πολὺ, πολλῶ, multò, ὅσῳ, quanto: πῶς, πῶς, tanto. Demosth. πολὺ γὰρ ῥᾶον ἔχοντας φυλάττειν ἢ κήσασθαι πάντα, multò facilius est parta tueri, quàm de integro aliquid acquirere.

INTER-

INTERDUM additur alia intensificationis A
 particula, ut apud Isæum: πολὺ μᾶλλον ἐτοι-
 μότερον, ad verbum, *Multò magis promptius.*
 Quale est etiam illud D. Pauli ad Philip.
 I. πολλῷ μᾶλλον κρεῖσσον, *multò magis melius.*

A N N O T A T.

LATINI eodem modo vim suorum comparatio-
 rum augment, quamvis adverbium Magis, non appo-
 nant nisi rarò & per hellenismum. Plautus. Nihil in-
 uenies hoc certo magis certius. Idem. Nam magis
 multò patior facilius verba, Virgil. Quis queat
 optato magis esse beator æuo? B

VIII. P O N I T V R interdum compara-
 tiuus pro positiuo. Sophocl. in Elect.
 πλεον ἐχθίστη, pro πολὺ, *longè insensissima.*

IX. P O N I T V R vicissim positiuus pro
 comparatiuo, καλὸν τὸ μὴ ζῶν ἔστιν ἢ ζῶν ἀθ-
 λίως, pro καίλλιον. Menand. *Pulchrius est non* C
uiuere, quàm uiuere miserè.

A N N O T A T.

A P V D interpretem sacrae Scripturae occurrit in-
 terdum hoc genus loquendi, ut Psal. 117. Bonum est
 confidere in Domino, quàm confidere in homi-
 ne: Bonum est sperare in Domino, quàm spera-
 re in principibus, pro, melius est. ἀγαθὸν πεποιθέ-
 ναι ἐπὶ E ναὶ ἐπὶ

A ναὶ ἐπὶ κύνειον, ἢ πεποιθέναι ἐπ' ἀνδρωπον. ἀγαθὸν ἐλπίζειν ἐπὶ κύνειον, ἢ ἐλπίζειν ἐπ' ἀρχῆσι, nisi potius ad Hellenismum respexisse duendus sit.

X. ADJECTIVA ponderis comparativiorum naturam habent; quæ causa est, cur cum genitиво construuntur, Ἀντίγονος παρεκάλει Εὐμενῆ λαβεῖν θωρεάς πολλὰ πλοαίσις, ἢ πλεονέκτηρον ἢ ἐχθρῶς. Diodorus.

B Antigonus hortabatur Eumenem, ut acciperet beneficia multis partibus plura, quàm ante habuisset. Aristot. μὲν γὰρ πλοῦστα αὐτὸ καὶ κακὰ ποιεῖσθαι αὐτῶν κακὰς θυμῶν, homo malus infinitis modis plura mala perpetraverit quàm bestia.

DE SUPERLATIVO.

I. SUPERLATIVVS genitivum habet, σοφώτατος αἰπάντων, sapientissimus omnium.

II. NEQUE solum genitivum pluralem, sed & singularem nominis collectivi habere potest. ἀνδράσι τῆς Συγκλήτης βελλῆς ἀρίστοις, Herodian. viris totius Senatus optimis. τῆς γῆς ἡ δόξη, Thucyd. terra optima. Ἀλκῇ νέανδρ, ἑκπεπέματος γένος. Lycoph. fortitudine strenuus, clarissimus generis.

ANNO-

IDEM de partitiuis dicendum est. Sicut enim rectè dicitur. Nemo plebis, ita etiam ἑδὲς δήμῳ. Vide Emmanuelem.

4

5.5

III. NON TANTVM res eiusdem vel diuersi generis inter se conferri possunt, sed etiam idem cum seipso. Demosthen.

ὃ γὰρ λίθοις ἐτείχισα τὴν πόλιν, ὃ δὲ πλίνθοις ἐγὼ, ὃ δὲ ὅπῃ τῆτοις μέγιστον τῶν ἐμαυτῶ φρονῶ,

B

neque ego muro circumdedi ciuitatem, neque in hac re potissimum confido. Diuus Basiliius, ὅτε καὶ φλογωδέστατός ἐστιν ἑαυτῶ ὁ ἥλιος, quando Sol maximè ardet, & seipso astuosior est.

Plutarch. αὐτὸς αὐτῶ κρείττερος ἐν τῷ μονομαχεῖν, seipsum vincens in singulari certamine.

ὅτε λεινέται σωτῶ ἡ ὁδὸς. Xenoph. Quo tempore omnium ætatis tuæ dierum eras dexter-

C

ANNOTAT.

HAS LOCUTIONES Latini imitari non possunt eadem loquendi forma, vt inquit Budaus. Quod autem quidam dicunt, in huiusmodi locutionibus idem cum seipso non comparari, inane est. Cum quo enim comparatur Sol in allato D. Basilij testimonio, si non comparatur secū? Aristoteles quoq; idem cum seipso re-

A ciproce contulit in comparatiuo: τότε αὐτὸς αὐτῷ ὁ ἄν-
 δρω πῶ ἐυχέσσεός ἐστι. Tunc homo est seipso co-
 lorator. Dixi autem in regula. Res quoque diuersi
 generis comparari. Cui enim non rectè dicam? ἄν-
 δρω πῶ πάντων ἢ μόνον διπόδων, ἀλλὰ καὶ τετραπόδων
 μισγώτατ', καὶ βδελυγώτατ': Sicut Latine rectè di-
 cimus, Homo omnium non modò bipedum, sed
 etiam quadrupedum flagitiosissimus.

B IV. ΜΥΤΑΤΥΡ interdum genitiuus
 superlatiui in alium casum, adiuncta præ-
 positione. Aristoph. Αἰχὺλον νομίζω πρῶτον
 ἐν ποιηταῖς, *Æschylum primum inter Poetas ar-*
bitror. Homer. i. Iliad. μετὰ πᾶσιν ἀτιμωτάτη
 θεὸς εἰμι, *sum Dea omnium contemptissima.*

C V. SUPERLATIVI recipiunt augmen-
 tum, seu intensionem, additis particulis
 λίαν, μακρῶ, πολὺ, ὥς, ὅτι ὅσον, ὥς δλωατόν, ὥς
 οἶόντε, ὅσω, πῶς ἔγω, & aliis huiusmodi, λίαν
 φιλοπνῶνται, *multò cupidissimus laborum:*
μακρῶ τὰ πάντα πρῶτ', longè omnium pri-
mus. ὥς πλεῖστοι, *quàm plurimi.* Et sic de aliis.
 Nam exempla passim sunt obuia.

VI. ΑΤΤΙΚΟΙ vsurpant interdum super-
 latium pro comparatiuo, τὰ ἄρρενα κυέ-
 μενα κινητικώτατά ἐστι τῶν θήλειων. Aristot. pro
 πολλῶ

πολλῶν κινητικώτερον. *masculi in uterò longè mobiliores quàm fœmellæ.* Sophoc. ὅσω κρείττερον κτημάτων εὐεχλία, *quanto præstantius est salutare consilium opibus.*

A N N O T A T.

PLURA exempla adfert Budæus, simulq; negat huius rei exemplum apud Latinos reperiri.

VII. ΠΟΝΙΤΥΡ etiam comparatiuus B
pro superlatiuo, & superlatiuus pro positiuo, μακρῶ πάντων βαρύτερον, pro βαρύτερον. Synesius, longè omnium grauiissimus. μάλιστα δεινότερον τοῖς ἐναντίοις, pro δεινός. Thucyd. grauiissimus hostibus.

VIII. QVÆDAM nomina licet superlatiua non sint, habent tamen vim superlatiuorum, ac proinde genitium existunt, ἑξοχὸν ἄλλων, præstans aliis, princeps aliorum. δῖα θεάων. Homer. Diua Dearum. κερυφαῖον τῶν ἀθλῶνσι ῥητόρων. Diodorus, Coryphæus Rhetorum Atheniensium. C

A

*Capitulum X.**Caput X.*

DE TRANSITIVA CON-
STRUCTIONE VERBO-
RVM QUÆ VNVM CASVM
post se habent.

B. VERBORVM quædam genitiuum, quædam da-
tiuum, quædam accusatiuum exigunt; de singulis or-
dine præscribenda sunt regulæ.

GENITIVVS POST
Verbum.

I. SVM eodem modo apud Græcos,
quo apud Latinos cum genitio con-
struitur, nisi quod interdum non expri-
mitur. Demosth. *πολίτε δικαίε κρίνω*, *viri*
iusti esse arbitror.

PARI modo cùm laudem vel vitupe-
rationem significat, genitiuum nonnun-
quam regit. Plutarchus, *Φέρει τὸ αἰσίων*
ματὶ μεγάλης, *Furnius erat magna digni-*
tatis.

II. GENITIVVM regunt verba sen-
suum, tam quæ generatim, quàm quæ
specia-

speciatim sensum significant, αἰσθάνομαι A
 ψόφῃ. Aristoph. *sentio strepitum*. Demosth.
 προσήκει προσδύμῳς ἐφέλαιν ἀκχεῖν τῶν βελομέ-
 νων συμβελλᾶν, *par est ut promptè illos velit*
audire, qui consilium dare volunt. ὅς φρεσίν τε
 χευσίς. Lucian. *odoratur aurum.* καὶ πρῶτα μὲν
 δὴ τῆς κεφαλῆς ἐφήψατο. Aristoph. *Ἐ* pri-
mò quidem caput attigit. γούστα κακῶν. *gusta-*
re mala. Eurip. B

ANNOTAT.

E A D E M est ratio vocabulorum, quæ horum sunt
 synonyma, ut κλύω, αἶω, audio: ἐπιφαύω, διγγάνω,
 tango. Theognis: σὺ δέ με κλύθι καὶ ἐδλάθιδόν. Tu
 verò me exaudi, bonaque da.

EXCEPTIONES.

V E R B A videndi, ut ὁρῶ, ὁπλομαι, βλέ- C
 πω, δέσκειω, θεωρῶ, θεῶμαι, eorumq; compo-
 sita ferè accusatiuum habent. ὁρῶ τὸν ἱερέα, ἐπεὶ οὐ
 Aristoph. *video sacerdotem.* πάντῃ ὁρῶ ταῦτα,
omnia hæc video, Lucian. εἰδέναι ἔβλεπε. Act.
 9. *neminem videbat.*

A T T I C I omnia verba sensuum cum
 accusandi casu construunt. Aristot. αἰ-
 σθάνοντα τὰ παρόντα, *sentiunt præsentia.*

- A** Ἀκούσατε ὦ ἄνδρες δικαστὴ τὰ ψηφίσματα. Demosth. *audite o viri indices decreta.* κακὸν δαιμον ὅσφραϊνῃ τί; Aristoph. *miser olfacis ne aliquid?* γαστρίμην ^{γαστρίμην} Θ γάλα. Lucian. *cum lac gustasset.*

A N N O T A T.

- Μανδάνω *pro ἀκέω, regit genitium*, ὅταν μάλιστα ^{ταύτης} μου, νοδέται. Sophocl. *cum audiueris me, admone.*
B sic etiam πείδεσθαι *pro ἀκέειν, quando significat, auscultare, obedire, πείδεσθαι γὰρ εἰδισμαί σέθεν, audire te soleo, id est, obedire tibi.* Euripid. κλίω ὅς ἀκέω *interdum dativum habent.* Theognis. εὐχόμενον μοι κλῦθι, *audi me precantem.*

- III. VERBA** quæ animi affectionem significant, ut sunt verba admirandi, appetendi, amandi, priuandi, consequendi, aberrandi & participandi genitium habent, quibus adde verbum petendi *δέομαι*, & verbum *ἔχομαι*, *adhæreo, coniunctus sum.*

(Admirandi.)

^{γαστρίμην} Θαυμάζω ὑμῶν, Xenoph. *miror vos.* θαυμάζω σε, Plato, *miror te.* θαυμάζω τῶν ταύτων τῶν γνώμων ἐχόντων. Isocrat. *miror illos, qui tali sint animo.*

(Appetendi.)

(Appetendi.)

A

Ορεγέσθαι τῆς καλοκαγαθίας. Isocrat. *appetere honestatem*. Aristoph. ἔ γάρ τ' ἐγὼν ὅτι θυμῷ, *non cupio hac*. ἐφικέμεν πλῆττε, *appeto diuitias*.

(Amandi.)

Οὐ γάρ ἐγὼ πλῆττειν ἐρώσιν. Lucian *non ita amant diuitias*. ἐρώντες δυνάσεως. Halicar. *B appetentes potentie*. τῶν καλῶν ἐρώσι. Xenoph. *amant pulchra*.

(Priuandi.)

Στερηθῆναι βίᾳ, *priuari vita*. στερηθήσεται τῆς πόλεως. Xenoph. *priuabitur ciuitate*, ὁ πόλεμῳ ἀπάντων ἀγαθῶν ἡμᾶς ἀπέστερηκε. Isocrat. *bellum priuauit nos omnibus bonis*.

C

(Consequendi.)

Τὴ σκόπῃ τευζόμεν. Plato, *scopum assecuturus*. τυγχάνω τῶν δικαίων, *ius meum obtineo*. ὅτι ἀσφαλὲς ὅτι λαμβάνετο μεγάλης ἐξουσίας. Demosth. *non est tutum magnam potestatem consequi*. τῆς δ' ἐκ τῆς ἐφικέσθαι. Isocrat. *virtutem consequi*.

E 5

(Aber-

τρεῖς ἐχομένους. Diuus Chrysostomus, *Dei A cultui inhaerentes.*

A N N O T A T.

OMNIA ferè hæc verba alios aliquando casus habent. Isocrates, θαυμάζω αὐτοὺς, miror ipsos. ἀναγκάσθων ἐν τῷ θεῷ κόσμῳ φύσιν γλίχεσθαι τῷ ὅλῳ ὁρμημονίῳ. Philo. necesse est naturam mundi cupere & velle vniuersi incolumitatem. αὐτὰρ ἐπιθυμεῖ ψυχὴ καὶ ποιεῖν φιλεῖ, quæ animus cupit, etiam credere solet. Heliodorus. Sic ποθεῖν καὶ ἐπιποθεῖν, accusatiuum regunt. Lucian. μηδὲν ἐπιπόθει τῶν κακῶν, nihil mali concupiscas.

Est autem diligenter obseruandum, quæ & quælibet verba appetendi, amandi, &c. iunxerint auctores cum genitiuo, ab ijsq; ne minimum quidem discedet, qui rectè scribere aut loqui volet. Non enim omne verbum quod desiderium, verbi gratia, vel amorem significat, cum genitiuo construitur, ut patet ex allatis exemplis; C neq; φιλέω, quia idem est quod amo, propterea genitiuum admittit.

VERBA consequendi iunguntur interdum datiuo. Diodor. ἐπιτυγχάνουσαν τοῖς πρώτοις ἐν χειρήμασι, cum primi conatus successissent.

Quedam etiam accusatiuum habent, κληρονομῶ χεῖματα, pecunias hæreditate consequor.

Dicimus etiam λέω δομαί τόδε, τὸδε, τῷδε, fallor vel destituor hac re.

Verba

- A** Verba denique participandi nonnunquam iunguntur cum accusativo. Aristoph. ἔ γὰρ μετέχες τὰς ἰσὺς πλὴγὰς ἐμοὶ, non fuisti particeps tot plagarum atque ego, id est, non accepisti tot plagas, quot ego.

LATINI videntur interdum has Græcorum constructiones imitari. Virgil.

Iustitiæ ne prius mirer belline laborum.

Idem :

Nec veterum memini lætorie laborum.

- B** nisi quis subaudire velit causa vel gratia laborum.

Ad eandem normam dixisse putatur, Horat. lib. 2. Oda 13. Dulci laborum decipitur sono, quamvis nonnulli legant, laborem, sic fallor animi, fallor sermonis, apud Plautum & alios.

- IV. GENITIVVM** habent verba, quæ curam, neglectum & contemptum significant. Item verba dominandi seu imperandi, copiarum, inopiarum, incipiendi, abstinendi, dimittendi, parcendi, distandi, differendi, excellendi, superandi & separandi.

(Quæ curam significant.)

Isocrat. πάντων ^{ἐν τῇ} ἡμελῆ τῶν περὶ τὸν βίον, cura omnia, quæ ad vitam pertinent. εὐηθες τὰ οἰκεία αὐτῆς περιμένεις τῶν ἀλλοτρίων ^{ἀλλοτρίων} φασκεῖν κηδεσθαι. Demosth. Stultum est eos qui sua negligunt,

gligunt, dicere se aliena curare. σὲ δ' ἔ Φρον- A
πῶ. Aristoph. non curabo te.

(Neglectum.)

Τῆς ἀληθείας ὀλιγῶρξσι. Herod. verita-
tem negligunt. ὀλιγῶρξεν τῶν κεινῶν. Isocrat.
negligebant Remp.

(Dominandi.)

Τῶν οἰκετῶν ἀρχειν. Isocrat. Imperare servis. B
Διαπύξουσι τῶν ἀνδρῶν αἱ γυναῖκες. Lucian.
viris imperant mulieres.

(Copiæ & inopiæ.)

Χρημάτων ἡυπορεῖ. Demosth. pecuniis ab-
undabat. γέμω κακῶν. Eurip. plenus sum malis.
ἔνεπλησε τοσαύτης παρενομίας καὶ μαλίας. De-
mosth. tanta iniquitate ac furore replevit. ἐμ-
φορεῖοται ἔ ἀκράτῃ. Lucian. ingurgitari me-
νο. ἀπαινίξουσι τῶν ἀναγκάων. Halicar. egent
rebus necessariis.

(Incipiendi & desinendi.)

Ἀρχετε βωκολικὰς αἰοιδὰς. Theocrit. in-
cipite musam agrestem.

Λήγετε βωκολικὰς αἰοιδὰς. Idem, desinite
modulari musam agrestem.

(Absti-

A

(Abstinendi.)

Ἀλλοτρίων ἀπέχεσθαι. Phocyl. *ab alienis abstinere.*

(Dimittendi.)

Δεξιᾶς ἐμῆς μέγας. Eurip. *dimitte dextram meam.* τὸτ' οὐ μὴ μεδέσθαι. Aristoph. *hunc non dimittere.*

B

(Parcendi.)

πλῆτ' οὐ μὴ Φείδω. Phocyl. *diuitiis ne parcas.* Δημοσθ. παῖδων Φείδεσθαι πατρὸς νόμῳ, *parcere liberis paterna lex est.*

(Distandi.)

Δημοσθ. ἀπέχετο τῆς πόλεως σάδια τεσσαράκοντα, *aberat à ciuitate stadia quadraginta.*

C

(Differendi.)

οὐδέν τῶν κοράκων ἀφεύρεσιν. Lucian. *nihil differunt à coruis.*

(Excellendi.)

Πρόχειν τῶν ἄλλων, Isocrat. *aliis antecellere.*

(Superandi.)

Κρατεῖν τῶν ἡδονῶν, Xenophon. *superare volu-*

*voluptates, κατὰ τὰς ἀπάντων. Lucian. omnibus A
imperas.*

(Separandi.)

*χωρίζεται ὁ Θεός. Chrysoſtom. ſeparatur
à Deo. Dionyſ. de ſitu orbis. ἐν ἑωπλίῳ Ασίας
τῶναις Διὰ μέσον ὁρίζεται, Tanais ſeparat ab A-
ſia Europam.*

A N N O T A T.

B

QVÆDAM ex prædictis verbis cum alijs interdum
caſibus conſtructa reperies. αἰετὶ πρὸς ἐνὶ ἑσσι, Lucian. ſem-
per aliquid curant, id eſt, meditantur. θεῶν ὅτιν ἐκ
ἀλέγοντες. Horat. Dei conſpectum ſeu præſenti-
am nihil curantes. Idem μυρμιδόνες ἀνέσσει, im-
pera Myrmidonibus. Ferè enim apud Poëtas verba
imperandi Dativum habent. Imitantur porro Latini
interdum hos Græcos loquendi modos, maximè Horat.
vt lib. 3. Ode 30.

C

Et quæ pauper aquæ Daunus agreſtium

Regnavit populorum.

id eſt, ἐβασίλευσε, ἤρξε τῶν δήμων, Alij legunt, Regna-
tor populorum.

Et lib. 2. Ode 6. Deſine mollium querelarum,
& lib. 3. Ode 27. Mox ubi luſit ſatis, abſtinetο (di-
xit) irarum calidæque rixæ.

DOMINOR iungunt Latini cum ablativo inter-
uentu

- A** uentu prapositionis (in) Cic. 1. Tuscul. Verat enim dominans ille in nobis Deus. Admittit tamen interdum datiuum. Virg. Hic domus Æneæ cunctis dominabitur oris, nisi sit ablatiuus sine prapositione, vt sit cunctis oris, pro in cunctis oris. In sacris literis Græca structura serè semper est ab interprete latino expressa. Psalm. 9. πάντων τῶν ἐχθρῶν αὐτῆ κατακυριεύσει, omnium inimicorum suorum dominabitur. Ibid. ἐν τῷ αὐτὸν κατακυριεύσαι τῷ πονηρῶν, B cūm dominatus fuerit pauperum. Etiam verba implendi genitiuo iungunt Latini.

Virg. Implentur veteris Bacchi pinguisque ferinæ. Plaut. Parasitus qui me compleuit flagitij & formidinis. Plura exempla vide apud Emmanuelem. Interpres sacer. impletæ sunt nuptiæ discumbentium. ἐπλήσθη ὁ γάμος τῷ ἀνακειμένων, Matth. 22. Egeo genitiuum regit Græcorum imitatione. Eget æris Cappadocum Rex, Horat. & Terent. Tui carendum. sic verbum copiae Abundo cum genitiuo. Lucill. Quarum abundamus rerum, ὧν ἐυπορῶμεν. Lucret. teste Seruio; superi viduatus luminis ær.

V. GENITIVVM habent verba arcendi seu prohibendi, liberandi, æstimandi, emendi & vëdendi, accusandi, damnandi, absoluendi, fruendi & concedendi.

(Arcendi seu prohibendi.)

Ἐργῶ πυρὸς καὶ ὕδατος. Plutarch. interdicto igne

coigne & aqua: μή δέ μ' ἐρύκε μάχης. Homer. A
 ne me arceto à pugna. Hinc verbum prohi-
 bēdi iunxit cum genitiuo, Silius Italicus,
capta prohibere nequiret

Cum Pænos Aquila.

(Liberandi.)

ρύσαθε λύμης, Apollonius, *liberate à ca-*
lamitate. Isocrat. ὑπομένομεν τομάς ἰατρῶν, B
 ἢ ἀπαλλαγώμεν πλειόνων ἀλγηδόνων, *tolera-*
mus medicorum sectiones, ut liberemur maiori-
bis doloribus φθόνος καθαρεύειν. D. Chryso-
 stomus, *purgare seu liberare se ab invidia.*

(Æstimandi & emendi.)

Πόσος δοκεῖς ἡμῶν; Synes. *quanti putas*
estimo? ὅσα ὠνῆμαι μυρίων δραχμῶν. De-
 most. *non emo decies mille drachmis.* ὅσα αὖ C
 πρὶ αἰμῶν ἔσθ' αὖ ἰχάδῳ, Aristophan. *non*
una emerim carica.

(Fruendi.)

Τί δόπολαυστάς τῶν ὄρων, τίς αὖ δόποναινο; F
 σς καὶ λῆξ αἱ βόες; Lucian. *Quid fructus ca-*
pias ex montibus, & quid utilitatis percipiant ex
tua pulchritudine vacca? δόπολαυε μὲν τῶν πα-
 ρόντων

Ἀρόντων ἀγαθῶν ὡς θνητὸς, *presentibus bonis frue-
re ut mortalis. Isocrat.*

(Accusandi, absoluendi &
concedendi.)

κατηγορῶ Φιλίππῳ, *Demosth. accuso Phi-
lippum. κατηγοροῦσιν ἡμεῶν. Isocrat. accusant
nos aliqui. ἀφεθεὶς τῷ ἐγκλημάτων. Demosth.*
B *liberatus crimine. ἀποψηφίζομαι σθ. Arist. ab-
soluo te. παρὰ χωρεῖ τῆς δεξιῆς ζωοῖκω κρείττονι.
Synesius, præstantiori cedit de imperio.*

VI. VERBA quædam sæpe regunt ge-
nitivum ἐλλειπτικῶς deficiente ἕνεκα vel χά-
ριν, ἀποδέχομαι σε τῆς περαιρέσεως, *probo te ob-
tutum propositum. εὐδαιμονίζω σε τῆς δεξιῆς, fe-
licem te prædico propter virtutem, subauditur*
C *ἕνεκα vel χάριν.*

Eurip. ἐλλάδ' ὅ μάλισ' ἔγωγε τῆς πάλαι
πώρου σένω, *maximè gemo propter miseram Græ-
ciam.*

ANNOTAT.

HVC referunt nonnulli illud Virgil.

Iustitiæ ne prius mirer, &c.

& illud Ouidij.

Successorumque Mineræ indoluit.

Et illud

Et illud Seneca. Regni Laius rapti furit, id est, gratia vel causa regni rapti. Et illud Horat. Plorem artis in te nullum habentis exitum.

VII. INTERDUM iunguntur verba genitiuis, præpositione deficiente, quæ genitium postulat, λύω σε τῶν δεσμάτων, soluo te vinculis. ἀρπάζω σε ἔκ πυρός, rapio te ex igne, ibi subauditur ἀπό, hîc præpositio ἐκ.

II X. EANDEM ob causam enuntian- tur in genitio pars, & materia, & principium ortus seu causa efficiens. ἔλκει ῥινός. Lucian. trahit te naso. ἔλκει σε ποδός, τριχῶν. trahit te pede, capillis. πεποιημένον μολίτε λίθου. Herod. Factum ex molari lapide. Idem. ἐνός λίθου πᾶν πεποιήσθαι, uno lapide totum esse factum. διὸς πεφυκώς. Eurip. Ioue natus. Φύς ἀρχαίων πατέρων. Plato, Bonis parentibus natus. C τελαμών & μὲν αἰας καὶ τεύκρ & ἐγλήνηθη. Isocra. Telamone quidem natus est Ajax & Teucer.

ANNOTAT.

IN his & similibus exemplis desiderari videtur præpositio ἐκ, vel alia; Et huc spectant etiam illa; ἔπιε ἔκ κωνείης, Lucian. bibit cicutam. ἔπιον τῆς βαφῆς, tincturam biberunt. πiónτες οἶνῳ, bibentes de vino. Idem φάροντες ἐχίδνης, edentes de vipera.

A Differunt autem $\pi\acute{\iota}\nu\epsilon\iota\nu\ \acute{\upsilon}\delta\alpha\tau\omicron$, & $\pi\acute{\iota}\nu\epsilon\iota\nu\ \acute{\upsilon}\delta\omega\varsigma$, & similia. Nam illud est veluti definite aquam talem ac tantum aquæ bibere, ac velut ex aqua, vt subintelligatur $\epsilon\acute{\xi}$. At $\acute{\upsilon}\delta\omega\varsigma\ \pi\acute{\iota}\nu\epsilon\iota\nu$ accusabatur Demosthenes orat. de corona, quod omnino aquam bibere soletet, non vinum.

IX. INTERDVM exprimitur materia in Datiuo. Hom.

$\text{Αἱ μὲν ὅ κεραίεσσι τε πύχασσιν αἰδῶ' ἐλέφαντι.}$

Alteræ enim cornibus fabricatæ sunt, alteræ

B ebore.

X. MULTA denique verba regunt genitium vi præpositionis, cum qua sunt composita, $\alpha\pi\omega\delta\epsilon\acute{\iota}\nu\ \&\ \varsigma\upsilon\mu\pi\omicron\sigma\iota\varsigma$. Lucian. repellere à conuiuio. $\epsilon\kappa\beta\alpha\lambda\omega\ \tau\eta\varsigma\ \omicron\iota\kappa\acute{\iota}\alpha\varsigma$, eiiciam domo. Aristoph. $\delta\pi\omicron\pi\acute{\epsilon}\mu\psi\omicron\mu\omicron\varsigma\ \eta\mu\alpha\acute{\varsigma}\ \&\ \varsigma\upsilon\mu\pi\omicron\sigma\iota\varsigma$. Lucian. Eiiciam vos ex conuiuio.

ANNOTAT.

C **HIC** $\alpha\pi\omega\delta\epsilon\acute{\iota}\nu$ & futurum $\epsilon\kappa\beta\alpha\lambda\omega$ genitium habent, quia $\alpha\pi\delta\ \&\ \epsilon\kappa$, quibus constant, genitiuo iunguntur. Idipsum accidit nonnunquam in Latina Syntaxi. Hinc, propugnat nugis, pro, pugnat pro nugis, apud Horatium.

Et, Neu quid medios intercinat actus.

& apud Ciceronem, Off. 2.

arbitrum illum adegit.

Quibus locis verba vi præpositionis cum qua componuntur, casum regunt.

DATI-

DATIVVS POST VERBUM. A

I. VERBA quæ commodum, incommodum, auxilium, opem, fauorem aut adulationem significant, datium habent sicut apud Latinos.

(Commodum & incommodum.)

Λυσιπελῇ τῇ πόλει. Isocrat. *prodest ciuitati.* B
 Συμφέρει τῷ λέγοντι. Isocrat. *prodest dicenti,*
 λυσιγένεσσι τοῖς ὅλοις. Demosthen. *noceo Rei-*
publicæ.

(Auxilium & adulationem.)

Βοηθεῖν αὐτοῖς. Demosthen. *auxiliari ipsis.*
 ἦκεν ἡμῖν ἀμυνῶντες, *venerunt nobis auxilio.*
 Isocrat. & ῥάδιον εὐνοεῖν τοῖς κακόνόοις. Demo- C
 sthen. *non est facile fauere malignis.* ὅπως τοῖς
 πλάστοις κολακάζωσι. Plutarch. *ut blandian-*
tur diuitibus.

EXCEPTIO.

VERBA commodi & incommodi, opis, & auxiliij, & adulationis regunt accu-

A satium frequenter apud Græcos. Demosthen. τὸν βεβλόμενον εὐποιεῖν ἡμᾶς εἰσώμεν, *sinamus nobis illum, qui vult, benefacere*. τὰς εὐποιεῖν τὰς ἡ πόλις ἀνδραπεποιήκε. Demosthenes. ciuitas bene de se merentibus vicissim benefecit. Μενέλεων εὐεργετῆς καὶ μέ. Eurip. Menelao benefacis & mihi. δρασθ' ὅθεν ἡμᾶς εἰς. Eurip. nobis nihil boni facis. ἴσθι ἐργάσεται σε, οἷα καὶ σὺ ἐδράσας τὸ κρόνον. Lucian. Idem tibi faciet, *quod tu fecisti Saturno*. Cum Datio legitur Lucæ 6. καλῶς ποιεῖτε τοῖς μισοῦσιν ἡμᾶς, *benefacite iis qui vos oderunt*. sic dicimus, κακῶς ποιεῖν ἑνα, seu κακοποιεῖν, *malefacere alicui*. His adde verbum βλάπτω, *noceo*. ἐμὲ μὲν ὅθεν βλάψει μέλιτ' &. Plato, *nihil mihi nocebit Melitus*. σὺ καὶ ἐμὲ μείζω βλάψετε ἢ ὑμᾶς αὐτοῖς. Plato, *non magis mihi quàm vobis nocebitis*. λυμψήνεσθαι τῇ πόλιν. Demosthenes, *nocere ciuitati*. μηδένα τῶν ἀνθρώπων καλᾶν ἕνεκα μισθοῦ. Xenoph. *nulli hominum adulari mercedis causa*. ὅ πολὺ σε ὀνήσῃ ἡ ἀφαινασία. Lucian. *non multum tibi proderit immortalitas*.

A N N O T A T.

REPERITUR itidem apud Latinos, Noceo te, adulor

adulor te. Græcorum imitatione. Caterum verba alia **A**
 datiuo iungi solita, Græcisq; cum Latinis communia,
 prater eo, cuiusmodi sunt verba tribuendi seu attribuen-
 di, promittendi & minandi, credendi & diffidendi, ob-
 sequendi & repugnandi, appropinquandi, seruiendi &
 ministrandi, inuidendi, insidiandi, nunciandi, conue-
 niendi seu congruendi, suadendi & similia. Itemq; ver-
 bum αὐτὸ quod modò vnum, modò duos datiuos habet.
 τίδ' εἴ με ζῆν ἢ πατὴρ ὧ μὲν ἀναξ φρυγῶν ἀπάντων.
 Eurip. Quid enim me oportet viuere cui pater **B**
 erat rex omnium Phrygum?

* Ἄλλ' ὅρα εἴ σοι βυλομένῳ εἴη α' λέγω. Plato. vide
 num tibi probentur, quæ dico.

II. DATI VVM habent verba pugnan-
 di, sequendi, adorandi, precandi, hor-
 tandi, iubendi, occurrendi, incidendi,
 adeundi, conuersandi, vtendi, reprehenden-
 di. **C**

(Pugnandi & sequendi.)

οὐ μάχομαι σοι. Aristoph. non pugno tecum.
 οὐκ αὖ μοι ἐρίσσει. Homer. non contendet me-
 cum. αἰσχρῶς ἀκολοῦσιν ἑτέροις. Demosthen.
 turpiter sequuntur alios. ἀνδράσι τοῖς ἀγαθοῖς ἐπε-
 ταί γινώμητε καὶ αἰδώς. Theog. viros bonos sequi-
 tur mens & verecundia.

A (Adorandi & precandi.)

Προσκυνεῖν τῷ θεῷ. Demost. *adorare Deum.*
 θεοῖς εὐχομαι πᾶσι καὶ πάσαις. Demosth. *omnes*
deos & deas precor. θεοῖς ἀρχαῖται. Sophoc. *pre-*
catur deos.

(Hortandi, iubendi & oc-
currendi.)

Τῷ Νέστορι δὲ θεὸν παραινέσθαι αὐτὸν. Lucian.
 B *Etiam Nestorem admonere posses, quid facto opus*
esset. τοῖς ἄλλοις παρεκελεύαντο. Xenoph. *alios*
adhortabantur. Φίλω ἐκέλευσεν ἐπαίρω. Hom.
mandavit fido socio, αὐτήσιν σοι. Sophoc. *cum*
tibi occurrisset. ληστῆς διεέπεσε. Luc. 10. *inci-*
dit in latrones. τῷ θεῷ προσιόντως. D. Chrylost.
ad Deum accedentes.

C (Conuersandi & vtendi.)

Menand. σοφοῖς ὁμιλῶν καὶ πὺς ἐκθήσῃ σοφός·
 κακοῖς ὁμιλῶν καὶ πὺς ἐκθήσῃ κακός.

Si cum sapientibus versaris, etiā ipse eris sapiens:

Si cum malis versaris, etiā ipse malus eris.

ἐχρήσατο Φιλανθρωπῶς πᾶσι. Plutarch. *hu-*

maniter tractauit omnes. Isocrat. μηδένα φίλον

ποιεῖ πρὶν αὐτὸν ἐξετάσῃς, πῶς κέχρηται τοῖς προτέ-

ροις φί-

ροῖς φίλοις, *neminem tibi adiungas amicum, A*
priusquam exploraueris, quomodo prioribus ami-
cis usus sit.

(Reprehendendi.) *Παρά*

Isocrat. θυμωμένοις μὲν φίλοις εἶκιν δεῖ, πε-
 πωμένοις δὲ τῆς ὀργῆς ὑπὸ πωλήθειν, *iratis ami-*
cis cedendum est, sedata ira reprehendendi sunt.

EXCEPTIO.

EX HIS verbis construuntur non-
 nulla, sed minus frequenter, cum aliis ca-
 sibus, ὅδεῖς μέμφεται τῇ πόλει, Demosth. nul-
 lus reprehendit ciuitatem. ὁρῶ καλεῖν ἀλλήλους.
 Isocrat. hortari se mutuo. Reperitur etiam
 apud Demosth. προσκυβεῖν τὸν θεόν, *adorare*
Deum. Et: θνητὸν ἄνδρα προσκυβεῖν, *mortalem*
hominem adorare.

Verbum νικάω accusatiuum habet. νικάω
 σε, *vinco te.* Lucian. Quamuis κρατῶ, vt su-
 pra diximus, etiam genitiuum habet.

μιμέομαι, *imitor*, itidem cum accusatiuo
 copulatur, μιμεῖσθαι τὰς ἐκείνων πράξεις, Iso-
 crat. *illorum res gestas imitari.*

ANNOTAT.

VERBA quæ hac secunda regula sumus complexi,

F 5 iungunt

A iungunt Latini nonnunquam cum datiuo per bellemismum. *Virgil.*

Montibus in nostris solus tibi certet Amyntas.

Idem. Placidone etiam pugnabis amor?

Lucret. Quid enim contendat hirundo cycnis?

& alias sæpe.

III. **MULTA** verba datiuum habent vi præpositionis ex qua componuntur, cuiusmodi præpositiones potissimum sunt,

B *ὧν, αὐτῇ, ἐπὶ, ὧν, πρὸς, ἐν, ὑπὸ.* *D. Chrysof.* τῇ ἐσχάτῃ πενίᾳ *ὧν ἐξῆς*, extremè pauper erat. Ad verbum, extrema paupertati conuiuabat. *ὧν παύζειν τοῖς ἡλικιώταις*, paribus colludere. *τῆτοις ἀντιλέγων.* *Xenoph.* his contradicens. *ὧν χειρὲν τῷ ἔργῳ.* *Plutarch.* rem aggredi. *τῆτῳ παρέστης*, huic astitisti. *ὧν γελαῖντι, ὧν γελαῖν, καὶ ὧν μειδιᾶν*, alicui arridere.

C Quamuis *ὧν γελαῖν* sit etiam irridere. *Isocrat.* ἀτυχῆντι μὴ *ὧν γελαῖν*, misero ne illuseris. *ὧν ὁπίπτεν σοι νόμιζε* τῷ τῷ πόλιν. *Demosthen.* putes hanc tibi civitatem accidere, id est, accidere ad genua. *ἐμμένειν τῷς ὧν ἡγεῖται*, manere, dictis, pactis, passim apud *Isocratem.* ὧν ἦλθε χρυσῷ, ὧν ὕδατι. *Lucian.* subit aurum, aquam.

ANNO.

ANNOTAT.

A

APVD Latinos multa ex verbis neutris dativum admittunt propter prapositiones ad, con, in, & similes, vt docet Emmanuel. Hinc immori studiis & impalescere, colludere paribus, concurrere armatis, & alia huius generis.

ACCUSATIVVS POST

Verbum.

I. PLVRIMA verba actionem signific- B
cantia regunt accusativum, ἀδικεῖν τὸς φί-
λους, amicos iniuria afficere. πίνειν οἶνον, bibere vi-
num. ἐσθίειν κρέα, edere carnes.

ANNOTAT.

NOMINE verborum actionem significantium in-
telligi volumus non tantum verba actiua, sed etiam
communia, deponentia & neutra; nam & hac inter- C
dum actionem significant, vt rectè docet Emmanuel,
nisi fortè φιλεῖν, amare, magis sit actio quàm μάχε-
σθαι, pugnare, βιάζεσθαι, cogere, vi adigere, βέλε-
σθαι, velle.

NON est autem dictum in regula, omnia verba
actionem significantia poscere accusativum, sed pluri-
ma; quia de omnibus id minimè affirmari potest, nisi
quis contendat nulla verba, quæ superius cum genitiuo
& datiuo iungi diximus, significare actionem.

II. APVD

ALI. APUD Græcos nō tantum actiuum sed verbum etiam passiuum coniungi potest cum accusatiuo nominis à se deducti.

δικῶ δικάζω, iudicium iudico. δειπνῶ δειπνῶ, cœnam cœno. ὕβρις ὕβριζω, iniuriam facio. δῶρον ἐδώκεσαν. Hesiod. donum donarunt. ἴππ-
τρέπω σοι ἴππτροπῶ, committo tibi curationem aliquam. ἴππτρέπεμαι ἴππτροπῶ, committitur

B mihi curatio aliqua. ὕβριζομαι ὕβρις, iniuria aliqua afficio.

III. INTERDUM ponitur verbale in datiuo, χαρᾷ χαίρει, gaudio gaudet. ἀμαρτάνει ἀμαρτήματι, peccat peccato.

ANNOTAT.

IDEM Latinis vsitatum est, si non in passiuis, at
C saltem in aliis. Hinc fuisse furorem, cantare cantilenam, viuere vitam, & alia huiusmodi.

IV. ACCUSATIVVM habent verba reuerendi, αἰχμῶμαι, σέβομαι, τιμῶ, αἰδέομαι: orandi, vt λιπενδῶ, ικετεδῶ supplico, ἀντιβο-
λῶ, oro, ἐκλιπαρῶ, ἀξιώω. ὑμᾶς αἰχμῶμαι λέ-
ξαν πρὸς ἐκείνης τιφλαδρον. Demolth. reuereor.
id est, pudet me apud vos de illa aliquid mali di-
cere. αἰδέομαι τρώας. Hom. reuereor Troianos.

τίμα

τίμα τὸ δαμόνιον. Isocrat. ἀξιῶ ὑμᾶς. De- A
mosth. rogo vos. ἀντιβολῶ τὰς δικαστὰς, rogo
iudices. ἱκετεύοι τὰς γυναῖκας. Plutarch. sup-
plicant mulieribus.

Prædictis adde verba miserendi, ἐλεῶ,
οἰκτεῖρω, κατεοικτεῖρω, οἰκτιρίζομαι. οἰκτεῖρω τὴν τύ-
χην. Lucian. miseret me calamitatis. ἐλέησόν με
θεός, misere mei Deus. Psal. 50. 55. 56.

Εὐχομαι cum precari significat, dativum B
regit. εὐχομαι τῷ θεῷ, oro Deum. Quando
idem est quod vouere, accusativum petit.
εὐχομαι θυσίαν, voueo sacrificium.

V. MULTA verba habent accusativum
per ellipsin alicuius præpositionis, ἀλγέω,
τὴν κεφαλάν, Theocrit. doleo caput, abest,
κατὰ.

C VERBA EADEM IN casu diuerso.

LICET ex his, quæ hætenus diximus, perspicuum
sit multa verba cum casu diuerso copulari, hic tamen
breuiter sigillatim quadam notanda sunt.

I. VERBA memoriæ & obliuionis mo-
dò genitiuum, modò accusativum ha-
bent, sicut apud Latinos. τῶν ἐμοὶ πεπερα-
γμένων

- A γμένων ἔχ' ἐμνήσθαι. Demosth. rerum à me gestarum meministi. μνήσθαι πατρός σεῖο. Hom. mento patris tui. ἐμνήσθαι τὸδε ἔργον ἐγὼ. Hom. meministi hoc factum. ὅταν τὰς λύπας ἀναμνησθώμεν. Isocrat. quando recordamur dolores, ἀναμνησθέντες φοβεῖσθαι ὡχρεῖσθαι, recordati alicuius rei formidanda expallescimus. σὺ δ' ἀμνημονῶν ἔτ' ἐκείνων. Isocrat. neq. illorum ero im-
 B memor. ἔτε ἀμνημονεῖ τὰς λόγους ἔτε τὰς ὑποσχέσεως. Demosth. neque obliuiscitur sermones, neque promissiones. τὰ δ' ἐσὶ σὺ δ' ἐπιλήσμεθα. Hom. huius non obliuiscar. ab ἐπιλασθένω. εἰ τίς τι ἐπιλελησμένον εἴη, Xenoph. si quis quid oblitus esset.

II. VERBUM ἀπολαύω, fruor seu potior, nunc genitium, nunc accusatiuum regit. Plato, καὶ μὲν τοι καὶ τούτων ἀπέλαυσ', ἐγὼ δ' ἴσως ἂν καὶ ποτίσθαι. ἀλλὰ τὸν γὰρ ἀπέλαυσ' αὐτὸς ἔδεν πρότερον. Aristoph. nihil boni unquam ab eo accepi.

III. Hunc præter verba sensuum, & alia de quibus passim supra, spectant etiam hæc, ὅζω μύρον. Aristoph. oleo unguentum. ἐπὶ γλυφάνοιο ποτίσθαι. Theocrit. recens factum. & ὅζω μύρον, πνέει θυμὸν, καὶ πνέει θυμῷ, spirat iram.

iram. ἐμποδίζω σε, καὶ σου, *impedio te.* & sic de A
aliis. πειράζω σε καὶ σε, *tento te.* ἐπεδὴ τέχιστα
ζωῆκε τοῦ κρείττονος. Lucian. *simul atque in-*
tellexit quod erat melius. ζυεῖς βροτὶ & πε-
πραγμένον. Plutarch. *cum Brutus intellexisset,*
quod factum erat.

IV. GENITIVUM, dativum & accu-
sativum habet μέμφομαι, *reprehendo*, ὧν ἔ-
δεῖς ἐμέμψατο, Thucyd. *quæ nemo vitupera-*
vit. Exempla dativi & accusativi attuli-
mus suprâ. B

V. QVÆDAM verba diuersis casibus
iuncta mutant significationem, πατέρι ἡ-
μωρῶν, Herod. *illatam patri iniuriam vindi-*
cans, ἡμωρεῖσθαι ληστῆς. Demosth. *punire latro-*
nes. δεῖ τῷ θεῷ θαρρεῖν. Theodor. *oportet Deo*
confidere. ἔτε ὁ φίλιππος ἐθαύρει τὰς τῆς. De-
mosth. *neque Philippus audebat hos aggredi.* ἐκ-
δικῶ σοι, *iniuriam tibi factam ulciscor.* ἐκδικῶ
σε, *punio te.* ἀμύνονταί τῳ φισιν αὐτοῖς. Thucyd.
defendunt seipsos. ἡμύατο τῆς πολεμίας. Plu-
tarch. *propulsabat hostes*, ἀναφέρει αὐτῶς,
dissert ab ipso, ἀναφέρει αὐτῶς, *eius*
interest, refert. C

A

Caput XI.

DE CONSTRUCTIONE TRANSITIVA VERBORVM QUÆ PLVRES simul habent casus.

B TRADIDIMVS hætenus præcepta de verbis, quæ vel vnum casum habent, vel etiam diuersos, sed non simul iunctos, neque se mutuo in oratione sequentes. Restat vt nunc paucas præceptiones præscribamus de verbis, quæ casus diuersos simul iunctos & ex se mutuo nexos admittunt.

GENITIVVS CVM

Accusativo.

C I. VERBA accusandi, absoluendi, damnandi præter accusatiuum admittunt genitiuum, qui pœnam crimenuè certum aut incertum significet, ἐγὼ γὰρ αἰχίνῳ ἔδενος αἰτιῶμαι τῶν ἐν πολέμῳ πεσόντων. Demosth. ego enim Æschinem nullius eorum accuso, quæ in bello gesta sunt.

Καταγνώσκω σε Φόνε. Lyf. condemno te cedis. ῥαφοίμην ἵνα μοιχείας. Lucian. accuso aliquam

aliquam adulterij. ἀφίημί σε τῶν ἐγκλημάτων. **A**
Demosth. absolvo te criminibus. τὰς κατα-
 γκαζέντας ἀπολύσαντες τῆς ἐπενεχθείσης αὐτοῖς
 ἀφαιρέσεως. *Polyb. accusatos liberarunt impacto*
crimine. ἀφίεμέν σε τῆς αἰτίας. *Lucan. absolvi-*
mus te crimine.

EXCEPTIONES.

I. ACCUSATIVUM personæ mutant **B**
 aliquando Græci in genitium, & geni-
 tium rei vel criminis in accusativum;
κατηγορῶ πολλὰ ἀνοίαν αὐτῆς. *Lucian. accuso*
multam eius imprudentiam. sic κατὰ γνώσκω σε
 αἰμασίαν ἢ κακίαν, *condemno tuam inscitiam*
vel malitiam. τὸ μὲν τελευτῆσαι πάντων ἢ πε-
 πρωμένη κατέκρινε. *Isocrat. fatum decrevit*
omnibus mortem. πάνθ' ἀ τῶν ἄλλων κατηγο- **C**
 ρεῖ, αὐτὸς ἐποίησε. *Demosthen. omnia illa fecit,*
quæ in aliis accusat.

II. INTERDUM ponitur in genitio
 tam persona, quàm crimen, *κατηγορῶ σε*
ἀπάντων ἑτερόρων. *Æsch. accuso te de omnibus*
quatuor. εἰ μὲν ἐν ὁρῶμενων ἢ ὁρῶπεσσεύας ἢ
 ἐν ὁρῶ ἄλλης τοιαύτης αἰτίας ἐμελλον αὐτῆς κατη-
 γορεῖν. *Demosth. quod si vel violatarum legum*
G
vel fal-

A *vel falsa legationis vel alterius id genus cuiusdam criminis illum accusaturus essem.*

3 **III.** **ALIQUANDO** ponitur tam persona quàm crimen in accusatiuo, αἰπῶ μὲν σε πόδε. Demosth. *accuso te huius.*

4 **IV.** **IN** quibusdam effertur persona in datiuo, ἐγκαλῶ σοι τῶτ' vel τῶτο. Demosth. *accuso te huius criminis. μηδὲν ἐγκαλεῖτε αὐτῷ. Demosth. non accusatis illum.*

B **V.** **ALIQUANDO** additur præpositio manente vel mutato genitiuo, διώκω σε περὶ θανάτου. Xenoph. *accuso te de capite. τῶτον πεφυκαδεύοντες ἔλεγον αἰλόντες ὅτι εἰσέσει καὶ πολλοῖς αἰμαρτήμασι, pro εἰσέσεων καὶ πολλῶν αἰμαρτημάτων. Herodot. hunc in exilium actum dicebant de seditionibus multisq; criminibus conuictum. ἀφίεσθαι ὑπὸ τινος καὶ ἀπαλλάττεσθαι. Demosthenes, absolui ab aliquo & crimine liberari.*

6 **VI.** **GENITIVVS** criminis transit aliquando eleganter in participium, ἀσεβῶν ὥτως ἐάλωκε, pro ἀσεβέως, impietatis damnatus est. sic ἐάλω κλέπῃων, pro ἐάλω κλοπῆς, in furto deprehensus est.

VII. **VERBA** æstimandi, vendendi, emen-

emendi, permutandi, implendi, priuandi, liberandi, arcendi, fatiandi, & similia, præter genitium etiam accusatiuum habent, quod in multis fit propter ellipsin particulæ ἐνεκα, vel χάριν, vel præpositionis διὰ, vel propter præpositionem, cum qua componuntur.

(Æstimandi.)

Ἔστι πόσις ὑμῖν νυνὶ σκεπτόμενον, εἰ πότε τις ἡμῶν B
 δε τῶ πολιτείαν καὶ τὰς κεκλιμένους νόμους. Demosth. vobis itaque considerandum est utrum
 tanti faciatis Rempublicam, legesq; latas. πολλὰ
 τῶ ἡμετέραν ἡμῶμεν Φιλίαν. D. Chryso-
 stomus, magni nostram amicitiam æstimans.
 μείζον δὲ αὐτὰ τιμῶνται οἱ λαμβάνοντες.
 Xenoph. dona illa pluris æstimant qui accipiunt.

(Vendendi & emendi.)

Πόσος τὸν δοκῆρύτεις; δέκα μνῶν. Lucianus, quanti istum vendis? Decem minis. πρία-
 δαι παλάντ' ὀπισθ' αὖτις. Xenoph. talento emere præfectum. ὅση ἀνοδὸς μνησίων δραχμῶν με-
 ταμέλειαν. Demosthen. non emo decies mille
 drachmis pœnitentiam. πολλοὶ σύμπασαν δρε-
 τῶ καὶ εὐδαιμονίαν ὀλίγῃ πωλοῦσι. Isocrates.

A Multi omnem virtutem & felicitatem paruo vendunt. sic δέομαι σὺ τῷτο. Aristoph. hoc abs te peto. ἀπέλαυσ' αὐτῶ ἀγαθὸν εἰδέν. Aristoph. nihil boni ab illo accepi.

(Permutandi.)

Homer. τῶχε' ἄμειβε χρύσεια χαλκείων, arma permutavit aurea æreis. ἀλλάττειν χρυσὸν ἀργύριον, permutare auro argentum. ἀναμνησκείν ὑμᾶς τῶν προτέρων κακῶν. Andocid. revocare vobis in memoriam præterita mala. ἐνδαιμονήσεις Φίλιππον τῆς τύχης, id est, ἕνεκα. Demosthen. Philippum ob fortunam beatum prædicans. περιμᾶν τὴν δικαιοσύνην τῆς βασιλείας. Plutarch. Iustitiam regno præferre.

ANNOTAT.

C VERBA, magnifacere, pluris facere, nihili facere, ferè circumloquuntur Græci cum Genitivo addita præpositione, πρὸς, πρὸς πλείονος ποίει δόξαν καλὴν, ἢ πλεόντων μέγαν, Isocrat. pluris fac gloriam quàm magnas opes. τὸς νῦν ἔχοντας πρὸς πολλῷ ποιεῖν καὶ δεῖν πλεονέχειν. Isocrat. sapientes magnifacito & cole. πρὸς ἐλίγους ποιεῖν, parui facere. πρὸς εἰδένος ποιεῖν, nihil facere. πρὸς πλείους, maximi. πρὸς πολλῷ ἀν' ἐποιοσάμην, Isocrat. magni facere.

Sunt porro nonnulli qui proprias regulas præscribant de

bant de verbis genitium & accusatiuum, vel genitium & datiuum habentibus, & rursus alias de verbis quæ regunt accusatiuum & genitium, vel datiuum & genitium, quasi verò non sit eadem constructio si dicam, δέομαι σε τῷτο, τῷτο δέομαί σε, δέομαι τῷτό σε. Vel ἔ μέλει μοι γύγας, vel ἔ μοι μέλει γύγας. non est mihi cura Gyges.

GENITIVVS CVM

Dativo.

B

I. MVLTa verba genitium & datiuum postulant. ἵνα δὴ μετέχη τῶν πραγμάτων αὐτοῖς. Plato. ut cum ipsis factorum particeps esset. ἔ βαρὺς μετὰδιδόναι τοῖς φίλοις δέῃ. Xenoph. molestiam cum amicis communicare oportet. ἔ μοι μέλει γύγας. Anacreon. non est mihi cura Gyges. ἀμφισβητῶ σοι τῷ χωρίῳ. Plutarch. contendo tecum de prædio. εἰ τι μέλει τῶν ἀνθρώπων τοῖς θεοῖς. Demosthen. si qua Diis rerum humanarum cura est. ἀφ' ἑμοῦ μοι τῷτο. Plato. hoc mea interest.

ANNOTAT.

DICIMVS etiam, διαφέρει μοι τῷτο, hoc mea interest. τί σοι τῷτο διαφέρει, Plato, quid hoc tua refert? ὃ ἐκείνους ἐσθλῶς αἰ μάλιστα διέφερον. Demosthen. cuius multum intererat, ut illi seruantur.

G 3

DATI-

A

D A T I V V S C V M

Accusatiuo.

I. V E R B A dandi, reddendi, commit-
tendi, promittendi, sicut apud Latinos,
ita apud Græcos datiuum cum accusa-
tium poscunt. Neque opus est exemplis.

II. V E R B A anteponendi & postpo-
nendi ferè præter accusatiuum geni-
tium habent propter præpositiones, vt
B *περιμᾶν, περιεῖδαι, περιτρέπειν, περιεῖναι,*
anteponere, præferre. τὸν ὀπίσκειν περιμᾶν &
πλοῖσις. Plutarch. virum modestum præferre
diuiti.

A N N O T A T.

M V L T A alia verba datiuum cum accusatiuo, vel
hunc cum illo habent, quæ vsu & lectione notabis. Ne-
que enim omnia regulis comprehendì possunt. *Ὑνεῖδὼς*
C *αὐτῷ πολλὰ καὶ πονηρὰ. Xenoph. qui multorum sibi*
malorum conscius est. διαλλάττει τὰς πόλεις ἀλλή-
λαις. Plutarch. conciliat inter se ciuitates. Et eadem
erit Syntaxis si dicas: διαλλάττει ἀλλήλαις τὰς πόλεις,
vel ἀλλήλαις διαλλάττει τὰς πόλεις.

III. N O N N V N Q V A M ponitur accu-
satiuus cum datiuo per ellipsin præposi-
tionis *κατὰ, vel ἀφ', vel alterius. Xenoph.*

τοῖς Φί-

τοῖς φίλοις τὰ δίκαια βοηθεῖν, *amicis subuenire* A
in rebus iustis.

GEMINI CASVS CVM

eodem verbo.

I. QVÆDAM verba geminum habent
 genitium, κατηγορῶ σε ἀπάντων τῶν πεπλά-
 ρων. *Æschin. accuso te de omnibus quatuor* B
rebus.

II. QVÆDAM geminum datium ha-
 bent, σωτῶ σωήδεις ἀδικῶντι. *Demosth. con-*
sciis tibi eras te iniuste facere.

III. ALIA duplicem habent accusa-
 tium, cuiusmodi sunt verba celandi,
 docendi, rogandi, monendi, petendi, ve-
 stiendi. πλὴν θυγατέρα, ἐκρυπτε τὸν θάνατον ἔ C
 ἀνδρός. *Lysias. celauit filiam mortem viri. δι-*
δάσκω σε γραμματικῶς, doceo te Grammati-
cam. χεδὸν τὰ αὐτὰ με ἤρετο. Lucian. ferè ea-
dem me interrogauit. ἀναμνήσω ὑμᾶς τὰ τέττω
πεπεσγμένα. Plato, admonebo vos illorum, quæ
hic gessit. ὑπομνήσαι τὰς χερόνους ὑμᾶς, κὲ τὸν κα-
ρὸν ἀνάγκη. Demosthenes, necesse est admo-
nere vos temporum illorum ἔ occasionis. τέλει

A τὰς πρὸς πλεονάσας ἐξέλεγον. *Æschin. tributa à præternauigantibus exigebant. ἐξέδυσαν αὐτὸν τῷ χλαμύδα, καὶ ἐνέδυσαν αὐτὸν τὰ ἱμάτια αὐτοῦ.* Matthæi 27. *exuerunt, eum chlamyde seu chlamydem, & induerunt eum vestimentis, seu vestimenta sua.*

A N N O T A T.

B NAM sacer interpres Græcam structuram retinuit, quæ aliàs voce actiua apud Latinos non est vsitata, quamuis in passiua. *Virgil. Deinde comantem.*

Androgei galeam clypeumque insigne decorum Induitur.

Dicimus etiam ἀποσερᾶ σε τὰ χεῖματα καὶ τῶν χερμάτων. priuo te pecuniis. Et sic de cæteris priuandi verbis. ποτίζω σε γάλα καὶ γάλακτι, poto te lacte. Reliqua vsus docebit.

C

Caput XII.

DE VERBIS IMPERSONALIBVS.

I. IMPERSONALIA ferè sequuntur constructionem suorum personalium, & inter-

interdum quidem genitium habent, *οἷ A*
γὰρ χρημάτων. Demosth. opus est pecuniis.

Ὅταν δὲ ὁ δαίμων ἐδ' διδῶ, τί χρὴ φίλων.
Eurip. quid opus est amicis, si Deus res secun-
das mittat.

II. INTERDUM habent genitium &
 datium simul. *μέλει μοι τῆς, hoc est, mihi*
cura. ὃ δὲν δέει μοι πολέμου ἢ μάχης, non opus
est mihi bello & pugna. ἀλαφέρει μοι τῆς. Pla-
to, hoc mea refert. μετameλεί μοι τῆς αἰμαρτίας,
pœnitet me peccati. B

Et cum accusatiue, *ἀόρου δέ*
σοι ταῦτα μετameλήσῃ, puto fore, ut te horum
pœniteat.

III. QUÆDAM tantum datium re-
 gunt, *πρὸς ἡμῶν μοι τῆς, hoc mihi conuenit. Συμ-*
φέρει τῇ πόλει, conducit ciuitati. C

IV. CONIUNGUNTUR etiam cum
 infinitiuis tam actiua quàm passiuā im-
 personalia, more Latinorum. *Φιλεῖ γε-*
νέσθαι, solet fieri, δέει μαρτυρεῖν,
oportet discere.

ὑπὸ τῶν ὄφρων ἀπώλοντο I. ad Corinth. 10. A
perierunt à serpentibus. ὑπὸ τοῦ δίσκου ἀπώλετο,
 Lucian. *periit à disco.*

A N N O T A T.

PLURA exempla adfert Budeus, qui etiam no-
 tat Latinos hoc genus dicendi esse imitatos. Terentius.
 Herus quantum video ab vxore excidit. ἐκπέ-
 πηκε, id est, ciectus & exactus est. Cicer. Nihil B
 esse valentius, à quo intereat. Plin. periit ab Han-
 nibale.

SOLENT autem Græci sæpe verbis actiua vocis in
 passiua significatione vti, vt mirum non sit, si illis quoq;
 passiua constructionem tribuant: ἀπαλλάττω, libe-
 ror: ἀπαλλάττω ὑπὸ σοῦ: ἀναλαμβάνω, recreor: ἀνα-
 κέμπω, reflector: ῥίπτω, iactor: ἀσκέω, exerceor:
 κρύπτω, occultor: & alia multa.

III. PASSIVA interdum datium ha- C
 bent, ablata præpositione, πέπρακται ἐμοί,
 λέλεκται ἐμοί, pro ὑπὸ ἐμοῦ, *factum est mihi,*
dictum est mihi, pro à me.

IV. ^{passiua} PASSIVA eundem accusatiuum,
 imo alios ferè omnes casus suorum acti-
 uorum retinent. ἐγχειρίζω σοι ταύτην τὴν
 ᾤπιμέλειαν. *committo tibi hanc curam.* ἐγχει-
 ρίζομαι ταύτῃ τῇ ᾤπιμέλειᾳ, *committitur*
mihi

A *mibi hæc cura.* κέμεται, κατηγορεῖται κλοπῆς, accusatur furti. ἀπεσέρηται χρημάτων, γεγύμνωται τῆς ἐσθῆτος, privatus est pecunia, nudatus vestibus.

Caput XIV.

DE CONSTRUCTIONE
BENE COMMUNI OMNIUM
VERBORVM.

DATIVVS COMMVNIS
cum Præpositione.

I. ⁱⁿPRØPRIA pagorum, castellorum, urbium, & omnia alia nomina; ponuntur in dativo cum præpositione ἐν, post quodvis verbum, si interrogatio fiat per adverbium ποῦ, ubi. διέτριψεν ὀλίγον χρόνον ἐν Ῥώμῃ. Herodian. Exiguo tempore moratus est Roma. τῷ παιδί ταφον ἐχωσάμην ἐν ἀμύκλῃς. Lucian. Pueri tumultum fodi Amyclis. ποῦ ἐστὶ, ubi est? ἐν ἀγρῷ, in agro, ruri, vel rure. ἐν πόλει, in urbe. ἐν ἀγορᾷ, in foro. ἐν οὐρανῷ, in cælo.

II. No-

II. NOMINA vrbiū, & aliorum locorum, ponuntur interdum in aduerbio.

Vbi est? οἶκος, *domi*, ἀθήνησι, *Athenis*.

III. INTERDUM omittitur præpositio. Thucyd. εἰλας δὲ εἴσω Ὀλυμπιάσι καὶ πυλῶσι καὶ ἰσθμῶ, *columnas esse erigendas Olympiæ apud Pytho & Isthmum*.

IV. SI INTERROGATIO fiat per aduerbium πῶς, *quò?* vtendum est accusatiuo cum præpositione εἰς vel ἐς, & hoc quotiescunque motus ad locum significatur, siue ille locus significetur nomine proprio, siue appellatiuo. ἦλθον ἔ αὐτοὶ εἰς ἀθήνας. Thucyd. *venerunt & ipsi Athenas*. ἀφικνῶμαι εἰς Ῥώμην, *venio Romam*.

V. ACCUSATIVVS mutatur nonnunquam in aduerbium: ἀφικνῶμαι ἀθήναζε, *venio Athenas*.

VI. INTERDUM omittitur præpositio. Hom. ἐπεὶ δὴ νῆάς τε καὶ ἐλλάσσοντον ἵκεντο, *postquam ad naues & Hellespontum venerunt*. πόλεμον δ' ἔεν, *iuit in militiam*. Homer.

quamuis hîc potius pro aduerbio ponatur.

HINC apud Homerum verba ἰκάνω, ἦκω, ἵκω, venio, motum ad locum significantia passim copulantur cum accusandi casu, omissa præpositione εἰ, vel ἐς, vel simili. Iliad. 2. αὐτὴ δ' ἕρπονδ' ἵκεν: clamor autem in cælum venit. ibidem. αἴγλη ἕρπονδ' ἵκεν: Splendor in cælum venit. Simile est illud Virgilianum. Deuenerē locos. Et, speluncam conueniunt eandem, pro, in speluncam.

GENITIVVS COMMVNIS

cum Præpositione.

I. ^{facit} ^{ante} SI INTERROGATIO fiat per aduerbium ποθεν, unde, in genitiuo respondendum est cum præpositione ἐκ vel ἐξ, & hoc quotiescunq; motus à loco significatur. ἐκ Ῥώμης, Roma: ἐξ ἀγροῦ ἐπανέρχομαι, rure redeo.

II. ^{nom} NOMINA locorum, per quæ motus fieri significatur, ponuntur in genitiuo cum præpositione διὰ. διὰ τῆς θαλάσσης, per mare, διὰ τῆς ἐλλάδος, per Græciam.

III. ^{nom} GENITIVVS mutatur nonnunquam in aduerbium, ἀθήνηθεν, Athenis, οἶκῳθεν, domo, ἀγρὸθεν, ex agro.

Temporis.

I. TEMPVS accusatiuo efferimus, si interrogatio fiat per πόσον χρόνον, quanto tempore, seu quamdiu, quod fit quotiescunque tempus continuum significamus. Demosthenes, οἱ χρησαὶ πρέσβεις ἔτοι καθῴτο ἐν Μακεδονίᾳ τρεῖς ὅλως μῶνας. *boni isti Legati tres integros menses confederunt in Macedonia.*

II. ALIQUANDO additur accusatiuo præpositio. Πέντε ἡμέρας ἡσυχίαν εἶχον. *Diodor. aliquot dies quieverunt.*

III. SÆPE effertur tempus in genitiuo, πέντε ὅλων ἐτέων λαλέειν μηδέν. *Lucian. Quinque integris annis nihil loqui.* πολλὰ γὰρ αὐτὸς ἔχ' ἐώρεκα χρόνῳ. *Aristoph. longo enim tempore illos non vidi.*

IV. INTERDVM adhibetur datiuus. Σεβήρ ἔβασίλευσεν ὀκτωκαίδεκα ἔτεσι. *Herodian. Severus regnavit octodecim annis.* ἔκτισιν ὅλοις ἔτεσιν διποδημήσας, *viginti annis peregrinatus.*

V. HABET hic datiuus nonnunquam præpo-

A præpositionem, *παμπλείστοις ἐν ἔτεσιν, plurimis annis.*

VI. QVOD si interrogatio fiat per adverbium *πότε, quando*, in genitiuo respondimus, *κοιμήσμεθα τῆς νυκτός.* Lucian. *dormiam noctu.* μέτεισι ἔμακρῶ χρόνῳ. Sophoc. *aderit non longo post tempore.* νυκτός καὶ ἡμέρας ἐργάζεται, *laborat dies & noctes.*

B VII. ADHIBETVR non rarò datiuus. τῇ αὐτῇ δὲ ἡμέρᾳ αὐτοῖς ξυνέβη. Thucyd. *eadem autem die ipsis accidit.* ὕστερῳ χρόνῳ ἔπι τρεῖς ἔσρατον ὄσαν. Thucyd. *posteriori tempore expeditionem susceperunt contra Troiam.*

VIII. ALIQUANDO vtuntur auctores accusatiuo, vt in hac Aristotelis quaestione vides. *Διὰ τί τὸν μὲν χειμῶνα πρῶτον ἀπὸ τῆς ἑω πνέοντα πνεῖ, τὸ δὲ θέρους δαίλης καὶ ἀπὸ θυσμῶν, quare hyeme quidem venti ab oriente spirant manè; æstate verò circa crepusculum, seu vesperi ab occidente.* In qua sententia posuit χειμῶνα & θέρους in accusandi casu, δαίλης verò in genitiuo. κατέπλεον δαίλης τρίτον ἔτος. Demosth. *Navigarunt huc tertium ab hinc*

annum.

ANNO.

VIDETVR subintelligenda esse prepositio κατὰ, cum ad ποτε respondetur per accusatiuum. κατὰ τὸ δέ, κατὰ τὸν χειμῶνα, κατὰ τῆτον τὸν χρόνον. Nam interdum expresse additur prepositio, ἐν μὲν τῷ ἔκτῳ, in mente sexto, Luc. 1. & passim aliàs. Putant aliqui etiam in illis, νυκτὸς, noctu. ἑσπέρης, vesperi. μεσημέρας, meridie. νυκτῶν μέσῳ, media nocte. subintelligi prepositionem ἐν.

B

GENITIVVS ABSOLVTVS.

I.^{nt} QUÆ Latini in ablatiuo absoluto enunciant, hæc efferunt Græci in genitiuo. Homer. ἔτις ἐμεῦ ζῶντ' καὶ Ἰπὶ χθονὶ διερχομένοιο, nullus me viuentē superq; terram vidente. γενομένης ἐκκλησίας, Demosth. conuocata concione. πῶσ' ἔτων ὄντων καὶ τῶν ἰδιωτῶν καὶ τῶν δεχόντων, Isocrat. Cum tot sint priuati & magistratus.

II.^{nt} ALIQVANDO loco genitiui ponitur datiuus absolutè. παρμέντι τῷ ἐν αὐτῷ φαίνεσι πάλιν φρεσίν. Xenoph. Anno præterlapso rursum custodiam decernunt. μενοντων ἡμῶν ζύμμαχον γίγνεται, ὑποχωρήσας δὲ, ἔμπορον ἔσται, μηδεὶς κωλύοντ', pro ὑποχωρησάντων.

H

A πάντων. Thucyd. *manentibus nobis, pro nobis est, cedentibus verò nobis, facile occupabitur ab hostibus, nemine vetante.*

III. ^m ALIQUANDO loco genitiui ponitur accusatiuus absolutè, ὡς δὴ ἀκινδυνον αὐτοῖς τὸ ἔργον ἐσόμενον, pro, ὡς ἀκινδυνῶς αὐτοῖς τὸ ἔργον ἐσόμενον. Halicarn. *quasi res illis sine periculo esset futura. ὥσπερ ὅτι αὐτὰς χάραντινός ἐστιν.* Aristot. *quasi ei non esset aliqua regio, seu aliquis locus.*

ANNOTAT.

PLERVMQVE addi solet ὡς vel ὥσπερ, cùm accusatiuus pro genitiuo absolutè ponitur. Aristot. ὡς ἔχει ὁμοίως φύσει τῆς διαλέκτου ἔσης, καὶ τῆς φωνῆς, ἀλλ' ἐνδεχόμενον πλάττεται. quasi non similis sint naturæ sermo & oratio, sed fingi & formari ea contingat, ἐνδεχόμενον, dicendum erat.

IV. ΑΤΤΙΚΙ frequenter pro genitiuo absoluto vsurpant solùm participiũ neutri generis, numeri singularis in nominandi vel accusandi casu. Δόξαν δὲ ἡμῶν ταῦτα, ἐπορδόμεθα. Plato, cùm hac nobis visa & decreta essent, ibamus. γεγραμμένον Διαρρήδω ἐν τῇ Συγγραφῇ. Demosth. cùm scriptum esset in syngrapha. Sic μικρὸν δεῖσαν, pro, δεῖσαν

οὐκ ἔστι, *cum* parum abfuiſſet. ἔξον αὐτῷ, *cum* illi A
 liceret. ἔξον Φυγεῖν, μὴ ζῆται δίκην, Plutarch.
cum licet fugere, ne quære iudiciū. ἀκροθὲν αὐ-
 τῷ, *cum* iam audiſſet, δόξαν ἐμοὶ γράψαι, *cum*
 ſcribere ſtatuſſem, & ſimilia multa.

V. INTERDVM ponitur ſolūm parti-
 cipium reliquis caſibus ſuppreſſis. ἐλθόν-
 των δὲ, *venientibus* verò, ſubaudi, αἰθρῶπων,
hominibus. B

DATIVVS INSTRVMENTI.

Cauſæ, Modi, Actionis.

I. QVÆVIS verba admittunt datium
 ſignificantem instrumentū aut cauſam,
 propter quam aliquid fit, aut modum,
 quo aliquid fit: κοσκίνω ὕδωρ ἀντλεῖν, *cribro*
haurire aquam. δόρει τι δακτυλεῖν, *hæſta confo-* C
dere. ζίφει κλέινειν, *gladio occidere*. περὶ νοῖα πλεῖ-
 σαι κατορθύνειν. Thucyd. plurima bene gerun-
 tur providentia. ὁρμασιν ἀμείλῳσσει, Nicand.
cæcutit oculis.

II. SICVT apud Latinos nonnunquam
 additur præpoſitio *cum*, ita apud Græcos
 σὺν; σὺν πολλῇ σπουδῇ, *magna cum diligentia*.

A ACCUSATIVVS COM-
munis Spatij.

I. ACCUSATIVVM spatij vel mensuræ admittunt pleraque verba, πέντε μίλια ἀπέχει τῆς πόλεως, ἡμεῖς ἐκκαίδεκα. Herodianus, *fluvius ab urbe aberat sexdecim millia*. ἀπέχει δὲ ἡ Πλατῆα τῶν Θηβῶν σαδίσς ἑξομήκοντα. Thucyd. *abest Plataea Thebis septuaginta stadia*.

II. SPATIVM vel mensura ponitur nonnunquam in dativo, δέχει ὁδῶν ἡμερῶν εἴκοσι, *abest via viginti dierum*.

Caput XV.

C DE CONSTRUCTIONE
MODORVM, PRÆSER-
TIM INFINITIVI.

CVM suæ cuique linguae sint certa loquendi formulae, nativique modi, quibus ab aliis secernitur, sit ut multa eleganter dicantur Gracè, quæ non nisi ineptè dicerentur Latine; quod cum in aliis passim, tum vero maximè in modis verborum contingit, ut ex sequentibus exemplis planum fiet.

I. GRÆCI

I. GRÆCI perindicatuum multa ef-
 ferunt, quæ nos perconiunctuum. Arist.
 ἢ δὲ κάμηλος πίνει ἡδίων, θολερὸν καὶ παχὺ,
 ὅθεν διὰ τῶν πλῃμῶν πρῶτον ἢ ζυγαράζει.
camelus verò suavius bibit aquam turbidam &
crassam, neque prius è fluuiis bibit, quàm contur-
bet seu conturbauerit. παρ' ἐμοὶ δὲ ὅδεῖς μιοθο-
 φορεῖ, ὅστις μὴ ἱκανὸς ἐστὶν ἴσαι ποιεῖν ἐμοί. Xeno-
 phon. *apud me nullus stipendia facit, qui non* B
idoneus sit eadem atque ego facere. ὁδὲν γὰρ ἔγω
 βραχὺ ὅπλον ἐκάτερον εἶχον, ὃ ὅσον ἐξικύντο ἀλ-
 λήλων. Xenoph. *nulla enim arma tam breuia*
habuerunt, quibus se mutuò non sauciarent.

A N N O T A T.

PLURA exempla adfert Budæus. Et certè notabi-
 lis est hæc lingua Græcæ à Latina discrepantia. Quàm
 enim malè dices Latine; Nescio num venit, num C
 fecit. Nescio vtrum ipse est, vtrum ipse me per-
 cussit, tam bene dices Græcè; ἀγνοῶ εἰ ἦλθεν. ἢ οἶδα
 εἰ ἐλήλυθε. ἢ οἶδα, εἰ πεποίηκεν. εἰ ἐποίησε, ἢ οἶδα,
 εἰ αὐτὸς ὄν. ἀγνοῶ εἰ αὐτὸς ἐτύψεν ἐμὲ, εἰ ἐτύφην ὑπ'
 αὐτῷ Dubito num venturus sit, ἀμφισβητῶ πότερον
 ἦξει, ἢ ἥξει. Aristot. ἐπεὶ ὅν ἢ ἔχουσιν μέρη, οἷς περι-
 λήφονται, ἀντὶ τούτων τῇ ὑπόκειται χεῖνται τὸ σώματι,
 cum non habeant partes, quibus se complectan-
 tur (ad verbum, complectuntur vel complecten-
 tur) ha-

A tur, harum loco vtuntur humiditate corporis. Latine dicendum est; Nescio quid fecerit. Græcus dicet; ἐκ αἰδῶς τι πεποίηκεν, ἢ ἐποίησε. Seduli porro præceptoris erit in explicatione auctorum, & has & alias Græcis proprias loquendi formas inuentuti diligenter demonstrare, vt cum Græcè scribendum & loquendum est, id non tantum faciant Græcis vocabulis, sed etiam Græco modo. Quomodo verò Græci indicatiuo vtantur cum particula δυνάμει, dictum est iam in Grammatica, & infra cum de coniunctionibus præcipiemus breuiter repetetur.

B II. SÆPE Græci per enallagen indicatiuum pro optatiuo ponunt. & γὰρ ἐζητήεν οἱ ἀθηναῖοι ἔτε ῥήτορα ἔτε στρατηγὸν δι' ὅτε δόξουσιν εὐτυχῶς, ἀλλ' ἔτε ζῆν ἡζίζεν, εἰ μὴ μετ' ἐλευθερίας αὐτοῖς ἐξέσται τῆτο ποιεῖν. Demosthen. non enim quarebant Athenienses Rhetorem vel Ducem, per quem feliciter scriuere, **C** sed neque viuere quidem volebant, si id illis cum libertate non liceret, pro, δόξουσιν & ἐξέσονται. Idem, χεῖρ δὲ σιτοπομπείαν, ὅπως κομιδῇσεται, παρὶδῆσεται, oportebat verò videre, quomodo frumentum conueheretur.

IMPERATIVVS.

I. IMPERATIVVS postulat vocatiuum
apud

apud Græcos & Latinos. Est tamē quan- A
do Græci cum nominatiuo illum iun-
gant. Lucian. ἔτι & ὁ πυθαγορεὺς κατέβηθι
& πάρεχε ἑαυτὸν ἀναθεωρεῖν, Tu vita Pythago-
rica descende, & te spectandum prabe.

II. ^{mult.} V T V N T V R interdum aoristo im-
peratiui pro futuro indicatiui. Menand.
οἶδ' ὅτι ποιήσον, pro, ποιήσῃς, scio te facturum.
Eurip. οἶδ' ἐν ὁ δράσον; pro, δράσῃς. scis quid B
facturus sis?

O P T A T I V V S.

I. GRÆCI libenter loquuntur per opta-
tium præcedentibus particulis ὅτι, ὡ-
στερ, ὅς, ὅσοι, ὅτε, & ὡς, ὡς εἰ τις ζητήσῃ καρπὸν
πλὺν τῷ θεῷ τῆς Δημητρὸς, εἴτα τυχὼν ἄχθοιτο
τῇ Φορᾷ. Liban. ut si quis copiosum fructum à C
Cerere petisset, postea cum impetrâisset prouentui
indignatus fuisset.

II. ALQVANDO præponitur illi ad-
uerbium optandi εἴη, aliquando omitti-
tur, Synes. κακῶς ὁ θεὸς με καμίσας δόποιοιτο
ναύκληρ &, malè pereat nauta, qui me huc ad-
uexit. Theoc. εἴη γυρίμιω.

ἢ βομβέουσα μέλισσα, & εἰς τὸ σὸν αἶθερον ἰκίμιω.

A *utinam fierem apīs strepera, tuumq; in antrum venirem.*

III. OPTATIVVS sæpè ponitur pro indicatīuo; & Atticorum proprium est optatiuis uti, vbi natura ad indicatīuum ferebat, vt ait Budæus. ἔλεγες γὰρ ὅτι ζῶς τῷ δημοσιῳ καὶ τῷ αἰδῶ πέμψεις τοῖς ἀνδράσι. Plato, *dixisti enim à Ioue iustitiam ac verecundiam hominibus missam.* οἱ δ' Ἰνδοὶ ἐπὶ σελήοντες ἔλεξαν, ὅτι πέμψεις Ῥαῖς ὁ Ἰνδῶν βασιλεὺς, καὶ κελεύσειεν ἐρωτᾶν. Xenoph. *Indi verò ingressi dixerunt, se à Rege Indorum missos, & iussos interrogare, pro ἔπεμψε καὶ ἐκέλευσε.*

SVBIVNCTIVVS.

SVBIVNCTIVI magnus est vsus apud Græcos & Latinos in ambigendo dubitandoq; ποῦτερον εἶπω, *utrum dicam, ὅτε αἰσθ' ὅ, καὶ Φῶ, nescio quid dicere debeam.*

INFINITIVVS.

I. CVM duo verba simul ponuntur absque coniunctione, alterum ponitur in infinitiuo, sicut apud Latinos, *θεοὶς τι ἀληθὲς λέγειν.* Lucian. *videris quiddam verum dicere.*

II. IN-

II. INFINITIVVS nominatiuum ha- A
bet, cùm in eadem persona oratio subsi-
stit, λέγω εἶναι φίλον, dico me esse amicum.
Lucian. Φησὶν ἔτι ἀμείνων γε γηῆσθαι στρατη-
γός, dicit iste se meliorem esse ducem.

III. CVM verò in eadem persona non
persistitur, accusatiuus adiungitur, Φημι
τούτους μάλιστα ἐπαινεῖν ἀξίους εἶναι. Lucian. dico
istos maximè esse laude dignos. B

IV. ALIQUANDO cùm in eadem per-
sona manet oratio, accusatiuus adhibe-
tur Homer. ὅδ' ἐγὰρ ὅδ' ἐμέ φημι λελασμέ-
νον ἔμμεναι ἀλκῆς, neque verò ego me dico obli-
tum fortitudinis.

A N N O T A T.

FVSIVS de his Budaus. Imitati sunt nonnun-
quam Latini secundam regulam, Lucan. C

Tutumque putauit

Iam bonus esse socer.

Ouid. sed enim quia retulit Ajax

Esse Iouis pronepos.

Catul. Phaselus ille quem videtis hospites

Ait fuisse nauium celerrimus.

De quibus consule Emmanuelem initio Syntaxeos.

V. QVANDO infinitiuus & verbum

H s præce-

A præcedens ad eandem personam pertinent, non est opus accusatiuo pronomini, ἔφη ποιήσῃν, *dixit facturum*, nimirum *se*. ὑπέχετο βοηθήσῃν. *Plutarch. pollicitus est se opitulaturum.*

VI. VERBUM μέλλω, frequenter adiungitur præsentī, aoristis, & futuris infinitivi μέλλω ποιεῖν, *faciam*, ad verbum, *futurus sum facere*, ἔμελλον ποιεῖν, *facturus eram*. ὅταν μέλλῃ εἰσιῶξεν, *ad verbum, quando futurus est introducere*, id est, *quando introducturus est*. λόγῳ ὁ μέλλων λεχθήσεαθ, λόγος ὁ λεχθησόμενῳ, *oratio recitanda*. μέλλω γνέσκειν, *ero*.

VII. INFINITIVUM εἶναι, accedente verbo ἐστὶ, vel ἔστι, vel ὑπάρχει, vel aliquo simili, dandi vel accusandi casum **C** postulat, ἰσχυροῖς Λακεδαιμονίοις εὐθὺς ἐστὶν εἶναι, *continuo Lacedæmoniis fortibus atque robustis esse licet*, τῇ τῶν τερόπων πραότητι εὐδέσιν ἄλλοις ὁμοίως ἡμέροις εἶναι διοκεῖν λιπόντες, *Aristid. mansuetudine morum nullis aliis relinquentes, ut æquè placidi esse videantur*. σοὶ δὲ Συκοφάντῃ εἶναι ὑπάρχει. *Demosth. tibi licet esse sycophanta.*

VIII. ACCUSATIVI participiorum frequen-

frequenter pro verbis infinitis ponuntur, *πρώτον μὲν ἅπαντες μύμνησθε δις δεθέντα καὶ κερθέντα*. Demosth. *omnes meministis bis ligatum, bisq; condemnatum*, pro, *δεδιῶμαι, καὶ κερδιῶμαι*.

IX. ⁱⁿ CUM verbis perseverandi, desistendi, affectionem animi notitiamve significantibus coniungitur participium loco infinitivi, *ἀγαπῶν με διατέλει*, pro, *ἀγαπῶν, perge me amare*. *καὶ παύσομαι φιλῶν*, non cessabo amare, pro, *φιλεῖν. παύσαιδε ἐρίζοντες*, Lucian. *cessate contendere*. *μύμνημα ἰδὼν*, pro, *ἰδέσθαι, memini videre*. *λαίψανει πράττων*. Aristot. *latet alios eum hoc facere*, *clam facit*. *λέλησας διχλεύων*, Aristoph. *oblitus es te servire*.

X. ⁱⁿ IDEM fit in nonnullis adiectivis cognitionem significantibus, *διηλθ' εἰς συκοφαντῶν*, *manifestus es sycophanta*, Lucian.

XI. ⁱⁿ INTERDUM tamen non participium, sed infinitivus prædictis verbis additur, *μέτελλον αἰσθόμενον ἔγγος εἶναι* (pro ὄντα) *ἀνέζωξε*. Plutarch. *sentiens Metellum prope adesse, castra movit*.

XII. ⁱⁿ VSRPATVR infinitivus frequen-

- A quentissimè pro coniunctiuo vel optatiuo precedentibus particulis οἷ, ὅσον, ὥς, ὥστε, πρὶν, ἐφ' ᾧ. ἔσθ' ὁβολὸν ἔχει, ὥστε πείσασθαι βρόχον. *Lucian. neg. obulum habet, ut emat laqueum.* τοῖς ἐστὶν οἷ μὴ ἡδεσθαι, *talis homo est, ut nulla voluptate afficiatur.* οἱ θεοὶ εἰσιν οἷοι μὴ μεταβάλλειν. *Dij sunt eiusmodi ut nunquam mutantur.* πολλάκις γέγονεν, ὥς τὰς μέγιστον δυνάμειν ἔχοντας ὑπὸ τῶν ἀσθενεσέρων κερτατῆναι. *Isocrat. Sæpe accidit, ut qui potentiores essent, ab imbecillioribus vincerentur.*
- B

XIII. ^{mu} NOMINATIVIS adiectiuorum eleganter adiungunt Græci infinitiuum, *θεῖος λέγειν, acer dicere, id est, acer & vehemens in dicendo.* θεῖος γὰρ εὐρεῖν καὶ ἀμυχανῶν πόρον. *Æschyl. etiam ex desperatis exitum reperire potest.* ὁξὺς ὁρᾶν, *acer videre, βαθεῖα περάσσει, profunda transire, ἐμπειρὶ πλεῖν, τοξόειν, ἄδειν, peritus equitare, iaculari, cantare.*

ANNOTAT.

HINC illa apud Latinos, fortis bellare, prudens intelligere, sapiens prouidere, & similia passim apud Latinos obuia, maximè apud Horatium.

XIV. ^{ru} INFINITIVVS apud Græcos ponitur

ponitur frequenter pro imperatiuo. Phocylid. μέτρω μὲν Φαγέειν, πίνειν ἔμυστολόγῳ δέειν, pro Φαγε, πινε, καὶ μυστολόγη. *moderate edito, bibito ac loquere.* Et hoc frequenter fit apud Hesiodum in ἔργοις.

A N N O T A T.

SVNT tamen qui subaudiri velint verbum, δέλα, aut γῆν, aut προσήκει, aut aliud simile. modum hunc loquendi expressit Virgil 3. Georg.

B

Æstibus at mediis umbrosam exquirere vallem

Tum tenues dare rursus aquas, & pascere rursus. Subaudi conuenit.

XV. GERVNDIA Latinorum in DI, *inimicus* DO, DVM, itemq; supina, suppleant Græci per infinitiuum, addito interdum articulo, interdum omisso, cum aliis particulis, vt sunt, ἕνεκα, χάριν. Et cum præpositionibus. ἀρεῖς ὁ ἀκοντίζειν. Herodian. *peritissimus iaculandi.* ὦρα ἡμῶν ἀπιέναι. Lucian. *tempus est abeundi.* ὦρα προδέσθαι ἐστίν. Xenophon. *tempus est abeundi.* ἕνεκα ὅτι πλείω ποιῶται τὸ ὑπάρχουσιν ὁσίαν. Isocrat. *gratia vel causa agendi rem familiarem.* ὅτι νικᾷν ἕνεκα ἡλθε, venit vincendi gratia. τὸ πλεονεξῆν ἐστίν ἐν τῷ *χρησθαι*

A χρεῖσθαι μάλλον ἢ ἐν τῷ κεκτηῖσθαι. Aristot. *diuitiæ magis sunt in utendo, quàm in possidendo.* Δῶκε Φερεῖν, *dedit ferendum.* εὐ πεφυκὼς πρὸς τὸ Διὰχλάζειν. Polyb. *natura aptus ad subsannandum,* ἐξῆλθε μισθώσασθαι ἐργάτας. Matthæi 20. *exiit conductum seu conducere operarios.* ἡδὺ καὶ εὐπετὲς κτήσασθαι. Plato. *res comparatu facilis.*

XVI. GERUNDIA IN DVM, cùm aliquid fieri aut faciendum significant, circumloquuntur Græci per verbalia *ἰν εον,* λέκλειον, *dicendum.* ποιητέον, *faciendum:* τυπῆον, *verberandum:* quæ præter suum casum, casum quoque personæ recipiunt, & Διὰχλύ-
B τέον τῷτοις, *non est his seruiendum,* & ταῦτὰ παῖ-
 σιν δποδοτέον. Aristot. *non eadem omnibus tri-
 buendum est.* εὐθὺς Διὰλυτέον τὰς Φιλίας. A-
C ristot. *statim dissoluendum amicitias.*

ANNOTAT.

ITA enim ad verbum vertitur, qui modus loquendi Latinis quoque placuit, Lucret.

Æternas quoniam pœnas in morte timendum.

Virgil.

alia arma Latinis

Quærenda, aut pacem Troiano à rege petendum. Vide Emmanuelem in constructione infinitiui,

& de

& de participiali in D V M. γραπτόν ἐμοὶ ἐπιστολῶν, ad A
verbum, scribendum est mihi epistolam, pro, scri-
benda est mihi, vel, à me epistola.

XVII. ΑΤΤΙCΙ in his verbalibus v- lyma
tuntur nonnunquam plurali pro singula-
ri, ὅκ' ἐπὶ πεισυτέα τῶν νόν' ἔδεν, pro, πεισυτέον.
Lucian. non est amplius ulli mortalium fiden-
dum. πορδύτεια εἶναι, eundum esse, pro, πορδύ-
τέον, inquit Budæus.

XVIII. ΑΛΙΟΥΑΝΔΟ construantur B
verbalia hæc cum suo substantiuo, more
adiectiuorum, λυτέ@ καὶ ὅκ' ἐατέ@ ὁ τοιᾶ-
τ@ νόμ@ κύρι@ γνέσθαι νῶν. Demosth.
Soluenda est huiusmodi lex, & non permittenda,
ut se dominam constituat. & παροπλέ@ αὐτῆς ἔδε
ἀμελητέ@. Lucian. non despiciendus vir, ne-
que negligendus.

XIX. VIDENTVR nonnunquam Græ- C
ci Gerundia & supina circumloqui per
participia, ἦσαν ἀμυνόντες. Isocrat. venie-
bant opitulatum. βαῖνον ἐποψόμεναι. Apoll.
ibant spectatum. ὁ ἡττηθεὶς μαχόμεν@, A-
ristot. victus pugnando. μεπιζύ-
λόμεν@, inter la-
uandum.

A

ANNOTAT.

HÆC tamen & similia exempla aliter latinè reddi possunt, nempe veniebant opitulaturi, ibant spectatura, victus in pugna. Et hæc de infinitivo.

Caput XVI.

B

DE CONSTRUCTIONE
PARTICIPIORVM.

C

Vsus participiorum in lingua Græca adeo frequens est & elegans, vt non immeritò Græci dicantur φιλεμέτοχοι, id est, participiorum amantes. Plurima enim, quæ nos non nisi periphrasi adhibita pluribus esferre possumus, ipsi vnico participio venustissimè exprimunt; quod Latinis mirari, rarò verò imitari licet, præsertim pari lepore & gratia; imò & tunc quoque libenter participiis vtuntur, cùm aliis verbis equè commodè & breuiter vti possent, cuius rei hoc sit exemplum. Demosthenes, ὥς γὰρ εἰπεῖν ἀπλῶς, ἅπαντες ἐγνώκοτες ὑπάρχουσιν μοι δοκεῖτε, vt enim vno verbo dicam, omnes videmini mihi cognouisse: poterat Demosthenes breuius dicere, γῶναι, vel ἐγνώκенаи. Idem. ὅτι εἰν Νικόδημον ἀπέκλονῶς, quod Nicodemum peremerit. ὅτι ἀπέκλονε ἢ ἀπέκλιανε. Idem. ἔτι δὲ καὶ ὁ πάντα τῶντα διοικῶν, pro, ἔτι πάντα τῶντα διώκει, hic omnia administrabat.

Ceterum

Caterum cum ex iis quæ superioribus capitibus de A
verbis præcepimus, multa participiis sint communia
cum verbis, superuacaneum foret, hinc plures hac de re
præceptiones tradere.

I. PARTICIPIA imitantur verborum
suorum constructionem, sicut apud La-
tinos, ὀλιγωρῶν τῆς παιδείας, negligens disci-
plina.

II. PARTICIPIA cum fiunt nomina B
genitium habent, sicut apud Latinos,
εἰδυῖα πόνος, gnara laboris. μάχης ἐν εἰδότε πά-
σης. Homer. belli scientes. διδασκόμενῳ πολέ-
μοιο, Hom. doctus belli. τόξων ἐν εἰδώς, Hom.
sciens iaculorum.

III. ALIQUANDO adiunguntur par-
ticipia verbis, ut eorum significatio-
nem augeant, οἶδα ἰδὼν, videns vidi, sciens C
scio.

IV. INTERDV abundanter participia
ἔχει ἀπὼν, abiit, vel abiens abiit. ληρεῖς ἔχων,
nugaris. De qua re etiam capite se-
cundo dictum est.

A

Caput XVII.

DE CONSTRUCTIONE
ADVERBIORVM

ADVERBIA CVM NOMINE.

B I. ADVERBIA demonstrandi nominatium vel accusatiuum habent, ἰδε, ἰδὲ, ἠὶ ἰδε, ἐν, ecce, ἰδὲ ρόδον, ἰδὲ πύδμηνα. *Aesopus, ecce Rhodus, ecce saltus.*

C II. GENITIVVM habent aduerbia loci, temporis, numeri, ordinis, causæ, similitudinis, separationis, exceptionis, copiae, celandi, & illa omnia, quæ formantur a nominibus genitiuum habentibus, ut sunt comparatiua & superlatiua, & alia quàm plurima, quorum omnium ordine subiiciam exempla, ἐγγὺς τῆς πόλεως, prope ciuitatem. πάλησιον τῆς ἀγορῆς, prope forum. ἐνθὺ Βαβυλῶν, rectà Babylonem. πρὶν διὸς καὶ κεραυνῶ, procul à Ioue & fulmine. πρὸς τὰς θύρας, ante fores. ἔξω τῆς πόλεως, extra ciuitatem. Μεταξὺ κινδύνων, inter pericula. ἐν-
τος

ἴης ὃ δείπνῃ, ὃ δείξῃ, statim à caena, à pran. A
 dio. μέχρι ἑως τῆς ἑσπέρας, usque ad vesperam.
 πρὶν τῆς ἡμέρας, matutino tempore. ἀπαξ,
 ὁδὸς, τρις, τετρακίς ὃ ἐνιαυτῷ, semel, bis, ter,
 quater, in anno. ἐφεξῆς ὃ ἐνός, deinceps post
 unum. ἐχομένως τῶν, post hæc. ἐνεκα τῆς ἀ-
 ληθείας, ευδαιμονίας, propter veritatem, feli-
 citatem. χάριν τῶν πόνων, gratia laborum. ἐ-
 κατὶ ὃ κερδὸς, propter lucrum. ποταμῷ ὁμοίω B
 ἢ πυρὶ, instar fluminis, vel ignis, & apud Poë-
 tas, δίχα δώρων, sine donis. ἀπὸ πόνων, ἀ-
 πὸνός τε καμάτων, sine labore. νόσφι διός, sine
 ἰουε. χωρὶς τῶν ἄλλων, absque aliis. δύνω μα-
 χείρων, more cocorum. πάντα ἔχει πᾶσι χρη-
 ματων, omnia habet excepta pecunia. παρεκτός
 μοιχείας, excepto adulterio. ἄλλος αἰὼς, satis sa-
 lis. κρύβδα vel λάθρα τῶν ἄλλων, clam aliis. C
 μᾶλλον τῆς φύσεως, magis quam natura ferat.
 μάλιστα πάντων, maximè omnium. ἥμισυ πάν-
 των. minimè omnium. ἀξίως τῶν προχόνων, di-
 gne maioribus.

III. DATIVVM habent aduerbia con-
 gregandi. ἀμα τῇ ἡμέρᾳ, simul cum die. ἀμα
 τοῖς ἄλλοις, simul cum aliis, ὁμῶς τοῖς συμμαχοῖς,
 unà cum sociis.

A IV. DATIVUM etiam illa poscunt, quæ fiunt à nominibus cum datiuo iungi solitis, ὁμοφώνως ἄλλοις, *conuenienter aliis.*

^{fini} V. SICUT nomina nonnulla genitiuum & datiuum postulant, ita quædam etiam aduerbia, πλησίον σὺ καὶ σοί, *prope te. ὁμοίως αὐτῷ ἄνθρωπῳ, καὶ αὐτῷ ἄνθρωπῳ, similiter homini ἐγγὺς τῆς πόλεως, ἐγγὺς τῇ πόλει, propè ciuitatem.*

VI. ADVERBIA iurandi accusatiuum habent, νῆ τὸν Δία, μὰ τὸν Ἀπόλλω. *passim apud auctores. ita per Iouem, non per Apollinem.*

VII. SI ADVERBIA negandi cum negatiuis nominibus, aliis uē negantibus aduerbiis coniungantur, magis negant, C ὅτι ἔστιν ἀνδρὶ ἀγαθῷ κακὸν εἶδέν, ἔτε ζῶντι, ἔτε τελευτήσοντι. *Plato, Vir bonus nullum malum habet neque uiuus, neque mortuus.*

VIII. ὦ aduerbium vocantis, exclamationis & admirantis Græcis, Latinis etiam interiecto, coniungitur cum nominatiuo, genitiuo, accusatiuo & vocatiuo, ὦ ἔβεν, ὦ χεῦσός, *Theocrit. ὦ ebenus, ὦ au-*

rum. ὡς πηγῆς πολυχρόμον, S. Basilus, ὁ **A**
fontem uberem. ὡς τῆς ἐμῆς ἀθλιότητος, ὁ *meam*
miseriam. ὡς τῆς ἀναισχυντίας, *impudentiam.*
 ὡς ἐμὲ θειλάν, ὁ *me miseram.* Callimach. ὦ
 Ζεὺς τί λέξω; ὁ Iuppiter quid dicam? ὦ μήτηρ, ὦ
 τεκῶσα, ὁ mater, ὁ genitrix. Eurip.

A N N O T A T.

ADVERBIUM ὡς oxytonum aiunt esse admiran-
 tis vel dolentis, ὡς perispomenon vocantis, exclamantis. **B**

IX. ALIQUANDO solus genitiuus po-
 nitur, omisso aduerbio, τῆς τύχης, *fortuna*,
 pro, ὡς τῆς τύχης, τῆς ἀσελγείας, τῆς ἀναισχυν-
 τίας, *impuritatem, impudentiam*, pro, ὡς τῆς
 ἀσελγείας. ὡς τῆς ὀμότητος, Nazianzen. ὁ
crudelitatem.

X. GRÆCI in inuocationibus voca-
 tiuo & genitiuo vtuntur, vbi Latini vo-
 catiuum & accusatiuum adhibent, ὡς ἁ-
 πολλὸν εὐδαιμονίας ὑπερβαλλέσης, *Apollo ma-*
gnam felicitatem. **C**

ALIA alios subinde casus habent, vt
 Φεὺ genitiuum, Φεὺ τῆς ἀλλαγῆς. Lucian.
heu mutationem. οἶμοι τῶν κλημάτων, οἶμοι τῶν
 ἀρχῶν, Lucian. *heu mihi ob possessiones, heu*

miki ob agros. Sunt qui in his & similibus subaudiendam putent particulam *ἐνεκα*. Cum recto quoq; copulatur, *οἱμοι κακοδαμμων*, *ben misero miki.* Aristoph.

XI. VIM superlatiuorum aduerbialium augment Græci adiectione harum particularum. *ὥς, ὅτι, ὥς ὅτι, & similiū.* *ὥς βέλτιστα, ὥς ὅτι βέλτιστα, ὅτι βέλτιστα, ὥς οἶντε ὅλιστα*
 B *optime, ὥς ἐδιώατο κάλλιστα, quam potuit pulcherrime.*

ADVERBIA CVM VERBIS.

I. ADVERBIA qualitatis frequenter & eleganter construuntur cum verbo *ἔχω*, *Διόκειμαι*, *Διὰτίθεμαι*, addito casu illius aduerbij *ἀφειδῶς ἔχει χρημάτων*, prodigus pecunie. *τῶν ἐν ἀγορᾷ ὅσα ἀπείρως ἔχει*, non est imperitus rerum forensium. *ἀρχαίως ἔχει*, homo antiquæ fidei. *ἐν Διοκείμην* *καλῶς*, bene affectus.

ANNOTAT.

HÆC & similia latinè exprimi non possunt ad verbum. Malè enim dixeris, Imperitè habet rerum forensium.

II. VERBUM *ἔχω* admittit nonnunquam aduer-

aduerbium qualitatis, addito genitiuo, **A**
quem tamen aliàs aduerbium non regit,

περί σομαι λέγειν ὡς ἔχω γνώμης, Halicar. cona-
bor explicare sententiam meam. πῶς ἔχεις γνώ-
μης, quæ est tua sententia? quomodo affectus es?

III. ὡς, ὅτε, ἐπεὶ δὴ, πρὶν, πρὶν ἢ, ὅσον, sæpè **m**
apud Græcos cum infinitiuo construun-

tur, πῶτ' ἐν ὡς μὲν ὑπομνήσαι, νυνὶ ἰκανῶς εἰρη- **B**
ται. Demosth. Hæc igitur ut admonendi gra-

ria, nunc dixisse, satis fuerit. ὡς ἔπ' εἰπεῖν, ut
verbo dicam. εἰ δὲν γὰρ πᾶσι τῷ χολῶ παρέλι-

πον, ὥς ἐτέρῳ σιωπᾷ χθεοδῶσαι. Isocr. nulli enim
tantum otij reliquerunt, ut malis alienis afficere-

tur. πρὶν εἰπεῖν, priusquam diceret. πρὶν ἢ σιωελ-
θεῖν αὐτὰς, Matth. 1. antequam conuenirent.

μὴ πρὶν ἐπ' ἥελιον θιῶσαι Ἐπὶ κνέφας ἐλθεῖν. **C**
Hom. 2. Iliad. Non prius sol occidat & tenebre

adueniant. ἐπεὶ δὴ ἦν ἔσθαι ὅτι τῇ οἰκίᾳ ἀγάθω-
ν, ἀντιγυμένῳ κατὰ λαμβάνει τῷ θυρῶν. Pla-

to, Postquam verò ad Agathonis ades venissent,
apertas inuenisse fores. πολλάκις γέρονεν ὥς τὰς

μειζῶ θυῶν ἔχοντας ὑπὸ τῶν ἀδελφῶν
καταθιῶσαι. Isocrat. Sæpe accidit ut qui

potentiores essent, ab imbecilliori-

bis vincerentur.

ALIQVI hic subaudiri putant verbum συνέβαινε, vel aliud simile, ἐπειδὴ δὲ συνέβαινε γινέσθαι. Est vero hæc constructio planè Græca, neq; quidquam cum Latino more commune habet, quam expressisse videtur Horat. lib. 1. Ode 11. ut melius quidquid erit, pati, id est, ut melius patiaris. Obtinet porro accusatiuus huiusmodi vim nominatiui. Illa enim sententia Isocrat. ubi ὥστε cum infinitiuo & accusatiuo iungitur, ita reddi potest. πολλάκις γέρονεν, ὥστε οἱ μείζω δυνάμειν ἔχοντες, ὑπὸ τῶν ἀδυνεσέρων, κρατηθῶσι.

IV. ^{facit} EÆDEM particulæ ὥς, ὥστε, sæpè etiam cum indicatiuo, & cum optatiuo, & interdum cum subiunctiuo construuntur, sicut apud Latinos, ὥς ἴδον, ὥς ἐμάνω. Theocrit. ut vidi, ut insanij. ὥς μηδὲν ὑπὸ τῶν ὀχλῶν βιασθεῖν. Halicarn. ne qua illi vis à tur-

ba inferretur. ὥστε μηκέτι πολεμήσωμεν, ne amplius bellum geramus. ποσὶ τὸ μὲς κεῖται φρόνηκεν, ὥστε ἐλπίζει ραδίως Ἰπικρατήσθαι. Isocrat. adeo me contempsit, ut etiam speret se me facile superaturum.

Ὡς in adverbiali significatione plerumq; indicatiuum habet. Poterant autem duæ proximè antecedentes regulæ ad coniunctiones reijci, sed cum vocula illæ in aduer-

aduerbiis quoque numerentur, visum est eas hoc loco A
ponere.

V. ADVERBIA hortandi, prohiben-
di, optandi, & similia eosdem ferè modos
habent, quos apud Latinos, Φέρε δὴ σκέ-
ψασθε, age considerate. ἄγετε εἰπατε, Lucian.
agite dicite. μὴ ἐνόχλει. Lucian. ne sis molestus.
μὴ κέκερχθι. Lucian. ne clama. εἴθε ἡγοίμην,
Theocrit. utinam fierem. B

VI. IUNGITVR εἴθε etiam cum accu-
satiuo & infinitiuo. Phocyl. εἴθε σε μὴ θνη-
τοῖσι γνέσθαι πῆμα ποτὶνόν, utinam non esses mor-
talibus desiderabile malum.

VII. PRÆPONVNTVR præterea hæ
optatiuæ particulæ, αἴθε, εἴθε, & ὡς præteri-
to imperfecto, ὥφειλον, seu ὅφειλον, & ao-
risto secundo ὥφελον, siue ὅφελον, sequen-
te infinitiuo. Homer. C

ἦλυθες ἐκ πλέμης, ὡς ὥφελες αὐτόθ' ὀλέσθαι,
Venisti ex pugna, utinam ibi periisses.

Idem. αἴθ' ὀφελές' ἀγνός' ἔμειναι ἀγαμός'
δοτολέσθαι.

Utinam aut natus non esses, aut periisses ante
matrimonium.

A A D V E R B I A C U M

Aduerbiis.

Comm ALIQVANDO coniunguntur aduerbia cum aduerbiis. Hesiod. νόσφιν ἀπερθε κακῶν, *absque malis*. Aristoph. μάλα σφόδρα, *ad verbum, valde valde, magnopere*. πάντο σφόδρα, *omnino*. Plato.

Am.
B ALIQVANDO adsciscunt sibi præpositionem, μέγρε πρὸς τὸν ἥλιον, *vsque ad solem*. Aristot.

Caput XVIII.

DE CONSTRUCTIONE PRÆPOSITIONUM.

C CUM bona pars elegantia Græci sermonis in recto præpositionum usu sita sit, merito multum opera & studij in illis accurate explicandis ponitur. Tam varia enim & intra & extra compositionem vsurpantur ab auctoribus, vt illarum regule breuiter nequaquam expediri possint. Quo fit, vt nos etiam solito longiores in hoc capite futuri simus. Multa tamen usu & lectione bonorum auctorum cognoscenda prætermisimus. Quis enim omnia

omnia regulis concludat? Neque verò illa, quæ iam li-
bro primo huius Grammatices dicta sunt, hîc repeten-
da duximus.

REGULÆ GENERALES

de Præpositionibus.

I. PLERÆQUE præpositiones præpo-
sito articulo vicem nominis gerunt. οἱ ἐν
ἀγροῖς, id est, ἀγροῖται, agrestes. οἱ ἐν τῇς σπείραις.
στράτις οἱ πρὸς ἡμῶν, maiores nostri. οἱ (ὡς) Ἀν-
τωνίου, id est, Antoniani. τὸ εἰς ἐμέ, officium
meum, subauditur enim καὶ ἡμεν, aut quid
simile, οἱ μετ' ἡμῶν, posterî. οἱ μετ' ἡμῶν, præ-
sentes, qui nobiscum viuunt. τὰ ὑπὲρ γῆς, id est,
γῆρας, terrestria. τὰ ὑπὲρ ἡμῶν, id est, ὑεῖνα,
cælestia. οἱ πρὸς τῆς κύλιξι, pocillatores, mini-
stri à poculis. τὰ πρὸς ποσὶν, obuia. τὰ ὑπὸ γῆς,
quæ sub terra sunt.

II. PRÆPOSITIONES migrant in
aduerbia, quando casus suos amittunt,
quod etiam apud Latinos contingit, καὶ
μικρόν τε πρὸς. Demosthen. & aliquid am-
plius. πᾶσι πρὸς χρόν. Homer. omnis circum
terrâ. sic, longo post tempore, paucis post
diebus.

ferunt
A III. SÆPE subticentur præpositiones,
ἢ *ὡς* *χάριν* λέγω, id est, *πρός*, tua causa
ἢ dico.

A N N O T A T.

DE TMESI aliisq; disunctionibus vel à suo casu, vel à suo verbo, nihil dicendum est, cum eadem Latinis quoque usitate sint.

R E G V L Æ S P E C I A L E S

B de Præpositionibus.

ἢ PRÆPOSITIONES sunt octodecim, ex quibus sex monosyllabæ, *ἐν*, *εἰς* vel *εἰ*, *ἐκ* vel *ἐξ*, *πρὸς*, *πρός*, *ὡς*, Atticè *ζῶς*.

DVODECIM dissyllabæ, *ἀνὰ*, *κατὰ*, *ἀπὸ*, *μετὰ*, *πρὸς*, *ἀντὶ*, *ὑπὲρ*, *ἀμφὶ*, *πρὸς*, *ὑπὸ*, *ὑπὲρ*.

C Ex his quædam vnum duntaxat casum, quædam plures habent, quamvis ferè semper diuersa significatione.

PRÆPOSITIONES cum genitiuo.

SOLVM genitiuum habent ex monosyllabis *ἐξ* & *πρὸς*, ex dissyllabis *ἀντὶ* & *ὑπὸ*.

Ex

Ex vel ἐξ	Ex	ἐξ οἴκου, ex domo, ἐκ καρδίας, A ex corde.
	De	κατεσπάσθη ἐκ ἵππου. Lucian. detrahtus est de equo.
	A, vel ab	ἐκ διὸς ἀρχόμεθα. Theoc. à Io- ue ordiamur. ἐκ νηπίου, ab infantia.
	Præ	ἐξ ἄλλων ὁδὸν ταύταν ἐπίστανθι. Pind. præ alijs hanc viam norunt.

INTERDV M Latinè non exprimitur, quod o-
mnibus præpositionibus commune est, ἐκ πολλῷ, mul-
to tempore. quod etiam in verbis nonnunquam acci-
dit, ἐκ μακρῆς, furore percitus.

INTERDV M exprimitur per aduerbium, ἐκ θεῶν
ταῦτα γέρονε, hæc facta sunt diuinitus.

COMPONITVR cum aduerbijs, ἐκ
πότε, ad verbum, ex tunc, ἀπὸ τηλῆς, à longè.

Pro	Præ	ὁμηροῦ καὶ ἠσίοδοῦ περὶ τῆς πάντων τιμῆς ὁρῶσιν ἐπαινεῖσι. Lucian. Homerus & Hesiodus præ omnibus salta- tionem laudant.
	Pro	περὶ τῆς κοινῶν κινδυνεύειν. Lucian. pro communi vtilitate periculum suscipere.
Ante	Ante	περὶ ἐμῆς. Demosthen. ante me περὶ θυ- γῶν, ante fores. οἱ περὶ ἡμῶν, maio- res

A res nostri. *καὶ τῶν ποδοῶν*, ante pedes. *καὶ ὁδὸν καὶ καὶ ἔργον* & contractione, *καὶ ἔργον*, operæpretium, utilitas, commodum: *καὶ ἐλθεῖν* σοι *ἡύοιτο*. Lucian. proficit tibi. sit fœlix. *ὅτι καὶ ἔργον καὶ ποιοῦν*, non est operæpretium hoc facere.

B SOLET autem non raro præpositio *καὶ* in compositione & cum suis casibus sequente vel coalescere in unam syllabam, *καὶ ἄλγος*, *καὶ ὄλγος*, paulo ante. *καὶ ἔχω*, *καὶ ἐξέχω*, præcedo, præcello. De quo libro primo, capite 13.

IN compositione ferè servat *καὶ* suum significatum, *καὶ ἐξέχω*, antecello. *καὶ κειμένην πρὸς εἰς*, præposita. *καὶ ἄστυον*, suburbium; ad verbum, quod est ante urbem.

A N T I.

C *Pro* } *ἀντὶ οἰκῆς*, Aristot. pro famulo, id est, vice seu loco famuli.
Ἀντὶ } *ἀντὶ ἀγαθῶν ἀποδοῦναι κακὰ*, mala pro bonis reddere.
Propter, ob } *ἐκ οὗ ἀντὶ ὅτι*, S. Gregorius Nazianzenus, nescio quam ob rem.

IN compositione significat, pro & contra, *ἀντὶ ὑπατάου*, proconsul, *ἀντὶσταται*, ἀντιλέγειν, repugnare, contra-

contradicere. Item comparisonem: ἀντίδιϑι, simili-
lis Deo. Et vicem, ἀντερχεῖν, ἀντιπαραχεῖν, vicis-
sim beneficium præstare. ἀντίσειπνι, qui alterius
loco ad coenam venit. ἀντίδικι, aduersarius in
lite, litigans contra alium. ἀντιδικία, contra liti-
gatio.

E, vel ex τῷ θάλατταν ἀπὸ τῆς γῆς ὁρᾶν, Cal-
lim. mare ē terra intueri. ἀπὸ
συμμάματος, ex compacto, ex
composito.

A, ab. ἀπὸ τῆς κεφαλῆς, à capite, ἀπ' ἀρ-
χῆς, ab initio. ἀπὸ δείπνου, Ho-
mer. à coena, id est, post coe-
nam.

Per: κατελείπει πόλεμον ἀπὸ προσευχῆς,
Chrysost. per preces bellum
solutum est.

Absque ἢ ἀπ' ἀνδρὸς ἵσα, Plutarch. quæ
absque marito est. ἐκ ἀπὸ
τεσπυ. ἐκ ἀπὸ πειγμάτων, non
abs re.

A, post, ἀπὸ δείπνου. Homerus. A pran-
dio.

In compositione idem serè significat quod extra com-
positionem, ut vsus te docebit.

DATIVVS CVM PRÆ-
positione.

SOLVM

A SOLVM dativum postulant duæ præpositiones monosyllabæ, ἐν & σὺν.

Eν	In	ἐν ἔρανῳ, in cælo.
	Inter	τῆτο ἐν οἶνῳ ἐξήλο. Plutarch. hoc inter pocula accidit.
	Penes	ἐν γὰρ τῷ θεῷ τὸ τέτυ τέλει λῷ, οὐκ ἐν ἐμοὶ, Demosthen. huius rei exitus penes Deum, non penes me erat.
B	Cum	ἐν πέλταις καὶ ἀκοντίοις. Xenoph. cum peltis & spiculis.

CONSTRVITVR interdum ἐν cum genitivo, sed per ellipsin, ἐν ἀνδρὸς εὐσεβείᾳ. Eurip. subauditur οἴκῳ, In viri maximè pij domo. Sic Latinè in Veneris, in Dianæ, subintelligitur, æde, templo.

PRÆPOSITIO ἐν sæpè ponitur pro εἰς, θεοὺς ἐν ἐμοὶ, pro εἰς ἐμέ. Sophoc. audax in me, contra me. sic in Evangel. Luc. 7. ἐξῆλθεν ὁ λόγος ἐν ὅλῃ τῇ Ἰουδαίᾳ καὶ ἐν πάσῃ τῇ περιχώρῳ, pro, εἰς ὅλῃ τῇ Ἰουδαίᾳ καὶ πάσῃ τῇ περιχώρῳ.

EVRSVS εἰς ponitur pro ἐν, τῷ θεῷ ἐν ὃν περὶ καθίζων ἐδίκαζεν. Herod. εἰς ὃν, pro ἐν ᾧ. thronus in quo præsidens iudicabat. Aristoph. κατακλινεῖν αὐτὸν εἰς ἀσκληπιεῖ, κράτιστόν ἐστι, optimum est, ut cum in Æsculapij templo reclinemus.

Σ Τ Ν.

Σὺν respondet latine præpositioni cum, σὺν θεῷ, cum Deo,

Deo. *sapè omittitur in latina interpretatione, σὺν χά- A*
εισι, gratiis fauentibus, σὺν θεῷ, Deo volente.

IN pronomine αὐτὸς *sapè intelligitur præpositio σὺν,*
Lucian. ἀποπμῶν αὐταῖς ὠλένας τὰ πτερά, id est, σὺν αὐ-
ταῖς, vnà cum alis amputans pennas.

ACCUSATIVVS CVM

Præpositione.

SOLVM accusatiuum habent εἰς, At-
 ticè εἰς & ἀνά. B

In	εἰς οἶκον εἰσελθεῖν, intrare in domum. εἰς ἑς λέγειν, in aurem dicere.
In, id est, erga	τῇ ὑμῶν εἰς ἐμὲ εὐνοίᾳ. Xenoph. vestræ erga me beneuo- lentia.
Ad	εἰς ἀγαμέμνονα διόν, Ad Aga- memnonem dium. Hom.
Apud	ἔλαβε λαλῆναι εἰς τὸς Μακε- δόνας. Paus. apud Mace- dones infamatus. C
Ad, id est, cir- citer	εἰς τετρακοσίους. Paus. ad trecen- tos.
Ob, propter	εἰς δικαιοσύνην ἐπαινεῖται. Ari- stot. laudatur propter iu- stitiam.
Contra	εἰς τὸς σοφιστὰς, contra Sophi- stas.

A PONITVR cū genitiuo per ellipsin, εἰς διδασκάλον, pro eis οἰκίαν διδασκάλου, in domum præceptoris.

A N A.

B	Ἀνὰ	Per	ἀνὰ πόλιν, ἀνὰ στρατόν, ἀνὰ ἐλλάδα per urbem, per exercitum, per Græciam. ἀνὰ πάντες, Dioscorid. per singulos an- nos.
		In	ἀνὰ στόμα ἔχειν, in ore habere. Xenoph.
		Aduersus, Contra, Singuli	ἀνὰ ποταμόν πλέειν. Herodo. con- tra fluuium nauigare. ἔλαβον καὶ αὐτοὶ ἀνὰ δηνάριον. Mat- thæi 20. Acceperunt & ipsi singuli denarium.

POETICE iungitur cum datiuo, χρυσεῶ ἀνὰ σκή-
πτρῳ. Homer. aureo cum sceptro. ἀνὰ βωμοῖς, super
aris. Homer.

C GENITIVVM & accusatiuum ha-
bent istæ quatuor præpositiones, διὰ, με-
τὰ κατὰ, ὑπὲρ.

Δ Ι Α.

Per	διὰ βίῃ. Plutarch. per totam vitam, διὰ γῆς καὶ θαλάσσης, terra, mari- que.
Ex	δι' ἀλφίτε πεποιημένῳ. Plutarch. ex farina confectus.

Διὰ

Διὰ cum genitiuo	In	Ἐκ χειρὸς ἔχειν. Halicarn. in A manu habere.
	Post	Δι' ἐτῶν ὃ πλείονων παρεγε- νόμην, post annos mul- tos adueni.
Διὰ cum accusatiuo	Propter	Ἐκτί, quamobrem?
	Per	Ἐκ νύκτα μέλαιναν, per a- tram noctem.
	A, ab	Διὰ τ' ἔντεα καὶ μέλαν αἷμα, Homer. per arma & san- B guinem.
		Ἐκ θεῶν ἐσώθην, seruatus sum à Diis, Demosth.

M E T A.

Μετὰ cum genitiuo, cum. μετά C. tecum. με-
τὰ μαινομένων, μαίνεσθαι, cum insipientibus insa-
nire.

INTERDV M iungitur datiuo. Lucianus. Ὀρφεὺς C
μετὰ χειρὸν ἔχων πλὴν λύραν, Orpheus manibus ly-
ram tenens. καὶ τὰ μὲν ἐν δάσσαντο μετά Cφισιν ἦες
Ἀχαιῶν. Homerus. & illa quidem rectè inter se di-
uilerunt Græci.

Μετὰ cum	Post	μετὰ ἡμέρας ὀκτώ, post dies octo.
	Ad	μετὰ δαίμονας ἄλλους. Homer. ad alios Deos.

A accusatiuo

In

ἀ μὲν χεῖρας ἔχει. Thucyd. quæ
in manibus haberet.Pro-
pterἔδον μετὰ κάλλος. Hom. propter
suam pulchritudinem.

Κ Α Τ Α.

De

κατὰ τῶν πετρῶν ῥίπτειν, de
saxis deicere. Plutarch.

Cōtra

κατὰ σοφιστῶν λέγειν, contra
Sophistas dicere.

Per

ἐπομοσαίμεν κατὰ πάντων
τῶν θεῶν. Lucian. iurans
per omnes Deos. (go.**B**κατὰ cum
genitino

Post

κατὰ νῶτον, post tergū, à ter-

In

κατὰ πετρῶν ἀπείρεις, seris in
petris.

Sub

ἔδυ κατὰ τῆς γῆς, sub terram
descendit.**C**Secun-
dumεὐαγγέλιον κατὰ Ἰωάννην, Eu-
angeliiū secundum Io-
annem.

Iuxta

ὁ κατὰ τὸς ἐκεῖ. Thucyd. qui
iuxta illos erat.κατὰ cum
accusatiuo

Pro

κατ' ἀξίαν, pro dignitate.
κατὰ δούλους, pro viribus.

In

κατ' ἀγορῶν, in foro.

A

κατὰ νῶτον, à tergo.

Per

καθ' αὐτὰ, per se, κατὰ ἑπι-
βληκός, per accidens.

Τ Π Ε Ρ.

Υ Π Ε Ρ.

A

	Supra	} ἔση ὑπὲρ κεφαλῆς, supra caput astitit. ὑπὲρ γῆς. Plato, super terram.
	Super	
	De	
ὑπὲρ cum genitiuo	} Ultra vel supra	} ὑπὲρ τῆς κήπων ὁρος κέετω, Herod. ultra vel supra hortos mons est.
	Pro	ὑπὲρ ἐμῶν, pro me, ὑπὲρ ἡμῶν, pro nobis.
ὑπὲρ cum accusatiuo	Supra, ultra	} τὴς χελδαίας ὑπὲρ τὰ ἑκατὸν ἔτη βίον λόγῳ. Lucia. fama est Chaldaeos supra vel ultra centum annos viuere.
	Per	
	Præter	
		ὑπὲρ ἅλα ναυτίλλεσθαι, Apoll. navigare per mare.
		ὑπὲρ μῶρον, præter fatum. Homer.

B

C

GENITIVVM, datiuum & accusatiuum habent sex istæ præpositiones, πρὸς, ἀπὸ, ὑπὸ, ἐκ, ἀφ' ὧν, ἐξ.

Π Ρ Ο Σ.

{ πρὸς θεῷ τὰ ἀγαθὰ, à Deo sunt bona.

A, Ab

K 3 Ex,

A

Ex, de

ἐπεσε πρὸς ἕραν, cecidit ex
cælo.

Coram

πρὸς θεῶν καὶ ἀνθρώπων ἀνάπτος,
Synesius. innocens coram
Deo & hominibus.πρὸς cum
genitivo

Cōtra

πρὸς ἐχθρῷ ὀπιφέρων τὴν ψῆφον.
Halic. suffragium ferens
contra inimicum.

Per

πρὸς διδὸς φερόσιν, Aristoph. dic
per Iouem.

B

Ad

πρὸς τέτοις, ad hæc. πολλοὶ ἔ-
κειντο ὀβολοὶ πρὸς τοῖν πο-
δῶν αὐτοῦ, Lucianus. multi
oboli iacebant ad pedes
eius.πρὸς cum
dativo.

Cōtra

πρὸς Ατρεΐδαισιν ἡ χμασις χέρα.
Sophoc. contra Atridas ar-
mastī manum.

Apud

πρὸς ἑαυτῷ, Plutarch. apud se,
secum.

C

Sub

πρὸς τῷ τέλει βίης. Lucian. sub
finem vitæ.

Ad

πρὸς τὸν θεόν, ad Deum.

Apud

ἀπαλλάττει ἡμᾶς πρὸς θεόν καὶ πα-
λιν ἡμᾶς πρὸς ἀλλήλους. S.
Chrysost. traducit nos a-
pud Deum, & rursus al-
teros ad alteros.

Præ

πρὸς cum accusati- uo.	Præ	σικεῖν ἀνείη πρὸς ταῦτα. Plat. A parua fuerint præ hisce.
	Contra	πρὸς κέντρα μὴ λάμπει, ne cal- ces contra stimulum.
	Erga	ἡ πρὸς τοὺς ξένους φιλανθρωπία. Lucian. humanitas erga peregrinos.
	Cum	σπονδὰς ποιεῖτε πρὸς αὐτοὺς. Ha- lic. fœdus cum illis facit.
	In	πρὸς τὸ χεῖρον ἐπιρρεῖ. D. Basil. B in peius ruit.
	Inter	τῆς πρὸς ἡμᾶς φιλίας τεκμήριον, Isocr. amicitia inter nos signum.
	Secun- dum	πρὸς τὸ πνεῦμα πέτονται, Ari- stotel. volant secundum ventum.
	Pro	πρὸς τὸ ἀξίωμα, pro dignita- te.

C

Π Α Ρ Α.

πρὸς cum genituo	A, ab	πρὸς θεῶν, à Deo. πρὸς πα- τρός, à patre.
	Ex	λέγειν ταῦτα παρ' ἐμοῦ. Xenoph. hæc illi ex me dicere.
	Præ, su- pra	ἔχει πν' ὄγκον Ἀργος ἐλλυίων πάρα. Eurip. habet Argos aliquid eminentiæ præ cæteris Græcis.

A

ὡς cum
dativo.

Apud
Inter

παρ' ἐμοί, apud me. Homer.
παρ' οἴνῳ, inter pocula. So-
phoc.

In

ὡς τοῖς ἐμφυλίοις πολέμοις
ἐνήσκειν. Plutarch. in ciui-
libus bellis mori.

Ad

ἀπὸ ἐς τὴν φρυγίαν ὡς τὴν πε-
ρίαν παῖδα. Lucia. Abi in
Phrygiā ad filiū Priami.

B

Apud,
cum

ἀεὶ κολοῖός ὡς κολοῖόν, gra-
culus semper est apud
graculum, vel graculus
cum graculo faciliè con-
gregatur.

ὡς cum
accusativo

Iuxta
Præter

ὡς πλὴν ὁδόν, iuxta viam.
ὡς πλὴν φύσιν, præternatu-
ram.

Inter

ὡς τῶν κινδύνων, inter pe-
ricula. Halicar.

C

Propter

παρ' ὅδ' ἐν ἑτέρῳ, propter ni-
hil aliud. ὡς τί, Demost.
Quamobrem?

Contra

ὡς πάντα τὰ δίκαια, con-
tra omnia iura.

Υ Π Ο.

Sub

A vel ab

ὑπὸ χιτῶν, sub tunica.

ὑπὸ τῷ πυρὶ καταναλίσκεται,
ab igne consumitur.

ὑπὸ

ὑπὸ cum genitiuo.	Ex, de	ὑπὸ συνθήματι, ex compo- A sito, de compacto.
	Per	ὑπὸ κήρυκος περηγόρευσε τοῖσι ἴωσι, Herodot. per præco- nes edixit Ionibus.
	Præ	ὑπὸ πρὸς ἡς, præ diligentia, Halicarn.
ὑπὸ cum datiui	Sub	ὑπὸ τῇ λεοντῇ γελοῖον πινάκιον ᾧ εἰσέλει. Lucian. sub pelle leonina ridiculam B tegit simiam.
	Coram	λέγω ὅτι ὡς ὑπὸ θεῷ μαρτυρεῖ. di- co verò tanquam coram Deo teste.
	Ex	ὑπὸ τραύματι ἐταλαιπώρη. Ha- licarn. malè habebat ex vulnere.
	Cum	ὑπὸ φωτὶ πολλῷ. Plu. pro μᾶλλον τὸς πολλῷ, multo lumine. C
ὑπὸ cū ac- cusatiui	Ad	αἰσχρὸς ἀνὴρ ὑπὸ ἴλιον ἦλθε, omnium turpissimus ad Troiam venit. Homer.
	Infra	ὁ μὲν ὑπερένω, ὁ δὲ ὑπ' αὐτὸν. Lucian. alter suprà, alter infra ipsum.

Ε Π Ι.

Super	ἐφ' ἵππῳ χρυσοχαλίνῳ. Xenoph. super equo aurei freni.
-------	--

A

In

ὁρχόμενον ἐπὶ τῆς θεάτρων
saltans in theatris.

Coram

ἐπὶ τοσούτων μαρτύρων. *Lucia.*
coram tot testibus.

Sub

ἐπὶ χρόνου. *Luci.* sub Saturno.

Ad

ἐπὶ σκοπῷ τοξεύειν. *Lucian.* ad
scopum iaculari.

ἐπὶ cum
genitivo

Versus

ἐπὶ οἴκῳ, domum versus.

Penes

ἐπὶ τῇ δούμῳ ἔστω, sit penes po-
pulum. *Halicarn.*

B

Per

ἐπὶ χρόνῳ, per otium.

Cum

ἐπὶ πολλῇ ἐξουσίᾳ, *Halicarn.*
magna cum potestate.

Erga

ἐπὶ τῶν δεομένων πρῶτος. *Chry-
sost.* mitis erga egentes.

Super

ἐπὶ πινάκι, super tabula seu
disco.

Penes

ἐπὶ σοι ἔστω, penes te erit.
Xenophon.

C

Ad

ὡς ἐπὶ ποταμῷ. *Thucyd.* erat
ad fluuium.

ἐπὶ cum
dativo.

In

ἐγένοντο ἐπὶ τῇ πόλει κινήσεις,
Halicarn. seditiones or-
tæ sunt in vrbe.

Post

τίς πρῶτος, τίς δὲ ἐπὶ πρῶτος;
quis primus, & quis
post primum? *Eurip.*

Præter

ἐπὶ τῷ σίτῳ, ἔστιν ἄλλο ἔχειν,
Xenoph.

Επὶ cum accusatiuo	Propter	Xenoph. præter victum A nihil aliud habere.
		ταῦτα ποιεῖν ἐπὶ τῷ κέρδει, Xenoph. hæc facere pro- pter lucrum.
	Super	καθίζεσθαι ἐπὶ πύρρῳ ἐστῖαν, sede- re super focum. Thucyd.
	Supra	πλατεῖα ὅρις ἐπὶ χεῖλι. Theo- crit. latus natus supra labra.
	Ad	ἐπὶ δεξιάν, ad dextram. B
	Versus	ἐπ' οἶκον, domum versus.
	Aduers ⁹ Contra	ἐπὶ τὴν ἀνταγωνιστὴν ἀσχεῖν, Isocrat. exercere contra Antagonistas.
	In	ἐπὶ γλαῶσαν ἐλθεῖν, in buc- cam venire. Halicarn.
	Propter	πρὸς σε ἥλθον ἐπ' ἀργύριον, Xenoph. veni ad te pro- pter argentum. C

A M Φ I.

Ἀμφὶ cum genitiuo	Circum	τοῖς ἀμφὶ ταύτης τῆς πόλεως οἰκέσιν, Herodot. iis qui circum hanc ciuitatem habitant.
	De	ἀμφὶ δὲ ἕρην ἢ πόλεμον, Lu- cian. sermo erit de cœ- lo.

Per

A	Amphi cum datiuo	Per	φοίβουτ' ἀμφὶ καὶ αὐτῆς εἰνακίῳ ἥρας λίσσασθαι. <i>Apoll. per</i> <i>Apollinem, & ipsius</i> <i>Iunonis gratia te rogo.</i>
		Circum	ἀμφὶ πόδεσσ' ἀράεισκε πέδι- λα. <i>Homer. circum pe-</i> <i>des aptabat talaria.</i>
		Apud	ἀμφὶ σὺν, <i>Sophoc. apud te,</i> <i>vel tecum.</i>
B		Propter	ἀμφὶ αὐτῇ, <i>propter ipsam.</i> <i>Lucian.</i>
		Contra	ἀμφ' ὀδυσεῖ, <i>Sophoc. contra</i> <i>Vlyssēm.</i>
		Circa	ἀμφὶ δέ μιν ζῶα μυρία ἔστηκεν, <i>Lucian. innumerabiles</i> <i>circa illū steterūt bestię.</i>
C	Amphi cum accusatiuo	Circiter	ἡμέτερον ἦδ' ἀμφὶ τὸ λυκαυγῆς, <i>Lucian. circiter diluca-</i> <i>lum est.</i>
		De	νόμους τὰς ἀμφὶ θυσίαν κατα- σάδεντας, <i>Halicarn. leges</i> <i>de sacrificiis latas.</i>

ARTICVLVS pluralis cum præpo-
sitione πρὸς, vel ἀμφὶ, idem est quod pro-
prium nomen solūm, οἱ πρὸς πρίαμον. *Pria-*
mus. οἱ πρὸς παῦλον, Paulus. οἱ ἀμφὶ πρίαμον καὶ
πάνδρον. Hom. Priamus & Panthous. οἱ ἀμφὶ,
οἱ πρὸς

οἱ περὶ πρίαμον, & similia construuntur cum A
 verbo singulari, eò quòd sub voce plurali
 vnum tantum significet hæc locutio, He-
 rodot. καὶ οἱ ἀμφὶ πησίστρατον ἀπικνέεσθαι ἐπὶ παλ-
 λωίδῳ. ἀδελφάκης ἱερὸν, καὶ ἀντία ἔθετο τὰ ὄπλα.
Pisistratus venit ad templum Palladis Pallenia,
& è regione posuit arma. Vide Budæum.

Aliquando tamen significant istæ lo-
 cutiones comitatum vel socios, οἱ περὶ καί- B
 σαρεα, qui sunt partium Caesaris. οἱ περὶ τὸν παῦ-
 λον, Actor. 13. socij Pauli.

Π Ε Ρ Ι.

Πεὶ cum genitivo	Circum	περὶ σπηῖος, circum spelun- cam. Homer.
	De	περὶ ψυχῆς, de anima.
	Pro	περὶ ψυχῆς μάχεσθαι, pro vita pugnare, Plato.
	A, ab	μεγάλῳ εἶληφε περὶ θεῶν τι- μῶν, Lucian. honorem magnum accepit à Diis.
	Propter	περὶ χαλῶ ἔρβυ ὃ λιθάζομεν σε, ἀλλὰ περὶ βλασφημίας, Ιοα. 10. nō ob vel propter bo- num opus lapidamuste, sed propter blasphemiam.
	Pra	περὶ πάντων, Halicarn. præ omnibus.

Apud

A

Πεὶ cum
dativo

Apud

πολλὸς ἀπέβαλον περὶ τοῦ
ἀμάξαις, *Plut.* multos
amiserunt apud currus.

Circa

περὶ τῇ δέρῃ, circa collum.
Xenoph.

Ex

ὃν περὶ κηρὶ φίλει, *Hom.* quem
ex animo amabat.

Apud

καταρτίους ἀνδρώπας εἶχε
περὶ αὐτὸν, *Lucianus.* ha-
bebat apud se homines
execrandos.

B

Ad

ὥς ἔλθοιμι περὶ τὸς φιλοσόφους,
Lucian. quomodo ve-
nisssem ad Philosophos.περὶ cum
accusativo

In

τὰ περὶ ψυχῇ, illa quæ
sunt in animo.

Circa

περὶ τὰ φοβερά ἢ ἀνδρεία,
fortitudo est circa ter-
ribilia, *Aristot.*

C

Circiter

περὶ αἰῶνα ὥραν, *Xenoph.*
circiter horam prandij.

Erga

χρηστὸς περὶ ἡμᾶς ἀνὴρ. *Hali-
carn.* vir benignus erga
nos.

Et hæc de Prepositionibus.

Caput XIX.

A

DE CONSTRUCTIONE
CONIVNCTIONVM.

I. CONIVNCTIONES copulatiuæ & disiunctiuæ eodem ferè modo, quo apud Latinos construuntur.

II. CONSTRVITVR εἰ cum quouis B
tempore indicatiui modi: cum præsentī,
εἰ ἐθέλεις ὑπάρχειν & εἶναι. Lucian. si vis ama-
bilis esse.

Cum imperfecto, εἰπερ ἢ ἐβόλετο & ἐδό-
κει αὐτῷ συκοφαντεῖν. Isocrat. Si velit & sta-
tuerit Sycophantam agere.

Cum perfecto, πρῶς μὲν εἰ μέμνηται. ad
verbum. Tentas me, si insaniui, tentas me num C
insaniam. Ἰνὲς ἐκείνους εὐλογῶνται, ὅς οὐκ ἴσασιν
εἰ γέγονασι. Isocrat. quidam illos laudant, quos
utrum nati sint ignorant.

Cum futuro, ὅτε οἶδα εἰ χαμήσῃς ἔπ. Lucia.
nescio num ducturus sis amplius uxorem.

Cum Aoristo secundo, εἰ καὶ π ἡμαρτον
ὕψνω δίμοι. Lucian. Si quid peccavi, ignosce
mibi.

Cum

A Cum Aoristo primo, ἀγνοῶ εἰ ἐτυψεν, *ignoro num verberauerit.*

III. CONIUNGITVR eadem particula εἰ cum optatiuo & subiunctiuo, τῶν ξένων εἰ μεταίχοιεν. Demosth. *si peregrinorum essent participes.* εἴσῃ εἰ σοι παροξείλθῃ μόνον. Lucian. *scies si tantum te adierit.* εἰ δὲ ἔ μὴ δῶσσι. Homer. *si non dederint.*

B. IV. EOSDEM modos habent εἰάν, ἰδὲ, αἰ, ἵνα, ὥς, ὥστε, ὅπως, μή, & similes coniunctiones, quarum exempla passim sunt obuia. καὶν verò ferè coniunctiuo gaudet.

V. CONIUNCTIO αὐ dupliciter vsurpatur: primò διωηλικῶς, id est, ita vt potentiam & facultatem significet, secundò ἀοριστολογικῶς, id est, indefinitè & indeterminatè.

C Primo modo coniungi potest cum omnibus modis & temporibus: secundo modo plerumq; coniunctiuum habet, ὅ, ἡ, αὐ λέγῃς, quodcunq; dicas. ὅσῳ αὐ διαφέρεις, quantumcunque differas. Interdum etiam optatiuum, ἥνίκα αὐ εἰπῇν τι κατὰ τῶν δέοι, cum oporteret quidpiam dicere aduersus hæc. De particula αὐ multa iam diximus lib. i.

VI. ὅταν, ὅπότεν, quando, siquando, ἐπὶν, ἐπειδαν, post-

δὲν, *postquam, si*, cum coniunctiuo plerum- A
que iunguntur. Demosth. χαίρομεν ὅταν τις
ἐπαυνῇ τοὺς μεγάλους ἡμῶν, *gaudemus cum quis*
maiores nostros laudat. ἐπεὶ & ἐπεὶ δὲ, postquam,
indicatiuum habent.

ὅτι, *quòd*, habet indicatiuum & coniun-
ctiuum. neque verò plura dicenda viden-
tur de coniunctionibus, cùm earum co-
gnitio non tam regulis quàm vsu & le- B
ctione egeat, vixq; fieri possit, vt iuuentus
minutias illas Grammaticas de coniun-
ctionibus memoriæ mandet.

Caput XX.

DE FIGVRATA CON- C STRUCTIONE.

SICVT apud Latinos, ita apud Græ- *conuincit omne*
cos tres virtutes oratio habere debet, vt
emendata, vt dilucida, vt ornata sit, qui-
bus virtutibus totidem vitia contraria
sunt: Nam emendatæ, barbara: dilucidæ,
obscura; ornatæ, inornata aduersatur.

A. DE SOLOECISMO ET
BARBARISMO.

DE HIS, cum ab Emmanuele optimè explicentur, nihil hîc dicendum arbitramur, maximè cum iisdem fermè modis solœcismus & barbarismus committantur in Græca lingua, quibus in Latina. Illud verò diligenter cauendum est, ne si quid in auctoribus Græcis occurrat, quod solœcismi vel barbarismi speciem præseferat, continuò solœcismum barbarismumue ab illis admissum pronuntiemus. Non enim solœcismi sed solœcophane dici solent illa, quæ non ex ignorantia, sed de industria, vel ex quadam docta incuria à magnis auctoribus sunt scripta, cuiusmodi plurima occurrunt apud Græcos, ut illud Aristotelis, οἱ δὲ ἔδδ' τοῖς συνδιαμένουσιν ἐν ταῖς ἀτυχίαις ἀξίως πισεύειν, ὡς ἐξαπατῶντας καὶ παραποιεμένους, alij ne iis quidem qui in rebus aduersis nobiscum permanent credendum existimant, quippe qui simulent & decipiant. Recta constructio exposcebat, ὡς ἐξαπατῶσι καὶ παραποιεμένοις, Demosth. ἐπεσσεκτέον ἡμῖν ὅτι τοῖς τέτων λόγοις, εἰδότες, ὅτι ἐκ πάντων τέτων, &c. pro εἰδότες: non attendendum est horum sermonibus à vobis, scientes, pro scientibus, Isocrat. θεόμεθα ἐν ὑμῶν ἄνδρες ἀδυναστοί, μετ' ἐυνοίας ἀκροάσασθαι τῶν λεγομένων, ἐνδυμεμένους, vbi à genitiuo ad accusatiuum contra communem regulam fit transitus. Cuiusmodi alia multa exempla adfert Budæus, ut sunt illa Sophoclis de duabus sororibus loquentis, ἴδε δὲ τῶ δὲ τὰ κλισιγνήτω, videre duas sorores, pro τὰ κλισι-

τὰ πασι γήτα, & paulò πὸστ ψυχῆς ἀφειδήσαντε, vitæ A
 prodigæ, pro ἀφειδήσεια, & τιλικῆτι epithetum
 Electre, & alia multa. Sed his omībis, figuras, quæ &
 verbis & orationi ornamento sunt, breuiter attinga-
 mus, quia Græcis fere cum Latinis sunt communes.

ENALLAGE.

ENALLAGE est cūm vna orationis
 pars pro alia, vel attributum pro attribu-
 to ponitur; cuius rei passim iam in toto B
 hoc libro, & in primo quoq; varia exem-
 pla adduximus. Nam & nomina pro ad-
 uerbiis, & hæc cum articulo pro illis, &
 præpositiones cum articulo pro nomine,
 & sæpe quamuis sine articulo, pro aduer-
 biis, itemq; participia pro nominibus v-
 surpantur. Modus item cum modo per-
 mutatur, & sæpè tempus cum tempore, C
 itemq; genus cum genere, & casus cum
 casu, & numerus cum numero.

ECLIPSIS.

ECLIPSIS figura est, cūm id, quod in
 oratione deest, foris omnino petendum
 est, ζυλῶν σε τῷ νῶ, τῆς δὲ δειλίας συγῶ. Soph.
 assumēdum est foris ἐνεκα. Laudo te ob istam
 mentem, aſt ob timiditatem odi. ὡς βαθὺν ἔκοι-

A μήτης ὦ τέκνον, subauditur, ὕπνον. Lucia. *quàm profundum dormiisti somnum, ô fili.*

P A T E T autem hæc figura latissimè, ac ferè per omnes orationis partes manat, sicut apud Latinos, eiusque satis multa exempla passim toto hoc libro sunt allata.

Z E V G M A.

B

Z E V G M A figura est, cùm id, quod in oratione desideratur è proximo assumitur, manente eodem genere, numero, casu, cæterisq; attributis. Isocrat. τελαμῶν ὁ μὲν Αἴας ἔτεκερ ἐγλήθη, πηλέως ἢ Ἀχιλλεύς. *Telamone Ajax & Teucer natus est, Peleo autem Achilles.*

C

Q U O D si quis hoc exemplum omnibus numeris explere velit, dicendū erit: τελαμῶν ὁ μὲν ἐγλήθη Αἴας. καὶ τελαμῶν ὁ ἐγλήθη τεκερ, καὶ πηλέως ἐγλήθη Ἀχιλλεύς.

Anacreon. ἱερὸν γάρ ἐστι Φοῖβος κιθάρη, δάφνη τριπέσσε, *sacra enim Phæbo sunt cithara, laurus, tripus.* Oratio hæc explenda est, ut prior, repetitione verbi ἐπὶ ad singulos rectos.

SYLLE-

SYLLEPSIS est, cùm id, quod in oratione deest, è proximo assumitur, mutato tamen genere, aut numero, aut casu, aut aliquo è cæteris accidentibus. Hom. παρ-
θενῖα γὰρ καὶ ἡ ἵεοι ἀπαλὰ φρονέοντες, *virgines*
ἐ *& iuuenes teneri.* πένια καὶ πλῆτ' ἀναγκάια
τῷ βίῳ. Theodor. *paupertas & diuitiæ neces-*
saria sunt vitæ. Ἄλοχοι καὶ νήπια τέκνα ἔαται B
μεγαροῖς ποτιδέγμεναι. Homer. *uxores & liberi*
sedent in ædibus expectantes. αἷρ καὶ ὕδωρ καὶ
ἑαυτὰ τῇ φύσει λευκά, Aristot. *aer & aqua sua-*
pte natura alba sunt. αἱ δὲ ζωασταῖαι, καὶ ὁ πλῆτος.
Δὲ τὸν τιμὴν ἐστὶν αἰρετὰ. Arist. *potestas & di-*
uitiæ propter honorem expetenda sunt. ἐλπίς καὶ
φόβος ἐν φίλοις ἀξιοῦνται. Brutus epist. *Spes*
& metus in amicis sunt fide digna. C

A N N O T A T.

IN his similibusq; exemplis vt oratio suis numeris plena sit, necessariò genus & numerus mutanda erunt, παρθενῖα ἀπαλὰ φρονέουσαι, teneræ virgines, καὶ ἡ-
ἵεοι ἀπαλὰ φρονέοντες. αἷρ καὶ ἑαυτὸν τῇ φύσει λευκός
ἐστὶ καὶ ὕδωρ καὶ ἑαυτὸ τῇ φύσει λευκὸν ἐστὶ. Et sic de cæteris.

P R O L E P S I S.

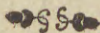
P R O L E P S I S est cùm dictio aliqua

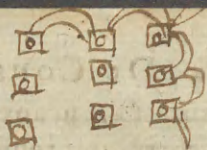
- A totum significans præcessit, quæ rursus in partibus intelligitur, neq; explicatur, ὁμοπάτεροι πολλὰν ἐν μιᾷ γαστρὶ, ὁ μὲν ἄρσεν, ἡ δὲ θήλεια γίνονται. Lucian. Sæpe numero ex eodem patre, eademq; matre nascuntur alter masculus, altera fœmina, τῶν δὲ γυναικῶν δύο εἰσὶν εἶδη ὁ μὲν μικρὸς, ὁ δὲ μέγας. Arist. Vulturum due sunt species, alius quidem parvus, alius verò maior. ἔχουσιν ὁ μὲν αἰσθῆσιν, ὁ δὲ ὀπίσθημι. Aristot. Habent alter sensum, alter scientiam.

A N N O T A T.

IN his exemplis dictio totum significans est ὁμοπάτεροι, partes ἄρσεν & θήλεια, ubi rursus ὁμοπάτεροι ἄρσεν, ὁμοπάτεροι θήλεια, dicendum erit, si orationem velis integram efficere; quod etiam in altero exemplo faciendum est, ὁ μὲν ἔχει αἰσθῆσιν, ὁ δὲ ὀπίσθημι.

- C ET hic finis sit Syntaxeos. Nam quæ orationem inornatam & obscuram reddunt vt Cacophaton, Tautologia, Macrologia, Pleonasmus, Hyperbata cum suis speciebus, studiosus adolescens apud Emmanuelem accuratè explicata reperiet, cumq; à Græcis nihil omnino differant, non est quod hinc inutiliter repetantur.

EXERCITATIO GRAMMATICA

J N

PRIMAM CONCIO-

NEM D. IOANNIS CHRYSOSTOMI.

DE
ORATIONE.

L 4

EPI.

EPIGRAMMA
IN ORATIONEM DIVI
CHRYSOSTOMI.

DE
PRECATIONE.

VT penetret nubes ORATIO, & ardua vincat.
Sidera, remigij pennipotentis eget.

Nam nisi vis grauidam leuet in sublime volucris,
Instar plumbatis sidit in ima globi.

Ecquid opus sumptu? quid opus sudore? paratis
Sunt faciles ala, tu modo, lector, eme.

Quaris Vbi prostens? Aureo Chrysostomus ore
Monstrat & est tanti venditor ipse boni.

Perdus & pernox hunc unum volue, reuolue,
Vnus pro multis, nobilis auctor, erit.

Hic sermo, hic precibus Numen superare docebit.

Hic Oraij eloquij suppeditabit opes.

Michael J. Langdon

PRÆ.

PRÆFATIO AD LECTOREM.

SOLENT nutrices infantibus cibum præmansum in os inferere, ut quem ipsi conterere & commolere non potuissent, ab aliis comminutum accipiant, & in stomachum alimenti gratia traiciant. Harum exemplum sequuntur Græcæ Grammaticæ scriptores, dum aut epistolas Græcas, aut orationes, aut poëmata, aut fragmenta poëmatum deartuant, ut sic dixerim, & singula vocabula speciatim enucleant, & quæ qualiâue sint minutatim explanant in gratiam Græcæ linguae studiosorum, quibus, utpotè adhuc tironibus, & iam primum cum Græcis Musis familiaritatem ineuntibus, arduum foret propria industria, & sine duce ad nominum & verborum illorum cognitionem aspirare. Caterum fructuosam operam iuventuti hac in re nauarunt cum

L s alij,

alijs, tum præcipuè Clenardus & Antesignanus, ille meditatione in D. BASILII epistolam ad D. Gregorium Nazianzenum edita; hic verò praxi præceptionum Grammaticarum publicata. Vterque enim vice præceptoris functus accuratè singulorum Thematum originem, significationem, usumq; demonstrat, ut certum sit, non defuisse quibus ad Græcarum literarum cognitionem, æquè magnum subsidium attulerint Clenardus & Antesignanus, quam quotidianis in scholis Magistri.

Hac igitur utilitate, quæ ad studiosos redit, ego quoque permotus, prætermittere non potui, quin secundæ Institutionum Græcæ linguæ editioni adiicerem uberem & copiosam vocabulorum Græcanicorum explicationem, & in suas origines analysin, delecta eam ad rem elegantissimâ D. Ioannis Chrysostomi homilia de oratione, dupliciq; interpretatione addita, altera concinniore & liberiore P. Iacobi Pontani, ex Societate nostra; altera adstrictiore, & quæ verbum verbo, quamvis horridè & incultè, reddit, nam tyronum quàm maximè interest, ut hellenismos, Græcæq; orationis structuram & genium penitus introspeciant, quod aliter fieri nequit, nisi latina

tina interpretatio, totidem, quot in Græcis reperit, verba reponat, ipsamq^{ue} quoad licet, compositionem demonstret, & quo Græca oratio discrimine à Latina discrepet, perspicuè ostendat. Quare prudenter quoque & utiliter facere censendi sunt illi Græcarum disciplinarum Magistri, qui auctores Græcos suis auditoribus ad verbum prius interpretantur, quàm Latinam, & ab hellenismis nonnihil abeuntem interpretationem adferant. Spero autem hoc auctarium ad Græcas nostras Institutiones adiectum, gratum acceptumq^{ue} fore adolescentibus, qui Græcas Musas amant, quos rogatos velim, ut aliquando pro me quoque id faciant, ad quod in hac sua oratione CHRYSOSTOMVS tam disertè ac piè nos cohortatur.

Michael
Janczynsky

A

ΙΩΑΝΝΟΥ ΤΟΥ

ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ ΠΕΡΙ

προσευχῆς λόγος α΄.

B

Β Μφοτέρων ἕνεκα προσήκει τὰς ὁθεῖς
 θεράποντας μακαρίζειν καὶ θαυμά-
 ζειν, ὅτι τὴν ἐλπίδα τῆς ζωτικῆς
 ἐν τῆς αἰγίας εἶχον εὐχαῖς, καὶ ὅτι
 γραφῇ φυλάξαντες τὰς ὕμνας, καὶ τὰς λατρείας,
 αἰς τῷ Θεῷ συν χαρᾷ καὶ φόβῳ προσέφερον, καὶ
 εἰς ὑμᾶς διέδωκαν τὸν ἑαυτῶν θησαυρόν, ἵνα πρὸς
 τὸν οἰκεῖον ζῆλον πᾶν τὸ ὑπὸ τῷ ὀφθαλμῷ
 παρατηρηθῶσιν.

C D. IOANNIS CHRYSO-

STOMI DE SACRIS

P R E C I B V S.

O R A T I O P R I M A.

I N T E R P R E T A T I O A D

V E R B V M.

V T R O R V M Q V E gratia conuenit Dei famulos
 beatificare & admirari, quod sp̄s salutis: n̄ sanctis
 habue-

habuerunt precibus, & quod scripto custodiētes hymnos A
 & cultus, quos Deo cum gaudio & timore adferebant,
 & ad nos transmiserunt suum thesaurum, vt ad propri-
 um Zelum omnem posteritatem trahere possent.

INTERPRETATIO IACOBII PONTANI.

DVABVS de causis æquum est beatos pro-
 nuntiare, & admiratione afficere Dei seruos;
 quando & salutis suæ fiduciam in diuinis pre- B
 cationibus posuerunt, & hymnos arque cultus,
 quos æterno Numini adhibere cum exultatio-
 ne ac tremore consueuerant, literis custoditos,
 ad nos velut thesaurum suum transmittentes, po-
 steritatem omnem ad imitationem sui conuer-
 tere studuerunt.

Ἀμφοτέρων] Genit. plural. masc. est ἁμφοτέρων, & fem.
 ἁμφοτέρας, neut. ἁμφοτέρων, vt ὁ λόγος, 39. a. ἡ μῦθος, 36.
 a. τὸ ξύλον; 39. b. vterque, vtraque, vtrumque, hinc C
 verbum ἁμφοτερίζω, in vtramque partem inclino.
 ὁ δὲ ἡ ἁμφοτεροδέξις, ambidexter.

ἐνεκα] aduerb. propter, gratiâ, causâ, regit geni-
 tiuum. 129. b. poetice εἴνεκα, ἔνεκα, ὡνεκα.

ἁρμόζει] conuenit, par est, decet, verbum im-
 personale, de quo 303. Porro vt à Latinis personalibus,
 conuenio, competo, confero, conduco, & simi-
 libus formantur impersonalia, conuenit, competit,
 confert, conducit, sic à Græco personali ἁρμόζω, at-
 tineo,

- A** tineo, pertineo, formatur impersonale *δεσθῆκει*, conuenit, quod D. Chrysostomus in hac oratione sæpè repetit. Componitur *δεσθῆκω* à præposit. *δεσ*, & ἵκω, venio, secundæ coniugationis barytone, fut. ἵξω, qua notione vsurpatur etiam ἵκω. fut. ἵξω, à quo sumit sua tempora ἱκνῆμαι. vide 342. c. participium verbi *δεσθῆκει*, est *δεσθῆκον*, decorum, id quod decet, officium, κατὰ τὸ *δεσθῆκον*, vt decet, vt par est. καὶ τὸ *δεσθῆκον*, præter decorum. τὸ *δεσθῆκον* ἡμῖν ποιεῖν, facere quod nostri est officij.

τῆς] articulus præpositiuus masculin. accusat. pluralis, 15. c.

τοῦ] itidem articulus masculin. genitiu. singular. 15. c.

θεῷ] genit. sing. ὁ θεός, Deus. vt ὁ λόγος, θεὰ, Dea, vt ἡ μήτηρ.

- C** *δεεῖς ποντίας*] accusat. plur. quintæ simp. ὁ *δεεῖς πων*, famulus, minister, interdum cultor, vt *δεεῖς πων* μουσῶν, cultor Musarum. genit. τῶν *δεεῖς πων*, hinc factum. *δεεῖς παινα*, famula, & *δεεῖς παινῆς*, τῆς *δεεῖς παινίδος*. 98. a.

μακαρίζειν] Infinit. à *μακαρίζω*, quartæ coniugat. baryt. beatum prædico, beatifico. futur. *μακαρίσω*, 156. c. Atticè *μακαρίω*. Aorist. 1. ἐμακάρισα, præter. αἶ. μεμακάρισα. pass. μεμακάρισμαι. hinc *μακαρισμός*. 274. a. b. beatitudo. ὁκτὼ *μακαρισμοὶ*, octo beatitudines. ὁ δὲ ἡ μάκαρ seu μάκαρς, beatus. τῶν *μάκαρ*. 49. b. seu *μάκαρ*.

μακάριος. 55. a. ἡ μακαριότης, beatitudo, τῆς μακα- A
ριότητος. 52. b.

Porro quod Græci in verbis quibusdam repetunt pri-
mam consonantem presentis cum augmento, ut τρέπω,
πέτυφα, μακαρίζω, μεμαρξάμην, id Latini etiam in
nonnullis observant, ut in his, præter cetera; curro, oc-
curri, pungo, pupugi, tundo, tutudi, tondeo, to-
tondi, mordeo, momordi, spondeo, sponpon-
di, posco, poposci, & interdum mutatis vocalibus
presentis; cado, cecidi, cæδο, cecίδι. Imò prisci La-
tini more Græcorum repetitionem istam per e facie-
bant, memordi, pepugi, spepondi, cecurri, pe-
posci. Vide Emmanuelem in Schol. verb. init. Hinc
illa apud Poëtas, tetuli, tetulisset, pro tuli, tulis-
sem.

καί] & coniunctio copulativa, nusquam non ob-
uia.

θαυμάζειν] Infinit. presens quartæ baryt. à θαυμά-
ζω, miror, admiror. fut. θαυμάσω. Aor. 1. ἐθαύμασα. C
præter. act. τεθαύμακα, mutato θ presentis in tenuem τ.
141. a. τὸ θαῦμα, ἡ θαύμας, mirum, admiratio.
44. c. ἡ θαυμασιότης, admirabilitas. ὁ θαυμαστός, ad-
mirabilis. Regit autem θαυμάζω, genitivum. 70. c.
Sed hic & aliàs sæpè accusativum.

ἐπ] quòd, coniunctio.

τῷ] artic. fæm. præpos.

ἐλπίδα] accusat. singul. à ῥέκτο ἢ ἐλπὶς, τῆς ἐλπί-
δος, Spes, quintæ simpl. accusat. exit in α, τῷ ἐλπί-
δα,

A δα. 56. c. ἐλπίζω, spero, ἀπελπίζω, despero. ὁ καὶ ἡ εὐελπίς, εὐέλπιδος, qui benè sperat, bona spe fretus.

Σωμείας] genit. singul. secunda simpl. desinit in ας, quia rectus ἡ Σωμεία, salus, in α purum exit, 36. b. c. ὁ Σωτῆς, saluator. & Σωτήρ, 50. a. vocat. ὁ σωτήρ, 61. a. verbum est Σώζω, seruo, saluo. de quo infra. σῶσρον, pretium conseruationis & saluationis, sicut λίστρον, pretium liberationis.

B ἐν] in, prepositio, 308. a. regit datiuum, 142. a. b.

ἁγίαις] Dat. plural. secunda simpl. ὁ ἅγιος, ἡ ἁγία, τὸ ἅγιον, sanctus fœm. desinit in α, quia masculinum exit in ο purum. 92. c. ἁγιάζω, sanctifico. quarta barytonorum; ἡ ἁγιότης, sanctitas, τῆς ἁγιότητος. 52. b.

ἔχω] Aorist. 2. vel imperfect. à verbo ἔχω, habeo, de quo 341. c. Augetur per ει, vt & alia nonnulla verba, 129. a.

C εὐχαῖς] Dat. plural. vt πιαῖς, Rectus, ἡ εὐχή, oratio, precatio, votum. εὐχομαι, oro, opto. εὐκλὺς, εὐκταῖος, optabilis. εὐκλήειον, sacrarium, oratorium, locus ad precandum destinatus.

γραφή] Dat. singul. vt πρῆ, à γραφή, scriptura, ἁγία γραφή, sacra scriptura. γράφω, scribo. futurum γράψω, scribam. prima barytonor. præterit. act. & med. γέγραφα, inde ablato augmento & α in η mutato, sit γραφή, nam & à præterito medio formantur verbalia. 276. b.

φυλάξαντες] Aorist. 1. particip. à φυλάττω, seruo, A
custodio, quarta baryt. fut. φυλάξω, Aorist. 1. ἐφύ-
λαξα. praterit. αἶτ. πεφύλαχα. pass. πεφύλαχμαι.
Hinc φύλαγμα. 274. a. id quod custoditur. ὁ φύ-
λαξ, ὁ φύλακς. 48. a. custos. ἡ φυλακή, carcer,
custodia. communiter dicitur φυλάσσω, sed Attici σ
in τ, mutant. 29. b. 121. b.

ὕμνος] vt τὸς λόγος, tertia simplicium; ὁ ὕμνος,
hymnus, laus, celebratio. quæ hymni sit natura &
finitio explicat Pontanus noster lib. 2. Instit. poet. cap. B
31. ὑμνέω, laudo, celebro. futur. ὑμνήσω, vt φιλέω,
φιλήσω. 203. b. *stabat mater dolens*

λατρείας] accusat. plural. secunda simpl. ἡ λατρεία,
quod hic cultum diuinum, solique Deo debi-
tum significat, quæ notio frequens est apud Theologos,
quamuis generali significatu idem sit quod seruitus.
verbum λατρεύω, seruo, sexta barytonæ. futur. λα-
τρεύσω. 122. c. ὁ λάτρης, famulus, seruus, cultor.
prima simpl. ἡ λάτεις, λάτεις, famula, cultrix. se-
cunda contractorum.

ὄν] preposit. 308. a. regit datiuum. 143. Atticè
ξύ. 29. a. b.

χαρῆ] Dat. sing. secunda simpl. ἡ χαρῆ, gaudium.
χαίρω, gaudeo. de quo in Inuest. Themat. prater. med.
κέχαρς. hinc χαρῆ. nam à praterito medio sunt etiam
verbalia in a.

φόβω] Dat. singul. tertia simpl. ὁ φόβος, timor, me-
tus.

M

tus.

A tus. φοβέομαι, timeo, metuo. fut. med. φοβήσομαι, φοβέεσθαι, terribilis, meruendus.

παραφέρω] Imperfect. à παραφέρω, adfero, compositum à πρὸς & φέρω, fero. de quo vide 284. c. & in themat. Inuestig. ἡ παραφορά, oblatio. ὃ καὶ ἡ παράφορος, commodus, aptus, utilis. παραφόρως, commodè, utiliter.

εἰς] in, preposit. 308. a. regit accusatiuum. 143. b. c. hic significat Ad. εἰς ἡμᾶς, ad nos. dicitur etiam εἰς

B ibidem.

ἡμᾶς] accusat. plural. à nominatiuo ἐγώ. 111. b.

δίδωκεν] Aor. 1. act. à δίδωμι, distribuo, transmitto, trado. οἱ ἅγιοι πατέρες δίδωκεν εἰς ἡμᾶς τὸ τοῦ δόγμα. Sancti patres tradiderunt nobis, vel, transmiserunt ad nos hoc dogma. Est autem tertie coniugationis verborum in μι, & componitur ex prepositione δι, cuius sunt varie significationes tam intra quàm extra compositionem. 145. a. b. & à verbo δίδωμι, do. 257. c. futur. δώσω, διδώσω. Aorist. 1. ἔδωκα, δέδωκα, per κ, 149. a. 257. c. hinc διάδοσις, traditio quæ per manus fit.

ἐαυτῶν] Genit. plural. pronomen composit. caret nominatiuo singul. in genitiuo ἐαυτοῦ, αὐτοῦ, in plurali ἐαυτῶν, & φωνῶν αὐτῶν, estq; omnium personarum, vt habes 117. c. 118. a.

θησαυρίζω] vt τὸν λόγον. ὁ θησαυρὸς, thesaurus. θησαυρίζω, thesaurizo, thesauros colligo.

ἵνα] vt, coniunctio. 309. c.

αὐτοῦ]

οὐδὲς] ad, preposit. 308. a. Quos casus regat, & qua A
significatione, vide in Syntaxi 148. b. c.

οἰκεῖον] vt τὸν λόγον, Rectus, ὁ οἰκεῖος, domesticus,
familiaris, adiectiuum ab οἶκος, domus. hīc significat
propriū, suū, vt posteros ad suū seu pro-
priū zelum seu ardorem incitarent.

ζῆλον] vt τὸν λόγον. ὁ ζῆλος, zelus æmulatio. Ζη-
λόω, vt δηλόω. 226. c. æmulator, suspicio. fut. ζηλώσω,
Aorist. i. ἐζήλωσα. Accipitur in bonam & in malam par- B
tem, vt & zelus, quæ vox aliquando inuidiam signifi-
cat. ὁ ζηλωτὴς, æmulandus, suspiciendus, inuiden-
dus. formatur ζηλωτὴς, à tertia personā prateriti pass.
ἐζήλωμαι, ἐζήλωσαι, ἐζήλωται. 257. a. b.

πάν] omne, generis neutri, πᾶς, παντὸς, πᾶσα,
πάν, 50. c. 94. b. composita ἀπας, σύμπας, omnis, vni-
uersus.

ἐπιγινόμενον] particip. present. temp. ab ἐπιγίνομαι
seu ἐπρίνομαι, quasi dicas, postnascor seu superna- C
scor, postea existo. vnde οἱ ἐπιγινόμενοι, post nati
seu posteri. Et τὸ ἐπιγινόμενον, quod postea nasci-
tur, vno verbo, posteri seu posteritas, vsurpant enim
Græci concreta neutra pro abstractis, τὸ νέον, pro ἡ νεό-
της, iuuentus. τὸ εὐσεβὲς pro ἡ εὐσεβεία, pietas, & id
genus alia, de quibus in Syntaxi. 45. a. b. Componitur
verbum illud ex prepositione ἐπὶ & γίνομαι seu γίνο-
μαι, de quo 338. b. c.

ἐπαυιάσθαι] Aorist. i. infinit. verb med. vt τύψαδες,
M 2 ab

A ab ἐπασάω, attraho, torqueo, circumuoluo. *con-*
ponitur ab ἐπὶ ἑσπάω. 206. a. fut. σπάσω. Aor. 1. ἔσπα-
 σα, ἔσπαχε, ἔσπασμαι, hinc σπασμός. Aor. 2. ἔσπον, habet
 enim hunc Aoristum. vide 206.

δυνῶσι] *tertia persona Aorist. 1. pass. coniunctiui*
modi, à deponenti verbo δύναιμαι, possum, valeo, se-
cundæ coniugationis verborum in μι, fit autem tem-
pus illud quasi à δυνάω, δυνήσω, δεδυνήκα, δεδυνήμαι.
B Aorist. 1. valdè vsitatus, ἐδυνήδω seu ἠδυνήδω, po-
 tui, valui. Aorist. 1. coniunct. ἐὰν δυνῶ, vt τυφῶ,
 si valuerō, plural. ἐὰν δυνῶσι, 177. b. Sunt autem
 apud Græcos, vt ἑ apud Latinos multa verba termi-
 natione quidem passiva, at significatione actiua, ἑ
 ex his vnum etiam est δύναιμαι, cuius verbale; ἠδύα-
 mis, τῆς δυνάμεως, potentia, virtus. ὁ δυνάστης, Dy-
 nastæ, Princeps.

Διαβαίνειν γὰρ προσήκει τὸν τῶν διδασκάλων
 ὅτι τὰς ὁμιλουῦτας τέχην, καὶ τὰς τῶν προφη-
C τῶν μαθητῶν, μιμητὰς προσήκει φαίνεσθαι τῆς
 ἐκείνων διηγουμένης, ἵνα πάντα τὸν χρόνον τῆς
 προσδύχαις καὶ τῇ ἑ λατρείᾳ συζῶμεν, τὸ
 ζῶν, τὸ υἱεῖαν καὶ πλεόν, τὸ πέρας ἀ-
 γαθῶν εἶναι νομίζοντες τὸ προσδύχεσθαι τῷ θεῷ
 καὶ καθαρῶς καὶ ἀδιαφθόρως ψυχῆς.

TRANSIRE enim conuenit Præceptorum ad di-
 scipulos mores, ἑ Prophetarum discipulos, imitatores
 conuenit apparere illorum iustitia, vt omni tempore

oratio.

orationibus, & Dei seruitio, & meditationi conuiuamus, hoc vitam, hoc sanitatem, hoc diuitias, hoc terminum bonorum esse arbitantes orare Deum cum pura & incorrupta anima. A

MAGISTRO RVM namque mores par est in eos immigrare, qui cum illis consuetudine coniunguntur, Prophetarumque discipulos eorundem iustitiam æmulari, vt quàm longum est æuum nostrum, ad preces faciendas, colendumque Deum, & ad pietatis exercitationem castis atque incorruptis mentibus incumbentes, B hanc adeò vitam, hanc incolumitatem, hasce diuitias nostras, hoc extremum bonorum arbitremur.

Ἰσχυαίνεαι] Infinit. presens à Ἰσχυαίνω, transeo, pertranseo. compositum ex διὰ & βαίνω, vado. futur. βήσω, à βάω, Ἰσχυήσω, præterit. actiu. βέβηκα, Ἰσχυέβηκα, transii, peruasi, de quo in Grammat. 283. c. 337. c. C

γὰρ] enim, coniunctio.

τὸ τῶν διδασκάλων τέρας] Inter articulum & dictionem, cū qua articulus construitur, eleganter interijciunt Græci dictionem aliam cum suo articulo, vt in alato exemplo vides; & in hoc: τὰ τῶν φίλων κοινὰ, amicorum omnia communia, pro, τὰ κοινὰ τῶν φίλων. τὰς τῶν φίλων παῖδας, amicorum liberos, pro, τὰς παῖδας τῶν φίλων. similia passim in omnibus auctoribus occurrunt, & in hac ipsa Chrysostomi oratione.

A διδασκάλων] Genit. plural. ὁ διδάσκαλος, doctor, ἢ διδάσκω, doceo, ἡ διδασκαλία, doctrina. τὸ δίδαλιν, merces, quæ doctori penditur.

ἐπὶ] præposit. varia habet significata, & varios casus regit. 152. b. c.

ὁμιλῶντας] Accusat. plural. particip. present. temp. ab ὁμιλέω, versor, conuersor, consuetudinem habeo. futur. ὁμιλήσω, præterit. ἔμιλην. Hinc ὁμιλία, conuersatio, consuetudo, congressus, colloquium, quod nomen transtulit etiam vsus ad conuersiones, & orationes in conuentibus recitari solitas, vnde homilia sanctorum Patrum. ὁμιλεῖν τὸ διδασκάλῳ, versari & agere cum præceptore. Nam verba conuersandi datiuum regunt. 86. c. ὁ ὁμιλητής, discipulus, familiaris.

τέρον] ὁ τέρας, tertia simplic. significat morem seu mores, ἢ τέρω, verito, muto, primæ coniugat. baryton. præter. med. τέτερα. nam dissyllaba, quæ in futuro habent ε, mutant illud in præterito medio in ο, vt habes, 193. c. hinc verbale τέρον, conuersio, & ὁ τέρας, mos, & latinè, tropus apud Grammaticos & Rhetores.

προφητῶν] Gen. plur. primæ simpl. ὁ προφήτης, Prophetæ, vocatiuo ὦ προφήτα. 33. a. sit ἢ προφημί prædico, prophetizo, compos. ex προ & φημι, de quo 302. b. προφήτης, τῆς προφήτιδος, fœmina fatidica, prophetissa, formantur enim à masculinis substantiuis fœminina substantiua, 96. c.

μαθητὰς] Accus. plur. primæ simpl. ὁ μαθητὴς, discipulus, à μαρδάνω, disco, vt latinè discipulus à disco, de μαρδάνω. 278. a 344. a.

μιμητὰς] Accus. plural. primæ simpl. ὁ μιμητὴς, imitator, à verbo μιμέομαι, imitor, primæ coniugat. circumflex. quod accusatiuum regit. 87. c. Hinc latinè mimus, pantomimus, histrio, gesticulator, omniumque ridiculus imitator. ἡ μίμησις, τῆς μιμήσεως, imitatio. ἡ μιμῶ, τῆς μιμῶς, μιμῶς, quartæ declin. contract. simia; Appellatur hoc nomine, quod actiones hominis imitetur.

φαίνεσθαι] Infinit. presens, pass. vocis vel mediæ, à φαίνομαι, videor, appareo. act. est φαίνω, cuius varia sunt significata; fut. φανῶ. 121. c. præterit. act. πέφαγκα, 144. b. pass. πέφαμμαι, 175. b.

ἐκεῖνον] Gen. plur. vt τῶν λόγων, ἐκεῖνον, ἐκεῖνη, ἐκεῖνο, ille, pronomen demonstratiuum. 116. b.

δικαιοσύνης] vt τῆς πμῆς, ἡ δικαιοσύνη, iustitia. ὁ δίκαιος, ἡ δικαία, τὸ δίκαιον, iustus. comparatiuus. ὁ δικαιότερος, ἡ δικαιοτέρα, τὸ δικαιότερον, per o, non per ω. 103. b.

χρόνον] ὁ χρόνος, tempus. tertie simplic. ὁ χρονικός, temporalis, ad tempus pertinens. τὰ χρονικά, libri, vbi annotatur quo tempore quidq. gestum sit.

προσευχᾷς] vt πμαῖς, Dat. plural. ἡ προσευχή, idem quod εὐχή, oratio, precatio.

A μελέτη] vt πμῆ, ἡ μελέτη, meditatio, cura, exercitatio, studium. *Tritum est illud vnius ex septem Sapientibus*, μελέτη τὸ πᾶν, exercitatio est omnia. μελετᾶω, meditor. vt πμάω. 216. futur. μελήσω.

σὺζῶμεν] present. temp. coniunct. modi à verbo σὺζάω, ex σὺν & ζάω, viuio, ad verbum; conuiuio, simul viuio. futur. ζήσω, σὺζήσω. Aorist. 1. ἐζήσα, συνέζησα. vide 225. c. Quomodo mutetur prepositio σὺν in compositione, inuenies. 134. c. construitur autē verbum σὺζῶμεν hic **B** cum datiuo vi prepositionis. 88. b. Porro vt Græci in compositione suas prepositiones variè mutant, ita & Latini suas, hinc colligo, colludo, corrodo, pro, conligo, &c. comedo, combibo, compono, pro conedo, &c. traicio, trano, trado, pro, transiicio, pelluceo, pro, perluceo, immitto, illigo, pro, inmitto, &c. offundo, pro, obfundo, occurro, affero, & sic in cæteris.

C τῆτο] pronomen demonstratiuum. ἔτ & αὐτῇ, τῆτο, hic, hæc, hoc. 115. c.

ζωῶ] ἡ ζωή, vita. *secunda simpl.*

ὑγείαν] vt πλὴ μῦσαν, ἡ ὑγεία, sanitas, dicitur etiam ὑγίεια, ὁ καὶ ἡ ὑγιής, καὶ τὸ ὑγιές, sanus. Accusat. τὸν ὑγιᾶ, 68. a. ὑγαίνω, sanus sum, *quintæ coniugationis barytonor.*

πλουῶτον] vt τὸν λόγον, ὁ πλεῖστος, diuitiæ. πλετέω, diues sum. fut. πλεθήσω, vt φιλέω, φιλήσω. ὁ πλέσσι, diues.

diues. πλούσιως, opulenter, abundè. ὁ πλεῖτος, **A**
Plutus, Deus diuitiarum. item, diuitiæ.

πέρας] finis, terminus, generis neutri; vt τὸ κρέ-
ας, quinta declinat. contractor. τῆ πέρας] &, πέρας &,
πέρως.

ἀγαθὸν] vt τῶν ξύλων. τὸ ἀγαθόν. bonum. ὁ ἀγαθός,
bonus. comparat. ἀρείων, βελτίων. 104. a. b.

εἶναι] Infinitiuus, præsens ab εἰμι, sum, quod habes
286. a.

νομιζοντες] particip. present. temp. à νομίζω, puto, **B**
arbitror. quarta coniugat. baryton. fut. νομίσω. Atticè
νομιῶ. 156. c. praterit. νενόμικα. pass. νενόμισμαι. Hinc
νόμισμα, numisma, quod Principis aut Magistratus
arbitrio ita cufum sit & signatum.

τὸ προσεύχεσθαι] Infinitiuus cum articulo supplet
vicem nominis. 6. b. c. Nam τὸ προσεύχεσθαι, idem est
ac ἡ προσεῦχῃ, oratio. Componitur à πρὸς & εὐχραι,
oro, precor. fut. med. εὐξομαι. imperfect. εὐχόμενος. At- **C**
ticè ἡνυχόμενος, mutant enim Attici & in ην. 130. c. Re-
git autem προσεύχουμαι. vt & simplex εὐχραι dati-
uum. 91. b. εὐχου τῷ Θεῷ ὑπὲρ ἐμοῦ, precare Deum
pro me.

μετὰ] Præposit. 300. a. variam habet significationem
& constructionem. 245. c.

καθαρός] Gen. sing. secunda simpl. ὁ καθαρός, purus,
ἡ καθαρή non καθαρή. 92. c. τὸ καθαρόν.

ἀδιάφορος] vt ὁ λόγος, ὁ καὶ ἡ ἀδιάφορος &, καὶ τὸ

A ἀδιάφθορον, incorruptus. Sub vna terminatione comprehendit duo genera, quippe compositum. 93. b. c. imò decompositum, ex primitiua particula α, & διὰ, & φθός, corrup:io. verbum est φθείρω, quinta coniugat. baryt. διαφθείρω. corrupio. fut. φθερώ. Aor. 1. ἐφείρα. præterit. act. ἐφάραξα, præterit. med. ἐφάραξα. Hinc φτορά, & φθός. & ὁ καὶ ἡ ἀδιάφθορος.

ψυχῆς] ἡ ψυχὴ, anima, secunda simplic. ὁ ψυχικός, animalis.

B ὡς περὶ γὰρ τῷ σώματι φῶς, ἡλιος, ἔτω ψυχῇ, προσόχη. εἰ ἐν τυφλῷ ζῆμία, τὸ μὴ ὁρᾶν τὸν ἥλιον, πῶς ζῆμία χριτιανῶ, τὸ μὴ προσόχεσθαι (σωεχῶς, καὶ Δία τῆς εὐχῆς τὸ ἔχον φῶς εἰς τὴν ψυχὴν εἰσάγειν; καὶ τίς οὐκ αὐτὸν ἐκπλαγείη & θαυμάσειε τὴν & Θεὸν φιλανθρωπίαν, ὡς εἰς ἡμᾶς ὁπιδείκνυται, ποσῶντιν ἡμεῶν ἀνθρώποις χαριζόμενος. ὡς & προσόχῃς ἀξιῶσαι καὶ ὁμιλίας τῆς ἑαυτῶ; θεῷ γὰρ ὡς ἀληθῶς λαλῶμεν τῷ κατὰ τῆς προσόχῃς, δι' ἧς & τοῖς ἀγγέλοις συνομιλοῦμεθα, καὶ τὴν πρὸς τὰ ἄλλα κοινωνίαν πολὺ φαινόμεθα διαφύγοντες.

QVEM ADMODUM enim corpori lux Sol (est) sic anime oratio! Si igitur ceco, pœna, non videre Solem, quanta pœna Christiano (erit) non orare assidue, & per orationem Christi lumen in animam inducere? Atqui quis non obstupescat & admiretur Dei humanitatem, quam

quam in nos ostendit, tantum honorem hominibus donans, ut & oratione dignetur (illos) & conuersatione sua? Deo enim verè loquimur tempore orationis, per quam & Angelis copulamur, & illam ad irrationalia communionem multum videmur effugientes.

ET ENIM perinde ut Sol iste luminibus suis corpora, ita animos suo quodam lumine vestit oratio. Quare si oculis capto supplicium est, Solem videre non posse, quanto tandem grapius malum homini Christiano non precari affiduè, & ita Christi luce vacantem circumferre animum, fore putabimus? Bonitas porro Dei, cum genus humanum tanta gloria impertiuit, ut ab eo adorari, utique secum habere commercium velit, quem nostrum, quæso, in admirationem stuporemque non conijciat? Omnino enim cum Deo loquimur, quoties nos precibus dedimus. qua item ratione à natura belluarum longius recedentes, Angelis exæquamur.

ὡςπερ] quemadmodum, aduerb.

Σώματι] τὸ σῶμα, ἢ σῶμα] &, corpus. quinta simplic, ὁ σωματικός, corporeus.

φῶς] Genit. neutri, τῷ φωτός, lux, lumen, quinta simpl.

ἥλιος] ut ὁ λόγος &, Sol, ἡλιακός, solaris, quod adiectiuum infra occurrit.

ἕτερον]

A ὅτω] sic, adverb. sequente vocali additur σ, ὅτως, quamvis id non semper obseruetur.

εἰ] Coniunctio, à qua nata videtur latina, si, leui spiritu in s mutato.

ἔν] igitur, coniunctio.

τυφλῶ] vt τῷ λόγῳ. ὁ τυφλός, cæcus. ἡ τυφλότης, cæcitas. τυφλόω, excæco, vt δηλώω. ἡ τύφλωσις, excæcatio.

ζημία] multa, pœna, secunda simplicium.

B τὸ μὴ ὄρεῖν] iterum subit infinitiuus cum articulo vicem nominis.

μὴ] adverb. negandi, non.

ὄρεῖν] Infinit. præsens, vt πμᾶν, ὄρεσθαι. video, ὄρεσθαι, ὄρεσθε, ὡρεσθε, quare preponatur ε, habes 141. c.

πόση] scem, à πόσῳ, quantus? interrogatiuè.

ἡμεῶς] adverb. continuè, assiduè. Adiectiuum ὁ καὶ ἡ ἡμεῶς, καὶ τὸ ἡμεῶς, continuus, primæ con-
C tractorum. ἡ ἡμεῶς, continuatio, connexio.

ἐξ] cum genitiuo significat per. 145. a.

εἰσάγειν] Infinit. præsens, ab εἰσάγω, introduco, com-
ponitur ex preposit. εἰς & ἄγω futur. ἄξω. Aor. 2. ἦρον
& epenthesi ἦραρον. 333. a. b.

τίς, τί] quis, quæ, quid, seu quod. interrogatiuum
& infinitiuum, aliquis, aliqua, aliquod. hic interro-
gatio est. quinta simplicium. de quo 53. b.

ὅχι] aduerbium negandi. ὅχι dicitur, si sequatur vo-
calis,

calis, vt hīc, aut diphthongus. & si sequatur consonans, **A**
 caretq; accentu, si non accipiat ab enclitica.

αὖ] Vocula hac multi vsus & nitoris est in Græca
 lingua, de qua lege cap. 16. Grammaticæ, & cap. 19.
 Syntax.

ἐκπλαγεῖν] Aorist. 2. optat. modi, verbi pass. ab ἐκ-
 πλήττωμαι vel ἐκπλήσσομαι, obstupesco, attonitus
 sum, stupore percellor. Actiuum est ἐκπλήσω, per-
 cello, perterrefacio. compositum ab ἐκ & πλήτω,
 quartæ coniugat. fut. πλήξω, ἐκπλήξω. Aor. 1. ἐξέπλη- **B**
 ξα. Aor. 2. ἐπλάρον, η mutato in α, 151. a. ἐξέπλαρον,
 habetq; characteristicam γ. Aorist. 2. pass. ἐπλάγην,
 ἐξεπλάγην. Aorist. 2. optat. πλάγείην, ἐκπλάγείην,
 ἐκπλάγείης, ἐκπλάγείη.

φιλανθρωπίαν] secundæ simpl. ἡ φιλανθρωπία, hu-
 manitas. ἐκὶ ἡ φιλάνθρωπος, humanus. φιλανθρω-
 πως, humaniter.

ὧ] art. postpos. ὅς, ἡ, ὅ. de quo 18. a. b.

ἐπιδείκνυται] present. temp. indicat. modi, verbi pass.
 seu medi, ab ἐπιδείκνυμι, ostendo. ἐπιδείκνυμαι, idem,
 vel passiue, ostendor. compositum ab ἐπὶ & δείκνυμι,
 quartæ coniugat. verborum in μι, quod sua tempora
 sumit à δεικνύω & δείκω, vide 265. a. b. 339. b. Hinc
 ἐπίδειξις. demonstratio. ἐπιδεικτικὸς λόγος, ora-
 tio demonstratiua.

τοσούτῳ] vt τῷ πρὸς μὲν τοσούτῳ, tantus, τοσούτῃ,
 tanta. τοσούτῳ, tantum. 116. c. Neutrum non habet γ.
 38. c.

πρὸς μὲν

A πρὶν] ἢ πρὶν, honor, *secunda simpl.* πρῶτον, honor, ὁ καὶ ἢ πρῶτος, honorandus, pretiosus, nam πρῶτον, pretium quoque, & valorem rei significat.

χαρίζομαι] particip. present. temp. verb. med. & χαρίζομαι, dono, largior, gratificor, rem gratam facio. fut. med. χαρίσομαι. particip. pass. κεχαρισμένον, gratus, acceptus. unde tr. tum illud Homeri, ἐμῷ κεχαρισμένῳ θυμῷ, meo chare animo. τὸ χάρισμα, donum.

B ὥς] Regit hic infinitivum, ὥς ἀξιῶσαι, ad verbum, ut dignari, pro, ὥς ἀξιῶση, vel ἀξιῶσηται. 133. a. b.

ἀξιῶσαι] Aor. i. infinit. ut δηλώσαι, à verbo ἀξιόω, dignor, dignum censeo. item puto, existimo. priori significatione construitur cum genitivo. 79. a. passivum ἀξιόομαι, dignus censeor, dignor, passivè, ut illud Virgilij.

Coniugio Anchisa Veneris dignate superbo.

C ἡ ἀξία, dignitas. καὶ ἀξίαν, pro dignitate. ὁ ἀξίος, dignus, ἀξία, ἀξίον. Regit genitivum. 49. b. c. τὸ ἀξίωμα, dignitas, dignatio, & apud Philosophos axiomata, pronunciatum certum, & evidens, & exploratæ veritatis, ἀξίως, dignè.

τῆς] art. fœm. prepos. hic adhibetur maioris emphasis gratia, plenius enim & sonantius est ὁμιλίας τῆς ἐαυτοῦ, quàm τῆς ὁμιλίας ἐαυτοῦ.

ἀληθὺς] verè, adverb. ὁ καὶ ἡ ἀληθής, τὸ ἀληθές. 67. a. verus. ἡ ἀλήθεια, veritas. ἀληθέω, verax sum.

λαλῶ

λαλῶμεν] vt φιλῶμεν, *præsent. temp. indicat. mo-* A
di, à λαλέω, loquor. λαλήσω, λελάληκα. ὁ λάλῳ,
 loquax. λαλίσσευῳ, λαλίσταυῳ, 105. b. Regit hīc da-
 tiuum.

καιρῷ] *Dat. sing. tertie simpl.* ὁ καιρὸς, tempus, op-
 portunitas. ἀκαιρῳ, importunus. εὐκαιρῳ, oppor-
 tunus. εὐκαιρία, opportunitas.

ἄγγελοις] vt τοῖς λόγοις, ὁ ἄγγελῳ, Angelus, nun-
 cius, à verbo ἄγγελλω, nuncio, *quinta coniugat. baryt.*
futur. ἄγγελῳ. *Aorist.* ἤγγειλα *compositum*, εὐαγγέ- B
 λω, annuncio, bonum nuntium fero. εὐαγγέλιον,
 Euangelium, bonum nuntium, *item*, merces quæ
 ob bonum nuntium datur.

Συνάπτεσθαι] *pass. præf. indicat. modi*, vt τυπόμεθα,
 à Συνάπτεσθαι, coniungor, necto, hæreo, à σύν ἔσ- ἄ-
 πτεσθαι, tango, hæreo, adhæresco. *Actiuum* ἀπώ, pri-
ma coniugat. baryt. hinc ἀφῆ, tactus, nexus, connec-
 xio. ὁ ἀπτός, tactilis, τὸ ἀπτόν, tactile. C

ἄλογα] vt τὰ ξύλα, ὁ ἄλογῳ, rationis expers, ἄλο-
 γον ζῶν, animal ratione carens. ἀλογία, impru-
 dentia.

κοινωνίαν] ἢ μῆσαν, ἡ κοινωνία, communio, parti-
 cipatio. ὁ κοινωνὸς, particeps. κοινωνὸς ἔδεξες, so-
 cius audaciæ. κοινωνόω, particeps sum, *tertia coniu-*
gat. circumflexorum. Regit genitiuum, vt solent nomi-
 na ἔσ- verba participandi. 72. b.

πολὺ] hīc supplet vicem aduerbij, aliās nomen ge-
 neris

A neris neutri. Mascul. ὁ πολὺς, fæm. ἡ πολλή, neutr. τὸ πολὺ. 87. a. comparat. ὁ καὶ ἡ πλεῖον, καὶ τὸ πλεῖον, superlat. πλεῖς, πλείων, πλείστον. 105. a.

φαινόμῃα] present. temp. vt τυπώμῃα, indicat. modi, ἀφαίνομαι seu φαίνομαι. de quo iam supra.

ἑλφεύοντες] partic. present. temp. ἀἑλφεύω, effugio, compositum ἀἑλφ. & φεύω, fugio. Secunda coniugat. baryt. fut. φεύξω. ἀπρæterit. medio πέφυκα, sit φυγὴ, fuga. 276. c.

B Ἀγγέλων γὰρ ἔργον ἡ προσευχή, ὑπεραίρουσα καὶ τῶν ἐκείνων ἀξίαν, εἶπερ κρεῖττόν ἐστι τῆς ἀγγέλων ἀξίας τῷ θεῷ θαλέμεσθαι. ἀλλ' ὅμως ὅτι γε κρεῖττόν ἐστι, αὐτοὶ διδάσκουσιν ἡμᾶς, σὺν πολλῷ μὲν φόβῳ τὰς εὐχὰς προσφέροντες, παρέχοντες δὲ ἡμῖν εἰδέναι καὶ μαρτυρεῖν, ὅτι προσήκει τῷ θεῷ προσιόντας σὺν χαρᾷ & φόβῳ τὸ ποιεῖν. φόβῳ μὲν. διδοικότες μὴ τῆς προσέυχῃς ἀνάξιοι φανώμεν, χαρᾷ δὲ μετὰς γνωμένους ὅτι τῷ μεγάλῃ τῆς ἡμῆς, ὅτι ποσότης καὶ ποιότης προσείας τὸ θνητὸν ἡξιώθη χάρις, ὡς καὶ θείας ἀπολαύειν ὁμιλίας ζυγεῶς, δι' ἧς καὶ τὸ θνητὸν εἶναι καὶ πρόσκαιροι θαφθόμενοι, φύσιν μὲν ὄντες θνητοὶ, τῇ ᾗ πρὸς θεὸν ὁμιλία πρὸς αἰώνιον ζῶν μετὰβαίνοντας.

ANGELORVM enim opus oratio transcendens & ipsorum dignitatem, siquidem melius est Angelorum dignitate Deo colloqui. Attamen quod melius sit, ipsi-
met do-

met docent nos, cum multo quidem timore orationes ad-
ferentes, præbentes verò nobis scire & discere, quod par
est Deo accedentes cum gaudio & timore hoc facere; ti-
more quidem, veriti ne appareamus indigni orationis,
pleni verò gaudij facti, ob magnitudinem honoris, quod
tanta & tali providentia mortale dignatum sit genus,
ut & diuina frueretur conuersationis assidue, per quam
mortales esse & caduci effugimus, natura quidem exi-
stentes mortales, conuersatione verò cum Deo ad im-
mortalem vitam transeuntes.

ANGELORVM enim munus & officium est oratio, quæ ipsa illorum quoque præstantiam vincit, si colloqui cum Deo præclarior quiddam, quam pro Angelorum dignitate censendum est. Quod quidem ita esse, iidem illi nos docent, multo cum timore comprecantes, exemploque nos monentes, ut cum lætitia, tremoreque ad supremam Maiestatem accedendum existimemus. Cum tremore, dum veremur, ne parum digni videamur, qui à Deo quidpiam rogemus, cum lætitia verò ingenti, ob honoris collati amplitudinem; Tanta siquidem ac tali cura dignati sumus, ut vel diuina communionem continenter frueremur: unde in mancipio atque nexu mortis esse desinimus, pro natura quidem caduci, pro familiaritate autem illa, cum conditore immortales ac sempiternæ cuiusdam vitæ participes.

A ἔργον] vt τὸ ξύλον, opus, officium, munus.

ὑπεραίρουσα] particip. fœm. present. temp. ab ὑπεραίρω, extollo, effero, item, supero, excello. Simplex est αἶρω, tollo, quinta coniugat. barytonor. de quo 334. c.

εἴπερ] Si, coniunctio. addi solet vocula περ alijs in compositione ὅσπερ, ἥπερ, ὅπερ, qui, quæ, quod. 18. c. per omnes numeros & casus.

B κρεῖττον] comparatiu. gen. neutr. ab ἀγαθός, Atticè pro κρεῖσσον, melius, ὁ κρείστων, melior. 104. b. Construitur cum genitiuo, vt & alia nomina comparatiua. 59. c.

διὰλέγεσθαι] Infinit. presen. à διὰλέγομαι, hîc colloquor, loquor, aliàs, dissero, disputo. Componitur ex διὰ & λέγομαι, cuius actiuum: λέγω, dico, secunda baryton. λέξω, λέλεχα, λέλεγμαι, λέλεξαι, hînc λέξις, dictio. 274. c. λέλεκται, διὰλέλεκται, à quo διάλεκ] & διὰλεκτικός, διαλεκτική, διὰλεκτικόν, & Latine

C Dialectica, ars differendi. Construitur hîc cum Dativi, loqui Deo, seu colloqui Deo; pro, colloqui cum Deo.

ἀλλ' ὅμως] sed tamen, ἀλλὰ & ὅμως, abijcitur & per apostrophum. 10. c.

ὅτι κρεῖττόν ἐστι] ad verbum; quod melius est. Nam ὅτι vsitatè iungitur cum indicatiuo. ἐστι tertia persona presentis ab εἶμι. Reijcit suum accentum in ultimam verbi præcedentis, quia est encliticum, habetq; ante se vocabulum properispomenon. 325. a.

διδάσκω] *presens*, vt τύπῃσι, à διδάσκω, doceo. A
vide 340. a.

ὁν πολλῶ φόβῳ] *nota* *Datiuis instrumenti* aut *modi* frequenter à Græcis præponi *prepositionem* ὁν, quod Latini raro faciunt. 113. c.

προσφέντες] *particip. present. temp.* à προσφέρω, de quo supra.

παρέχοντες] *particip. present. temp.* à παρέχω, præbeo, porrigo. à παρέχω, abύcit *prepositio suum* a. de έχω, ad cuius normam inflectitur παρέχω, vide 341. B
c. ab hoc descendit *parochus*, quasi *præbitor*, largitor. & *parochia*.

εἰδέναι] *infin. pres.* vt πιδέναι, ab εἶδμι, scio, novi, quod formatur ab εἶδω, sine reduplicatione, vt solent quedam verba in μι. 233. b. c. Ab eodem sumit quoq; sua tempora. vt & εἶδω, de quo 340. c. A Græco εἶδω, venit latinum, video. τὸ εἶδω, forma, species, à videndo, seu ἀπὸ τῷ εἶδεν. vt species, à speciendo, seu aspiciendo. εἰδικὸς, *specialis*. εἰδύλλιον, *Idyllium*, cuiusmodi scripsit Theocritus & Ausonius. C

μανθάνειν] *infinitiu. presens* à μανθάνω, disco, de quo iam superius, & generatim de verbis in ανω, unde fiant, & unde sua tempora sumant, vide cap. 18. *Grammat.*

προσείοντας] *Accusat. plural. accedentes. particip. present. temp. vel Aorist. 2.* à προσείμι, accedo. compos. à πρὸς & εἶμι, vado, quod verbum inuenies. 290. a. b. *Regit datiuum.*

A ποιεῖν] Infinitiu. præsens, vt φιλεῖν, ἀ ποιέω, facio, prima circumflexorum, futur. ποιήσω, πεποιήκα, πεποιήμαι, hinc τὸ ποῖημα, poëma. πεποίησαι hinc ποιήσεις, poësis. πεποιήται, hinc ποιητής, poëta, factor, creator.

δεδοκότας] particip. praterit. temp. verbi medi, ἀ δεῖδω, timeo. praterit. med. δέδικα, nam ei mutatur in οι. particip. ὁ δέδικως, ὁ δέδικότῳ, ἡ δέδικῃα, τὸ δέδικός. 339. c.

B ἀνάξιοι] vt οἱ λόγοι, ὁ ἀνάξιῳ, indignus. Regit genitiuum. 49. c.

φανῶμεν] Aorist. 2. passiui. Coniunctiui modi, ἀ φαίνω, seu φαίνομαι, videor, appareo. Aorist. 2. ἔφανον. pass. ἔφάνην. Coniunct. εἰαν φανῶ, plural. εἰαν φανῶμεν.

μεσὺς] vt τὰς λόγους, ὁ μεσὺς, plenus, ἡ μεσὴ, τὸ μεσόν. Habet genitiuum, quippe nomen copiae. 50. a. b.

C γινομένους] particip. præsens. temp. ἀ γίνομαι, seu γίνομαι. 338. b. c.

ὅτι τῷ μεγέθει] Super magnitudine. qua significatione ὅτι datiuo iungitur, habes in Syntaxi. 152. b. c.

τὸ μέγεθος] magnitudo, vt τὸ τεῖχος, prima declinat. contractorum. ὁ μέγας, magnus, ἡ μεγάλη, τὸ μέγα. 86. b. c. comparat. ὁ καὶ ἡ μείζων. 105. a.

τοιαύτης] vt τῆς πικρῆς. τοιοῦτῳ, τοιαύτῃ, τοιοῦτο, neutrum sine v. 38. c.

ἡ εὐνοία] Genit. singul. secunda simplic. ἡ εὐνοία, A
 cura, providentia. nam verbalia à nomine vñs, sunt
 proparoxytona. ἔννοια, beneuolentia. ἔννοια, notio,
 intelligentia. ἄνοια, stultitia, δίανοια, mens, intel-
 lectus.

τὸ θνητὸν] mortale. ὁ θνητὸς, mortalis. οἱ θνητοί,
 mortales. significat hæc vox absolutè hominem à mor-
 talitate, venit ἄ, à θνήσκω, morior. praterit. act. τέ-
 θνηκα, pass. τέθνημαι, τέθνησαι, τέθνηται. hinc θνητός.
 342. b. c.

ἡξιῶθι] Aorist. 1. pass. ab ἀξιόμαι, dignus habe- B
 or. de quo superius. prater. perfect. ἡξίωμαι, ἡξίωσαι,
 ἡξίωται. hinc ἡξιῶθι, ἡξιῶθης, ἡξιῶθι. fut. 1. ἀξιῶθι-
 σμαι. Regit genit. vtpote verbum dignandi, seu esti-
 mandi ἡξιῶθι μεγάλης τιμῆς, dignus habitus est ma-
 gno honore.

ἡρώς] vt τὸ τεῖχος, genus. ἡρώς, generalis. ἡρώ- C
 κῶς, generaliter.

θεῖας] Genit. sing. secunda simpl. ὁ θεῖος, diuinus,
 ἡ θεία, τὸ θεῖον.

ἀπολαύειν] Infinit. presens, ab ἀπολαύω, fruor, au-
 getur in medio. ἀπέλαυον & ἀπήλαυον, 136. c. Haber
 genit. & interdum alios casus. 79. c. 92. b. c.

εἶναι] Infinit. ab εἶμι, sum. 286. a.

πρόκαιρος] vt οἱ λόγοι, ὁ καὶ ἡ πρόκαιρος, tempo-
 rarius, caducus, fluxus.

διφερόμεν] vt τίπομεν, ἀδιφεύγω, effugio, de
 quo suprâ.

A φύσει] *Dat. sing. secunda contract.* ἡ φύσις, *natura*, ἀφ' ὧ, *nascor*, φύμι, *idem*. φυσικὸς, *naturalis*. φυσικὴ ὁπσιμήμη, *physica scientia*.

ὄντες] *Particip. praesent. plural. num.* ὄν, *qui est*, ὄντες, ἡ ὄσα, τὸ ὄν, *ab eimi*. παρὼν, *praesens*. παρόντες, *praesentes*, ἀπόντες, *absentes*. 289. c.

ἀθάνατον] ὁ καὶ ἡ ἀθάνατος, *immortalis*. ex particula privante α, ὁ θάνατος, *mors*. θανατόω, *mortem adfero*, occido. *tertia circumflex.* θανατηφόρος, *lethalis*, mortiferus.

μεταβαίνοντες] *particip. praesent. temp.* ἀ μεταβαίνω, *ex μετά ὅ βαίνω*, de quo *suprà*. ἡ μετάφασις, *transitio*.

Ἀνάγκη γὰρ τὸν ὀμιλῶντα θεῷ, καὶ κρείττονος γενέσθαι θάνατον, καὶ πάσης θραφθορίας, καὶ ὡσπερ ἀνάγκη πᾶσι τῆς ἡλιακῆς ἀρχῆς δοπολαύοντα θραφθῆναι τὸ σκότος, ὥτως ἀνάγκη πᾶσι τὸν θείας ὀμιλίας δοπολαύοντα, μηκέτι εἶναι θνητόν. αὐτὸ γὰρ τὸ τῆς τιμῆς μέγεθος, πρὸς ἀθανασίαν ἡμῶς μετίστησιν. εἰ γὰρ τὰς βασιλεῖς θραλεγομένους, καὶ τῆς παρ' ἐκείνων ἡμῶς δοπολαύοντας, ἀμήχανον εἶναι πενήτας, πολλῶ μᾶλλον αἰδιώατον τὰς τῷ θεῷ πρὸς ὀφειλόμενους καὶ λαλῶντας θνητοὺς ἔχειν ψυχὰς θάνατον γὰρ ψυχῆς, αἰσθησια, ἢ βίῃ πρὸς ὄνομα, σὺν δὲ ζῷ ψυχῆς ἢ ὅτι λατρεία, καὶ βίῃ ὁ ταύτη πρέπων.

NECES-

NECESSE enim est conuersantem Deo, & meli- **A**
 orem fieri morte, & omni corruptione, & quemadmo-
 dum omnis necessitas (est) solari radio fruente effuge-
 re tenebras, sic necessitas omnis (est) diuina conuersatio-
 ne perfruente, non amplius esse mortalem. Ipsa enim
 honoris magnitudo ad immortalitatem nos transfert:
 si enim Regi colloquentes, & qui ab ipso (est) honore fru-
 entes, impossibile (est) esse pauperes: multò magis im-
 possibile (est) Deo supplicantes, & loquentes mortales
 habere animas, mors enim anima impietas, & vita ini- **B**
 qua. Igitur & vita anima Dei seruitus (erit) & vita
 huic conueniens.

NECESSARIUM quippe est, cum eo ver-
 santem & à morte inuictum, & quibuscunque
 rebus pereuntibus maiorem euadere. Atque ut
 is quem solis radij collustrant, non potest tene-
 bris circumfundi, sic qui cum cœlesti parente
 est assiduus, hunc non amplius mortalem oportet
 numerari; quandoquidem huius magnitu- **C**
 do decoris æternitatem nobis muneratur. Quod
 si cum Imperatore sermones conferre solitos,
 & ab eo honorificè tractatos, nullo modo cum
 egestate videmus conflictari, quâ tandem fieri po-
 terit, ut Deo supplicantes, & cum eo verba mi-
 scentes, animas letho obnoxias possideant, qua-
 rum pestis & interitus est impietas & flagitium:
 contrà autem vita, Dei cultus, & cum hoc con-
 spirans atq; consentiens morum sanctimonia.

A ἀνάγκη,] vt πρὶς, necessitas. ἀναγκάῳ, necessarius. ἀναγκάως, necessariò. ἀναγκὰ τῷ βίῳ, necessaria ad victum. ἀναγκαιότης, necessitudo & propinquitas generis.

ὁμιλεῖντα] vt φιλεῖντα, ab ὁμιλέω, de quo supra.

χρῆσθαι] Aorist. 2. infinit. verbi medi, vt τυπέσθαι, ἀξινομαί. 338. c. Est autem obseruanda forma illa loquendi, κρείττων θανάτου, melior, id est, fortior & superior morte. 62. b.

B πάσης] vt τῆς πρῆς, πάσα.

δυσφθορᾶς] Genit. secundæ simpl. ἢ δυσφθορᾶ, corruptio, ἀδυσφθεῖρω, corrumpo, de quo supra.

ἀκτῖνῳ] Genit. sing. quintæ simpl. ἢ ἀκτῖν, radius. 47. b. 53. b.

σκοτειῳ] vt τὸ τεῖχος, σκοτεινός, tenebrosus.

ὅτως ἀνάγκη πάσα] subintelligitur verbum ὅτι, ad verbum: Sic omnis necessitas est. 6. a. b.

C μὴκέτι] aduerb. non amplius. ἔτι. interponitur euphonie gratia, durum enim esset μὴτι.

ἀθανασίαν] secundæ simpl. ἢ ἀθανασία, immortalitas.

μετίσθαι] present. temp. indicat. modi, tertiæ personæ, ἀμετίσθαι, composit. ex μετῆσθαι. 249. c. idemque est quod transfero, transmuto. inde μετάστασις, translatio, fut. μεταστήσω. Aorist. 1. μετέστησα. Aorist. 2. μετέστη.

ἀμήχανον] impossibile, vt τὸ ξύλον, ὃ καὶ ἡ ἀμήχανος, cui nihil suppetit ad aliquid agendum.

Item,

Item, in expugnabilis. ἡ ἀμνηχανία, consilij inopia. Ἀ
ἀμνηχανέω, consilij inops sum, nescio quid facto
sit opus.

πένητας] *Accus. plur. quinta simpl.* ὁ πένης, πένη-
τος, pauper, qui victum labore quaerit. *fact.* πέν-
ησα, paupercula. 98. b.

πολλῷ μᾶλλον] *multò magis. adduntur compara-
tius particulae intendentes significationem.* 62. c. Est au-
tem μᾶλλον adverb. compar. gradus. μάλα, valdè. μᾶλ-
λον, magis, μάλιστα, maximè. 396. b.

ἀδύνατον] *vt τὸ ξύλον, ὃ καὶ ἡ ἀδύνατος, impossi-
lis, impotens. ἀδύνατος τὸ τοιοῦτον ποιεῖν, impotens ad
hoc faciendum. ἔργον ἀδύνατον, opus impossibile.
δυνατός, potens, possibilis.*

ἀσέβεια] *secunda simpl.* ὁ καὶ ἡ ἀσεβής, impius, καὶ
τὸ ἀσεβές. ὁ καὶ ἡ εὐσεβής, pius, καὶ τὸ εὐσεβές. ἡ εὐσε-
βεια, pietas. 98. c. εὐσεβέω, pius sum. ἀσεβέω, impius
sum.

βίος] *vt ὁ λόγος, vita, victus, apud Poëtas; βίος τοιοῦτος.
βιώω, vivo. fut. βιώσω, vide 338. a. κατ' ἀρετὴν βιῶν, se-
cundum virtutem vivere.*

ἁρμόνομος] ὁ καὶ ἡ; iniquus, contra legem a-
gens. ἡ ἁρμόνομία, iniquitas, iniustitia, ἁρμόνομως,
iniquè, iniuste, ἁρμόνομέω, praeuaricor, contra le-
ges facio.

ἔκῃν] *aliquando interrogatiuè usurpatur, pro,
nónne, atqui, profectò, enim uerò. Hic pro itaque,
ergo.*

A πρέπων] particip. mascul. à πρέπω. primæ coniugationis barytonorum, decorus, seu conspicuus sam. Hinc impersonale πρέπει, decet. τὸ πρέπον, ἢ πρέποντος, decens, decorum. Constituitur hic πρέπον cum Dativo, βίῳ τῷτῃ πρέπον, vita huic, nempe, diuino cultui, competens. Nam ἢ πρέπει datiuum habet, πρέπει σοι τῷτο. Hoc te decet.

Βίον δὲ ὅσιον, καὶ τῇ Ἐθεῷ λατρεία πρέποντα, προσδοχὴ σωατῆς, ἢ θησαυρίζει θυμαστῶς τῆς ἡμετέρας ψυχῆς. εἴτε γὰρ παρθενίας τις ἐργασίη, εἴτε τινὲν ἐν γάμῳ ζωφροσύνῃ ἡμῶν ἐπαυδακῶς, εἴτε κρητεῖν ὁργῆς, καὶ πραύτητι συζῆν, εἴτε φθόνον καθαρῶς, εἴτε ἄλλο τι τῶν προσηκόντων ποιῆν, προσδοχῆς ἡγεμένης καὶ θεολειανέσης τινὲν τριαντὶν ὁδὸν ἢ βίβ, ευχερῆς τε ἢ ῥάδιον ἔξει τὸν τῆς εὐσεβείας δρόμον.

C VITAM verò sanctam & Dei seruitio competentem oratio adfert, & thesaurizat mirabiliter animabus nostris. Siue enim virginittis quis amator, siue illam, quæ in nuptiis, temperantiam honorare conatus (sit) siue superare iram, & conuiuere mansuetudini, siue inuidiam expurgare, siue quid aliud conuenientium facere (velit) oratione praeunte, & complanante talem viam vitæ, promptum & facilem habebit pietatis cursum.

QVAM eius conciliatrix oratio tanquam thesaurum in animis nostris admirabiliter construit:
siue

siue enim virginitatis ac pudicitiae studio duce-
 ris; siue praefinitam coniugibus temperantiam
 tenere desideras, siue iracundiam compescere,
 & cum mansuetudine rationes habere concupi-
 scis; siue inuidentiam eiicere, siue aliud quod-
 cunque honestum efficere moliris, hac vna prae-
 eunte, & eiusmodi tramitem prius complanan-
 te, expeditum utique & facile pietatis curricu-
 lum es ingressurus.

ὅσιον] τὸν λόγον, ὁ ὅσιος, sanctus, ἡ ὁσία, τὸ ὁ-
 σιον, ἀνόσιος, impius, ὁσιότης, sanctitas, τῆς ὁσιό-
 τητος.

συνάγει] *tertia personae indic. modi, à συνάγω, col-
 ligo, conduco, in vnum contraho, hic confert,
 comparat. compositum à σύν & ἄγω, de quo superius.*
 ἡ σύναξις, τῆς συνάξεως, conuentus, collectio, con-
 gregatio.

θησαυρίζει] *tertia personae, quarta coniugat. indi-
 cat. modi, à θησαυρίζω, thesaurum colligo.*

ἡμετέρας] *ὡς πρᾶξις, ἡμέτερος, noster, pronomen
 possessiuum.*

παρθένας] *ἡ παρθένα, virginitas. ἡ παρθένη,
 virgo. ὁ παρθεῶν, τὸ παρθεῶν, locus in quo ser-
 uantur virgines, monasterium virginum. Dicitur
 etiam ὁ παρθευῶν, παρθευῶ, virginitatem colo,
 profiteor. παρθένη, παρθένη, & παρθενικός,
 virginalis, virgineus.*

ης] *amisit accentum. Est enim infinitum & encli-
 ticum,*

Aticum. 327. c. Nectamen præcedens dictio παρδενίας recipit accentum, quia est paroxytona. 325. b.

ἐγείνης] ὁ prima simpl. ab ἐγείω, amo, ἐγείω, ἡ-
εγείω, ἡγεσμαι. ἡγεσται, ἡγεσται. Hinc ἐγείνης, iuxta re-
gulam formandorum verbalium à tertia perfecti pas-
siui.

γάμω] tertiae simpl. ὁ γάμω, nuptiæ. ἄγαμω, cæ-
lebs, δίγαμω, τρίγαμω, bigamus, trigamus. γα-
μέω, uxorem duco. 338. b.

Eσωφροσύνη] secunda simplicium, ἡ σωφροσύνη,
temperantia. ὁ καὶ ἡ σώφρων, ἔσωφρονω, tem-
perans.

πυμάω] Infinit. præsens, à πυμάω, honoro.

ἐπυσδακῶς] particip. act. præterit. temp. à ἐπυσδάζω,
studeo, enitor, elaboro. ἐπυσδάσω, ἐπυσδάσαι, ἐπυσ-
δακῶς, ἐπυσδακῶς, ἐπυσδακῶς, ἐπυσδακῶς. Non repeti-
tur prima consona præsentis, quia è incrementum est
longum. 139. b.

Cκρατεῖν] Infinit. præsen. temp. ut φιλεῖν, à κρατέω,
vinco, supero. κρατήσω, κρατήσῃς. Regit genitivum.
76. c. τὸ κράτος, vis, potentia.

ἐργῆς] secunda simplic. ἡ ἐργῆς, ira. ἐργίζομαι, ira-
scor.

πράοτης] Dativus quinta simpl. ἡ πρᾶοτης. man-
suetudo. ὁ πρᾶός, mitis. ὁ πρᾶός, ἡ πρᾶοτης, τὸ πρᾶόν,
idem.

συζῆν] Infinit. præsens, à συζέω, simul vivo, de
quo supra.

ἐπιδόξω]

φθόνος] ὁ φθόνος, invidia, *tertia simpl.* φθονέω, in- **A**
uidco, vt φιλέω, ὁ φθονερός, inuidus.

καθαρεύειν] Infinitiuus praesens, à καθαρεύω, pu-
rus sum, parè me gero. φόνος καθαρεύειν. Plato.
purgare seu mundare se à cæde. Regit genitiuum.
79. b.

ἄλλο] aliud, *neutrum sine v.* ἄλλος, ἄλλη, alius,
alia. 38. c.

τῶν προσκόντων] Genit. plural. τὸ προσκόν, offi- **B**
cium. ἔκ προσκόντος, de quo superius.

προσδχῖς ἡγεμένης] vt nos ablatiuo absoluto, ita
Græci genitiuo absoluto vtuntur. 111. b. c. ἡγεμένης,
particip. praesent. temp. verbi medij, ab ἡγεομαι, ἡγέ-
μαι, præco, dux sum, item, existimo. ὁ ἡγεμὼν, ἔ-
ἡγεμὼν, dux, præceptor, princeps, ἡγεμονικός,
principalis.

περλεαινέσης] particip. praesent. temp. à περλαί-
νω, læuigo, læuo, complano. composit. à preposi- **C**
tione περὶ ἐρ λαίνω, quasi dicas: prælæuigo. dicitur
etiam περλαίνω, eadem significatione. Et est quinta con-
iugat. barytonor. futur. περλαῖνῶ, περλεαινῶ. particip.
περλεαίνων, περλεαίνουσα, περλεαίνον. ὁ λεῖος, læuis,
non asper. τὸ λεῖον, læuor, læuitas. ἡ λειότης, τῆς
λειότητος, idem.

τὴν ὁδὸν] *tertia simplic.* ἡ ὁδός, via. ὁδούω, iter
facio. ὁδηγός, dux viæ, ὁδηγέω, ducem viæ me præ-
beo.

εὐχερῆ]

A εὐχερῆ] ὁ κὶ ἡ εὐχερὴς, καὶ τὸ εὐχερὲς, facilis, obuius. εὐχερὴς πόνος, labor facilis. εὐχέρεια, facilitas.

ῥάδιον] ὁ ῥάδιος, facilis. comparat. ῥάων, superlat. ῥᾶς. 105. b.

ἔξει] futur. ab ἔχω, habeo. 156. b.

δρόμον] ὁ δρόμος, cursus. ὁ δρομεὺς, ὁ δρομέως, cursor.

B Οὐ γάρ ἐστιν, ὅσα ἐστὶ τὰς αἰτῶντας τῶν θεῶν. ὡς φροσύνῳ, καὶ δικαιοσύνῳ, καὶ πραότῃ καὶ χρηστότῃ, μὴ τυγχάνειν τῆς εὐχῆς. αἰτεῖτε γάρ, φησι, καὶ δοθήσεται ὑμῖν. ζητεῖτε καὶ εὐρήσετε. κρᾶτε, καὶ ἀνοιγήσεται ὑμῖν. πᾶς γὰρ ὁ αἰτῶν, λαμβάνει, καὶ ὁ ζητῶν, εὐρίσκει, καὶ τῷ κρᾶντι, ἀνοιγήσεται. καὶ ἀλλαχῇ πάλιν. τίς ἐστὶ, φησι, ἐξ ὑμῶν, ὃν εἰς αἰτήσῃ ὁ υἱὸς αὐτοῦ ἄρτον, μὴ λίθον ὑπιδώσῃ αὐτῷ; ἢ εἰς ἰχθυὶ αἰτήσῃ, μὴ ὄφιν ὑπιδώσῃ αὐτῷ; εἰ δὲν ὑμεῖς πονηροὶ ὄντες, οἴδατε δόματα ἀγαθὰ διδόναι τοῖς τέκνοις ὑμῶν, πόσω μᾶλλον ὁ πατὴρ ὑμῶν ἐρεῖν, δώσῃ πνεῦμα ἅγιον τοῖς αἰτῶσιν αὐτόν;

NON ENIM EST, non est petentes à Deo temperantiam, & iustitiam, & mansuetudinem, & bonitatem, non consequi orationem. petite enim, dicit, & dabitur vobis, quærite & inuenietis, pulsate & aperietur vobis, omnis enim petens accipit, & querens inuenit, & pulsant;

pulsanti aperiatur. Et alibi iterum; Quis est, dicit, ex vo- A
bis, qui, si petat filius eius panem, num lapidem dabit
illi? vel si piscem petat, num serpentem dabit illi? Si
igitur vos mali existentes, nostis data bona dare filiis
vestris, quanto magis pater vester cœlestis dabit Spiri-
tum sanctum petentibus ipsum?

H A V D enim possant, haud, inquam, pos-
sunt optatis excidere, qui castimoniam, iustitiam,
lenitatem, benignitatem à Deo petere consue-
uerunt. Petite, ait, & dabitur vobis; quærite & B
inuenietis; pulsate, & aperiatur vobis, omnis
enim qui petit, accipit, & qui quærit, inuenit, &
pulsanti aperiatur. Rursus alibi. Quis vestrum
est, quem si rogauerit filius panem, nunquid la-
pidem dabit illi? aut si petierit piscem, num ser-
pentem dabit illi? Si ergo vos cum sitis mali, no-
stis bona data dare filiis vestris, quantò magis pa-
ter vester cœlestis dabit Spiritum bonum peten-
tibus se?

C
ἐ γὰρ ὅτιν, ἐκ ἔστι.] Repetitio, quasi dicas, non po-
test fieri, non potest fieri. γὰρ habet accentum acu-
tum ob encliticam sequentem. 326. a. ὅτι post ἐκ ha-
bet accentum in prima. 326. c.

αἰτῶντας] particip. present. tempor. accusat. casus, ab
αἰτέω, peto, αἰτήσω, ἡτήσῃ, mutatur αἰ in η. 127. ἡ αἰ-
τήσις, petitio.

παρὰ] construitur hic cum genitiuo, variasq; signi-
ficationes habet. 105. a. b.

A *χρησότητα*] ἡ *χρηστότης*, bonitas. quinta simplic. ὁ *χρηστός*, bonus.

τυγχάνειν] Infinit. praesens, à *τυγχάνω*. de quo in Grammat. 347. b. c. iungitur cum genitiuo, cum sit hic verbum consequendi, *τυγχάνειν τῆς εὐχῆς*, voti compotem fieri. 71. c.

αἰτέετε] vt *φιλεῖτε*, ab *αἰτέω*, peto, imperatiui modi.

B *φῆσι*] à *φημί*, de quo supra, & in Grammat. Et est tertiae personae indicatiui modi, praesentis temporis, & caret accentu, quia Encliticum. 324. a.

δοθήσεται] fut. 1. pass. à *δίδωμαι*, actiuum, *δίδωμι*, do. 261. c.

ὑμῖν] Dat. plur. à pronomine. σὺ. 112. b.

ζητεῖτε] Imperatiui modi, vt *φιλεῖτε*, à *ζητέω*, quaero. futur. *ζητήσω*, ἐζητήσω, ἐζητήκα, ἐζητήμα. Hinc τὸ *ζητήμα*, quaesitum, quaestio. ἐζητήσω, hinc ἡ *ζήτησις*, quaestio.

C *οὐρήσετε*] futurum primum actiuum plural. numeri, ab *οὐρέω*, inuenio, quod sua tempora sumit ab *οὐρέω*, 341. b.

κρούετε] Imperat. modi, praesent. temp. à *κράω*, pulso. futur. *κρούσω*, Aorist. 1. ἐκρούσω, ἡ κρούσις, pulsus, pulsatio.

ἀνοίγῃσεται] futur. 2. pass. à verbo *ἀνοίγωμαι*. apertior, actiuum est *ἀνοίγω*. 336. c. Aorist. 2. pass. *ἀνώγην*, apertus

apertus sum. hinc fut. 2. ἀνοιγήσομαι, ἀνοιγήσῃ, ἀνοι- A
γήσεται.

οἰτῶν] particip. præsens, vt ὁ φιλῶν, ab οἰτέω.

λαμβάνει] præsens indicat. modi, ἀλαμβάνω, acci-
pio. fut. λήψω. 278. a. b.

ἄλλαχῶ] adverb. alibi. vt ἔτι πάλιν, iterum. ὃν ἐὰν
αἰτήσῃ ὁ υἱὸς αὐτοῦ ἄρτον, quem si filius panem popo-
scerit. Nam ἔτι apud Græcos verba poscendi duos ac-
cusatiuos admittunt, vt flagito te nummos, αἰτῶ σε B
ἀργύριον. 101. c.

λίθον] ὁ λίθος, lapis, tertiæ simplicium. ὁ λίθινος,
lapideus.

ἐπιδῶσει] tertia persona futuri actiui ab ἐπιδιδωμι,
quod hic eandem habet significationem, quam simplex,
δο, aliàs significat proficere, crescere, augmen-
tum accipere. ad verbum, do insuper, præterea
δο. Hinc ἐπίδοσιν λαμβάνειν ἐν τῇ ἐπιστήμῃ, progres-
sum facere in literis. Et ἐπιδύναμι, crescere, profi- C
cere.

ἰχθῦν] ὁ ἰχθύς, vel ἰχθύς, piscis. ἔτι ἰχθύς. 54. b. accu-
satiuus exit in ν, ἔτι aliquando etiam in α. 56. b. c.

ὄφιν] accusat. secunda contract. ὁ ὄφις, serpens, ἔτι
ὄφεως. 70. c.

πονηρὸν] ὁ πονηρὸς, malus, improbus, prauus,
ἡ πονηρία, τὸ πονηρὸν, ἡ πονηρία, malitia.

εἶδατε] præterit. med. plural. num. εἶδασ, εἶδα, εἶδε,
ab εἶδω, scio, mutatur ei in οι. 340. c.

- A** δόματα] τὸ δῶμα, donum, τὸ δῶμα, domus.
 διδόναι] Infinit. presen. à δίδωμι, do. 260. α.
 τέκνοις] τὸ τέκνον, proles, soboles.
 ὁ πατήρ] pater, ὁ πατήρ, quinta simpl. 50. α. In
 quibus casibus subeat syncopen, vide 81. b. c.
 ὕψιν] ὁ καὶ ἡ, ὁ ὕψιν, cœlum.
 δώσει] fut. alt. à δίδωμι, do. 258. α.
 πνεῦμα] τὸ Spiritus, à πνέω, πνεύσω, spiro, vt
 latinum spiritus à spiro. ὁ πνευματικός, spiritualis.

- B** Τοιούτοις μὲν λόγοις καὶ τοιαύταις ἐλπίσιν Ἰππὶ
 προσέχων παρεκάλεσεν ἡμᾶς ὁ τῶν ὅλων κύ-
 ρις. ἡμᾶς δὲ προσήκει τῷ Θεῷ πειδομένους,
 αἰεὶ ζῆν ἐν ὕμνοις καὶ προσόχοις, ἀκριδέστερον
 τῆς Θεῆς λατρείας ἐχομένους, ἢ τῆς ἑαυτῶν ψυ-
 χῆς. ἔγω γὰρ ἡμῖν ὑπάρξαιεν ζῆν αἰετὶ πρέ-
 πστον ἀνθρώποις ζῶν. ὅστις γὰρ ὁ προσέχει
 τῷ Θεῷ, ἐστὶ θείας ὁμιλίας ἀπολαύειν Ἰππ-
 θυμῷ συνεχῶς, νεκρός ἐστι καὶ ἀψυχος, καὶ ἐμ-
 πέχει Θεῷ φρονεῖν, αὐτὸ γὰρ τὸ μέγιστον ἀφροσύ-
 νης σημεῖον, τὸ μὴ Ἰππίστασαι τὸ μέγεθος τῆς ἡ-
 μῆς, μηδὲ ἐραῖν προσέχης, μηδὲ θάνατον ἡγεί-
 σαι ψυχῆς, τὸ μὴ προσκυβεῖν τῷ Θεῷ.

TALIBVS sermonibus & eiusmodi spebus ad ora-
 tionem cohortatus est nos vniuersorum Dominus. Nos
 verò conuenit Deo obtemperantes semper viuere in hy-
 mnis &

mnis & orationibus, intensius Dei cultui adherentes, A
 quam propria anima. Sic enim nobis licuerit viuere
 semper competentem hominibus vitam. Qui enim De-
 um non orat, neq; diuinæ conuersationis perfrui cōcu-
 piscit indefinenter, mortuus & exanimis (est) & non
 participat (τὸ) sapere. Hoc enim ipsum maximum
 imprudentiæ signum est, nescire magnitudinem ho-
 noris, neq; amare orationem, neque mortem putare
 animæ non adorare Deum.

HUIUSMODI verbis tantarum rerum spe B
 ostentanda vniuersitatis Dominus ad precatio-
 nem nos incitauit, quos dictis eius audientes,
 nullum non tempus in eo collaudando oran-
 doq; consumere, nec tam impensè vitam, quàm
 venerationem Numinis amare & curare conue-
 nit. Sic fiet, vtī semper, quemadmodum nobi-
 litate nostra dignum est, viuamus. Quisquis e-
 nim precibus ambire Deum cunctatur, neque
 sæpissimè colloctionis eius suauitatem expe- C
 tit, is profectò mortuus & inanimus, & affectæ
 mentis dicendus est, quoniam istuc ipsum, i-
 gnorare scilicet honoris istius præcellentiam, ne-
 que vllum precationum sanctarum ardorem
 concipere, neque exitium animæ reputare Deo
 vota non facere, stoliditatis certissimum videtur
 indicium.

ἐλπ[ις] ad verbum; spebus, quo nomine vsus est lati-
 nus interpres Biblior. 2. lib. Machab. cap. 7. ἡ ἐλπίς, spes.

A παρακάλεσεν, *Aorist. 1. ἀπαρέκαλεώ*, *adhortor, ex-cito, item, consolor, composui. ἀπαρέκαλέω. fut. καλήσω vel καλέσω. 204. b. ἡ παρηκολησις, τῆς παρηκλήσεως, adhortatio, consolatio. ὁ παρηκλητῆς, paracletus, consolator.*

τῶν ὅλων] *ut τῶν ξύλων. τὸ ὅλον, vniuersum, summa rerum. ὅλος, ὅλη, ὅλον, totus.*

B κύει] *ut ὁ λόγος. κυριεύω, dominor. ἡ κυριότης, dominatio. κυριακός, Dominicus. σῶμα κυριακόν, corpus Dominicum.*

πειδομένος] *particip. present. temp. vocis ἔ significationis mediae, ἀπειδομαι, pareo, obtempero, πείδω, persuadeo, futur. πείσω. Aorist. 1. ἔπεισα, praeterit. ἔπεικα, pass. ἔπεισμαι. 173. b. praeterit. med. ἔπεισα. 194. a.*

C ἀκριβέστερον] *accipitur hic aduerbialiter, aliàs nomen, ut maius, minus, apud Latinos, ἔ est comparatiui gradus. ὁ καὶ ἡ ἀκριβής, καὶ τὸ ἀκριβές, accuratus. ἀκριβέστερος, ἀκριβέστατος. ἡ ἀκρίβεια, accuratio, diligentia. ἀκριβῶς, diligenter, accuratè. ἀκριβόω, accuro, accuratus sum. fut. ἀκριβώσω. Aorist. 1. ἠκρίβωσα, ut δηλώω.*

ἔχόμενος] *particip. present. temp. ab ἔχομαι, habeor, possideor. hic idem est, quod hæreo. adhæresco, coniunctus sum. Dicit enim D. Chrysostomus, Cultui diuino magis & tenacius adhærendum esse.*

esse, quàm propriæ animæ. ἔπε ἐχόμεν⊕ τῆς χλα- **A**
 μύδ⊕, sequere,prehendens, seu tenens chlamy-
 dem. ἐχομένως, proximè, contiguè, deinceps, τῆς
 ἐχομένως ἐλεύσμαι, sequenti die veniam. Regit ge-
 nitivum. 70. c.

ὑπάρξειεν] *tertia persona singul. Aoristi Æolici ab*
ὑπάρχω, cuius variæ significationes; significat enim
sum, initium rei do, primus facio aut dico, ὑπάρ-
χω ἀδικίης, apud Herodot. iniuriam incipio. compo-
sit. ex ὑπὸ ἔ ἀρχω, incipio, quasi dicas, subincipio. **B**
aliquando vsurpatur impersonaliter, ὑπάρχει, licet,
contingit, vt ἔ hic, ὑπάρξειε, licuerit.

ὅσις] *composit. ab ὅς ἔ τις, ὅσις, ἥτις, ὅ, τι. 53. c.*

ἐπιθυμεῖ] *tertia persona indicatiui modi, singular:*
numeri. ἐπιθυμέω, desidero. futur. ἐπιθυμήσω, ἢ ἐπι-
θυμία, cupiditas, desiderium. ἐπιθυμηπκός, desi-
deratiuus.

νεκρὸς] *vt ὁ λόγ⊕, mortuus, ἐκ τῶν νεκρῶν, à mor-* **C**
tuis.

ἄψυχ⊕] *ὁ κὲ ἦ, inanimatus, quasi ἀνευ ψυχῆς, si-*
ne anima.

μετέχει] *tertia persona indicatiui modi à μετέχω,*
particeps sum. composit. à μετὰ ἔ ἔχω. ἢ μελοχῆ, par-
ticipium, participatio. Regit genitivum. 70. c. μετέ-
χει ἔ φρονεῖν, particeps est prudentiæ. Venit autem
infinitivus ille à φρονέω, sapio. φρονήσω vel φρονέσω,
πεφρόνηκα. παρβ. πεφρόνημαι. hinc τὸ φρόνημα, pruden-

A tia. πεφρόνησαι. hinc ἡ φρόνησις, τῆς φρονήσεως, prudentia.

μέγιστον] Superlat. ἀ μέγας, μεγάλη, μέγα, magnus, 105. a.

ἀφροσύνης] ἡ ἀφροσύνη, imprudentia, stultitia. ὁ καὶ ἡ ἀφρων, imprudens, stultus. cui opponitur εὐφρων, εὐφροσύνη, prudens. εὐφροσύνη, prudentia, ἀφρονέω, stultesco. εὐφρονέω, prudens sum.

σημεῖον] vt τὸ ξύλον, lignum. σημειόω, vt δηλώω, signo, noto. σημειόσω. Aorist. 1. ἐσημείωσα.

B ἐπίστανται] Infinit. ab ἐπίστανται, scio, cognosco. de quo vide 302. a.

ἐρεῶν] Infinit. ab ἐρεῶ, amo. de quo superius.

ἡγήεσθαι] Infinit. praesens, ab ἡγίομαι, puto, de quo supra.

προσκυνεῖν] Infinit. praesens ἀ προσκυνέω, vt φιλέω, adoro. fut. προσκυνήσω, ἡ προσκυνήσις, adoratio. Regit Dativum. 86. a.

C ὥσπερ γὰρ, οἶμαι, τὸ ζῶμα τῆτο τὸ ἡμέτερον, ψυχῆς μὴ παρέσης, νεκρὸν ἐστὶ, καὶ δυσώδες, ἔτω ψυχῆς μὴ κινήσης ἐαυτῷ εἰς προσδύχλῳ, νεκρὰ ἐστὶ, καὶ ἀθλία, καὶ δυσώδης. ἀλλὰ μὲν, ὅτι γε θανάτῳ πάντος πικρότερον ἡγήατο προσήκει σερηθῆναι προσδύχῃς, διδάσκει καλῶς ἡμᾶς Δανιήλ, ὁ μέγας προφήτης, μάλλον δ' ἐλόμεν Διὰ θανεῖν, ἢ τρεῖς ἡμέρας μόνας σερηθῆναι προσδύχῃς. καὶ γὰρ ἀπεβῆσαι τῆτῳ προσεταξεν ὁ τῶν περσῶν βασι-

Βασιλεὺς, ἀλλὰ τρεῖς ἡμέρας μόνον σκοπέμεν A
 εὐρεῖν. αὐτὸ γὰρ τῆς θείας ῥοπῆς, ὅτι αὐτὶ τῶν
 ἀγαθῶν εἰς τὰς ἡμετέρας ἔλθοι ψυχάς, θεὸς δὲ
 ῥοπή συνεφάπτεται τῶν πόνων ἡμῶν, καὶ τέτταρτον
 κεφίζει καλῶς, αὐτὸς ἰδὼν προσελθὼν ἀγαπῶντας
 καὶ πνευχῶς τὸ θεὸς θεωμένους, καὶ πάντας ἐκείθεν
 τοὺς ἀγαθὰ κατὰβήσεσθαι προσδοκῶντας.

QVEMADMODVM enim. puto, corpus hoc no-
 strum, anima non presente, mortuum est, & foetidum; B
 sic anima non mouente seipsum ad orationem, mortua
 est, & misera, & olida. Ceterum quod omni morte
 acerbius existimare conueniat priuari oratione, docet
 pulchrè nos Daniel magnus Propheta, magis eligens mo-
 ri, quàm tres dies solos oratione priuari. Non enim im-
 pium esse huic mandauit Persarum Rex, sed tres dies so-
 lum volens inuenire. Sine enim diuina inclinatione ni-
 hil bonorum in nostras venerit animas, Dei verò incli-
 natio coniungitur cum laboribus nostris, & hos suble-
 uat pulchrè, si viderit orationem diligentes, & assidue C
 Deum precantes, & omnia inde bona descensura ex-
 spectantes.

SANE sicut corpus hoc nostrum discessa
 animi facto, omni sensu orbatum cum into-
 lerabili odoris foeditate iacet: similiter ani-
 ma, si semet ipsa ad orandum non exsuscitet,
 ærumnosa, mortua, foetida reperitur. Cete-
 rum quouis genere necis amarius interpre-

- A** tari oportere interdictum precationis, magnus ille vates Daniel pulchrè docuit, dum interfici maluit, quàm non plus triduum orandi potestate spoliari. Non enim hunc nefarium aliquid designare Persarum Rex iubebat; sed tres tantummodo dies inuenire nitebatur, quibus nihil nisi ab se vno quisquam perere attentaret. Certè absque Dei erga nos inclinatione nulla pars boni cuiuspiam ad animos nostros
- B** peruentura est: quæ in laboribus opitulata nobis, eos superatos, faciles reddit, si precum studiosos Deumque votis assiduè fatigantes, indeque bona omnia delapsura confidentes inuenierit.

οἶμαι] *puto, arbitror, contractum ex οἶομαι, fut. med. οἶήσομαι. 344. c.*

- C** ψυχῆς μὴ παρόντος] *Gen. absolutus. iiii. b. Anima non præsentis. παρών, παρόντος, præsens, παρῶσα, παρὲν, à πάρεμι, adsum. 289. c.*

δυσωδῆς] *neutrum, ὁ καὶ ἡ δυσώδης, olidus, foetidus, primæ contractorum. δυσωδία, foetor. ὁ καὶ ἡ εὐώδης, καὶ τὸ εὐώδης, gratum halans odorem. ἡ εὐωδία, gratus odor. εὐοδμῶ seu εὐοσμῶ, benè olens. εὐωδμία ἢ εὐοσμία, gratus odor. ὄζω, oleo.*

κίνησις] *particip. præsens, à κινέω, vt φιλέω, moueo, κινήσω, κέκίνηκα. ἡ κίνησις, motio, κινήτικος, motiuus. κινήτης,*

κίνητος, mobilis. ἐκίνητος, facilè mobilis. ἀκίνητος, immobilis.

ἀθλία] ὁ ἀθλιός, miser. ἡ ἀθλία, misera. ἀθλίως, miserè, ἡ ἀθλιότης, miseria.

ἀλλὰ μὲν] at verò, atqui.

πικρότερον] Comparat. gradus, ὁ πικρὸς, amarus, ἡ πικρά, τὸ πικρὸν. ἡ πικρότης, amarities. πικρῶς, acerbè. πικραίνω ἢ πικρόω, amarum reddo.

σερῆσθαι] Aorist. 1. pass. infinit. modi, ἀσερέομαι, priuor. Act. σερέω, priuo. σερήσω, ἐσερήσω, ἐσερήκα, ἐσερήμαι, ἐσερήσῃ. Hinc σερήσις, priuatio, ἐσερήται. Aor. 1. pass. ἐσερήθην. fut. 1. σερῆθήσομαι. Aorist. 1. infinit. σερῆθῶμαι, vt τυφθῶμαι. Regit genitiuum. 71. a.

ἐλόμενος] Aorist. 2. particip. verbi medij ab αἰρέω, seu αἰρέομαι, eligo. Aorist. 2. actiu. εἶλον, quasi ab ἔλω, ἢ augetur per ει, 129. a. Aorist. 2. med. εἰλόμην. Aorist. 2. particip. ἐλόμενος, ἐλομένη, ἐλόμενον. 334. b.

ἀποθανεῖν] Aorist. 2. infinit. ab ἀποθνήσκω, morior. C compositum ex ἀπὸ ἢ θνήσκω, morior. Aorist. 2. ἐθαγον. 342. a. b.

τρεις] pluralis numeri Accusatiui. Neutrum τέια. 108. b.

ἡμέρας] ἡ ἡμέρα, dies. ἡμεῖς ἢ ἡμεῖνός, diurnus.

μόνας] ὁ μόνος, solus, μόνη, μόνον. ἡ μονάς, μονάδος, vnitas.

A ἀσεβῆσαι] Aorist. 1. infinit. vt φιληῖσαι ab ἀσεβέω, inap-
pius sum.

παρατάξαι] Aor. 1. act. à παρατάττω, mando, quarta
coniugat. baryt. composit. ex παρα & τάττω, ordino.
fut. παρατάξω Aorist. 1. παρατάξα. Aorist. 2. παρατάχον.
preterit. perfect. παρατάχα. pass. παρατάγμαι. Hinc
παραταγμα, mandatum, iussus, imperium. ἡ παρα-
ταξις. idem. παρατακῶς, imperatiuus.

B περὶ] Gen. plur. primæ simpl. ὁ πέρις, Persa.
Voc. ὦ πέρις. 33. b.

βασιλεύς] Rex. 73. a. ἡ βασιλεία, regnum. ἡ βα-
σίλισσα, Regina. βασίλισσα, idem. 98. b. c. βασιλικός,
regalis. βασιλεύω, regno.

σκοπέμεν] particip presen. verbi medi, à σκοπέω,
considero, circumspicio. σκοπήσω. ἐσκόπῃσα, primæ
circumflexorum. Hinc illa Latinis vsitata, scopus &
Episcopus, ab ἐπισκοπέω, inspicio.

C εὐρεῖν] Aoristus secundus infinit. ab εὐρίσκω, in-
uenio.

ἐνδ] aduerbium, sine, absque. Regit genitiuum.
129. a. b.

ροπή] ἡ ροπή, vt ἡ πρὶν, momentum, pondus, in-
clination, à ῥέπω, serpo. primæ coniugat. baryt. præ-
terit. med. ἔρροπα. Hinc venit ροπή, quod propriè de in-
clinatione lancis dicitur, & postea per metaphoram ad
alia quoq; transfertur.

ἔλδοι] optat. modi, Aorist. 2. ἔλδοιμι, ἔλδοις, ἔλδοι.

ab

ἀβ ἔρχομαι, venio. quod sua tempora sumit ab ἐλπί. A
 δω. 34. i. b.

Συνεφάπτεται] composit. à σὺν & ἐπὶ & ἀπιομαι, de quo verbo superius. Iungitur cum genitiuo, quia est verbum tactus. 68. c. quasi dicat diuus Chrysostomus, Dei propensio & beneuolentia in nos simul nobiscum labores contingit, & quodammodo contrectat.

πόνων] Gen. plural. ὁ πόνος, labor. πονέω, vt φιλέω, laboro. φιλόπονος, amans laboris, μισόπονος, osor laboris. B

ἐπιμικρύνει] present. temp. indicat. modi, ab ἐπιμικρύνω, alleuo, pondus minuo. compos. ex ἐπὶ & μικρύνω, leuo. ὁ μικρός, leuis. ἡ μικρότης, leuitas.

ἴδῃ] Aorist. 2. act. coniunctiui modi, ab εἶδω, video. Aorist. 2. εἶδον vel ἴδον. Coniunct. εἰν ἴδῃ, ἴδῃς, ἴδῃ. 340. c.

ἀγαπῶντας] particip. ab ἀγαπάω, amo, vt πριάω, C
 fut. ἀγαπήσω. Aor. 1. ἠγάπησα, ἡ ἀγάπη, charitas. ἀγαπήλος, amabilis. Construitur cum accusatiuo.

δέχομενος] particip. presens à δέχομαι, rogo, oro, deponens fut. med. δέξομαι. Regit genitiuum. 70. c. ἡ δέσις, precatio.

ἐκεῖθεν] aduerb. à loco, inde, illinc.

καταβήσκει] fut. i. verbi medi, vt τύψεται, à καταβαίνω, descendo. ex κτ' & βαίνω, de quo iam supra, & in Grammat.

A προσδοκῶντας] particip. present. à προσδοκέω, expecto, vt πριάω. futur. προσδοκήσω. ἢ προσδοκήσεις, expectatio.

ὅτ' αὐτὸν εἶδω ἵνα μὴ φιλεῖντα προσδύχῃ,
μηδὲ θερμὸν ἔρωτα ταύτης ἔχοντα καὶ ὀφροδρὸν,
ἣδη μοι εἶπεν ὁ δὴλός ἐστιν, ὥς εἶδεν ἡμιναῖον ἐν τῇ
ψυχῇ κέκτηται, ὅτ' αὐτὸν δὲ εἶδω ἵνα τῆς τοῦ θεοῦ
λατρείας ἀκέρεως ἐχόμενον, καὶ τὸ μὴ προσδύ-
B χεσθαι συνεχῶς, ἐν ταύτῃ μεγίστης δρεθμῆντα ζη-
μίας, περμαύρομα τὸν τοῦτον πάσης δρετῆς ἀ-
σκητῶ εἶναι βέβαιον, καὶ τοῦ θεοῦ ναόν.

QUANDO igitur videro aliquem non amantem
orationem, neque calidum amorem huius habentem &
vehementem, iam mihi talis manifestus est, quod nihil
generosum in anima possideat. Quando verò videro ali-
quem Dei servitio insatiabiliter adherentem, & non
C assiduè orare in maximis numerantem pœnis, conicio
talem omnis virtutis exercitorem esse stabilem, &
Dei templum.

QUAMOBREM si quempiam eximia & ar-
denti precationis cupiditate nequaquam effer-
ri, & ab ea alienum cernam, in huius pectore
nihil inesse generosum autumo. Rursus quem
insatiabiliter mundi fabricatorem ac præsidem
precibus venerantem, easque sine intermissio-
ne non fundere in grauiissimis pœnis haben-
tem

tem animaduerto, hunc constantem virtutum A
satellitem, ac Dei templum esse coniecturam
facio.

φιλεῖντα] *particip. present. temp.* à φιλέω, amo. Re-
git accusat. 73. b. c.

θερμὸν] *ut τὸν λόγον.* ὁ θερμός, ἡ θερμή, τὸ θερμόν,
calidus. ἡ θερμότης, τῆς θερμότητος, calor, caliditas.
θερμαίνω, calefacio, quinta coniugat.

ἔρωτα] *Accusat. quinta simplicium,* ὁ ἔρως, amor, B
ἔρωτες.

φροδὸν] ὁ φροδός, ἡ φρόδρα, τὸ φροδόν, vehe-
mens. ἡ φροδότης, vehementia. φρόδρα valdè, ve-
hementer.

ὁ δῆλον] manifestus. ἡ δήλη, τὸ δήλον, ἀ δηλώ,
manifesto. ἡ δήλωσις, manifestatio.

οὐδέν] *neutrum;* οὐδεὶς, nullus, οὐδεμία, ἑδέν.
108. a.

θυναῖον] ὁ θυναῖος, generosus. ἡ θυναίότης, ge- C
nerositas.

κέκτηται] *tertia persona praeterit. perfect.* à κτάο-
μαι, possideo. 140. c. futur. med. κτήσομαι. praeterit.
perfectum, κέκτημαι, ἔ aliquando ἔκτημαι. vnde τὸ
κτηῖμα, possessio, seu res possessa. ἡ κτησις, pos-
sessio.

ἀκορέσως] *insatiabiliter, adverb. verbum est κο-
ρεῶ, facio. futur. κορέσω ἔ κορήσω. Hinc κόρος, sa-
tietas. κόρος πάντων, omnium rerum est satietas.*
κορεσός,

A κορεσός, satiabilis. ἀκόρεστος, insatiabilis. & aduerb. ἀκορέτως.

ἀειδιμῦντα] particip. present. temp. ab ἀειδιμέω, numero. ἀειδιμήσω, ἡείδιμήκη. ὁ ἀειδιμὸς, numerus. ἀειδιμηπκός, Arithmeticus. ἀειδιμηπκή, Arithmetica, ars numerandi. καταειδιμέω, enumero, recenseo. ἀειδιμησις, numeratio. καταειδιμησις, enumeratio.

τεκμαίρομαι] conijcio, prædico, denuncio, coniecturam capio. Idem, τεκμαίρω. τὸ τεκμήριον, signum, indicium, argumentum.

ἀσκητιῶ] ὁ ἀσκητὴς, exercitator, prima simpl. ab ἀσκέω, exerceo, ἀσκέομαι, exerceor. ἀσκήσω, ἡσκησῶ, ἡσκηκα, ἡσκημαι, ἡσκησται. Hinc ἡ ἀσκησις. ἡσκηται. Hinc ἀσκητὴς, ἀσκήτεια, Ascetria, monialis. ἀσκηπκός, exercitatorius. ἀσκητήριον, domus ubi Ascetæ habitant, quasi dicas: Exercitatorium.

C βέβαιον] ὁ βέβαιος, stabilis. ἡ βεβαία, τὸ βέβαιον. βεβαίω, vt δηλώω, stabilio. ἡ βεβαίωσις, stabilimentum, confirmatio. ἡ βεβαίωσις, stabilitas, firmitas, item, constantia.

ναὸν] vt τὸν λόγον. ὁ ναὸς, templum. Atticῶς νεῶς.

Εἰ γὰρ σολισμὸς ἀνδρὸς, καὶ βῆμα ποδὸς, καὶ γέλως ὀδόντων ἀναγγέλλει τὰ περὶ αὐτῶν, κατὰ τὸν σοφὸν Σολομῶντι, πολλῶ μᾶλλον εὐχὴ καὶ λατρεία Θεῷ, σημεῖόν ἐστι διηγουμένης ἀπάσης, σολή τις ἔσται

πρὸς ἔσχατον πνέουσα, καὶ θεία, πολλὰ εὐμορφίαν Ἀ
 καὶ καλὰ παρέχουσα τῆς ἡμετέρας θλαστούτης
 τὸν ἐκάστη ῥυθμίζουσα βίον, ὅτε εἴωσι Φαῦλον,
 εἰς ἄτοπν τῆς θλαστούτης κρατεῖν, αἰδεῖσθαι πεί-
 θουσι τὸν θεόν, καὶ πλὴν παρ' αὐτῶν ἡμιλῶν, πᾶσαν
 πονηρὰ γοητείαν δοτοπέμπεως παύσασθαι, τὰς αἰ-
 χρὰς καὶ ἀτόπας ἐξελαύνουσα λογισμὰς, ἐν ὑ-
 περοψία τῆς ἡδονῆς καθιστῶσα πλὴν ἐκάστη ψυ-
 χλῶ. αὕτη γὰρ ἡ ὑπερηφανία μόνη πρέπει τοῖς
 τὸν χρυσὸν σεβομένοις, τὸ μηδενὶ δελοῦν αἰχρῶ.
 ἀλλὰ τηρεῖν ἐν ἐλδοφρεῖα πλὴν ψυχλῶ, καὶ βίον
 κεκαθαρμένον. ὅτι μὲν ἐν παιπλῶς ἀμήχανον
 αἶσα προσδοχῆς ἀρετῇ συζῆν, καὶ μετὰ ταύτης πο-
 ρεύεσθαι τὸν βίον, οἷμα δὲ ἡλὸν ἀπαθὲν εἶναι.

SI ENIM vestis viri, & gressus pedis, & risus den-
 tium, nuntiat quæ illius, secundum sapientem Salomo-
 nem, multò magis oratio & cultus Dei, signum est iusti-
 tiæ omnis, vestis quædam existens spiritualis & diuina,
 multam venustatem & pulchritudinem præbens nostris
 mentibus, vniuscuiusq; conformans vitam, non sinens
 vitam nihili, & absurdam occupare animum, reuererè
 persuadens Deum, & qui ab ipso honorem; omnem malè
 incantationem ablegare docens, turpes & absurdas ex-
 pellens cogitationes, in contemptu voluptatis constituens
 vniuscuiusq; animum. Hæc enim superbia sola competit
 Christum colentibus, nulli seruire turpi, sed seruare in
 liber-

A libertate animam & vita mundata. Quod igitur omnino impossibile (sit) sine oratione virtuti conuiuere, & cum hac pertransire vitam, puto clarum omnibus esse.

NAM si vestitus hominis, & pedum incessus, & risus dentium annuntiant de eo, vt verbum Salomonis est, longè magis oratio, cultusque rerum omnium dominatori adhibitus, omnis iustitiæ monumentum, spiritualisque & diuina quædam stola erit, multa elegantia & pulchritudine mentes humanas cohonestans, vitam & mores vniuscuiusque concinnans: ne peruersum aut absurdum aliquid animis imperitare permittens; Deum reuereri, honoremque ab eo profectum magni pendere suadens, quascunque maligni præstigias auersari docens; turpes & ineptas cogitationes effugans, singulorumque mentes ad voluptatis despicientiam inducens. Sola enim hæc superbia Christianos decet, nulli subiectum esse turpitudini; sed mentem retinere liberam & labis immunem. Ergo citra orationis adminiculum ex virtute ætatem degere, eaque comite viuendi spacia emetiri penitus posse neminem, satis liquere opinor.

στολισμὸς] ὁ. vestis, vestimentum; ἀστολίζω, induo; vestio. τὸ στολισμα, vestimentū. ὁ στολιστής, vestiarius, qui stolas & alias vestes conficit.

αἰνῶς]]

ἀνδρὸς] ὁ ἀνὴρ, vir. ἀνέρεϑ, ἀνδρός. 50. b. 81. c. ὁ καὶ ἡ A
 ἀνδρώδης, virilis, magnanimus. ὁ ἀνδρεφόνϑ, ho-
 micida. ἡ ἀνδρεφορία, homicidium. ἡ ἀνδρεία, for-
 titudo. ἀνδρείως, ἀνδρικῶς, viriliter. ἀνδρίζομαι, vi-
 rilem ætatem ingredior, vir fio.

βῆμα] τὸ, ἢ βήμαϑ, hic significat gressum, in-
 cessum. βαίνω, vado.

γέλως] ὁ, ἢ γέλωϑ, risus. Ἐ γέλω, per quartam
 simpl. γελάω, rideo, secunda contract. γελοιοποιοῦς, ar- B
 tificex risus. γελοῖϑ, ridiculus.

ὀδόντων] ὁ ὀδὺς, dens. 54. a. 61. b.

ἀναγγέλλει] tertia persona singul. numer. ab ἀναγ-
 γέλλω, annuntio. composit. ex ἀνὰ Ἐ ἀγγέλλω, de quo
 supra.

σοφόν] ὁ σοφός, sapiens. ἡ σοφία, ἡ φιλοσοφία, sapi-
 entia. φιλοσοφέω, sapientiæ studeo.

Σολομῶντα] vt ξενοφῶντα, ὁ Σολομῶν, Salomon. C
 48. b.

σολή τις] accentus erectus in priore dictione ob
 sequentem encliticam. ἡ σολή, τῆς σολῆς, stola, ve-
 stis.

εὐμορφίαν] ἡ εὐμορφία, venustas, ὁ καὶ ἡ εὐμορφϑ,
 venustus. ὀπποσita sunt, αἰμορφία, turpitude. Ἐ αἰμορ-
 φϑ, turpis. μορφή, forma, species. μορφόω, formo,
 figuro.

κάλλϑ] τὸ, ἢ κάλλεϑ, pulchritudo, prima con-
 tractorum.

A ῥυθμίζω] *particip. present. temp.* à ῥυθμίζω, ad numeros aptos redigo. *Hic* compono, conformo, effingo. ὁ ῥυθμός, *rhythmus*, concinnitas. ῥυθμικός, *rhythmicus*.

εἰῶσα] *particip. present. temp.* ab εἰάω, *sino*, vt πμάω, *futur.* εἰάσω, *imperfect.* εἰαον, εἰων, *sinebam*, *augebatur* enim per ei. 129. a. b.

B φαῦλον] ὁ φαῦλος, *nauci*, *nihili*. ἀνδραποῦ φαῦλος, *homo nullius momenti*. ἡ φαυλότης, *vilitas*. ἄτοπος, ὁ καὶ ἡ, *absurdus*. τὸ ἄτοπον.

αἰδέσθω] *Infin.* *present. temp.* ab αἰδέσμαι, *reueor.* *futur. med.* αἰδήσομαι & αἰδέσομαι, ὁ καὶ ἡ αἰδέσμεος, *reuerendus*.

πείθωσα] *particip. present. temp.* à πείθω, *persuadeo.* *tertia coniugat. baryt.* de quo *suprà*.

ροητεία] ἡ ροητεία, *incantatio*, *fascinatio*. ὁ ροητής, *impostor*, *magus*. ροητεύω, *incanto*.

C ἀποπέμπεσαι] *Infin.* *pres.* ab ἀποπέμπομαι seu ἀποπέμπω, *ablego*, *dimitto abs me.* *componitur ex* ἀπὸ & πέμπω, *mitto.* *prima coniugat. barytonor. fut.* πέμψω, ἀποπέμψω. *praeterit. med.* πέπομπα *hinc* πομπή, *pompa*, & ὁ πομπός, *qui aliquem deducit*.

παιδεύωσα] *Particip. present. temp.* à παιδεύω, *sexta baryton.* παιδεύσω, ἐπαίδεσσα. ὁ καὶ ἡ ἐνπαιδευτός, *doctus*. ὁ καὶ ἡ ἀπαιδευτός, *indoctus*.

αἰσχρὸς] ὁ αἰσχρὸς, *turpis.* *comparat.* αἰχρίων, *superlat.* αἰχρῶς. 104. c.

ἐξελαύνουσα] *particip. present. temp. ab ἐξελαύνω, A*
 eijcio, extermino. *composit. ex prepositione ἐξ, & ἐ-*
 λαύνω, agito, pello. *quod sua tempora sumit ab ἐλάω,*
futur. ἐλάσω, Aorist. ἤλασα. 341. a.

λογισμὸς] ὁ λογισμὸς, cogitatio. ἀ λογίζομαι, cogi-
 to, ratio cinor. *præterit. perfect. λελόγισμαι, λελόγι-*
σαι, λελόγισται ὁ λογιστὴς, ratiocinator. λογιστικός, ratio-
cinalis.

ὑπερφία] *Datiivus secundæ simplicium. ἡ ὑπερ-*
φία, superbia, contemptus, despicientia, ab ὑπερ-
όπιομαι, contemno, despicio. ad verbum; superui-
deo.

ἡδονῆς] ἡ ἡδονή, voluptas. τὸ ἡδῶ, idem, *apud Poë-*
tas. ἡδόμεαι, delector.

καθίστασα] *particip. present. à καθιστάω, constituō.*
idem enim significat quod καθίστημι.

ὑπερηφάνεια] *superbia, secundæ simplicium. ὑπε-*
ρηφάνεια, idem. ὑπερήφανος, ὁ καὶ ἡ, superbus. ὑπε-
ρηφάνως, superbè. ὑπερηφάνέω, superbio, despicio,
sperno.

σεβομένοις] *particip. presen. verbi mediij, à σεβομαι,*
colo. actiivum σεβω, nec coniugatur ultra imperfectum.
283. b.

δουλεύειν] *seruire. infinit. à δουλεύω, seruiō, sextæ*
barytonor. ὁ δούλος, servus. ἡ δούλη, serva. δουλεία, ser-
uitus.

πηρεῖν] *infinit. præf. à πηρεώ, seruo. futur. πηρεήσω, ἐτή-*

A ρησα, τετήρηκα. συντηρέω, conseruo. *prima coniugat. circumflexorum.*

ἐλευθερία] ἢ ἐλευθερία, libertas. ὁ ἐλεύθερος καὶ ἐλευθερεῖ, liber. ἐλευθερέω, libero.

κακαδαρμένω] *Dat. particip. praterit. temp. pass. a καδαίρω, mundo, purgo. καδαίρωμαι, mundor, futur. καδαρῶ. praterit. act. κακάδαρκα. pass. κακάδαρμαι. particip. perfect. κακαδαρμένος, purgatus, mundatus.*

B παντελῶς] *aduerb. omnino, perfectè.*

πορεύεσθαι] *Infinit. presens, a πορεύομαι, vado. futur. πορεύσομαι. Aorist. 1. ἐπορεύθην, iui.*

Πῶς γὰρ αὖ τις δρετλῶ αἰσκήσει, μὴ προσώων καὶ προσπίπλων συνεχῶς τῷ ταύτης χορηγῶ καὶ διοτῇ; πῶς δὲ αὖ τις ὀπισθυμήσεν εἶναι ζώων καὶ δίκαιος, μὴ ὁμιλῶν ἡδέως τῷ ταῦτά τε καὶ πλείων τέτων ἀπαγέντι παρ' ἡμῶν; βέλομαι δὲ ὀπιθεῖζαι διὰ βραχέων, ὅτι καὶ ἀμαρτημάτων γέμοντες αἱ προσδύχαί λάβωσιν ἡμᾶς, ταχέως ἀποκαθάρσιν καὶ τί μείζον γένοιτ' αὖ προσδύχης, ἢ θειότερον, ὅτ' αὖ ἀλεξίφάρμακεν φανῇ τι ἔσσι πῶς τὰς ψυχὰς νοσέσι;

Quomodo enim quis virtutem exercuit, non accedens, & accidens indefinenter huius largitori & datori? Quomodo verò quis cupiuerit esse temperans, & iustus,

iustus, non conuersans suauiter ei, qui hæc & plura ho- A
rum flagitat à nobis? Volo autem ostendere paucis, quod
etiam si peccatorum repletos orationes nos deprehende-
rint, citò mudent. Atqui quid maius sit oratione vel
diuinius, quando medicamentum quoddam videtur
existens animis ægrotantibus?

Q uo enim pacto virtutem exercuerit, qui
ad subministratorem ac largitorem eius cre-
berrimè non adit, neque in genua coram eo
prouoluitur? Cur temperans & iustus esse de- B
sideret, qui cum eo à quo & hæc & plura à no-
bis postulantur, non libenter agit? Complaci-
tum porrò est, breuiter ostendere, tantam in-
esse in oratione efficacitatem, vt quanquam
nos sceleribus coopertos acceperit, confestim
perpurget. Quid, obsecro, maius aut diuinius
oratione statuemus, si eam aduersus animo-
rum morbos salutiferam esse medicinam pa- C
tuerit?

πῶς] quomodo. hîc vsurpatur interrogatiuè. alias
infinitum est & encliticum. 324. b.

ἀσκήσειν] tertia persona Aoristi Æolici ab ἀσκήω,
exerceo. de quo supra.

ωροπὼν] participium, à ωρόσμι, accedo. vide
290. b. c.

ωροπίπῳ] particip. præsen. à ωροπίπῳ, accido,
aduoluor. composit. à præposit. ωρὲ & πίπῳ, cado.

P 3. futur.

A fut. $\pi\acute{\omega}\sigma\omega$. 345. c. *Construitur cum datiuo.* ἡ $\pi\acute{\omega}\sigma\iota\varsigma$, *ca-*
lus. ἡ ἀντί $\pi\omega\sigma\iota\varsigma$, *caluum permutatio.*

$\chi\omicron\rho\eta\gamma\tilde{\omega}$] ὁ $\chi\omicron\rho\eta\gamma\tilde{\omicron}\varsigma$, *propriè dux & magister cho-*
ri. choragus, qui chorum ducit. Item, qui orna-
menta sacris choreis necessaria suis sumptibus præbet,
& generatim quivis suppeditator & subministrator,
ita ut $\chi\omicron\rho\eta\gamma\tilde{\omicron}\varsigma$, idem sit, quod ὁ δότηρ, dator. & δότης &
ἀ δίδωμι, do. perfect. παῖ. δέδομαι, δέδοκα, δέδοται.
Hinc δότηρ. $\chi\omicron\rho\eta\gamma\tilde{\omega}$, ut φιλέω, chorum duco, item,
B *subministro, suppedito.*

$\delta\pi\delta\upsilon\mu\acute{\eta}\sigma\epsilon\iota\epsilon\nu$] *Aoristus Æolicus, ab ἐπι $\delta\upsilon\mu\acute{\epsilon}\omega$, de-*
fidero.

$\delta\mu\iota\lambda\tilde{\omega}\nu$] *particip. præsens, ab ὁμιλέω. de quo prius.*

$\eta\delta\acute{\epsilon}\omega\varsigma$] *adverb. suauiter. ὁ ἡδύς, suavis. ἡ δεία, ἡδύ,*
ἡδوماί, delector.

$\pi\lambdaεί\omega$] *plural. num. gen. neut. τὰ πλείονα, πλεί-*
ονα, πλείω. 83. b. singul. πλείον. Et est comparat. gradus.

C ὁ πολὺς, τὸ πολὺ, *comparat. πλείων, & πλείον &, su-*
perlat. πλείς &, τὸ πλείσον.

$\alpha\pi\alpha\iota\lambda\tilde{\eta}\nu\tau\iota$] *particip. præsens, ab ἀπαίτέω, deponco,*
efflagito. composit. ex ἀπὸ & αἰτέω, de quo suprà.

$\beta\acute{\epsilon}\lambda\omicron\mu\alpha\iota$] *volo, verbum deponens fut. med. βελήσο-*
μαι. Aorist. 1. παῖ. ἐβλήθην, volui. 338. a.

$\epsilon\pi\delta\epsilon\iota\chi\alpha\iota$] *Aorist. 1. infinit. ab ἐπι $\delta\epsilon\iota\kappa\nu\mu\iota$, osten-*
do. composit. ab ἐπὶ & δέικνυμι. 265. a. b.

$\delta\lambda\alpha\beta\epsilon\alpha\chi\acute{\epsilon}\omega\nu$] *paucis, breuiter. ὁ βραχύς, & βρα-*
χέος, brevis. ἡ βραχεῖα, τὸ βραχύ.

$\kappa\acute{\alpha}\nu$] *καὶ*

καὶ] pro καὶ ἐὰν, etiam si.

A

ἀμαρτημάτων] Genit. plural. quinte simpli εἰς. τὸ
ἀμάρτημα, peccatum. ἀβ ἀμαρτάνω, pecco. ἀμαρτή-
τω. 335. β. ἡ ὁμαρτία, peccatum. ὁ ἀμαρτωλὸς, pec-
cator.

ζέμοντας] particip. praesens à *ζέω*, plenus sum,
 redundo. Regit genitivum, quippe verbum implendi.
 74. c.

λάβωσι] *tertia persona Aor 2. coniunct. modi, plur.*
num. à λαμβάνω, accipio, Aorist. 2. ἔλαβον. Aorist. 2.
coniunct. εἰάν λάβω.

ἀποκαθαίρωσι] *tertia persona plural. num. indicati-
vi modi, ab ἀποκαθαίρω, mundo, expurgo. composit.
ex ἀπό & καθαίρω, purgo, mundo.*

ἄν' εἴ] fuerit. Aorist. 2. optat. modi, ἄν' εἴμην,
ἄν' εἴοι, ἄν' εἴτο, ἢ γινώμαι seu γινώσθαι.

ἀλεξιφάρμακον] vt τὸ ξύλον, remedium aduersus
Pharmacum seu venenum, amuletum. *composit.* C
à verbo ἀλέξω seu ἀλεξέω, arceo, depello, propul-
so. Item, auxilior. & à nomine φάρμακον, ὃ καὶ ἡ ἀλεξί-
κη, depulsor mali vel malorum. ἡ ἀλεξίκη, malorum depulsio.

φανῆ] coniunct. modi pass. Aorist. 2. à φαίω, de quo
iam superius. ἐὰν φανῶ, φανῆς, φανῇ.

νοσῆσαι] Dat. plural. particip. present temp. à νοσέω,
 ἀγροτο. νοσήσω, particip. ὁ νοσέων, ἡ νοσέουσα, νοσούντος,
 Dat. plural. τοῖς νοσέουσιν, νοσούσι.

- A** Οὐκ ἔν' πρῶτοι νινούται φαίνονται Διὰ πρῶ-
 θυχῆς ἀναλυσάμενοι τὰς πολλὰς πρὸς θεὸν αἰμαρ-
 τίας, ἅματε γὰρ ἔλαβεν αὐτὰς ἡ πρῶσθυχὴ, καὶ
 δικαίως ἐποίησε, καὶ πόλιν εἰθισμένῃ ἀκολασία
 καὶ πονηρίᾳ καὶ παρανόμῳ βίῳ συζῆν, ἐπανόρθω-
 σεν ὁξέως, παλαιαῖς σωηθείας μείζον ἰσχύσαισα,
 τῶν ἑσθίων νόμων πλήρη πεποιηθεῖσα τὴν πόλιν·
 σωεφελκομένη μετ' ἑαυτῆς καὶ (ωφροσύνην, καὶ
 φιλανθρωπίαν, καὶ πραότητα, καὶ πρῶνοισιν πτω-
 χῶν. ὃ γὰρ ἀνέχεται χωρὶς τῶν ἐνδοκίματων
 πτωχοῖς, ἀλλ' εἰς τὴν αὐτὴν οἰκῆσθ Διάνοισιν, πλήρεις
 ποιῆ δικαιοσύνης πάσης, παροδοτεῖσθαι πρὸς ἄρε-
 τὴν, καὶ κακίαν ἐξορίζεσθαι. καὶ οὖν καὶ τότε εἴ τις
 εἰσῆλθεν εἰς νινούτῃ τὴν πόλιν, καὶ πρῶτον αὐ-
 τὴν ἀκριβῶς ὀπσιζέμενος, ὅτι αὐτὴν ἐπέγνω τὴν
 πόλιν. ὥτως ἐξαίφνης διὰ τοῦ Φαυλοτέρου βίβ
 πρὸς εὐσεβείαν μετεπήδησεν.
- C**

IGITUR primi Ninivite videntur per orationem
 soluisse multa contra Deum peccata. Simul enim cepit
 illos oratio, & iustos fecit, & civitatem assuetā intem-
 perantiæ, & malitiæ, & vitæ iniquæ conuiuere, cor exiit
 statim, veteri consuetudine plus potens, cœlestium legū
 plenam faciens civitatem, trithens secum & temperan-
 tiam & humanitatem, & mansuetudinem, & curam
 mendicorū; non enim sustinet sine istis conuersari pau-
 peribus, sed in quamcunque mentem venerit, eam ple-
 nam

nam facit iustitiæ omnis, instruens ad virtutem & malitiam exterminans. Atqui & tunc si quis intrasset in Ninive ciuitatem, & prius ipsam accuratè cognoscens, non agnouisset ciuitatem, sic derepentè à vita deteriore ad pietatem transiit.

PRIMUM itaque Niniuitas compluribus in Deum flagitiosè ac sceleratè commissis, orationis beneficio expiatis omnes nôrunt. Simul quippe aditum ad eos obtinuit, & iustos dedit esse, & ciuitatem libidini, improbitati, vitæ per effrenatam licentiam exigundæ assuefactam repentè emendauit, & inueterata consuetudine potentior, præceptis cœlestibus eam impleuit, secumque moderationem, humanitatem, mansuetudinem, sollicitam mendicorum alendorum curam apportauit. Haud enim absque his virtutibus apud inopes habitare sustinet; verum quod pectus occupauerit, id omnis iustitiæ compos ac refertum præstat, pulsaque vitiositate ad laudabiles actiones informat. Quod si quis etiam tum Niniuen ingressus esset, qui eam antea exploratè nouisset, quoniam tam subitò ab impunitate ad religionem transierat, amplius, credo, non agnouisset.

πρῶτοι] ὁ πρῶτος, primus, superlat. gradus. 107. b.
 πρωτεύω, primus sum. τὰ πρωτεία, primæ.

ἀναλυόμενοι] Aor. i. particip. verbi mediij, vt τυλά-

A μνοι. ἀναλύω, dissoluo, resoluo. ἀνὰ ὧ, λύω, αἰαλίω, ἔλυσα, ἀνέλυσα. λυσίμενος, ἀναλυσάμενος. ἡ λύσις, solutio. ἀνέλυσις, resolutio.

ἄμα τε] simul adverb. cum dictione enclitica τε.

εἰδισμένω] particip. pass. praterit. temp. ab εἰδίζω, assuefacio. imperfect. εἰδίζον, augetur enim per ei. 129. b. εἰδίζομαι, assuefio, particip. perfect. εἰδισμένον, εἰδισμένη, εἰδισμένον, κατὰ τὸ εἰδισμένον, more solito.

B ἀκολασία] Dativus secundæ simplic. ἡ ἀκολασία, intemperantia. ἀκόλας, intemperans, incontinens.

ἐπανόρθωσεν] Aorist. i. indicat. modi ab ἐπανορθόω, corrigo, ut δηλώω, fut. ἐπανορθώσω. Componitur ex ἐπὶ ὧ ἀνὰ, ὧ ὀρθόω. imperfect. ἐπανόρθουν. ἐπανόρθωσεν, ὧ ἐπλωόρθω. 137. a.

C ὀξέως] adverb. statim. aliàs, acutè. ὁ ὀξύς, acutus. ἡ ὀξεῖα, τὸ ὀξύ. ὀξύω, acuo.

παλαιᾶς] Gen. secundæ simpl. ὁ παλαιός, antiquus. παλαιά, τὸ παλαιόν.

συνήδειας] Genit. secundæ simplic. ἡ συνήθεια, consuetudo, familiaritas. ὁ καὶ ἡ συνήθης, consuetus, familiaris. συνήθως, consuetè, pro more, familiariter.

μᾶλλον] maius, comparat. gradus, ιος. a. ὁ μέγας, μέγας, τὸ μᾶλλον, μέγιστον.

ἰσχύομαι] particip. Aorist. i. ab ἰχέω, possum, valeo.

sexta

sexta baryt. fut. ἰχύσω, Aorist. 1. ἰχύου. Aorist. 1. part. ὁ ἰχύους, ἡ ἰχύουσα. ἡ ἰχύς, τῆς ἰχύος, robur, vis, potentia. ἰχυεὺς, robustus, potens. ἰχυεῶς, robuste, validè. ἰχυρόω, robustum facio, corroboro.

πλήρη] Accusat. singular. ab ὁ καὶ ἡ πλήρης, plenus. Ἐ καὶ τῆς πλήρεος, πλήρης, prima declinat. contractor. Regit genit. Est enim nomen copiae. πληρέω, impleo, vt συμπλόω. ἡ πλήρωσις, impletio. τὸ πλήρωμα, complementum.

πεποιηκῆα] particip. perfect. actiu. ὁ πεποιηκὼς, ἔ πεποιηκότῃ, ἡ πεποιηκῆα, τῆς πεποιηκῆας ἀ ποιέω, facio.

συνεφελομένη] particip. present. temp. ἀ συνεφέλομαι, attraho. componitur ex preposit. σύν & ἐπι, cuius tenuis mutatur in aspiratam, abiecto per apostrophum iota; & ἔλκω, seu ἔλκομαι, traho, imperfect. εἰλκον, augetur enim per ει. 129. A.

μεθ' ἐαυτῆς] secum. abiicitur a prepositionis μετ, & τ mutatur in θ. 11. a. b.

πτωχῶν] ὁ πτωχὸς, mendicus. ἡ πτωχεία, mendicitas. τὸ πτωχεῖον, locus in quo mendici degunt & aluntur. πτωχοδωχεῖον, idem. πτωχεύω, mendico.

ἀνέχεται] verbum med. present. temp. ab ἀνέχμαι, suffero, tolero. ἀνέχῃ καὶ ἀπέχῃ. Sustine & abstine, ἀνέχω, idem. ἡ ἀνοχή, tolerantia, patientia, item, cessatio. Hinc ἀνοχαί, induciæ.

ἐνδια-

A ἐνδιδαιτᾶναι] Infinit. praesent. ut πικρᾶναι, ab ἐνδιδαι-
τάομαι, secundae coniugationis circumflexorum, inha-
bito, conuersor, viuere inter aliquos. composit. ex
ἐν & διαιτάομαι, vitam dego. cuius plura significa-
ta, ut lexica ostendent. Regit hī. datiuum, vi prepo-
sitionis ἐν. perinde enim est ἐνδιδαιτάομαι πτωχοῖς atque
διαιτάομαι ἐν πτωχοῖς.

οἰκίσῃ] Aorist. 1. coniunct. modi, ab οἰκέω, habito,
οἰκήσω, ὤκησα. Aorist. 1. Coniunct. εἰάν οἰκήσω, οἰκήσης,
B οἰκήσῃ.

οἶκος] domus, ἡ οἰκία, τὸ οἶκημα, idem. ὁ οἰκέτης,
famulus.

παιδοτελέω] particip. praesent. à παιδοτελέω, in-
struo, erudio. fut. παιδοτελήσω. Aorist. 1. ἐπαιδοτε-
λησα, nam composita à nominibus augentur in princi-
pio. 136. a. b.

ἐξοείζω] particip. praesent. ab ἐξοείζω, extermi-
no, eijcio. componitur ab ἐξ & εἶζω, finio, definitio.
C termino. ὁ οἰσμός, finitio, definitio, ὅρισμα, idem.
ὁ οἰστικός, finitiuus. ὁ οἰσῆς, finitor, mensor. ὁ εἶζων,
ἐξοείζωντο, Horizon, finitor, finiēns, ὁ ἐξοοισμός,
expulsio, exterminatio.

εἰσῆλθεν] Aorist. 2. act. ab εἰσέρχομαι, ingredior,
ab εἰς & ἔρχομαι. Aorist. 2. ἦλθον εἰσῆλθον. 152. b.

πρότερον] prius, hic aduerbium, aliās nomen.
ὁ πρότερος, ἡ πρότερος, τὸ πρότερον, à prepositione πρό.
197. b.

ἐπισάμεν⊕] particip. present. temp. ab ἐπίσασμαι, de A
quo suprâ, & in Grammat. 302. a.

ἐπέγνω] tertia persona Aorist. 2. ab ἐπιγινώσκω,
cognosco, quod sumit sua tempora à γινώω, à quo fit
verbum in μι, γινώμι, tertia coniugat. verb in μι, Aor-
ist. 2. ἔγνω, ἔγνως, ἔγνω. ἐπέγνω, ἐπέγνως, ἐπέ-
γνω. 358. b. ἡ γινώσις, cognitio. γνωστὸς, cognitus;
notus. ἄγνωστος, ignotus.

ἐξαίφνης] adverb. derēpentē.

φαυλοτέρη] ὁ φαῦλος, vilis. comparativus, ὁ φαυ-
λότερος.

μετεπήδησεν] Aorist. 1. act. à μεταπηδάω, ex μετά
& πηδάω. futur. πηδήσω. Aorist. 1. ἐπήδησα, μετεπή-
δησα, secunda coniugat. circumflexorum. τὸ πήδημα,
saltus. saltatio.

ὥστερ γὰρ γυναικα πτωχὴν ῥάκια φέρουσιν
μετὰ τις χρυσῆς ἱματίοις κεκοσμημένῳ ἰδὼν, ὅτε
αὐτὴν ἴσχυεν τὸ γυναικίον, ἔτις ὁ τῶν πόλιν ἐκεί-
νῃ εἰδὼς πτωχὴν εὐχόμενον, καὶ τῶν πτω-
ματικῶν ἔρημον εἶσιν ἡσυχῶν, ἠγνόησεν αὐτὴν ἥτις ἡ
πόλις, ὡς τὸ εἶπεν ἰσχυρὴν εὐχὴν μετὰ βαλῆσα, καὶ
τρέπον, καὶ βίον πρὸς δρετὴν ἐπαναγαγεῖν. καὶ γυ-
νὴ δὲ τις ἐν ἀκροασίᾳ καὶ πορνείᾳ πάντα βεβιω-
κῆσα τὴν χερόν, ἀματε πρὸς τὴν πό-
δας ἔχουσιν, καὶ ζωτηρίας ἔτυχεν. ὁ τοίνυν ἀπο-
καθάρσει μόνον ἀμαρτίας, ἀλλὰ καὶ κινδυνῶς ἀπο-
κρίεται

Α κρέετα μεγάλης, ὅγε τοι βασιλεὺς, ἐμῷ τε καὶ
 περὶ φήτης ὁ θαυμάσιος Δαυὶδ, τὰς πολλὰς καὶ
 χαλεπὰς πολέμους τῇ περὶ σελήν διέφυγε. τὸτο
 μόνον τὸ ὅπλον τῆς στρατιᾶς περὶ βαλλόμενος, καὶ
 παρέχων τοῖς ἑαυτῷ στρατιώταις κατ' ἡσυχίαν καὶ
 ἀδείαν ἀπολαύειν τῆς νίκης.

QUEMADMODUM enim mulierem mendi-
B cam, centones ferentem, post hæc aliquis aureis vesti-
 mentis ornatam videns, non agnosceret mulierculam;
 sic & ciuitatem illam videns mendicantem prius, &
 spiritualium orbam existentem thesaurorum, ignoras-
 set, quenam (esset) illa ciuitas, quam tantum potuit
 oratio transmutare, & mores & vitam ad virtutem
 adducere. Et scemina quadam in intemperantia, & for-
 nicatione omne viuens tempus, simulatq; accidit ad pe-
 des Christi, etiam salutem obtinuit. Non solum autem
 purgat peccata, sed & pericula amouet magna; Nam
C Rex simul, & Propheta admirabilis David, multa &
 graua bella oratione fugauit. Hoc solum munimen-
 tum exercitui obuiens, & præbens suis militibus secun-
 dum quietem, & securitatem frui victoria.

VT S I prius mendicam & pannosam muli-
 erculam, aureis postea vestibus indutam aspice-
 res, non agnosceres; Eodem modo, si ciuitatem
 illam ante id temporis mendicitate iactatam, vr-
 potè spiritualibus gazis inopem, sciuißes, igno-
 tassès deinde quænam illa vrbs, quam tantoperè
 immu-

immutare precatio, & ad virtutem de cætero A
 consecrandam reuocare potuisset. Fœmina item
 in lasciuia, & stupris per omne tempus voluta-
 ta, mox vt ad Christi pedes se abiecit, salutem
 est consecuta. Nec tamen solùm peccatorum
 sordes eluunt preces, sed ingentia quoque pe-
 ricula propulsant. Admirabilis quidem Dauid,
 idem Rex, idem Propheta, atrocibus & formi-
 dolosis bellis huius auxilio est liberatus, cùm
 hæc sola arma copiis suis prætenderet, & mili- B
 tibus securè quiescentibus victoriæ fructum af-
 ferret.

γυναικα] *Accusat. quinta simpl. ἢ γυνή, τῆς γυναι-*
κῆς, 86. b. γυναικεῖ, muliebris.

ράκια] *vt τὰ ξύλα, τὸ ῥάκιον, vestis vilis & detri-*
ta, cento. τὸ ῥάκη, ῥάκη, idem. ὁ ῥακόεις, pan-
nosus.

φέρωσαν] *particip. present. ἀ φέρω.*

χρυσῆς] *vt τοῖς λόγοις, ὁ χρύσει, χρυσῆς, aureus. C*
79. b. ὁ χρυσός, τὸ χρυσίον, aurum, χρυσόω, in auro.

ἱματίοις] *Dat. plural. τὸ ἱμάτιον, vestimentum.*

κεκοσμημένῳ] *part. pass. praterit. temp. ἀ κοσμέ-*
μαι, ornor, condecoror. κοσμέω, orno, κοσμήσω, pri-
ma coniugationis circumflexor. ὁ κόσμη, mundus,
ornatus. ὁ καὶ ἡ κόσμη, moderatus, modestus.

ἰδὼν] *particip. Aorist. 2. ἢ ἰδόντ, ab εἶδω, de quo*
iam sapius.

ὁπρὸν

A ἐπιγνῶν] Optat. modi, Aor. 2. vel present. temp. γνῶ-
 ῖω, γνῶις, γνῶιν, à γνῶμι & γινῶσκω, cognosco. ἐπι-
 γνῶίλω, ἐπιγνῶις, ἐπιγνῶιν, ab ἐπιγινῶσκω.

τὸ γυνώσιον] diminutivum, muliercula, de dimi-
 nutivus vide 100. c.

εἰδὼς] particip. praterit. temp. εἶδῶτο, ἢ εἰδῶα,
 τῆς εἰδῶας, per syncopen, pro εἰδηκὼς, εἰδηκῶα, εἰδηκὼς,
 ab εἶδω seu εἰδέω. 340. c.

B πῶχύνω] particip. present. à πῶχύνω, men-
 dico.

ἔρημον] ὁ κύ, ἢ ἔρημο, orbus, expers. Regit geniti-
 vum. ἢ ἔρημία, solitudo, orbitas.

ἠγνόησεν] Aorist. 1. ab ἀγνοέω, ignoro. futur. ἀγνοή-
 σω. Aorist. 1. ἠγνόησα. ἢ ἀγνοία, ignorantia.

ἴχυσεν] Aorist. 1. ab ἴχύνω, possum. De quo su-
 pra.

C μεταβαλῶσα] Aorist. 2. act. à μεταβάλλω, muto,
 transmuto. fut. μεταβαλῶ. Aorist. 2. μετέβαλον. Aor.
 2. particip. ὁ μεταβαλὼν, ἢ μεταβαλῶσα, τὸ μεταβαλὼν,
 componitur ex μετὰ & βάλλω. 337. c.

ἐπαναγαγεῖν] Aorist. 2. infinit. ab ἐπανάγω, tra-
 duco. ex ἐπὶ & ἀνά & ἄγω. de ἄγω. 333. a. Aorist. 2.
 ἤγον, ἤγαγον. Aorist. 2. infinit. ἀγεῖν, ἀγαγεῖν, ἐπανα-
 γαγεῖν.

πορνεία] ἢ πορνεία, fornicatio. ἢ πόρνη, meretrix.
 τὸ πορνεῖον, lupanar. πορνέω. scortor. τὸ πορνίδιον,
 scortillum. ὁ πορνικός, meretricius.

βελιωκῆα] *particip. praterit. act.* à βιάω, viuo, fu- A
 tur. βιάσω, βελίωκα, ὁ βελιωκῶς, ἡ βελιωκῆα, τὸ βελι-
 ωκός, 338. α.

περσέπεςεν] *Aorist. 2. act.* à περσάμηνω, accido, de
 quo superius.

ἐτυχεν] *Aorist. 2. indic. modi,* à τυγχάνω. Habet ge-
 nitivum. 70. b. 71. c.

κινδυνεύς] *vt* τὸς λόγους, ὁ κινδυνεύς, periculum:
 κινδυεύω, periclitor. ὁ καὶ ἡ ἀκινδυνεύς, periculi ex- B
 pers.

ἀποκρέετε] *verb. medij præsens indicat. modi,* ἀπο-
 κρέομαι, amolior, propulso. *ex* ἀπὸ ἐκρέομαι, seu
 κρέω, pulso.

χαλεπὸς] *vt* τὸς λόγους, ὁ χαλεπὸς, difficilis, ar-
 duus. ἡ χαλεπότης, difficultas. χαλεπαίνω, ægrè
 fero. quinta coniugat.

διέφυγον] *Aoristus secundus indicatiui modi,* à δια-
 φύγω, effugio. *Aorist. 2.* ἐφυγον, διέφυγον, de quo su- C
 pra.

ὅπλον] *vt* τὸ ξύλον, arma, armatura, ὁ ὀπλίτης,
 armatus, qui arma fert. ὀπλίζω, armo.

τῆς στρατιάς] *Genit. secundæ simpl.* ἡ στρατιά, exerci-
 tus. ὁ στρατιώτης, miles. στρατεύω, milito. στρατιωτικός,
 militaris. ἡ στρατεία, expeditio, milita. στρατιγέω,
 exercitum duco. τὸ στρατήγημα, strategema. ὁ στρα-
 τήγης, Dux exercitus.

περιβαλλόμενος] *particip. present. temp. vocis me-*
 dia,

A δια, ἀπεβάλλω, seu περβάλλομαι, obliicio, obten^{do}. Componitur ex περ & βάλλω, de quo supra. Iun-
gitur hic cum genitiuo, vi prapositionis, 82. b. quasi di-
ceret D. CHRYSOSTOMVS, βαλλόμεν^ο περ
τῆς σραπιάς.

παρέχων] particip. ἀ παρέχω, præbeo. de quo
antea.

ἡσυχίαν] ἡ ἡσυχία, quies, otium. ὁ καὶ ἡ ἡσυχ^ο,
quietus. ὁ καὶ ἡ ἡσυχ^ο, idem. ἡσυχάζω, quiesco.

B ἀδειαν] ἡ ἀδεία, securitas. ἀδεῶς, aduerb. securè.
ὁ καὶ ἡ ἀδεής, sine metu.

τῆς νίκης] vt τῆς πρῆς. ἡ νίκη, victoria. ὁ νικητής,
victor. νικάω, vinco.

ὡς οἱ μὲν ἄλλοι βασιλεῖς ἐν τῇ τῶν σρατηγῶν
ἐμπειρίᾳ καὶ τῇ τέχνῃ καὶ πρῶτος, καὶ ὁπωλίτης,
καὶ ἰππέδσι, τὴν ἐλπίδα τῆς ζωτηρίας εἶχον, ὁ
C δὲ μέγας Δαυὶδ τῆς ἀγίας εὐχαῖς τὴν σρα-
πιάν ἐτείχιζεν, & βλέπων εἰς Ὀφρυῶν σρατηγῶν
καὶ ταξιάρχων καὶ ἰππάρχων, & δὲ χρημάτων συλ-
λέγων, & δὲ ὅπλα κατασκευάζων, ἀλλὰ τὴν
θείαν πανοπλίαν ἐξ ἑρᾶν^{ος} καταφέρειν. πανοπλία
γὰρ, ὡς ἀληθῶς ἑρᾶν^ο ἡ θεία προσδοχή, καὶ
μόνη διώσκει φυλάττειν βεβαίως τὰς δεδα-
κέτας ἑαυτῶς τῷ Θεῷ. τὴν μὲν γὰρ τῶν ὁπωλιτῶν
ἰσχύϊ καὶ ὀπισθῆμι, καὶ πρῶτος ἐμπειρίαν καὶ
προδο-

πρὸς ὁσίαν πολλάκις ὁποφαίνει μάταιον, καὶ βλέμ- Α
 ματαιὰ πολεμικά, καὶ ἀντιπάλων ἐνψυχία, καὶ
 ἄλλα πλὴν πρὸς τέτοις. πρὸς δὲ ἅμαχον
 ὅπλον καὶ ἀσφαλὲς φυλακτήριον, ὁμοίως μὲν
 σκεπιάτῳ ἓνα, ὁμοίως δὲ πλῆθος ὁποκρομένη
 μυριάδας ἐπεὶ καὶ Δαυὶδ ὁ θαυμάσιος τὸν Γο-
 λιὰδ ἐκείνον, ὡς περ Δαίμονά τινα φοβερόν ἐ-
 περχόμενον, ἔχ' ὅπλοις ἔδ' ἐξίφειν, ἀλλ' ἐνχαῖς
 κατῴεγκεν. ἔτως ἰσχυρόν μὲν βασιλεύειν ἐν μά- Β
 χαις ὅπλον ἢ πρὸς δὲ καὶ ἡμῶν
 πρὸς Δαίμονας.

ITA QVE alij quidem Reges in Ducum peritia &
 arte, & sagittariis & armatis, & equitibus spem salutis
 habebant; Magnus verò David sanctis orationibus exer-
 citum vallabat, non respiciens in faciem Ducum & cen-
 turionum, & equitibus praefectorum, neq; pecunias col-
 ligens, neq; arma parans, sed diuinam armaturam ex
 caelo deferens. Armatura enim verè caelestis oratio, & so- C
 la potest custodire stabiliter tradentes seipsos Deo. arma-
 torum enim vim & scientiam, & sagittariorum peri-
 tiam, & prodicionem saepe ostendunt vanam, & oculi
 hostiles, & aduersariorum magnanimitas, & alia mul-
 ta adhuc. Oratio verò inexpugnabilis armatura est; &
 tuta munitio, similiter militem unū, & similiter mul-
 tas propulsans myriadas; postquam & David mirabilis
 illum Goliath, tanquā Daemonem quendam terribilem
 imminentem non armis, neque gladiis, sed orationibus

A prostravit. Tam fortis regibus in pugnis armatura (est) oratio, fortis verò & nobis aduersus Dæmones.

REGVM cæteri in scientia & vsu militum, in sagittarijs & cataphractis equitumque turmis spem vincendi collocabant: at magnus Dauid exercitum precibus tanquam muro vallabat, nec Ducum, tribunorum, hipparchorum supercilio & audacia mouebatur: nec pecuniam cogebat: nec arma comparabat: sed diuinam cuiusque generis armaturam cælitus depromebat: Oratio siquidem verè cœlestis panoplia est, per se validè custodiens quicunque semetipsos Deo tradiderunt. Armatorum, quod scimus, vires & peritiam, & sagittariorum exercitationem, & in hoste prodendo calliditatem sæpè, & horrida belli facies, & aduersariorum confidentia, & alia insuper multa inanitatis coarctant. Oratio verò inexpugnabile propugnaculum, æquè facilè complures myriadas, & vnū **C** terga dare cogit. Et ipse Dauid Goliad illum velat dæmonem quempiam formidabilem contra se tendentem, non armis, neque gladijs, sed precibus ad terram dedit; vsq; adeò solidum ac firmum genus armorum, regibus militiæ contra hostes, nobis contra diabolos est oratio.

ἐμπειρία] Dat. sing. secundæ simpl. ἡ ἐμπειρία, experientia. ὁ ἐμπειρὸς, expertus.

τέχνη] ἡ τέχνη, ars, τεχνικὸς, artificialis.

τοξόταις] *Dat. plural. ὁ τοξότης, prima simpl. sagittarius. τοξόω. & τοξόομαι, iaculor, sagittas mitto. τὸ τόξον, arcus, ἡ τοξοσύνη, ars sagittandi. τοξοποιέω, arcus & iacula conficio.*

ἵππευσ] *Dat. plural. tertiae declinat. contractor. ὁ ἵππευς, eques. Dativus pluralis à nominativo singulari addito iota. 63. c. ὁ καὶ ἡ ἵππος, equus. ἵππεύω, equito. ἐφ' ἵππιον, ephippium, quia equo imponitur.*

ἐτείχιζεν] *Imperfect. indicat. modi, à τειχίζω, muro circando, munio.*

βλέπων] *particip. praes. temp. à βλέπω, video, prima coniugat. baryt. futur. βλέψω, Aorist. 1. ἔβλεψα. Aor. 1. med. ἔβλεψάμην.*

ὄφρυς] *ἡ ὄφρυς, τῆς ὄφρυς, supercilium, quinta simplicium. ὁ ὄφρυός τις, τοῦ ὄφρυός τινος, superciliosus.*

ταξίαρχον] *ὁ ταξίαρχος, centurio. compos. à nomine τάξις, ordo, & ἀρχός, Imperator. Sic ὁ ἵππαρχος, qui praest equitibus.*

χεῖματα] *τὸ χεῖμα, pecunia. ad verbum; vtenfile. à χεῖομαι, χεῖμαι, vtor. praeterit. perfect. κέχρημαι, usus sum. Hinc χεῖμα, pecunia. ἡ χεῖσις, usus.*

συλλέγων] *particip. praesent. à συλλέγω, colligo. compositum ex σύν & λέγω, secunda coniugat. baryt. praeterit. med. συλλέλογα. Hinc συλλογή, collectio. ὁ σύλλογος, conuentus, collegium.*

A κατασκευάζων] part. pres. à κατασκευάζω, præpara-
ro. quarta coniugat. baryt. fut. κατασκευάσω. compos.
ex κτ̃ & σκεδάζω, paro, conficio.

καταφέρων] particip. presens à καταφέρω. ex κτ̃ &
φέρω, de quo iam sæpius. 284. c. 348. a.

δύναται] præsen. indicat. modi, à δύναμαι, possum,
valeo.

φυλάττειν] Infinit. presens à φυλάττω, custodio, de
quo supra.

B δεδωκότας] part. præterit. perfect. ὁ δεδωκώς, & δεδω-
κότῳ. à δίδωμι.

ὀπλιτῶν] Genit. plural. ὁ ὀπλίτης, prima simplic.
armatus.

ἰχὺν] ἡ ἰχὺς, τῆς ἰχθύος, quinta simplicium, vis, po-
tentia.

προδοσία] secunda simpl. proditio. ὁ προδότης, pro-
ditor, à προδίδωμι, prodo, trado.

C ὑποφαίνει] ab ὑποφαίνω, ostendo. ex ὑπὸ & φαίνα,
de quo sæpius.

μάταιον] ὁ κῆ ἡ μάταιος, vanus, irritus, stultus. ἡ
ματαιότης, τῆς ματαιότητις, vanitas.

βλέμματα] τὸ βλέμμα, oculus, visus, aspe-
ctus. à βλέπω, video. præterit. πρὶν. βέβλεμμαι. Hinc
τὸ βλέμμα.

πολεμικὰ] ὁ πόλεμος, bellum. ὁ πολέμης, hostis.
ὁ πολεμικός, hostilis.

ἀντιπάλων] *Genit. plural.* ὁ ἀντίπαλος, aduersarius. A

ἡ ἐνψυχία] *magnanimitas.* ὁ καὶ ἡ ἐνψυχία, magnanimus. ἐνψύχως, animosè. ἐνψυχέω, sum animo forti, constanti.

ἄμαχον] ὁ καὶ ἡ ἄμαχος, inexpugnabilis.

ἀσφαλές] *vt τὸ ἀληθές, ὁ καὶ ἡ ἀσφαλής, tutus, securus.* ἡ ἀσφάλεια, securitas.

φυλακτήριον] τὸ, custodia, propugnaculum, ἀ φυλάττω, custodio. B

ἕνα] *accus. sing.* εἷς, vnus, μία, ἕν. 107. c.

μυριάδας] *accusat. plural.* ἡ μυριάς, τῆς μυριάδος, Myrias.

ἐπερχόμενον] *participij praesens ab ἐπέρχουμαι, superuenio, aduenio, aggredior. ex ὅτι ἔρχουμαι, venio.*

ξίφει] *Datiuus plural.* τὸ ξίφος, gladius, *vt τὸ τέγχος.*

κατάγει] *Aorist. 1. vel 2. indicat. modi, ἀ καταφέρω, quod hic est, prosterno.* C

μάχαις] *Datiuus plural.* ἡ μάχη, pugna. μάχουμαι, pugno, ὁ καὶ ἡ μάχημος, pugnaх. ὁ μαχητής, pugnatior.

δαίμονας] *accus. plur.* ὁ δαίμων, ὁ δαίμωνος. *vocat.* ὁ δαίμων. 59. b.

Οὕτω καὶ ὁ βασιλεὺς Εὐχρίας παρίστανται τῷ πολέμῳ τῶν περσῶν, στρατιὰν μὲν ἔχοντες ὁπλίταις,

A εὐχὰς δὲ μόνας ἀντισηΐσας τῷ πλῆθει τῶν ἀντι-
 πάλων, ἔτω ὁ θάνατον διέφυγεν μετὰ τῆς προ-
 σηκῆσεως εὐλαδείας τῷ θεῷ προσπεσών, καὶ ἡ προ-
 σευχὴ μόνη δέδωκεν ἀναδιῶναι τῷ βασιλεῖ. καὶ
 μὲν γε ὅτι ψυχὴν ἡμαρτηκῆσαν ἡ προσευχὴ ῥα-
 δίως ἀποκαθάρσει, διδάσκει ἡμᾶς ὁ τελώνης, δεη-
 θεὶς ὁ θεὸς τυχεῖν ἀφροσύνης, καὶ τυχῶν. διδάσκει
 δὲ καὶ ὁ λεπρὸς, ἅματε προσπεσών τῷ θεῷ, καὶ
 καθαρθεὶς ἐν θεῷ. εἰ δὲ σῶμα διεφθαρμένον ὁ
B θεὸς ὁξέως ἰάσατο, πολλῷ μᾶλλον ψυχὴν νενοση-
 κῆσαν θεραπεύσει φιλανθρώπως. ὅσω γὰρ ἡμιω-
 πέρας ὁ σῶμας ὁ ἡ ψυχὴ, τοσῶτον μᾶλλον εἰκὸς
 περὶ πάντων πλείονα σπερδῶν ἐπιδείκνυσθαι τὸν
 θεόν. καὶ μυρία αὖ τις ἔχει λέγειν καὶ παλαιὰ,
 καὶ καινὰ, εἰ πάντας ἐξαερθμεῖσθαι βέλοιο τὰς
 διὰ προσδοχῆς σεσωσμένους.

C SIC & Rex Ezechias superior fit in bello Persarum,
 exercitum quidem non armans, solas verò orationes op-
 ponens multitudini hostiū. Sic & mortem effugit cum
 decenti pietate Deo accidens, & sola oratio dedit Regi
 reviviscere. Porro quod animam peccantem oratio faci-
 lè mundet, docet nos telonarius, precatus Deum conse-
 qui remissionem, & consecutus est. Docet & leprosus,
 simul & accidens Deo, & statim mundatus est. Si verò
 corpore corruptum Deus statim sanavit, multò magis
 animam egrotantem curabit humaniter. Quanto enim
 pretio-

pretiosior corpore anima, tanto magis par est circa ipsam maiorem curam ostendere Deum. Et infinita quis habeat dicere & vetera & noua, si omnes enumerare velit per orationem seruatos. A

SIC EZECHIAS Persis bello euasit superior: non quia delectus egerat; sed quia preces tantummodo hostium multitudini obiecerat, sic idem à se mortem prohibuit, & quodammodo reuixit, cum debita religione Deo prostratus supplicauit. Et quidem animam peccatis contaminatam nullo negotio precibus nitescere argumento est publicanus ille, qui quam Deum rogauerat, veniam & pacem impetrauit. Argumento etiam leprosus, qui Saluatori ad pedes supplicabundus accidens, statim lepræ purus surrexit. Iam si corpus lue perditum Deus nihil moratus sanitate donauit, nonne magis animam morbo comprehensam benignè videtur curaturus? Nam quanto ea corpori antecellit, tanto Deum præsentius erga illam studium demonstrare consentaneum fit. Sexcenta exempla cum vetusta, tum recentia protulerit aliquis, si per censere sigillatim instituerit quotquot orando salutem sibi pepererunt. B

Ἐζέχιας] Ezechias, declinatur ut αἰνεῖται.

ὑπερνέμω] ὑπερνέμωμαι, seu ὑπερνέμωμαι, fio superior, vinco. Ex ὑπὲρ & νίμωμαι, de quo supra & in

A Grammat. Regit hoc loco genitium, quia verba sperandi habent genitium.

ἐχ] pro ἐκ, mutatur κ in aspiratam χ propter asperum spiritum sequentem in dictione ὀπλίας, quæ est participium act. Aor. 1. ab ὀπλίζω, armo.

ἀντιθέσης] Aor. 1. act. particip. ab ἀντίστημι, cui varia significata, hic idem est quod oppono, obicio, regit ὅς accusativum.

τῷ πλήθει] τὸ πλῆθος, multitudo. primæ con-
B tract.

προσηκούσης] part. presen. ὁ προσήκων, ἢ προσήκουσα, τῆς προσηκούσης, τὸ προσήκον, de quo initio diximus.

εὐλαβείας] ἡ εὐλάβεια, metus, reuerentia, religio. ὁ χὶ ἡ εὐλαβής, religiosus, reuerens, εὐλαβέω, reuerentiam habeo.

προσπεσὼν] Aorist. 2. act. à προσπίπτω, de quo iam aliquoties.

ἀναβιώναι] Infinit. ab ἀνὰ ἑ βίωμαι, quod sit à
C βίωω, viuo. ἀναβίωω, reuiuisco. ἀναβίωμι, idem. ter-
tie coniugat. verborum in μι, 338. a.

ἡμαρτηκῶν] particip. præter. perfect. ὁ ἡμαρτηκός, ἡ ἡμαρτηκῆ, τὸ ἡμαρτηκός, ab ἡμαρτάνω, pecco. fut. ἡμαρτήσω.

ὁ τελώνης ἢ τελῶνς] telonarius, publicanus.

δεηδείς] Aorist. 1. à δέομαι, oro, rogo. fut. δεήσεται. Regit. genit. 70. c.

τυχεῖν] Aor. 2. infin. à τυγχάνω, 347. b. Habet genit. τυχῶν autem est Aor. 2. part. ab eodem verbo.

ὁ λεωτής]

ὁ λεπρός] *tertia declin. à quo latinum; leprosus.* A
ἢ λέπρος, lepra.

καταρδεῖς] *particip. pass. Aor. i. vt τυγδεῖς, ἀκαταί-
εμαι, mundor. καταίρω, mundo. de quo supra.*

διεφθαρμένον] *perfect. pass. particip. διαφθείρω, cor-
rumpro. διαφθείεμαι, corrumpor. prat. act. διέφθα-
ρα, pass. διέφθαμαι, part. διεφθαρμένον, διεφθαρμένη,
διεφθαρμένον, de quo supra.*

ιάστω] *Aorist. i. med. ab ἰάομαι, sano, medeor.* B
*futur. med. ἰάσομαι, praterit. perfect. ἴαμαι, ἴασαι, ἴα-
ται. hinc τὸ ἴαμα, medicamentum, sanatio. ἡ ἴασις,
sanatio, ἱατὴρ, medicus. & Ionicè ἱατῆς, ὁ ἱατὴρ,
idem. τὸ ἱατρεῖον, officina curandi.*

νεοσκηῶν] *prater. perfect. part. act. ἀνοσέω, aggro-
to. de quo iam antè.*

δεξπείσει] *futur. i. ἀδεξπούω, curo.*

πριωτέρος] *ὁ πριος, preciosus. πριώτερος, πριω-
τατος.* C

εἰκός] *genit. neutri, τῷ εἰκότι, par est, verisimile,
probabile, item consentaneum. ὡς εἰκός πιστεύειν,
vt par est credere.*

καινὰ] *vt τὰ ξύλα. ὁ καινός, ἡ καινὴ, τὸ καινόν,
nouus, ἡ καινότης, τῆς καινότητος, nouitas.*

ἔξαειδμεῖν] *Infinit. vocis mediae, ab ἔξαειδέω,
de quo supra.*

βύλοιτο] *Optat. pres. βυλοίμην, βύλοιο, βύλοιτο, ἀ-
βύλομαι*

πρωσιμέ-

A σιωπόμενος] particip. passiv. perfect. à σῶζω, seruo, perfect. παθ. σέσωμαι, particip. σιωπόμενος.

ἴσως δὲ τις τῶν ραθυμοτέρων ἔσθ' ἐβελόντων
 ᾤημελῶς προσέχευε καὶ ἀπεχδαίως, ἐκείνα τὰ
 ῥήματα πείσθεν αὐτὸν εἰρηκέναι τὸν θεόν, ὥς, ὃ πᾶς ὁ
 λέγων κύριε, κύριε, εἰσελεύσεται εἰς τὴν βασι-
 λείαν τῶν ἁγίων, ἀλλ' ὁ πωὶὼν τὸ θέλημα τοῦ πα-
 τρός μου ἔσ' ἐν ἁγίοις. ἐγὼ δὲ εἰ μόνῳ ἐξαρκεῖν
B πρὸς τὴν ἡμετέραν σωτηρίαν τὴν προσοχὴν
 ἐνόμιζον, εἰκότως αὐτὸς τοῖς ἐκείνῳ τοῖς λό-
 γοις. ἐπεὶ δὲ κεφάλαιον εἶναι ἀγαθῶν τὴν προ-
 σοχὴν φημι, ἔκρηπιδά ρίζαν ἔλυσιν τελευ-
 τῶν β' ὃ, μηδεὶς ὅτι προφάσι ραθυμίας ἐκεί-
 νοις κεχρησάτω τοῖς λόγοις. ἔδ' ἄρ' ὡφροσύνη
 μόνῃ δυνάσται σῶζειν ἀνδρῶν ἁλλων ἀγαθῶν,
 ἔδ' ἐπὶ πᾶσι πτωχῶν, ἔδ' ἐπὶ πᾶσι, ἔδ' ἄλλοι
C τῶν ἀπεχδαίων, ἀλλὰ δὲ πάντα συνδραμεῖν εἰς
 πρὸς ἡμετέρας ψυχὰς, προσοχὴ δὲ ὡς περ ρίζα
 καὶ κρητὶς ὑπόκειται, ἔκρηπιδά ὡς περ πολὺν ἔσθ' οἰκίαν τὰ
 κάτωθεν ἰσχυρὰ ποιεῖ καὶ συνέχει, ἔσθ' τὸν ἡμέτε-
 ρον βίον αἱ προσοχαὶ συγκρατῶσιν, ἀνδρῶν δὲ
 ταύτης ἔδ' ἐν ἡμῖν ἀγαθόν, ἔδ' ἐπὶ σωτήριον γένοιτο.

FORTE verò quis ignaviorum, & non volentium
 studiosè orare, & diligenter, illa verba sibi persuaferit
 dixisse Deū, videlicet; Non omnis qui dicit mihi Domi-
 ne, Do-

ne, Domine, intrabit in regnum cœlorum, sed faciens vo- **A**
luntatem patris mei, qui in cœlis est. Ego verò si solam
sufficere ad nostram salutem orationem existimem, me-
ritò quis his vteretur sermonibus; postquã verò caput esse
bonorum orationem dico, & fundamentum, & radicem
vtilis vitæ, nullus ad prætextum ignaviæ illis vtatur ver-
bis: Neq; enim temperantia sola potest saluare absq; aliis
bonis, neq; cura pauperum, neq; bonitas, neq; aliud ali-
quid expetendorum, sed oportet omnia concurrere in
nostras animas, oratio verò tanquam radix & crepido **B**
substernitur, & quemadmodum nauem & domum, ea
que infra firmam faciunt & continent: Sic & nostram
vitam orationes continent, sine hac autem nihil nobis
bonum, nihilq; salutare acciderit.

Hoc loco de ignauioribus, & sollicitu-
dine precandi abhorrentibus vnusquispiam for-
tasse illa Domini verba opponet: Non omnis
qui dicit mihi Domine, Domine, intrabit in
regnum cœlorum, sed qui facit voluntatem pa- **C**
tris mei, qui in cœlis est. Ego verò si solas pre-
ces ad salutem nobis conciliandam sufficere pu-
tarem, non iniuria quis hanc mihi sententiam
occineret. Quoniam autem bonorum sum-
mam & caput orationem esse affirmo, funda-
mentumque & radicem vtilitatum in vita, ne-
mo ad prætexendam hoc nomine socordiam
suam hoc in me dicto abutatur. Nam neque
temperantia sola, neque cura egentium, neque
beni-

A benignitas, neque aliud quippiam rerum hominestatum seruare nos queat, nisi vniuersa ad animos nostros confluxerint, quibus omnibus oratio tanquam basis, & radix subiicitur. Et quomodo infima domorum ac nauium validas ac stabiles eas efficiunt, in vitam nostram preces continet & conseruant, extra quas non est vt boni quidquam aut salutare adipiscamur.

B ἴσως] aduerb. fortassis, æqualiter. ἴσος vel ἴσος, æqualis. ἡ ἰσότης, æqualitas. ἰσώ, æquo. fut. ἰώσω, vt διλόω.

ῥαθυμότερον] Comparat. gradus, ὁ ῥαθυμότερος, piger. ῥαθυμότερον, pigrior. ἡ ῥαθυμία, p. gertia, ῥαθυμέω, pigritor.

ἐθέλοντων] participij presens actiu. ab ἐθέλω, volo. dicitur etiam θέλω. fut. θελήσω, 340. b. τὸ θέλημα, voluntas.

C ἐπιμελῶς] aduerb. diligenter. ὁ καὶ ἡ ἐπιμελής, diligens. ἡ ἐπιμέλεια, diligentia, cura. ἐπιμελέω, curo.

σπουδαίως] aduerb. diligenter. ἡ σπουδή, diligentia. ὁ σπουδαῖος, diligens, studiosus. τὰ σπουδαῖα, honesta expetenda.

ῥήματα] plural. num. τὸ ῥήμα, verbum. formatur ἔρω, ῥήσω, ἔρρηκα, ἔρρημαι. hinc ῥήμα, dictio, verbum, ἔρρηται, hinc ἡ ῥήσις, τῆς ῥήσεως, dictio. τὸ ῥησάδιον dictiuncula. ἔρρηται, hinc ῥήτωρ, Rhetor.

πείσεις]

πεισσειν] *tertia persona singul. num. Aoristi Æolici, A*
Optat. modi, à πείδω, persuadeo. de quo superius.

εἰρηκέναι] *præterit. perfect. act. infinit. modi, ab εἰρέω,*
εἰρήσω, εἰρηκα, augetur enim per ει. 129. α.

εἰσελεύσεται] *fut. med. ab εἰσέρχμαι, ingredior. su-*
mit sua tempora ab εἰσελεύδω.

ἔποιων] *particip. præf. act. à ποιέω. facio.*

ἐξαρκεῖν] *infinit. præsens, ab ἐξαρκέω, sufficio, ab ἐξ*
ἄρκέω, fut. ἀρκέσω, ἐξαρκέσω.

ἐνόμιζεν] *Imperfect. à νομίζω, puto.*

B

εἰκότως] *adverb. meritò, iu. e.*

ἐκέχητο] *plusquamperfect. passivæ vocis à deponenti*
χέομαι, vtor. fut. med. χήσομαι, præter. perf. κέχημαι,
plusquamperf. ἐκεχήμεν, ἐκέχυστο, ἐκέχητο.

κεφάλαιον] *τὸ, caput, summa, fons. ὁ καὶ ἡ κεφα-*
λαῖώδης, principalis. κεφαλαιωδῶς, summariè.

φημι] *dico, præsens indic. modi, anomalum in μι,*
quod reperies in Grammat.

κηπίδα] *Accusat. quinta simpl. ἡ κηπίς, τῆς κηπί-*
δος, basis, crepido, fundamentum.

C

ρίζαν] *ἡ ρίζα, radix, secunda simpl.*

λυσιτελέωντας] *particip. præsent. à λυσιτελέω, uti-*
lis sum, expedio, prosum. ὁ καὶ ἡ λυσιτελής, utilis,
fructuosus. ἡ λυσιτέλεια, utilitas. λυσιτελέωντας, uti-
liter.

πρεφάσει] *Dat. sing. ἡ πρεφάσις, prætextus, excu-*
satio. ἐπὶ πρεφάσει, sub prætextu. πρεφασιν λαμβά-
νειν, occasionem arripere.

κέχρη-

A κεχρήστω] Imperat. modi, praterit. perfect. à χράσ-
μαι, vtor. κέχρησο, κεχρήστω, vt τέτυκτο, τετέλεστο.

δεῖ] oportet, imperfect. 303. c. δεόν, necessarium
est, δεῖσαν, cum oportuisset.

συδραμεῖν] Aorist. 2. infinit. à συνδρέχω, concur-
ro. formatur quasi à συνδρέμω. Aorist. 2. ἔδραμον, συν-
έδραμον. 347. b.

B ὑπόκειται] tertia persona indicat. modi, ab ὑπόκει-
μαι, subiaceo, substernor. ex ὑπὸ ἔκειμαι, iaceo.
300. c.

πλοῖον] vt τὸ ξύλον, generis neutri, nauigi-
um.

κάτωθεν] aduerb. inferius, infernè. cum articulo
vicem nominis subit. τὰ κάτωθεν, inferiora. τὰ ἄνω-
θεν, superiora.

ἑνέχει] tertia persona à ἑνέχω, contineo, co-
hibeo.

C συγκρατῶσι] tertia persona, vt φιλεῖσι, à συγκρατέω,
contineo, coniungo. componitur ex σύν ἔκκρατέω,
de quo superius.

σωτήριον] ὁ καὶ ἡ σωτήριος, salutaris. ὁ σωτὴρ, sal-
uator.

Διὰ τῆς ὁ παῦλ ἔγκειται συνεχῶς ἡμῖν ἀγα-
κελούμενος, ἔλεγων τῇ πρὸς ὁδοῦ πρὸς καρ-
πὸν, ζητοῦντες ἐν αὐτῇ, ἐν εὐχαριστίᾳ. καὶ ἀλ-
λαχῶς, ἀδιαλείπτως πρὸς ὁδοῦ, φησὶν, ἐν παντὶ
εὐχαρι-

εὐχαριστῶντες. τὸ γὰρ ἐστὶ θέλημα Θεοῦ. καὶ ἐπὶ Ἀ
 ρωθι πάλιν. προσδύχεσθε ἐν παντὶ καρπῷ ἐν
 πνύματι, εἰς αὐτὸ ἀγρυπνῶντες ἐν πάσῃ προσκαρ-
 περήσῃ καὶ δειήσῃ. ἔτω πολλαῖς καὶ θείαις Φω-
 ναῖς Ἰπὶ προσδύχῃ ἡμαῖς ἐκάλει συνεχῶς ὁ
 τῶν ἀποστόλων ἡγεμὼν.

PROPTER hoc Paulus instat indefinenter nos mo-
 nens & dicens: In oratione perseuerate, vigilantes in
 ipsa, in gratiarum actione. Et alibi. Indefinenter orate, B
 inquit, in omnibus gratias agentes, hoc enim est volun-
 tas Dei. Et alibi iterum. Orate in omni tempore, in Spi-
 ritu, in ipsum vigilantes, in omni tolerantia & obse-
 cratione. Sic multis & diuinis vocibus ad orationem
 nos vocabat continuè Apostolorum Dux.

ID CIRCO Paulus identidem nos vrget, iu-
 betque orationi instare, vigilantes in ea in gra-
 tiarum actione. Et alio loco; Sine intermissione
 orate, inquit, in omnibus gratias agentes, hæc est C
 enim voluntas Dei. Et alibi denuò: Orate omni
 tempore in spiritu, in ipso vigilantes in omni in-
 stantia & obsecratione. Adeò multis & diuinis
 vocibus ad orandum toties nos Apostolorum il-
 le princeps excitauit.

ἔγκειται] *tertia persona, ab ἔγκειμαι, incumbo,*
insto, virgeo. Componitur ex ἐν & κείμαι.

διακελεύομεν &] *participij presens, vocis mediae*
ἢ διακελεύω, seu διακελεύομαι, hortor, adhor-

R tor. ex

A tor. ex δ' ἔ' κελοῖω, iubeo, hortor. Regit datiuum
86. a. b.

ωεσκαρτερεῖτε] Imperat. modi, pres. temp. plur. n. a.
à ωεσκαρτερέω, perseuero, duro, cum tolerantia
& perseuerantia in rem aliquam incumbo. Re-
git datiuum. ἡ ωεσκαρτέρησις, tolerantia, in aliquo
re perseuerantia.

B γρηγορῶντες] particip. pres. à γρηγορέω, vigilo. futur.
γρηγορήσω. prat. perf. ἐγρηγόρηκα, non repetitur prima
tera presentis. ἡ γρηγόρησις, vigilantia. Dicitur etiam
ἐγρηγορέω, vigilo.

εὐχαιεῖα] ἡ εὐχαιεῖα, gratiarum actio. ὁ καὶ
εὐχαιεῖς, gratus. ἀχαιεῖς, ingratus. εὐχαιεῖω, grati-
as ago.

ἄλλαχῃ] aduerb. alibi.

ἀδ' ἄλειπώς] aduerb. indefinenter.

C ωεσεύχεσθε] plur. num. imper. mod. à ωεσεύχ-
μαι, oro, adoro.

ἐτέρωθι] aduerb. alibi.

ἀγρυπνῶντες] particip. pres. ἀγρυπνέω, vigilo, in-
somnia noctem duco. ἡ ἀγρυπνία, vigilia. ὁ ἀγρυ-
πνηπικὸς, vigilax.

ωεσκαρτερήσει καὶ δέησει] Datiui secunda contracto-
rum; ἡ ωεσκαρτέρησις, tolerantia, perseuerantia.
ἡ δέησις, precatio, oratio.

φωνᾶς] Dat. plural. ἡ φωνή, vox. φωνέω, voco. φων-
ήεις, φωνήεσσι, φωνήεν, vocalis.

ἐκάλει]

ἐκάλει] Imperf. tertia persona à καλέω, VOCO. ἐκά- A
λεον, ἐκάλεες. ἐκάλεε, ἐκάλει.

ἡμεῶν] Ἐ ἡμερόν, quinta simpl.

Προσῆκει τοίνυν τῷ ἐκείνῳ παιδὶ δουριέντις μὲν
περὶ δούχῃς πορεύεσθαι τὸν βίον, καὶ ταύτῃ συνε-
χῶς τὴν Διένοιαν ἄρδεν. χεῖζομεν γὰρ οἱ ἀπαν-
τες ἀνθρώποι ταύτης, ἔχ ἡτῆον ἢ τὰ δένδρα τῶν
υδάτων. ἔτε γὰρ ἐκεῖνα διυῖαται ἐκφέρειν τὰς
καρπὰς μὴ πίνοντα Διὰ τῶν ριζῶν. ἔτε ἡμεῖς τὰς B
πολυμήτες καρπὰς τῆς εὐσεβείας διωησόμεθα
βρῦειν, μὴ τῆς περὶ δούχαῖς δεδόμενοι. δι' ὅπερ
χεῖ καὶ τῆς κλίνης ἀπανισαμένους φθάνειν αἰετὸν
ἡλίον τῇ Ἐ Θεῷ λατρεία, καὶ τραπέζης ἀπιομένους
καὶ κατ' ὅδον μέλλοντας, μᾶλλον δὲ καὶ κατ'
ἐκαστῷ ὥραν μίαν εὐχλὴ τῷ Θεῷ περὶ φέρον-
τας, ἴσον τῇ ἡμέρᾳ δρομον τρέχοντας, ἐν δὲ γε τῇ
χειμῶν, ὥρα καὶ τῆς νυκτὸς τὸ πλεῖστον μέρ, C
εἰς περὶ δούχας ἀναλίσκοντας, ἢ τὰ γόνυα κάμ-
ποντας, σὺ πολλῷ τῷ φόβῳ δεινῶς περὶ σέχοντας,
μακαρίζοντας ἑαυτὰς ὑπὲρ τῇ Ἐ Θεῷ λατρεία.

CONVENIT igitur ab illo instructos cum oratio-
ne transire vitam, & hac semper mentem rigare. Ege-
mus enim omnes homines hac non minus, quam arbo-
res aquis. Neque enim ille possunt efferre fructus, si non
bibant per radices, neque nos valde pretiosos fructus pie-
tatis poterimus germinare orationibus non irrigati,
R 2 propter

A propter quod oportet etiam è lecto surgentes præuenire semper solem Dei cultu, & mensam tangentes, & dormituros. Magis verò & secundum quamuis horam vnā orationem Deo adferre, æqualem diei cursum currentes. In hyemis verò hora & noctis plurimam partem in orationes insumentes, & genua flectentes, cum multo timore orationi instantes & beatificantes nos ipsos in sancto Dei cultu.

PARTIVM igitur nostrarum est ab eo con-
B doctos in omni vita precationem frequen-
 tare, eaque perpetuò animos perfundere, cum
 ea non minus, quàm irrigatione stirpes, egeamus.
 Nec illæ fœtu grauantur, si per radices
 non biberint; Nec nos nobilibus pietatis fructibus
 abundare poterimus, si precibus non fuerimus irrigati. Quapropter & cum de lectulo manè surgimus, semper solem orientem
 Deo celebrando præueniamus; & cum ad
C cibum capiendum accedimus, & cum nos quieti
 mandamus, vel potius in horas singulas vnā
 Deo precem offeramus; vt hac oratione æqualem
 diei pietatis cursum curramus. Hybernis autem mensibus,
 tum maiorem noctis partem precibus transigere,
 tum nixos genibus multo cum timore obsecrationi dare operam
 debemus, ac beatos censere nosmetipsos, quibus concessum sit Deum colere.

παῖδες τοῦ κρείνους] particip. pass. presen. à *παῖς* & *κρείνους*
 instru-

instruor. παιδεύω, instruo. futur. παιδεύσω, sexta **A**
baryton.

ἄρδεν] *infin. ab ἄρδω, rigo. ἄρδομαι, rigor. ὁ ἄρδ-
μὸς, irrigatio. ἡ ἄρδεία, & ἄρδεις, idem, ab ἄρδύω,
irrigo.*

ἡσυχάζω] *Indic. modi, present. temp. ἡσυχάζω, egeo,
indigeo. Regit genitium. Aliquando idem est quod
rogo, postulo. Et tunc accusativum habet, ὅσια ἡσυχάζω,
iusta peto.*

ἡττων] *Comparativus ἀμικρὸν seu μικρὸς, parvus, B
comparat. masculin. & fœmin. ὁ καὶ ἡ ἡττων, minor.
104. b. c.*

τὰ δένδρα] *ut τὰ ξύλα, τὸ δένδρον, arbor.*

ὑδάτων] *genit. plural. τὸ ὕδωρ, & ὕδαλ, aqua.*

ἐκφέρειν] *Infinitivi præsens, ab ἐκφέρω, effe-
ro.*

καρπὸς] *ὁ καρπὸς, fructus. καρπύω, καρποφορέω,
fructum fero.*

πίνοντα] *present. temp. ὁ πίνων, & πίνοντι, ἀπι-
νω, bibo. 345. b. c. πεσπίνω, propino, præbibo. ἐκ- C
πίνω, ebibo.*

πολυτιμήτης] *Accusat. plural. ὁ καὶ ἡ πολυτίμητος,
pretiosus.*

δυνασόμεθα] *fut. i. med. ἀδύαμαι, possum. fut.
δυνήσθαι, quasi ἀδύω.*

βρύειν] *Infinit. præsens, ἀβρύω, scateo, scaturio.
hic pullulo, germino, plenus sum, effero. Regi
hic accusativum.*

A ἀρδόμενοι] particip. praes. pass. ab ἀρδωμαι, rigor. de quo paulò ante.

χῆ] Impersonale, oportet.

κλίνω] ἡ κλίνω, lectus, à κλίνω, reclino, recubo.

ἀπανισαμένος] particip. praesens. vocis mediae à verbo ἀπανίστημι, surgo exsurgo. Componitur ex ἀπὸ ὧ ἀνὰ ὧ ἵστημι, regitq; vi praepositionis genitivum.

B φθάσειν] Infinit. praesens à φθάω, praevecto, praecurro, occupo. futur. φθάσω à φθάω. 348. b.

τετραπέζης] ἡ τετραπέζα, mensa. ὁ καὶ ἡ τετραπέζιον, mensalis.

ἀπομείνω] part. praes. vocis mediae, ab ἀπομωμαι, tangō, contingō. Habet genitivum.

καθεύδειν] Infinit. praesens. à καθεύδω, dormio. ex καθεύδω, dormio, imperfect. ἐκἀδουδεν ὧ καθεύδων. 135. b. c.

C μέλλωντας] particip. praesens, plural. numer. à μέλλω, faturus sum. ὁ μέλλων, ὁ μέλλων. Hoc verbum coniungitur cum infinitivo; μέλλω ποιεῖν γράφειν, facturus sum, scripturus sum. Ad verbum; faturus sum facere, scribere.

μία] Accusat. μία, μίας, vna.

τρέχοντας] particip. praesens act. à τρέχω, curro.

χειμῶν] ὁ χειμῶν, hyems.

μέρος] vt τὸ τεῖχος, pars. μείζω, partior.

ἀναλίσκοντες] *part. præsens act. ab ἀναλίσκω, con-* A
sumo. *quod sua tempora sumit ab ἀναλόω. 335. b.*

τὰ γόνατα] τὰ γόνα, ἔ γόνατ^ο, genu. 88. c.

κάμποντας] particip. praesens act. ἁ κάμπτω, fleo. κάμψω, ἔκαμψα, ἀνακάμπτω, refleo. ὁ κάμπτων, & κάμπτοντ.

Εἰπέ μοι πῶς ὄψει τὸν ἥλιον μὴ προσκυνησας
τὸν πέμπντα τοῖς σοῖς ὀφθαλμοῖς γλυκύτατον
Φῶς; πῶς ἀπολαύσας θεραπείης μὴ προσκυνη-
σας τὸν πτόστων ἀγαθῶν διοτῆρα καὶ χορηγόν; με-
τὰ πείας ἐλπίδι Θ ὅτι τὸν τῆς νηκτὸς ἥξεις κα-
ρὸν; ποίοις προσδοκᾷς ὀνείρασιν ὀμιλῆσαι, μὴ τει-
χίσαις σωτὸν προσδύχαῖς, ἀλλ' ἀφύλακτ Θ ὅτι
τὸν ὕπνον ἐλθῶν; εὐκαταφρόνητ Θ καὶ εὐάλωτ Θ
τοῖς πνηροτάτοις δαίμοσι ἐσθ', οἱ πειέρονται σωε-
χῶς κακοφυλακτῆντες ἡμαῖς, τίνα λαβόντες γυ-
μνὸν προσδύχῃς ἀναρπάσασθαι ὀξέως.

D. C. mihi quomodo videbis solem non adorans mit-
tentem tuis oculis dulcissimum lumen? Quomodo frue-
ris mensa non adorans tantorum bonorum auctorem
& largitorem? Cum quali spe ad noctis venies tempus?
Quibus expectas somniis conuersari non muniens te
orationibus, sed incustoditus ad somnum veniens? despi-
cibilis & captu facilis pessimis demonibus eris, qui cir-
cumeunt semper tempus obseruantes contra nos, quem-
nam deprehendentes nudum ab oratione abripiant
statim.

- A** Dic age, tunc solem audebis intueri, non adorato illo, qui oculis tuis dulcissimum istuc lumen procreauit? Tunc attingere epulas, non prius eum veneratus, qui huiusmodi bona largitus est? Qua spe nocti te credes, qualia tibi insomnia oblatum iri existimas, nisi antequam somnum in eas, oratione te communiueris? Facile te contemnent, non difficile capient spiritus improbissimi, qui quotidie per nos oberrant, & occasiones captant, si quem fortè orationis muni-
- B** mento, & custodia destitutum derepentè possint abripere.

εἰπεῖ] Aorist. 2. imperatiui modi, ab εἶπω, dico, quod augetur per εἰ. 129. a. & retinet suum augmentum in Aoristis etiam extra indicatiuum. 159. b. & habet acutum in vltima. 159. b.

- ὁψαι] Secunda persona fut. medi, ab ὁπτομαι, video. ὁψομαι, ὁψαι, pro ὁψη. 168. c. Præterit. perfect. ὤμμαι, hinc τὸ ὄμμα, oculus. ὤψαι, hinc ἡ ὄψις, τῆς ὄψεως, aspectus. ὤπται, hinc ὀπτός, aspectabilis. ὀπτικός, visuius. & scientia optica.
- C**

προσκυνῆσαι] Aorist. 1. particip. à προσκυνέω, adoro, de quo supra. Regit hic accusatiuum, superius datiuum.

ὀφθαλμοῖς] vt τοῖς λόγοις, ὁ ὀφθαλμός, oculus. μονόφθαλμος, vnioculus, cocles. ὀφθαλμία, morbus oculorum.

γλυκύτατον] Superlatiui gradus, à γλυκός, dulcis, γλυ-

cis, γλυκύτερον, γλυκύτερον; Comparatur etiam per A
 ιων & ις.

ἥξεις] venies, fut. act. ab ἤκω, venio, secunda con-
 iugat. baryt.

προσδοκᾷς] Secunda personæ à προσδοκάω, exspe-
 cto. de quo antea.

ὄνειρασι] Dat. plural. cuius rectus est, τὰ ὄνειρα, Genit. singul. τῶ ὄνειρατος, quasi à recto ὄνειρος, τὸ ὄνειρον, somnium, ὁ ὄνειρος, idem, & apud Poetas ipse Deus somni.

B

ὀμιλῆσαι] Aorist. 1. infinit. ab ὀμιλέω.

τειχίσας] Aorist. 1. particip. à τειχίζω, circumdo, munio.

συντὸν] pronomen composit. secunda personæ gene-
 ris mascul. συντὸν, σεαυτόν. 117. b.

ἀφύλακτος] ὁ καὶ ἡ, incustoditus.

ὑπνον] ὁ ὑπνός, somnus, ὑπνόω, dormio.

ἐλθὼν] Aorist. 2. particip. ab ἔρχομαι, quod sua tem-
 pora sumit ab ἐλεύθω.

C

ἐγκαταφρόνητος] ὁ καὶ ἡ, contemptus, contem-
 ptui obnoxius. à καταφρονέω, contemno.

εὐάλωτος] ὁ καὶ ἡ, facilis captu, ad capien-
 dum expositus. εἰσίκω, capio, ab εἰλόω, ἄλωμι,
 de quo supra.

πονηεστάτοις] ὁ πονηρὸς, malus. superlativ. gra-
 dus.

ἔσῃ] secunda personæ, futur. ab εἶμι, sum. ἔσομαι,
 ἔσῃ, ἔσεσθαι, ἔσαι.

R

5

πειεῖς-

A περιέρχονται] *tertia persona plural. num. indic. mod. di à περιέρχομαι, circumueo.*

καιροφυλακτῆντες] *particip. pres. temp. à καιροφυλάκτω, tempus & occasionem exspecto.*

λαβόντες] *Aorist. 2. part. αὐτὸ λαβὼν, ἔλαβόντες, à λαμβάνω, accipio, hic deprehendo.*

γυμνὸν] *ὁ γυμνός, ἡ γυμνή, τὸ γυμνόν, nudus. γυμνάσιον, gymnasium. γυμνάζω ἢ γυμνάζομαι, exerceo.*
B γυμνώω, nudo, denudo. *futur. γυμνώσω. Aorist. 1. ἐγύμνωσα.*

ἀναρπάσμεν] *Aor. 1. optat. modi. tertia persona plur. ab ἀναρπάζω, rapio. ex ἀνά ἢ ἀρπάζω, rapio. Aorist. 1. optat. ἀρπάσσομεν, ἀναρπάσσομεν.*

C Αν μὲν ἐν ἰδῶσιν ἡμᾶς πεφραγμένους τῆς πρῶ-
 σθυχᾶς, δοποτηδῶσιν εὐθείας, ὥστερ λησὰ καὶ
 κακῆργοι, πρὸς τῇ κεφαλῇ ἔσπρηνάτε ξίφος
 ὀρώντες κρεμάμενον. αὐτὸ δὲ ἄρα συμεῖν ἵνα γυ-
 μνὸν εἶναι πρῶσθυχῆς, ἔτι ἁνέστας ὑπὸ
 τῶν δαιμόνων φέρεται, εἰς ἀμαρτίας ὠθέμενοι
 καὶ συμφορὰς καὶ κακά. Ταῦτα δὲ πάντα φο-
 βούμενοι ἡμᾶς, πρῶσθυχᾶς καὶ ὕμνοις ἀεὶ τει-
 χίζειν ἑαυτοὺς, ἵνα πάντας ὁ Θεὸς ἐλεήσας, ἀξίως
 ἀπεργάσῃ τῆς τῶν ἐργῶν βασιλείας. Διὰ ἣ
 μονοῦ ἑαυτῶν ἡμᾶς, ὡς ἡ δόξα, καὶ τὸ κράτος εἰς
 τῆς αἰῶνας τῶν αἰώνων, Ἀμήν.

SI IGITUR viderint nos munitos orationibus, A
resiliunt statim, sicut latrones & malefici ad caput mi-
litis gladium videntes appensum. Si verò contingat
aliquem nudum esse oratione, hic raptus à demonibus
fertur in peccata impulsus & calamitates & mala.
Hec oportet omnia timentes nos orationibus, & hy-
mnis semper munire nos ipsos, vt omnes Deus mise-
ratus dignos efficiat cœlorum regno per vnigenitum
Filium, cui gloria & potestas in secula seculorum;
Amen.

Q V O D si precibus munitos nos aspexe- B
rint, extemplo resilient, haud secus, quàm la-
trones & malefici militis excubantis gladium ca-
piti suo imminentem conspicati. Sin autem
orationis præsidio nudatum quempiam esse con-
tigerit, is raptatus portabitur à demonibus,
in scelera, in calamitates, misériasque deuol-
ueitur. Quæ omnia nos formidantes oportet
precibus & hymnis veluti mœnibus circum-
sepîri, vt omnes misericors Deus cœlorum re- C
gno dignetur, per vnigenitum filium suum, cui
gloria & imperium in omnem æternitatem,
Amen.

[δομι] Agrist. 2. coniunct. modi. plural. num. ab εἰδω,
video, de quo iam sepius.

ωεεγυίρος] particip. passiu. præterit. perfect. à
εεγίλω, munio, armō. εεγίω, εεεγίω, ωεεεγίω. pass.
præterit. ωεεεγίω, particip. ωεεεγίω.

ωποπι-

A ἀποπιδῶσι] *tertia persona plural. num. ab ἀποπιδάω, resilio. ex ἀπὸ & πιδάω, salio. fut. πιδύσω, de quo iam antea.*

λησά] *plural. num. primæ simpl. ὁ ληστής, latro.*

κακῦργος] *κακῦργος, malefactor, contractum, pro κακόεργος. Sic λυκῦργος, λυκόεργος.*

κρεμάμενον] *particip. pass. pres. temp. ἂ κρέμαμαι, suspendor. secunda coniugat. verb. in μι. dicitur etiam κρεμάω & κρεμάννυω & κρεμάννυμι, suspendo. κρε-*

B μάομαι, & κρεμάννυμαι, & κρέμομαι, *suspendor. ὁ κρεμασὸς, pensilis, pendulus.*

Συμβῇ] *Aor. 2. Coniunct. vel etiam presens ἂ σύμ-βημι, συμβαίνω. Coniunct. ἐὰν συμβῶ, συμβῆς, συμβῇ. τὸ συμβεβηκὸς, accidens.*

ἀνάσπας] *ὁ καὶ ἡ raptus, ab ἀνασπάω, rursus rapio.*

φέρειται] *tertia persona ἂ φέρομαι, feror.*

C ὠδυμένος] *particip. pass. ab ὠδέομαι, pello, ὠδέω, seu ὠδω, pello, impello. 348. c.*

Συμφορὰς] *ἡ συμφορὰ, calamitas.*

φοβούμενος] *Accusat. plural. particip. ἂ φοβέομαι, timeo, fut. φοβήσομαι.*

ἐλεήσας] *Aorist. 1. act. part. ab ἐλεέω, misereor. Regit accusativum, τὸ ἔλεος, misericordia. ἡ ἐλεημοσύνη. idem. ὁ καὶ ἡ ἐλεήμων, misericors.*

ἀπεργάζομαι] *Aorist. 1. coniunct. modi, ἂ verbo ἀπεργάζομαι, efficio. ex ἀπὸ & ἐργάζομαι, imperfect. εἰργάζομαι, augetur enim per ei.*

μονογενής] ὁ καὶ ἡ μονογενής, vnigena, vnigenitus. A

αἰώνας] ὁ αἰών, ἡ αἰών, seculum. ὁ καὶ ἡ αἰώνιος, B
aeternus.

Et hinc finis esto explanationis thematum, in hac pulcherrima, & quæ ab adolescentibus ediscatur dignissima oratione occurrentium. Debent autem qui seridum animum ad Græcas literas adiiciunt, ipsi quoque suoapte studio & nutu simile interdum exercitationis genus suscipere, & vel Poëtæ alicuius poemata, vel oratoris orationem, vel sancti cuiuspiam Patris homiliam, seu concionem percurrere, & singulorum vocabulorum rationem grammaticam diligenter expendere & annotare, certi hanc esse expeditissimam & facillimam ad Græcas literas viam; nescio enim quo pacto & ipsæ præceptiones Grammaticæ, & dictiones, & phrasæ Græcæ magis hæreant in animo, si quis huic exercitationi laboris minimè parcus sese dedat, quàm vllò alio industriæ & accuratationis genere. Illud item sedulo obseruabit studiosus, vt formulas loquendi ex proposito argumento sibi excerpatur, & aliquando etiam nonnihil immutetur, & C
tum collecta qualicunq; suppellectili tentet, num epistolum conscribere; aut hanc illamue locutionem Græcè exprimere possit. Vbi autem maiora incrementa eruditionis sumpsit, maiora quoque moliri licebit, cuiusmodi est conuersio, verbi gratia, græcæ orationis in latinam; vel latine in græcam. Plurimum porro refert, vt non quosuis auctores sine delectu adolescentes euoluant, sed cognitis utcunq; Grammaticis præceptionibus

A bus vnum aut alterum Euangelistam, propter sermonis facilitatem candidam, q³ simplicitatem percurrere debent; tum ad Isocratem, (si non suppetant selectæ S. S. Patrum orationes editæ à R. P. Hieronymo Brunello, Societatis nostræ) sese conferent; ab hoc ad Lucianum, & demum ad Demosthenem gradum facient. Poëtæ non attingent, nisi accuratè didicerint, quæ de Dialectis in Grammatica traduntur, prius q³ Theognidi & Phocylidi aliisq³ huius census vacabunt; quàm in manus sumant summum, id est Homerum, qui omne tulit punctum, & quemuis sui amantem ad cuiusuis alterius Vatis lectionem cumulatissime instruit.

EXER-

EXERCITATIO

P O E T I C A.

EXPLANATIONI *thematum* **B**
solutæ orationis visum est subiun-
gere in gratiam studiosorum græcæ
pœseos, poeticam exercitationem
delectis ad eam illustrioribus nonnullis sententiis
ex Homero, Theocrito, Moscho & Bione, & du-
plici adiuncta interpretatione, altera soluta, &
quidem ad verbum, altera vinc̃ta.

ACHILLES AD PALLA-
DEM. ILIAD. I.

Χρὴ μὲν Φωϊτέρων γε θεὰ ἔπ' ἐὶ εἰρύσσεια,
 καὶ μάλα περ θυμῷ κεχολωμένον. ὥς γὰρ ἄμεινον
 ὅς κε θεοῖς ἴππι πείσῃται μάλα τ' ἔκλυον αὐτῶ.

Oportet quidem vestrum Dea verbum custodire
 Quamvis valde animo iratum. Sic enim melius,
 Qui Diis obedit, valde exaudiunt illum.

Mos

A Mos semper monitis vestris est Diua gerendus,

Sic etenim satius, quamuis mens æstuet ira.
Qui Dijs obsequitur, votis huiusce patentes
Dant aures.

Versus sunt hexametri, sex pedibus constantes non secus atq; latini hexametri. Vide in Prosodia cap. 30.

B *ἄν] oportet, verbum impersonale. 304. produci-
tur. 7. b.*

μὲν] Coniunctio, brevis alioquin, sed hîc longa positione. 9. a.

ὑμῶν] vestrum, Pronomen. 114. b. c. prima syllaba natura longa est, antepenultima brevis derivatione, fit enim ὑμῶν à genitiuo duali ὑμῶν, vel à nominatiuo ὑμῶν. 114. c. cuius vltima syllaba brevis est, ut ex accentu fit perspicuum. Ne autem idem sæpius repetere cogamur, satis fuerit semel hîc monuisse vocales η & ω natura sua semper produci, & ο semper corripì; nisi quid

C *aliud interueniat; vide cap. 1. & sequent. Prosodia. Porro ὑμῶν, vester, propriè dicitur de duobus, formatur enim à numero duali, licet sæpè usurpari soleat de multis, ut & hoc loco Homeri; generatim enim affirmat Achilles Deorum monitus esse audiendos, vestrum, nempe Deorum, inquit, consilijs obtemperare oportet. Cum verbo secunda persona significat ὑμῶν, tuus. Aliquando idem est ac suus. Vtriusq; significationis exempla exstant apud Apoll. lib. 3. Argonaut. Prioris quidem hoc versu.*

ἤμουν ῥωϊτέροισι ὑπὸ σκήπτροις δαμάσσει.

Populum tuis sub sceptris domare.

Posterioris hoc.

ἐνεκεν ἀλκῇ

ῥωϊτέρη πάντεσι μετέπρεπεν αἰολίδησι.

Quia robore suo omnibus prætabat Æo-
lidis.

Quia verò Poëta significationem pronominis tertiæ personæ, & eorum quæ inde nascuntur, variè permu-
tant, ideo visum est hîc aliquid ea dere dicere.

Ἔ igitur (& eadem est ratio dialectorum) sui, sepe
accipitur pro αὐτῷ, seu αὐτῆς, ipsius. Odyss. ξ. ἐπεὶ ἔο
κῆδετο λίω. Cùm magnam ipsius curam haberet.
Item pro ἐμῷ seu ἐμαυτῷ, Apoll. lib. 2. Argonaut. εἴο (Ἔ)
μὲν ἔδ' ἠέαιδ' ἀνύζομαι. De me nihil curo.

Dat. οἷ, sibi, pro αὐτῷ, ipsi. Iliad. 1. ἡὼ οἱ πόρρ' φοῖε
ἀπόλλων. Quam ipsi dedit Apollo. Ab Apollonio
lib. 1. vsurpatur pro σοι, tibi, cum verbo secundæ personæ.

ῥηϊδίως δ' ἂν εἴοι (οἷ) καὶ ἀπείρνα λαὸν ἀγείρας
ἄλλων ἐν πολίων,

Facile verò tibi etiam infinitum populum col-
legeris

Aliis ex vrbibus.

Et lib. 3. cum verbo primæ personæ pro ἐμοί, mihi.
εἴοι αὐτῇ, mihi ipsi.

Accusat. ἔ, se, ponitur pro αὐτὸν, αὐτῶ, & αὐτὸ, &
pro ἑαυτὸν, seipsum. Iliad. 1.

——— οὐδὲ γὰρ ῥά ἐ χαλκὸς ἔλεψ'

φύλλα τε καὶ φλοιόν.

A Circum enim ipsi ferrum decorticauit
Folia & corticem.

In duali $\phi\omega\epsilon$ & $\phi\omega$, se, accipiuntur pro duali $\alpha\upsilon\tau\omega$.

Hom. Iliad. 1.

$\eta\varsigma \delta' \alpha\pi' \phi\omega\epsilon \delta\epsilon\omega\nu\epsilon\epsilon\iota\delta\iota \xi\upsilon\nu\epsilon\nu\kappa\epsilon \mu\acute{\alpha}\chi\epsilon\delta\alpha\iota.$

Quis Deorum ipsos (Achillem & Agamemnonem) commisit, ut simul contenderent?

Sic $\phi\omega\iota\nu$ pro $\phi\omega\nu$, ipsorum vel ipsis, per omnia genera.

B $\phi\acute{\epsilon}\epsilon\varsigma$ & $\phi\acute{\epsilon}\iota\varsigma$, ipsi, ipsæ, ipsa. $\phi\omega\nu$ vel $\phi\acute{\epsilon}\omega\nu$, ipsorum, per omnia genera. $\phi\omega\iota\varsigma$ seu $\phi\omega\nu$, ipsis, tam de duobus quàm de pluribus. Odyss. 4.

$\omega\varsigma \phi\acute{\alpha}\tau\omicron \kappa\alpha\iota \phi\omega\nu \nu\omega\tau\alpha \beta\omicron\delta\epsilon\varsigma \tau\omega\delta\epsilon \pi\acute{\iota}\omicron\nu\alpha \delta\eta\kappa\epsilon\nu.$

Sic dixit, & ipsis (nempe Telemacho & Nestoridæ) apposuit bouis pingue tergum.

Quando additur verbis primæ personæ, aut pronomini primæ personæ, tum significat nobis. Apollon.

$\omega\gamma\eta\delta' \eta\mu\iota\nu \epsilon\nu\iota \phi\omega\iota\varsigma \mu\iota\pi\acute{\alpha}\alpha\delta\alpha\iota.$

Hora est inter nos ipsos consultandi.

C $\phi\omega\varsigma$ seu $\phi\acute{\epsilon}\omega\varsigma$, ipsos, per omnia genera, tam de duobus quàm de pluribus. quo pacto usurpant Poëtæ omnes dialectos huius accusatiui $\phi\omega\varsigma$, de quibus in Grammat. 114. a. b. Cum verbo primæ personæ significat nos. Lucian. $\kappa\alpha\tau\omicron \phi\omega\varsigma \alpha\upsilon\tau\epsilon\varsigma \delta\iota\eta\lambda\delta\omicron\mu\epsilon\nu$. Inter nos ipsos percensuimus, imò $\phi\acute{\epsilon}$ per apocopen pro $\phi\acute{\epsilon}\omega\varsigma$, accipitur etiam in singulari pro ipsum, ipsam, Sophoc. Aiace. $\epsilon\gamma\omega \phi' \alpha\pi\acute{\epsilon}\rho\epsilon\gamma\omega$. Ego eum prohibeo.

$\phi\acute{\epsilon}\tau\epsilon\rho\theta$, tuus, adiunctum verbis primæ & secundæ personæ significat noster, vester, meus, tuus, prout
nomi-

nomina, cum quibus copulatur, vel pluralis, vel singularis numeri sunt. Hesiod.

Ἀλλ' ὅτε δὲ ἐννέπετε φέτερον πατέρ' ἱμνεύετε.

Huc adeste Iouem dicite vestrum patrem celebrantes.

Hæc de pronominiibus occasione pronomini *φώτερος*, Reliqua petantur ex Grammat. cap. 12.

γ] Coniunctio expletiva, seu particula paragogica, & enclitica, 16 a. nihil per se significans, reijcitq; suum accentum in dictionem precedentem proparoxytonam. B
324. c. 325. a.

Θεά] Dea, à *Θεός*, Deus. 97. c. vltima longa est. cap. 26. Vltima tamen nominis Latini Dea corripitur; neque enim a Græcum eadem semper quantitate transit ad Latinos. cap. 36. Nec vsurpant tantum Græci ἢ *Θεά* pro Dea, sed etiam ἢ *Θεός*, Dea. Homer. Iliad. 1.

ὅσων ἐγὼ μετὰ πάντων ἀπμοτάτη, θεός εἰμι.

Quantum ego inter omnes sum inhonoratissima Dea. C

Latini etiam nomen Deus accipiunt pro Dea.

ἔπ] *ε*. τὸ, verbum, vocabulum. Iliad. 20.

ὅπως ὅν κ' εἴπῃς, τοῖόν κ' ἐπαχέσῃς.

Quale verbum dixeris, tale & audies.

ἢ εἴπῃ, ἢ ἐργῶ. Hom. Iliad. 1.

Vel verbo, vel opere seu re.

ὅθεν πρὸς *ἔπ*. nihil ad rem. ὥς *ἔπ* εἰπεῖν, vt verbo dicam; vt breuiter dicam. Hic etiam *ἔπ*

A monitum seu praeceptum significat. Alia notione est ἔπ & carmen Heroicum. Hinc Epici Poëta, qualis Virgilius, & ἑποιοὺς, Heroicorum carminum Scriptor, & ἑποποιῖα, Deducitur ἔπ & à verbo ἔπω, dico.

εἰρύσασθαι] Aorist. i. infinit. medius, vt τὸ ἄλξ. 200. b. ab εἰρύω, & interposito i per Ectasin. cap. 31. εἰρύω, traho. Item seruo, custodio, qua significatione magis vsurpatur passiuum seu medium εἰρύομαι vel εἰρύομαι, vt hic ἔπ & εἰρύσασθαι, seruare verbum, hoc est, non **B** transgredi mandatum Palladis. Antepenultima verbi εἰρύσασθαι, longa est, quia verba in ὦω, modò producant, modò corripunt suum v. 63. c. 64. a. Est autem versus iste spondaicus, quod quinta sede habeat spondeum, cuiusmodi versus multi passim leguntur apud Homerum, & alios Græcos, imo & apud Latinos, praesertim Catullum in carmine de nuptiis Pelei & Thetidis.

μάλα] adverb. valde, vehementer. Prima constat breui, quæ quantitas cognoscitur cum aliis, tum illo **C** versu Homeri initio Odysseæ.

ὃς μάλα πολλὰ

πλάγχθη.

Qui valde multum oberrauit.

Vltima quoque brevis est, vt pleraque alia aduerbia in a. vide 86. b. Porro a in positiuo & superlatiuo breue, natura longum est in comparatiuo, μάλα, μᾶλλον, μάλιστα.

ωεσ] Coniunctio seu particula expletiva; & sine accentu, quia enclitica. 325. b. & Poëtis versus explendi gratia

gratia admodum familiaris. θυμῷ, Dativus, vt πρὸ λό- A
 γῳ, ὁ θυμὸς, animus, mens. item, ira, excandescen-
 tia. θυμόομαι, θυμῶμαι, ad iram concitor, irascor,
 excandesco, θυμόω, ad iram concito, prima sylla-
 ba longa est, vt liquet ex illo trito, & saepius repetito
 Homeri:

ἐμῷ κεχαιρεμένῳ θυμῷ.

Meo chare animo.

κεχολωμένον] particip. pass. à χολόω, bile inflam- B
 mo, ad iram excito, χολόομαι, ira accendor,
 inflammor, irascor. dicitur etiam χολάω, eadem
 notione. ἢ χολή, bilis, fel. ἢ καὶ ἡ χολώδης, biliosus,
 felleus. Quantitas participij κεχολωμένον, per se no-
 ta est.

ὥς] sic, coniunctio. & hac significatione accentum
 habet. ὥς φάτο, sic dixit. alioquin caret proprio ac-
 centu.

καὶ] Coniunctio, brevis hic, aliquando longa, quia C
 monosyllaba, cap. 26.

ἀμεινον] neutrum, comparat. gradus. 104. b. Media
 longa est diphtongo, prima brevis. Iliad. 1.

βίη ἔπατερος ἀμείνων.

Robore patre suo melior.

ὅς] art. postpositivus. 18. a. b. additur dictio exple-
 tiua & enclitica κε, vt suprὰ γ, & περ.

ἐπιπείδεται] Coniunct. modi, present. temp. verbi
 medij, ab ἐπιπείδομαι, pareo, obtempero, ex ἐπὶ &

S 3 πείδομαι.

A πέδομαι. Regit dativum, ἐπὶ, ut extra, ita & intra compositionem, secundam syllabam corripit 37. b. c.

ἐκλυον] Imperf. à κλύω, audio. Regit hūc genitivum αὐτῆς, quippe verbum sensus. 68. c. & sequent. Media brevis est, quia κλύω, u breue habet, saltem interdum; quando autem in presenti brevis est syllaba media; tunc per præceptum derivationis colligere licet eandem corripī in imperfecto. 35. b. c.

B POLYDAMAS AD HECTO- REM ILIAD. XIII.

Οὐνεκά τοι πέρι θῶκε Θεὸς πολεμῆϊα ἔργα,
τῆνεκα καὶ βουλῇ ἐθέλεις ποιεέμεναι ἄλλων;
ἀλλ' ἔπως ἅμα πάντα σιωήσῃς αὐτὸς ἐλέσθαι,
ἄλλω μὲν γὰρ ἔδωκε Θεὸς πολεμῆϊα ἔργα,
ἄλλω δ' ὀρχήσῃν, ἐτέρω κίθαριν καὶ αἰοιδίῃ.
C ἄλλω δ' ἐν στήθεσσι θεῶν νόον εὐρύσσει Ζεὺς,
ἰσθλὸν, τῶ δέ τε πολλοὶ ἐπαυρίσκοντ' ἀνδραῖοι.

An quia tibi excellenter dedit Deus bellica opera,
Ideo & consilio vis præcellere cæteris?

At nunquam simul omnia poteris tu solus deligere,

Alij quidem tribuit Deus bellica opera,

Alij autem artem saltandi, alij citharam & cantum.

Alij autem in pectoribus ponit mentem latè prospiciens

Iuppiter

Prudentem, eaq₃ multi fruuntur homines.

An quia

An quia belligero excellis Mauorte putas te **A**
 Antestare alijs etiam ratione sagaci?
 Solus at ipse nequis hæc omnia obire decenter,
 Hunc Deus insignem voluit clarescere in ar-
 mis.

Ast alium choreis, alium cantu citharaque,
 Iuppiter ast alij sollertem in pectore mentem
 Indit, qua multi magna vtilitate fruuntur.

ἔνεκα] varia habet significata. Hic idem est, quod an-
 quia, num quia, & est contractum ex ἔ & ἔνεκα. Sub- **B**
 iungitur illi sapius, τῆνεκα, vt & hoc loco, quod est, pro-
 pterea, idcirco, ideo, Sed de his plura alibi; cum de
 huiusmodi particulis agemus. corripitur vltima in v-
 troq; vocabulo; vt docet accentus. 24. c.

τοί] Dat. pro σοί, à pronomine σὺ. 112. c. Et est vox
 enclitica. 323. b. Reijcitq; suum accentum in vltimam
 dictionis precedentis. 324. c.

ᾠείη] prepositio, sed hic accipitur aduerbialiter pro
 διαφερόντως, excellenter, eximie, quod etiam accen- **C**
 tus retractus significat. vltima brevis est. 37. b.

ἔδωκε] Aorist. 1. à δίδωμι, do. 257. c. sine augmen-
 to, pro ἔδωκε, nam Poëta omittunt vel ponunt au-
 gmenta verborum, prout fert voluntas & carminis ra-
 tio. 131. b. c.

πολεμῖα] ὁ πολεμῖος bellicus, militaris, pro
 πολέμειος, Ionica dialysi; 137. a. b. 168. a. penultima
 brevis est; Nam vocales communes ex resolutione di-
 phthongorum corripiuntur. 34. a.

A τῆνεκα] pro τῷ ἐνεκα, quantitas constat.

πρεϊέμεναι] Infinit. à πρεΐειμι, excello, præsto, supero alios, pro πρεϊέναι. Ab εἶναι fit ἔμεναι, seu ἔρμεναι. 298. b. hinc πρεϊέμεναι. Aliquando per Tmesin seiungitur præpositio à verbo, vt i. Iliad.

ἀλλ' ὁ δ' ἀνὴρ ἐδέλει πέρι πάντων ἔρμεναι ἄλλων.

Sed hic vir vult supra omnes alios esse.

Regit genitiuum. 76. c. corripitur autem diphthongus

B *ai* ob vocalem in altera dictione sequentem, 20. a. b.

ἔπως] nunquam, nequaquam, vox πως, hic est enclitica, remittitq; accentum in vocem præeuntem. 324. b.

ἄμα] Aduerb. simul. vtraq; breui. cap. 26.

πάντα] plural. num. à πας, πασα, πάν, vltima breui. cap. 26.

δωήσεται] Secunda persona futuri medi, à δώαμαι, possum, valeo, futur. i. δωήσομαι, δωήσῃ, δυνήσεται. Et ablato τ, fit secunda persona Ionica, siue poetica, δωήσῃ, poteris. 169. b. c. prima syllaba brevis est, *ai* in vltima corripitur propter sequentem vocalem, de quo paulò antè.

ἐλέδα] Aoristus 2. medi, Infinit. ui ab εἰδέομαι, 334. b.

ὄρχισεν] Accusat. quinta simplicium, ἢ ὄρχισις, τῆς ὄρχισις, ars saltandi, seu ipsa saltatio. Accusat. τὴν ὄρχισιν, 56. b. vltima longa. cap. 26. vel per licentiam poeticam post secundum pedem, cap. 29. ἢ ὄρχισις, τῆς ὄρχισις

ὄρχισις, saltatrix. ὁ ὄρχισις, ὁ ὄρχισις, saltator. A
ὁ ὄρχιστικός, saltatorius. ἡ ὄρχισις, ὁ ὄρχισμός, salta-
tio. ὄρχεσθαι, salto.

κίθαρις] Accusat. quinta declinat. ἡ κίθαρις, τῆς κι-
θάρις, idem quod κίθαρα, Cithara. Omnes syllabæ
breues sunt, virumq; vocabulum, nempe κίθαρις &
ᾠοιδῶν, coniunxit Homerus hymno in Apollinem.

αὐτίκα δ' ἀθανάτοισι μέλει κίθαρις καὶ ᾠοιδή.

Mox immortalibus cura est cithara & can-
tus.

ὁ καὶ ἡ ᾠοιδίς, celebratus, decantatus. ὁ ᾠοιδὴς,
cantor, poëta, ὁ ᾠοιδόπολις, poëta. ἡ ᾠοιδόσυνη, can-
tus. cantio, αἰδέω, cano. μῶνιν αἰδεῖτε Διὰ, Iram ca-
ne Dea.

σῆδεσι] Dativus pluralis, τὸ σῆδεσι, pectus, primæ
contract. τοῖς σῆδεσι, & geminato σ versus gratia, σῆ-
δεσι.

πιδεῖ] præsens indic. tertiæ personæ, ἀπιδέω. 237. b.
c. prima brevis est ob reduplicationem. 75. c. 76. a.

εὐρύοπα] vocativus loco nominatiui, ὁ εὐρύοπος,
latè videns, longè lateq; circumspiciens. 34.
a. b. Accentum habet in antepenultima; sicut & ὁ δε-
σπότης, ὁ δεσποτα, dominus. ὁ μηπέτης, ὁ μηπέτα,
consiliarius. Eadem syllaba brevis est, quia prior pars
compositionis desinit in υ 39. a. b. Ultima etiam brevis
est, ut ex accentu planum fit, sed hîc producitur propter
duplicem dictionis sequentis. 9. c.

Σ Σ ζούς]

Σακερδότης

A ζεύς] Iuppiter, & δις, prima breui. 90. b. c.
πολλοὶ] ὁ πολὺς. 87. a. b. corripitur ei propter se-
quentem vocalem. 20. a. b. neque eliditur aut per apo-
strophum abiicitur. 20. a. b.

ἐπαυείσκοντ'] pro ἐπαυείσκονται, abiecto per apo-
strophum αι, ab ἐπαυείσκομαι, fruor. ex ἐπὶ & ἀνεί-
σκομαι. Non coniugatur ultra imperfectum. 281. c. Dici-
tur etiam ἐπαυείσκω, sumitq; sua tempora ab ἐπαυ-
ρέω, fruor, vtilitatem percipio. Regit genitiuum. 97.
ε. & pro τῷ ἐπαυείσκονται, hoc viro prudente, vel
B hac prudentia fruuntur homines multi. Est au-
tem versus spondaicus.

VLYSSES AD EVRYALVM LIB. VIII. ODYSSE.

Οὕτως ἔ' πάντεσσι θεὸς χαρίεντα δίδωσι
ἀνδράσιν, ἔτε Φυλῶ, ἔτ' ἄρ' Φρένας, ἔτ' ἀγορητῶν.
C ἄλλ' & μὲν γάρ τ' εἶδ' & ἀκιδνότερ' & πέλει ἀνὴρ,
ἀλλὰ θεὸς μορφῶν ἔπεισι σέφει, οἱ δέ τ' ἐς αὐτὸν
τερπόμενοι λούσασσι. ὃ δ' ἀσφαλέως ἀγορεύει
αἰδοῖ μελιχίῃ, μετὰ δ' ἐπὶ πρῆπ' ἀγρομένοισι.
ἐρχόμενον δ' ἀνὰ ἄστυ, θεὸν ὡς εἰσορόωσιν.
ἄλλ' & δ' αὖ εἶδ' & μὲν ἀλίγκι & ἀθανάτοισιν,
ἄλλ' ἔχ' οἱ χάρις ἀμφιπρῆπ' ἐπέεσσιν.

Sic non omnibus Deus munera dat
Viris, neq; ingenium, neq; mentem, neq; eloquentiam.

Alius

*Alius quidem forma deterior est vir,
Sed Deus formam verbis ornat. alij verò in ipsum
Oblectati aspiciunt, hic verò securè loquitur
Modestia dulci, eminet autem inter congregatos,
Incedentem autem per urbem veluti Deum aspiciunt.
Alius quidem rursus forma similis est Dijs,
Sed non ei gratia circumuertitur circa verba.*

A

*Omnib. ex æquo Deus haud demittit ab axe
Munera terrigenis, nec fandi copia cunctis
Ingenium uē datur, vel par rationis acumen.
Est etenim cui forma quidem sit turpior, ast hanc
Iacturam formæ præstat Deus vberè vena
Eloquij, pendens stat turba loquentis ab ore,
Ille regit dulci totam sermone cateruam:
Omnibus & reliquis vnus supereminet ipse.
Qui dum fert urbis per publica compita gressus,
Non secus atque Deum aspiciunt, & pectore ho-
norant.*

B

*Ast alium cernas forma contendere Diuis.
Sed lepor omnis abest verbis & gratia grata.*

C

ἀντιπρὸς] Dat. plural. poëticus. 66. a. b.

*χαίεντα] plural. num. ὁ χαίεις, ἡ χαίεις, τὸ χαίειν. 51. c. Dicuntur autem hic χαίεντα τῆς φύσεως δῶ-
eg, munera naturæ, vt explicat Eustathius; Prima &
secunda brevis est. ὦ χαίεις ἀμαρυλλί, Theocrit. Idyll.
3. O gratiosa Amarylli.*

*ἰδῶσι] à ἰδῶμι, do. 257. b. c. corripitur prima ob
reduplicationem. 75. c.*

ἀνδράσιν]

A ἀνδράσιν] Dat. plural. ὁ ἀνὴρ, 50.a.b. 64.b. penultima corripitur. 43. c.

φύλῃ] ἡ φύς, natura, ingenium, ἀ φύω seu φύμι, nascor.

φρένας] ἡ φρήν, τῆς φρενὸς, mens. 47. b. vltima brevis est. cap. 26.

ἀρορητὺν] ἡ ἀρορητὺς, eloquentia, concionandi ars seu facultas, ἀ foro, seu ἀρορεῖ, ὁ ἀρορητής, concionator. Hom. Iliad. 1. de Nestore.

B λιγὺς πυλίων ἀρορητής.

Suavis Pyliorum concionator seu orator.

εἶδος] τὸ, forma, species, ab εἶδω seu εἶδέω video. εἶδος ἀκιδνότερον, formam deterior, subintellecta praepositione κατὰ, 56. c.

ἀκιδνότερον] comparatiui gradus, ὁ καὶ ἡ ἀκιδνός, infirmus, debilis. Odyss. 18.

ὁ δὲν ἀκιδνότερον γαῖα τρέφει ἀνθρώποις.

Nihil infirmius terra alit homine.

C Prima brevis est; ob regulam de α particula priuatiua. 38. a. si tamen hic sit talis particula.

πέλει] tertia persona indicat. ἀ ποῖτικο verbo πέλω, sum. πέλομαι, idem.

ἀνὴρ] prima longa. ἀνέρες ἔσε φίλοι, viri estote amici. Passim apud Homerum. Aliquando corripitur. Iliad. 20.

ὁ γάρ τοι γλυκύδυμος ἀνὴρ εἶμι, ὁ δ' ἀγανόφρων.

Non enimerat vir iucundus, neq; prudens.

ἀλλὰ] sed, coniunctio, vltima breui. cap. 26.

τρέφει]

σέφει] ἂ σέφω, σέφεις, σέφει, *corono, ad verbum, A*
Deus formam verbis coronat: hoc est, id quod deest
formæ, compensat eloquentia, & dicendi facundia.

τερπόμενοι] *particip. pres. ἂ τέρπομαι, delector.*
τέρπω, delecto.

λούσασιν] *vt τύπῃσιν, ἂ λούσω, verbo poëtico, vi-*
deo, aspicio.

ἀσφαλέως] *Aduerbiū, securè, tutò, item, certò.*
ἢ ἂσφαλῆς, securus. ἢ ἀσφάλεια, securitas. ἀσφα-
λίζω, firmo, stabilio, securum reddo.

B

ἀγορεύει] *concionatur, ab ἀγορεύω.*

αἰδοῖ] *Dat. sing. quartæ contract. ἢ αἰδώς, vere-*
cundia, modestia, reuerentia.

μειλιχίῃ] *Datiuus, vt τῇ πρῇ. ὁ μειλίχῳ, seu μεί-*
λιχῳ, blandus, placidus. Item, mitis, mansuetus.
ἢ μειλιχία, τὸ μειλίχον. Dicitur τῇ μειλιχίῃ pro μεί-
λιχίᾳ, nam Ionicè mutatur α in η, & α simplex in η
simplex, 28. a. b. 34. c. μειλιχίως, blandè, comiter,
mansuetè. Antepenultima & penultima corripun-
tur.

C

μεταπρέπει] ἂ μεταπρέπω, decorus sum inter
aliquos, emineo, excello. Διαπρέπω. hîc Tmesis in-
teruenit, μετὰ δὲ πρέπει. Regit datiuum. Iliad. 2. βόεσσι
μεταπρέπει, spectabilis est inter boues, πᾶσι μετα-
πρέπει, Hesiod. Inter omnes excellit. πάντεσσι με-
τέπρεπεν ἢ ἰδέοισι. Omnibus iuuenibus præstabat.
Apol. lib. 2. aliàs verba excellendi genitiuum petunt.
Sed videtur prædictum verbum iungi cum dandi casu
ratione

A ratione præpositionis μετὰ, quæ etiam extra compositionem iungitur aliquando dandi casui, significatq; in, vt in Syntaxi vidimus.

ἀγρομένοισι] part. pass. presens, per syncopen, pro ἀγειρομένοισι, ἀγειρόμεν, ἀγρόμεν, congregatus, ab ἀγείρομαι, congregor. ἀγείρω, congreγο. Vide in Grammat. 195. b. c.

ἀνὰ] præposit. per, hîc regit accusatiuum, vtraq; brevis est.

B ἄσω] τὸ, vrbs. 45. c. vltima breui. cap. 26.

δεὸν ὥς] syllaba brevis post tertium pedem, hîc producit. cap. 29.

εἰσεόωσιν] tertia persona plur. num. indic. modi, ab εἰσεόω, aspicio. ex εἰς & εόω, video. plur. εόωσι, ὁρῶσι, & interposito ο, εόωσι, vide 226. a.

ἀλίγκι] similis, ὅμοι, idem significat ἐναλίγκι, passim apud Homerum vtrumq; cum datiuo copulatur, a breui.

C ἀθάνατοι] ὁ καὶ ἡ ἀθάνατ, immortalis, prima alioqui brevis est, sed hîc extenditur necessitate carminis. cap. 29. duæ proxima sequentes syllabæ itidem breues sunt, quia θάνατ, mors, vnde sit ἀθάνατ, illas syllabas corripit.

οἱ] Dat. pronominis ἑ, sui, tertiæ personæ.

χάεις] ἡ, gratia, venustas. 52. c. prima brevis est, vt & in alijs, quæ cum hoc cognationem habent, vt ἄχαεις, ingratus, εὐχαεις, gratus, χαρίζομαι, graticor, & similia.

ἀμφιτεεῖσφιεται] *decompositum ex ἀμφι, αὖτε & ἀ-
σφιφομαι, vertor. σφίφω, verto. Alij legunt; ἀμφιαει-
σφιεται, quasi dicas, circumcoronatur. Sensus est,
Orationem huiusmodi hominis nullo lepore tinctam,
sed omnis gratia penitus expertem esse.*

ἐπέεσι] *Dat. plur. à voce ἔπος, à qua Poëta faciunt,
non modò ἔπεσι, duplicato σ, sed etiam ἐπέεσι, vno &
adhuc interposito, vel à Recto plurali, ἔπεα, ἐπέεσι,
quasi esset ἔπεες. 76. Et eadem est ratio aliorum neu-
trorum primæ declinationis contractæ.*

B

GLAUCVS AD DIOMEDEM. LIB. VI. ILIAD.

Οἵπερ Φύλλων γρηνὲ, τοιήδε καὶ ἀνδρῶν.
Φύλλα τὰ μὲν τ' αἶνεμ' χαμάδις χέει, ἄλλα δὲ
ἱ' ὕλην

τηλεφόωσα φύει, ἕαρ' δ' Ἰππὶ γίγνεται ὥρη.
ὥς ἀνδρῶν γρηνὲ, ἡ μὲν φύει, ἡ δ' ὀλοπλήγῃ.

C

*Qualis foliorum generatio, talis & virorum.
Folia alia quidem ventus humi fundit, alia autem
sylva*

*Germinans producit, veris verò tempus aduenit.
Sic virorum generatio, illa quidem fit, ista verò cessat.*

*Vt folia in sylvis nascuntur; talis & ortus
Est hominū, quædam foliorum flamina ventus
Fundit humi, quædam frondescens denuò sylva
Progi-*

A Progignit, veris quando hora propinquat a-
mœna. (alter

Sic hominum est ortus, quorum alter definit,
Floret.

οἷηπερ] οἷς, qualis. *scm.* οἷα Ionicè, οἷν. *neut.*
οἷον, quale. Qualis, talis, οἷς; τοῖς, talis, qualis,
τοῖς, οἷς, respondent enim sibi mutuò hæc duo.

φύλλων] *Gen. plur. vt τῶν ξύλων. τὸ φύλλον, fo-*
lium. ὁ φύλλινος foliaceus.

B γενεή] ἡ, generatio, ortus, Ionicè pro γενεά. Signi-
ficat etiam ætatem, seu seculum, quod alij triginta,
alij centum annorum faciunt. Hinc dicit Homer. *Iliad.*
1. Nestori tempore Troiani belli iam duas γενεὰς ἀνδρώ-
πων (duo secula) fuisse exactas, & tertiam tum egisse;
vnde & triseclisenis appellatur.

ἄνεμος] ventus, ὁ, à quo aliqui dictum volunt la-
tinè animam, prima breui.

C χαμάδις] humi, χαμαί, adverb. prima & secunda
brevis est. Tertia producitur hîc positione, brevis extra
positionem. Corripiunt autem primam syllabam omnia
quæ ab ista vocula componuntur, vt χαμαιλέων, Cha-
mæleon, χαμαίζηλος, humi depressus, humi re-
pens. ὁ χαµεύνης, qui humi cubat. ἡ χαµωνία, hu-
mi cubatio, & similia.

χέει] tertia persona, à χέω, fundo. 203. c.

ὕλη] ἡ sylua, prima longa. ὁ ὕληεις, ἡ ἕλωσα, ἡ ἕλην,
syluosus.

πληθύνω] particip. present. temp. à πληθύνω, vi-
reo, ger-

reo, germino, frondeo. Dicitur τηλεθώσα, pro τη- A
λεθώσα, interposito ο. 226. α. δένδρεα τηλεθώντα, ar-
bores virentes, apud Homerum. Ὁ τηλεθώσα κόμη,
coma virens.

ἔαρ Θ] Genit. τὸ ἔαρ, contractione ἤρ, ver. 80. c. 81.
α. ὁ ἔαεινός, vernus. ἔαεινὴ ὥρα, vernum tempus.
Poëticè, εἶαρ. à quo εἰαεινός, propter versum. Est au-
tem α incrementum nominis ἔαρ seu εἶαρ, brevis, 40. c.
Sic εἰαεινός penult. breui constat. 81. b. c.

Ἀπολήγει] tertia persona indicat. presen. ἀπολήγω, B
ex ἀπὸ Ὁ λήγω, cesso, desino.

THEOCRITVS

IDYLL. IX.

Τέτιξ μὲν τέτιγε Φίλ Θ, μύρμακι δὲ μύρμαξ,
ἴρηκες δ' ἴρηξιν, ἐμὴν δ' αἰ μῶσα καὶ ὠδὰ.
τῶν μοι πᾶς εἴη παλῆ Θ δρόμι Θ, ἔτε γὰρ ὕπν Θ
ἔδ' ἔαρ ἐξαπίνας γλυκερώτερον, ἔτε μελίσσαις C
αὔθει, ὅσον ἐμὴν μῶσαι Φίλοι, ἔς γὰρ ὀρώσαι
γαθεύσιν, τῶς δ' ἔ π ποτῶ δαλήσαιτο κίρκαι,

Cicada quidem cicada amica, formica autem formica.
Accipitres autem accipitribus, mihi autem Musa Ὁ can-
tus,

Cuius mihi omnis sit plena domus; neq₃ somnus
Neq₃ ver subitum dulcius; neq₃ enim apibus
Flores, quantum mihi Musæ chara sunt, quos enim aspi-
cientes

T

Gaudens

A *Gaudent, eos sua portione non læsit Circe.*

Formicæ formica, cicadæ est chara cicada.

Accipitri accipiter, mihi sed cum carmine
Musa,

Hac mihi tota domus resonet, nam dulcior ista
Nec somnus, neq; ver fuerit; nec floribus æquè,
Vt Musis ego, apes lætantur, lumine nam quos
Aspiciunt propiore, hos lædere pocula Circæ
Non potuere.

B τέλιξ, ὁ] cicada, quinta simpl. & τέλιγ. 49. a.
constat incremento longo. 55. a. b. crebro occurrit apud
Theocritum & Homerum. τετλίγεσιν εἰκότες, similes
cicadis, Hom. de senioribus Troia.

Μύρμηκι] Dorifinus, pro μύρμηκι. ὁ μύρμηξ, formi-
ca. Doricè μύρμαξ, 21. b. c. 49. a. ὁ μυρμηδών, & μυρ-
μηδών, seu μυρμηκία, formicarum contuber-
nium, hoc est, multitudo formicarum in vno cu-
mulo.

C ἰεγκες] pro ἰεγκες, vt ἰρηξ, pro ἰεργξ, accipiter.
constat incremento longo. 45. b. 48. c.

ἐμὴν] Dat. Doricus, pro ἐμοὶ, mihi, ab ἐγὼ.

ἀμῶσα] Dorifinus, pro ἡ μῶσα, 21. b. 23. b.

ὦδᾶ] pro ὦδῶ, cantio, Oda.

τῆς] art. prepos. pro τῆς.

πλεῖς] Poëtice pro πλεῖς, plenus. compar. grad.

πλειότες. Regit genitiuum. 50. a. b.

Δόμῳ, ὁ] à quo Latina vox domus, genere mu-
tato.

ἐξαπίνῃς] adverb. Doricè pro ἐξαπίνης, statim, A
subitò. Et est poëticum pro ἐξαίφνης.

ἄνθεα] Nomin. plural. vt τείχεα. a breue hic eliditur.

γαθεῶσι] tertia pluralis Doricè, pro γηθεῖσι, à γη-
δέω, lætor. Doricè γαθέω, γηθέουσι, γηθεῖσι, γαθεῶσι.
21. b. c. 23. c.

τῶς] art. præpos. Doricus pro τῆς. 39. c.

δαλήσου] Aorist. i. med. tertiæ personæ, à δαλέω,
Doricè, δαλέω, lædo. δαλήσω ἐδήλησα, ἐδαλησάμην, B
ἐδαλησάμην, ἐδαλήσω, ἐδαλήσου, & ablato augmento,
δαλήσου.

κίρκη] Doricè, communiter κίρκη, Circe, venefica o-
mnibus Poëtis decantata, à qua Circeæ pocula.

MOSCHVS IN EPITA- PHIO BIONIS.

αἰ, αἰ, τὰ μαλάχαι μὲν ἐπὶ κῆρ καὶ πόνον ὄλωνται,
ἢ τὰ χλωρὰ σέλινά, τὸ, τ' εὐσταλὲς ἔλκον αἰθήρον. C
ὑπερον αὖ ζῶοντι, καὶ εἰς ἕτ' ἄλλο Φύοντι.
ἄμμες δ' οἱ μεγάλοι καὶ καρτεροὶ ἢ σοφοὶ ἄνδρες
ὅπως τε πρῶτα θάνατος ἀνάγκη ἐν χθονὶ κείλα
εὐδομος εὔ μάλα μακρὸν, ἀτέρμονα, νήχρετον
ὑπνον.

Hei, Hei, malua cùm in horto interierunt,
Vel viride apium, vel florens crispum anethum,
Postea reuiuiscunt, & altero anno renascuntur.

- A** Nos verò qui magni & fortes aut sapientes viri sumus
 Vbi semel mortui fuerimus, obscuri in terra concava
 Dormimus valde longum, infinitum, inexcitabilem som-
 num.

Heu maluæ postquam campo periere patienti,
 Atque apium viride, & quod pulchrè floret ane-
 thum,

Posteriori anno demùm rediuiua virescunt.
 Nos verò magnique & clari robore & arte

- B** Cùm semel occidimus, terræ non cogniti in
 oris
 Dormimus longum sine meta, sineque som-
 num.

αἰ, αῖ] aduerbium lugendi seu deplorandi, quo prius
 etiam viitur Poëta in hoc Idyllio, & sepius ipse Bion
 in Epitaphio Adonidis.

ταῖ] art. præpos. pro αῖ. 53. a.

μαλέχαι] ἡ μαλάχη, malua. vtrâq; breui.

- C** κῆπον] Doricum, pro κῆπον, ὁ κῆπος, hortus.

ὄλωνται] Coniunct. modi, Aorist. 2. tertia plural. ab
 ἀπαλλύω, ἀπόλλυμι, pereō, intereo, sed fit quasi ab
 ὄλλω, Aorist. ὄλόμην, ἀπόλόμην, perij. Aorist. 2. con-
 iunct. εἰν ὄλωμαι. 337. a.

τὰ] producitur hîc ob duas consonantes alterius di-
 ctionis. 9. c.

σέλινα] τὸ σέλιον, apium. media longa. Theocrit.
 Idyll. 3.

ἐμπλέξας χαλύκεσσι καὶ ἐνέδροισι σελίνοις.

Interte

Intertextis folliculis & odorato apio.

A

τό, τ'] Articulus præpos. neuter, & nota signum hypodiasfoles, de quo in Grammat. 13. b. c.

ἐυδαλὲς] ὁ καὶ ἡ ἐυδαλὴς, floridus. καὶ τὸ ἐυδαλέω, ἐυδαλέω, benè vireo, floreo.

ῥλλον] ὁ ῥλλος, crispus, ἡ ῥλότης, crispitudo.

ἄνηδον] τὸ, anethum, nomen herbae.

ζῶοντι] ἀ ζῶω, poëtico, pro ζάω, viuo, tertia plural. indicat. modi, present. temp. Doricè pro ζῶσι, nam Diores tertiā pluralem indic. modi, present. temp. faciunt eandem atq; est Dativus participij presentis temporis, vt τύποντι, pro τύπησι, ζῶοντι, pro ζῶσι, quia dicitur ζῶων. ζῶοντι, ζῶοντι. Producitur illud ω, licet sit ante aliam vocalem. 21. b. c.

φύοντι] pro φύσι, persona Dorica, vt ζῶοντι, pro ζῶσι seu ζῶσι. prima brevis est.

ἄμμες] nos, pro ὑμεῖς, pronomen Æolicum. 112. a.

καρτεροῖ] pro κρατεροῖ, metathesis literarum, sicut δάσος pro δρόσος, ὁ κρατερός, fortis, prima brevis. Hom. ἀμφοτέρων βασιλεὺς τ' ἀγαθός, κρατερός τ' αἰχμητής. Vtrumque, & Rex bonus, & fortis bellator.

ὅπως] Poëticè, pro ὅποτε, sicut ὅπη, ὅποι, ὅπως, ὅπως, ὅπως, ὅπως, ὅπως, ὅπως. 25. c.

ἄρῳτι] hic est adverbium, nam neutra pluralia usurpant Græci pro adverbij. ὅς μάλα πολλὰ πλάγχθη. Hom. Qui multum erravit. 305.

A δάνωμες] prima plur. Doricè pro δάνωμεν. 25. b. ἔστ
autem prima persona plur. num. Aorist. 2. Coniunct. mo-
di, à δνήσκω, morior. Aorist. 2. act. ἔδανον. Aorist. 2. con-
iunct. ἐὰν δάνω. plural. δάνωμεν. 342. a. b. prima brevis
est, quia in Aorist. 2. ἔδανον, α est brevis, & quod hinc
sequitur, in omnibus alijs Aoristis, in quibus illud α re-
peritur. 65. c. 66. a. b.

ἀνάκοοι] Doricè, pro ἀνήκοοι, ὁ καὶ ἡ ἀνήκοοι, in-
glorius, obscurus, ignobilis. Item, auditionis
B expers, qui non audit. Prima syllaba corripitur, quia
est α priuatiuum. Secunda producitur, quia est α Do-
ricum. 29. a. ἀνηκόως ἔχειν, non audire, vel, esse in-
glorium.

κοίλα] Doricum, pro κοίλη, ὁ κοίλοι, cauus, ἡ
κοίλη, τὸ κοῖλον. τὰ κοῖλα τῆς γῆς, caua, seu cauernæ
terræ.

ἐυδομες] pro ἐυδομεν, ab ἐυδω, καθευδω, dormio.

ἀτέρμων] Accusat. singular. ὁ καὶ ἡ ἀτέρμων, sine
C termino, interminatus. ἀτέρμων αἰών, sempiter-
num æuum, seu æternitas. τὸ τέρμα, ἢ τέρματι, ὅ, ἢ
meta, finis, terminus. τερματίζω, termino, finio,
prima brevis est in voce ἀτέρμων, propter priuatiuam
particulam α.

νήξετρον] ὁ καὶ ἡ νήξετροι, inexcitabilis. Epithe-
tum somni apud Homerum, & alios, per talem autem
somnum intelligunt mortem; Sola enim hæc est somnus
νήξετροι, à quo nemo exuscitari queat: unde etiam
χάλκεο ὕπνοι, ferreus somnus, & durā quies nomi-
nari

nari solet à Poëtis. Componitur autem vox illa ex par- A
ticula νη, quæ hîc priuandi vim habet, & quasi ex ἐρε-
τός, seu ἐρετός, ab ἐρείω, excito. Vsurpatur etiam
ἐνήρετο, eadem significatione.

BIONIS IDYLL. VI.

ΚΛΕΟΔΑΜΟΣ ΚΑΙ

Μύρων.

Εἴαρ, ὦ Μύρων, ἡ χεῖματος, ἡ Φθινοπώρα, B
ἡ γέρε, τί τοι αἰδὺ; τί δὲ πλεόν ἔυχεται ἐλθεῖν;
ἡ γέρε, αἰνίκα πάντα τελείεται, ὅσα μογεύμεσ;
ἡ γλυκερόν Φθινόπωρον, ὅτ' ἀνδράσι λιμὸς ἐλα-
φρά;

ἡ καὶ χεῖμα δρύσπερον; ἐπεὶ καὶ χεῖματι πολλοὶ
θαυπόμενοι θέλονται ἀργίῃ τε καὶ ὄκνῳ;
ἡ τοι καλὸν εἴαρ πλεόν ἔυαδεν; εἰπέ τί τοι Φρύω
αἰρεῖται; λαλεῖν γὰρ ἐπέτραπεν ἁ γοῶν ἡμῖν. C
Μ. κρῖνειν σὺκ' ἐπτοικε θεήϊα ἔργα βροτοῖσι.
πάντα γὰρ ἱερὰ ταῦτα καὶ αἰδέα σεῦ δὲ ἔκατι
ἐξερέω, κλεόδαμε, τό μοι πέλεν αἰδὶον ἄλλων.
σὺκ' ἐθέλω γέρε ἡμεν, ἐπεὶ τόκα μ' ἄλι' ὀπῆ
σὺκ' ἐθέλω Φθινόπωρον, ἐπεὶ νόσον ὥρμα τίκτη.
ἔλον χεῖμα φέρειν, νιφετὸν κρυμῆς τε φοβερά-
μαι.

εἴαρ ἐμοὶ τριπόδατον ὅλω λυκαβοῦντι περρεῖη,

- A** ἀνίκα μή τε κρύθῃ, μήτ' ἄλιθ' ἄμμε βαρυῖαι.
 εἶαρ πάντα κύει, πάντ' εἶαρθ' ἀδέα βλαστῇ.
 χ' αἰνυζ' ἀνθρώποισιν ἴσαι καὶ ὁμοίῃσιν αἰώς.

P *Parallela* **CLEODEMVS ET** **MYRSON.**

- Vere, ô Myrson, aut hyeme, aut autumnno,
 Aut æstate, quid tibi iucundum? & quodnam magis o-
 ptas aduenire?
- B** An æstatem, quando omnia absoluuntur, quæcunq; la-
 boramus?
 An dulcem autumnum, quando hominibus fames le-
 uis est?
 An verò hyemem ad opera pigram? quoniam & hyeme
 multi
 Dum se calefaciunt oblectantur otio & pigrizia.
 An verò tibi pulchrum ver magis placet? dic quid tibi
 animus
- C** Eligit, loqui enim permittit otium nobis.
 M. Iudicare non decet diuina opera mortales.
 Omnia enim hæc sacra sunt, & iucunda, tui autē gratia
 Dicam, Cleodeme, quodnam mihi sit iucundius ceteris.
 Non volo æstatem esse, quoniam tunc me sol torret,
 Non volo autumnum, quia morbum fructus autumna-
 les pariunt.
 Perniciosam hyemem sufferre, niues pruinasq; timeo.
 Ver mihi ter optatum toto anno adsit,
 Quando neq; frigus, neq; sol nos grauat.

Vere

Vere omnia fœcunda sunt, omnia verè suavia germi- A
nant,

Et nox hominibus par est, & par dies.

Vérne tibi, Myrson, vel hyems, autumnus an
æstas (esse?

Gratior est? quodnam cupis horum tempus ad-

An fortè æstatem; quia nostros illa labores

Perficit? autumnum an dulcè, qui corpore pellit

Esuriem? an brumam pigrā, quo tempore multi

Ante focum cessant, grataq; quiete fruuntur? B

Dulcius est ne istis ver pulchrum? dic mihi quid
mens

Opret, sermonem concedunt otia talem.

M. Divûm opera haud par est humano examine
pendi.

Et pariter sacra sunt hæc quattuor, & mihi grata.

Scire tamen quoniam cupis hoc, Cleodeme, fa-
tebor, C

Quod nam plus nobis placeat quàm cætera tem-
pus.

Æstatem nolo, radijs tunc solis aduror.

Haud cupio autumnum, nam ob fructus morbi-
fer ille est.

Formido tristes hyemis glaciesque niuesque.

Durare annum ver cuperem peramabile totum,

Tum neq; nos frigus, nec solis nos grauat ardor,

Omnia tunc fœctu, vel germine læta recenti,

Ipsa dies etiam spatium tunc solis adæquat.

A εἶαρ [τὸ εἶαρ seu εἶαρ, ver, de quo etiam suprā. Quod autem Latini dicunt, vere, æstate, nocte, die, id Græci dicunt in Genitiuo, νυκλὸς καὶ ἡμέρας, die ac nocte. εἶαρ, δέρε, vere, æstate. 110. a. Quid ergo tibi incundum est, inquit Cleodemus, in vere, in æstate.

χείμαλ [τὸ χεῖμα, hyems, bruma. constat augmento breui. ὁ χειμῶν, ὁ χειμῶν, idem.

φθινόπωρον [τὸ φθινόπωρον, autumnus. τὸ μελόπωρον, idem. ὁ φθινόπωρος, autumnalis. Componitur à verbo φθίνω, euanesco, ὁ πώρος, autumnus, vnde φθινόπωρον propriè significat autumnam iam adultam, & vergentem in brumam, quamuis non raro, vt & hic, vsurpetur absolutè pro autumnno. Prima brevis est.

ἦ [observa vsum vocula ἦ, interrogat enim hic, annon?

αἰδὺ [Doricè pro ἡδὺ, suaue. 21. b.

πλέον [plus, comp. gradus, pro πλεῖον.

C εὐχεται [secunda persona Ionica, pro εὐχῇ ab εὐχεται. opto, precor. εὐχεται, hinc ablato τ. persona secunda, εὐχεται, corripitur diphthongus ob sequentem vocalem. 20. a. b.

ἐνίκα [Doricè, pro ἐνίκη, quando, penultima & ultima breues sunt, colligitur id ex accentu; nam si penultima esset longa, tum circumflecteretur, nam longa ante finalem breuem circumflectitur. 26. c.

τελείεται [à τελέω. Poëtice, τελείω, finio, perficio. τελέομαι, τελείομαι, finior, perficior.

ὅσα [pro ὅσα, Doricè. 25. c.

μογεῦμαι] pro μογεῖμεν, prima pluralis, à μογήω, **A**
 laboro. 23. c. 25. a. b.

ἀνδράσι] ὁ ἀνὴρ, vtuntur quoque Latini interdum
 Dativo Græco. Catullus Carmin. de nuptijs Pelei &
 Thetid.

Minyas in linquens Doris celebranda cho-
 reis,

Gracè μινυάσιν, à Recto μινυάς, μινυάδω. Sic au-
 tem docti legunt illum versum Catull. Propert. **B**

Grata domus nymphis humida Thynias in.

Idem. Non minor Ausonij est amor ah Dryas in,

Idem, Ah dolor ibat Hylas ibat Hamadryas in.

Omnes sunt casus Græci pro Thyniadibus, Dryadi-
 bus, Hamadryadibus.

λιμὸς] ὁ φάμος. ὁ λοιμὸς, pestis. Sed hîc fœmininum
 est λιμὸς, more Dorico. prima longa est. Calab. lib. 4.

λιμῷ ὕπ' ἀρχαλέῳ δεδημημένῳ ἄγχιον ἥτορ.

Domitus immani pectore à sæua fame, **C**

δυσέρχων] ὁ κ' ἢ δύσερχω, difficilis factu. Hîc δύσερ-
 χων, epithetum hyemis, idē est quod ignauum. Sunt enim
 hæc epitheta hyemis, quod homines reddat pigros &
 ignauos. Prima brevis est. 38. b. c.

δαλπόμενοι] particip. pass. à δάλλω, foueo, per-
 mulceo. δάλλομαι, foueor, permulceor. idemq; si-
 gnificat sequens verbum δέλχων, à δέλχομαι, δέλχω.

ἀεργίη] Dat. Ionicus, pro ἀεργία, ἢ ἀεργία, otium,
 vacatio. ἀεργός, otiosus, ἀεργοῖς αἰὲν ἑορταί, Ignauis
 semper

A semper feriæ. Prima brevis est; quia habet α priuans, penultima brevis alioquin, hîc fit longa. 80. b. c.

Ἐαδεν] Aorist. 2. à verbo ἔδω, placeo. Aorist. 2. indic. modi, ἦδον, Atticè ἔαδον, & interposito υ, ἔυαδον, ἔυαδης, ἔυαδε, corripitur illud α iuxta regulam. 33. c.

ἐπέτερον] Aorist. 2. ab ἐπιτρέπω, ex ἐπὶ & τρέπω. Doricè, τερόπω, Aorist. 2. ἔτερον, media breui. 65. c. 151. c.

B αἰχολά] Doricum, pro ἡ χολή, otium. ἡ αἰχολία, occupatio.

κρίνειν] infinitiuus, à κρίνω, iudico, prima longa. 35. c.

ἐπέοικε] præter. med. ἔοικα, cum ἐπὶ, ἐπέοικα. 146. c. sumitur hîc impersonaliter. ἄκ' ἐπέοικε, ὃ πρέπει, ὃ προσήκει, non decet, non conuenit.

δεῖνα] pro δεῖα, ὃ δεῖ, diuinus. Videtur autem dialysis Ionica, quasi à δεῖ.

βροτοῖσι] ὁ βροτός, mortalis, homo.

C ἱερό] ἱερός, sanctus. prima longa, Poëticè ἱερός.

ἐκαπ] aduerb. idem quod ἐνεκα, gratia, causa, Tui causa dicam. media longa est.

ἔξερέω] presens vel futurum dissolutum, quasi ab ἔρω. fut. ἐρῶ, & dialysi, ἐρέω, cum ἔξ, ἔξερέω.

πέλεν] tertia persona imperfect. à πέλω, sum. ἔπελον, ἔπελες, ἔπελε, ablato augmento πέλε, addito υ, πέλεν.

ἁδιον] pro ἡδιον, suauius. compar. gradus, gen. neut. media brevis est, 81. a. b.

ἡμεν] infinit. Doricus pro εἶναι, esse. 289. b.

A

τόχα] pro τότε, tunc. 25. b. c. corripitur hic a factum ex ε. 29. b. c.

ἄλι☉] pro ἥλι☉, Sol.

ὁπῆ] tertia persona Dorica ab ὁπᾶω, affo, torreo. ὁπᾶεις, ὁπᾶς, ὁπᾶει, ὁπᾶ. ☉ Doricè ὁπῆ. 225. b. c.

ῶεια] ῶει☉, tempestivus, maturus. τὰ ῶεια, fructus, sic dicti, quod suo quique tempore producantur, ☉ maturecant. ῶείως, tempestive, mature.

B

ἔλον] ὁ ἔλ☉, perniciosus, noxius. idem quod ἰλόμεν☉.

φοβῶμαι] pro φοβῆμαι, Doricè, timeo.

τεῖπρόθαλον] ὁ καὶ ἡ τεῖπρόθη☉, ter desiderabilis, prima brevis est. 39. a. b. ποθητός, τεῖπρόθη☉, desiderabilis, expetendus. ἀ ποθέω, desidero, expeto.

λυγέβαντ] Dat. sing. quintæ simpl. ὁ λυγέβας, annus. Poëtis hoc vocabulum frequens est. ὅλω λυγέβαντ, toto anno.

C

ἄμμε] Accusat. dual. Æolicus; pro vò seu vōi, ab ἐγώ, 112. a. Hic tamen, ut ☉ aliàs sæpè apud Poëtas vsurpatur pro accusativo plurali, ἡμᾶς, nos.

βαρύνει] ἀ βαρύνω, grauo. Prima brevis est, media longa. 61. c.

χ' α' νύξ] pro καὶ ἡ νύξ. Et nox.

ἴσα] hic corripitur prima, ὁ ἴσ☉, aliàs producitur ἰσ☉, æqualis. Sunt enim Græci in quantitate syllabarum,

Arum, non quidem exleges, sed tamen valde liberi, cuius libertatis vnicum hic exemplum dabo. Primam vocis πρὴν producant Poëtae tanquam natura longa. At Bion corripuit his versibus.

Μὴ δὲ λήπης ἀγέρας οἱ ἐπὶ τῷ καὶ φοῖβε αἰεῖδεν
Μισθὸν ἔδωκε. Τιμὰ δ' τὰ πρᾶγματα κρέσσονα ποιεῖ.

Ne relinquo me sine munere, nam & Apollo pro cantu

Mercedem dedit, honor verò res maiores facit.

ὁμοίῳ] Poëticè, pro ὁμοίῳ, similis.

αὐτὸς] Doricè, ἢ ἡὼς, quartæ contractorum.

Et hæc breuiter in hoc Idyllium elegantissimum Bionis. Reliqua studiosus adolescens faciliè proprio Marte intelliget.

LAUS DEO, Virginis, Matri
MARIE.

Chodorow

Chodorow

Chodorow

Chodorow

milolau
andrensky
auditor

E GO SVM

Michael

lis. Lar

CZAN

sky.

Stedioses Leopold

1/2

JACOBY RETseri.

SAMUEL. ♦ S

Ego. Nic. Sael. Janedinsy.

R

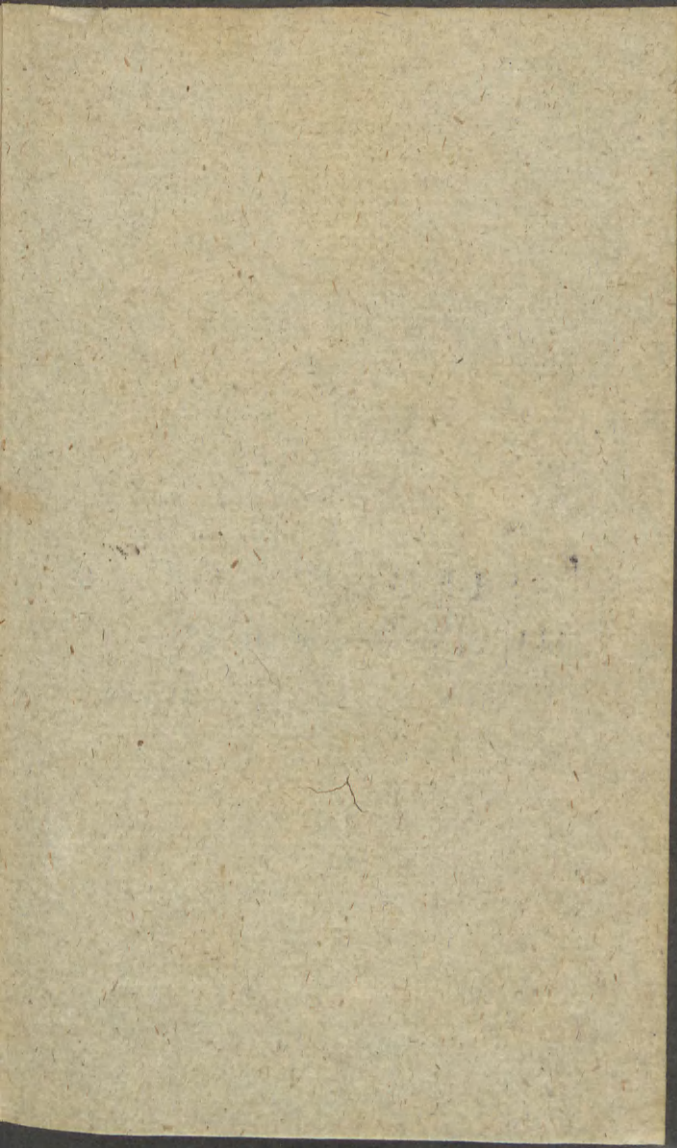
Ego Michael Janedinsy Cy
sum in schola grammatica
necne Suedroful Crepohe 1717

J. Nic. Sael Janedinsy
1717

Michael Janedinsy

P

1717

KSIEGOZBIÓR
MARCINA ZAMOYSKIEGO

1425-KZ

1425-KZ

